ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາຍສ຺ສ

ຕິກນິປາຕປາລິ

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ.

໑. ປຐມປຓ຺ຓາສກໍ

໑. ພາລວຄ຺ໂຄ

໑. ຠຍສຸຕ຺ຕໍ

໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ຠິກ຺ຂໂວຕິ. "ຠທນ຺ເຕຕິ[1] ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ຍານິ ການິຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠຍານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສພ຺ພານິ ຕານິ ພາລໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕ. ເຍ ເກຈິ ອຸປທ຺ທວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ພາລໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕ. ເຍ ເກຈິ ອຸປສຄ຺ຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ພາລໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນຬາຄາຣາ ວາ ຕິຓາຄາຣາ ວາ[4] ອຄ຺ຄິ ມຸຕ຺ໂຕ[5] ກູຏາຄາຣານິປິ ຑຫຕິ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ຕານິ ນິວາຕານິ ຜຸສິຕຄ຺ຄຬານິ ປິຫິຕວາຕປານານິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍານິ ການິຈິ ຠຍານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສພ຺ພານິ ຕານິ ພາລໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕ. ເຍ ເກຈິ ອຸປທ຺ທວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ພາລໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕ. ເຍ ເກຈິ ອຸປສຄ຺ຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ພາລໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂນ ປຓ຺ຑິຕໂຕ.

---

໑. ຠທ຺ທນ຺ເຕ (ກ)　໔. ນຬາຄາຣໍ ວາ ຕິຓາຄາຣໍ ວາ (ສີ)　໕. ອຄ຺ຄິມຸກ຺ໂກ (ສີ), ອຄ຺ຄິ ມຸກ຺ໂກ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

"ອິຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຏິຠໂຍ ພາໂລ, ອປ຺ປຏິຠໂຍ ປຓ຺ຑິໂຕ. ສອຸປທ຺ທໂວ ພາໂລ, ອນຸປທ຺ທໂວ ປຓ຺ຑິໂຕ. ສອຸປສຄ຺ໂຄ ພາໂລ, ອນຸປສຄ຺ໂຄ ປຓ຺ຑິໂຕ. ນຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຓ຺ຑິຕໂຕ ຠຍໍ, ນຕ຺ຖິ ປຓ຺ຑິຕໂຕ ອຸປທ຺ທໂວ, ນຕ຺ຖິ ປຓ຺ຑິຕໂຕ ອຸປສຄ຺ໂຄ.

"ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ເຍຫິ ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ ເຕ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ, ເຍຫິ ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຓ຺ຑິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ ເຕ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສາມາ'ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ລກ຺ຂຓສຸຕ຺ຕໍ

໒. "ກມ຺ມລກ຺ຂໂຓ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ, ກມ຺ມລກ຺ຂໂຓ ປຓ຺ຑິໂຕ, ອປທານໂສຠນີ[໑] ປຎ຺ຎາຕິ[໒]. ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ.

"ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຓ຺ຑິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ກາຍສຸຈຣິເຕນ, ວຈີສຸຈຣິເຕນ, ມໂນສຸຈຣິເຕນ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຓ຺ຑິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ.

"ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ເຍຫິ ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ ເຕ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ, ເຍຫິ ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຓ຺ຑິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ ເຕ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕິສ຺ສາມາ'ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ຈິນ຺ຕີສຸຕ຺ຕໍ

໓. "ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາລສ຺ສ ພາລລກ຺ຂຓານິ ພາລນິມິຕ຺ຕານິ ພາລາປທານານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ທຸຈ຺ຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ໂຫຕິ ທຸພ຺ຠາສິຕຠາສີ ຈ ທຸກ຺ກຏກມ຺ມກາຣີ ຈ. ໂນ ເຈທໍ[໓], ຠິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ທຸຈ຺ຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ອຠວິສ຺ສ ທຸພ຺ຠາສິຕຠາສີ ຈ ທຸກ຺ກຏກມ຺ມກາຣີ ຈ, ເກນ ນໍ ປຓ຺ຑິຕາ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ[໔] 'ພາໂລ ອຍໍ ຠວໍ ອສປ຺ປຸຣິໂສ'ຕິ? ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ

---

໑. ອປທາເນ ໂສຠຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ໒. ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ (?) ໓. ໂນ ເຈຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໔. ເຕນ ນໍ ປຓ຺ຑິຕາ ນ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ (ກ), ນ ນໍ ປຓ຺ຑິຕາ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ (?)

ພາໂລ ທຸຈ຺ຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ໂຫຕິ ທຸພ຺ພາສິຕພາສີ ຈ ທຸກ຺ກຕກມ຺ມກາຣີ ຈ ຕສ຺ມາ ນໍ ປຕ຺ທິຕາ ຊານນ຺ຕິ 'ພາໂລ ອຍໍ ພວໍ ອສປ຺ປຸຣິໂສ'ຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຕິ ພາລສ຺ສ ພາລລກ຺ຂຕານິ ພາລນິມິຕ຺ຕານິ ພາລາປທານານິ.

"ຕີຕິມານິ, ພິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ປຕ຺ທິຕລກ຺ຂຕານິ ປຕ຺ທິຕນິມິຕ຺ຕານິ ປຕ຺ທິຕາປທານານິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິໂຕ ສຸຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ໂຫຕິ ສຸພາສິຕພາສີ ຈ ສຸກຕກມ຺ມກາຣີ ຈ. ໂນ ເຈທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິໂຕ ສຸຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ອພວິສ຺ສ ສຸພາສິຕພາສີ ຈ ສຸກຕກມ຺ມກາຣີ ຈ, ເກນ ນໍ ປຕ຺ທິຕາ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ 'ປຕ຺ທິໂຕ ອຍໍ ພວໍ ສປ຺ປຸຣິໂສ'ຕິ? ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິໂຕ ສຸຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ຈ ໂຫຕິ ສຸພາສິຕພາສີ ຈ ສຸກຕກມ຺ມກາຣີ ຈ ຕສ຺ມາ ນໍ ປຕ຺ທິຕາ ຊານນ຺ຕິ 'ປຕ຺ທິໂຕ ອຍໍ ພວໍ ສປ຺ປຸຣິໂສ'ຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຕິ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ປຕ຺ທິຕລກ຺ຂຕານິ ປຕ຺ທິຕນິມິຕ຺ຕານິ ປຕ຺ທິຕາປທານານິ. ຕສ຺ມາຕິຫ ฯເປฯ ຕຕິຍໍ.

໔. ອຈ຺ຈຍສຸຕ຺ຕໍ

໔. "ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ນ ປສ຺ສຕິ, ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ທິສ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ນປ຺ປຝິກໂຣຕິ, ປຣສ຺ສ ໂຂ ປນ ອຈ຺ຈຍໍ ເທເສນ຺ຕສ຺ສ ຍຖາຘມ຺ມໍ ນປ຺ປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ.

"ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຕ຺ທິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ປສ຺ສຕິ, ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ທິສ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຝິກໂຣຕິ, ປຣສ຺ສ ໂຂ ປນ ອຈ຺ຈຍໍ ເທເສນ຺ຕສ຺ສ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຕ຺ທິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕສ຺ມາຕິຫ ฯເປฯ ຈຕ຺ຕ຺ຖໍ.

໕. ອໂຍນິໂສສຸຕ຺ຕໍ

໕. "ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອໂຍນິໂສ ປຕ຺ຫໍ ກຕ຺ຕາ ໂຫຕິ, ອໂຍນິໂສ ປຕ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕາ ໂຫຕິ, ປຣສ຺ສ ໂຂ ປນ ໂຍນິໂສ ປຕ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕໍ ປຣິມຕ຺ທລເຫິ ປທພ຺ຍຕ຺ຊເນຫິ

ສິລິຜຸເຖຫິ ອຸປຄເຕຫິ ນາພ຺ການຸໂມທິຕາ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ.

“ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຕ຺ທິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ໂຍນິໂສ ປຍ຺ຫໍ ກຕ຺ຕາ ໂຫຕິ, ໂຍນິໂສ ປຍ຺ຫໍ ວິສຸສຊ຺ເຊຕາ ໂຫຕິ, ປຣສຸສ ໂຂ ປນ ໂຍນິໂສ ປຍ຺ຫໍ ວິສຸສຊ຺ຊິຕໍ ປຣິມຕ຺ຫເລຫິ ປທພ຺ຍຍ຺ຊເນຫິ ສິລິຜຸເຖຫິ ອຸປຄເຕຫິ ອພ຺ການຸໂມທິຕາ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຕ຺ທິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕສຸມາຕິຫ ຯເປຯ ປຍ຺ຈມໍ.

໖. ອກຸສລສຸຕ຺ຕໍ

໖. “ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອກຸສເລນ ກາຍກມ຺ເມນ, ອກຸສເລນ ວຈີກມ຺ເມນ, ອກຸສເລນ ມໂນກມ຺ເມນ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ.

“ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຕ຺ທິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ກຸສເລນ ກາຍກມ຺ເມນ, ກຸສເລນ ວຈີກມ຺ເມນ, ກຸສເລນ ມໂນກມ຺ເມນ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຕ຺ທິໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕສຸມາຕິຫ ຯເປຯ ຉຜຸກໍ.

໗. ສາວຊ຺ຊສຸຕ຺ຕໍ

໗. “ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ສາວຊ຺ເຊນ ກາຍກມ຺ເມນ, ສາວຊ຺ເຊນ ວຈີກມ຺ເມນ, ສາວຊ຺ເຊນ ມໂນກມ຺ເມນ ຯເປຯ ອນວຊ຺ເຊນ ກາຍກມ຺ເມນ, ອນວຊ຺ເຊນ ວຈີກມ຺ເມນ, ອນວຊ຺ເຊນ ມໂນກມ຺ເມນ ຯເປຯ ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ສພ຺ຍາພຊ຺ຊສຸຕ຺ຕໍ

໘. “ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ສພ຺ຍາພຊ຺ເຊນ ກາຍກມ຺ເມນ, ສພ຺ຍາພຊ຺ເຊນ ວຈີກມ຺ເມນ, ສພ຺ຍາພຊ຺ເຊນ ມໂນກມ຺ເມນ ຯເປຯ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຊນ ກາຍກມ຺ເມນ, ອພ຺ຍາພຊ຺ເຊນ ວຈີກມ຺ເມນ,

ອພຸຍາພຊຸເຊນ ມໂນກມຸເມນ. ອິເມຫິ, ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຫິ ຣມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ປຕຸທິໂຕ ເວທິຕພຸໂພ.

“ຕສຸມາຕິຫ, ກິກຸຂເວ, ເອວໍ ສິກຸຂິຕພຸພໍ ‘ເຍຫິ ຕີຫິ ຣມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ພາໂລ ເວທິຕພຸໂພ ເຕ ຕໂຍ ຣມຸເມ ອກິນິວຊຸເຊຕຸວາ, ເຍຫິ ຕີຫິ ຣມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ປຕຸທິໂຕ ເວທິຕພຸໂພ ເຕ ຕໂຍ ຣມຸເມ ສມາທາຍ ວຕຸຕິສຸສາມາ’ຕິ. ເອວລຸຫິ ໂວ, ກິກຸຂເວ, ສິກຸຂິຕພຸພນຸຕິ. ອຏຸກມໍ.

໙. ຂຕສຸຕຸຕໍ

໙. “ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ, ຣມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ພາໂລ ອພຸຍຕຸໂຕ ອສປຸປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕຸຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊຸໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊຸໂຊ ຈ ວິລຸລູນໍ, ພຫຸລຸຈ ອປຸລຸລໍ ປສວຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ກາຍທຸຈຸຈຣິເຕນ, ວຈີທຸຈຸຈຣິເຕນ, ມໂນທຸຈຸຈຣິເຕນ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຫິ ຣມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ພາໂລ ອພຸຍຕຸໂຕ ອສປຸປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕຸຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊຸໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊຸໂຊ ຈ ວິລຸລູນໍ, ພຫຸລຸຈ ອປຸລຸລໍ ປສວຕິ.

“ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ, ຣມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ປຕຸທິໂຕ ວິຍຕຸໂຕ ສປຸປຸຣິໂສ ອກຸຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕຸຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊຸໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊຸໂຊ ຈ ວິລຸລູນໍ, ພຫຸລຸຈ ປຸລຸລໍ ປສວຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ກາຍສຸຈຣິເຕນ, ວຈີສຸຈຣິເຕນ, ມໂນສຸຈຣິເຕນ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຫິ ຣມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ປຕຸທິໂຕ ວິຍຕຸໂຕ ສປຸປຸຣິໂສ ອກຸຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕຸຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊຸໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊຸໂຊ ຈ ວິລຸລູນໍ, ພຫຸລຸຈ ປຸລຸລໍ ປສວຕີຕິ. ນວມໍ.

１໐. ມລສຸຕຸຕໍ

１໐. “ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ, ຣມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ຕໂຍ ມເລ ອປຸປຫາຍ ຍຖາກຕໍ ນິກຸຂິຕຸໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ທຸສຸສີໂລ ຈ ໂຫຕິ, ທຸສຸສີລຸຍມລລຸຈສຸສ ອປຸປຫີນໍ ໂຫຕິ; ອິສຸສຸກີ ຈ ໂຫຕິ, ອິສຸສາມລລຸຈສຸສ ອປຸປຫີນໍ ໂຫຕິ; ມຈຸຣຣີ ຈ ໂຫຕິ, ມຈຸເຣຣມລລຸຈສຸສ ອປຸປຫີນໍ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຫິ ຣມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ອິເມ ຕໂຍ ມເລ ອປຸປຫາຍ ຍຖາກຕໍ ນິກຸຂິຕຸໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ.

“ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຕໂຍ ມເລ ປຫາຍ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ສຄ຺ເຄ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ສີລວາ ຈ ໂຫຕິ, ທຸສ຺ສີລ຺ຍມລຎ຺ຈສ຺ສ ປຫີນໍ ໂຫຕິ; ອນິສ຺ສຸກີ ຈ ໂຫຕິ, ອິສ຺ສາມລຎ຺ຈສ຺ສ ປຫີນໍ ໂຫຕິ; ອມຈ຺ຉຣີ ຈ ໂຫຕິ, ມຈ຺ເຉຣມລຎ຺ຈສ຺ສ ປຫີນໍ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອິເມ ຕໂຍ ມເລ ປຫາຍ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ສຄ຺ເຄຕິ. ທສມໍ.

ພາລວຄ຺ໂຄ ປຐໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ຠຍໍ ລກ຺ຂຓຈິນ຺ຕີ ຈ, ອຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ອໂຍນິໂສ;
ອກຸສລຎ຺ຈ ສາວຊ຺ຊໍ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຌຂຕໍ ມລນ຺ຕິ.

໔. ຣຖກາຣວຄ຺ໂຄ

໑. ຎາຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໑. “ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຎາໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ພຫຸຊນອຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ພຫຸຊນທຸກ຺ຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຕ຺ຖາຍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອນນຸໂລມິເກ ກາຍກມ຺ເມ ສມາທເປຕິ, ອນນຸໂລມິເກ ວຈີກມ຺ເມ ສມາທເປຕິ, ອນນຸໂລມິເກສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສມາທເປຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຎາໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ພຫຸຊນອຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ພຫຸຊນທຸກ຺ຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອນຕ຺ຖາຍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ.

“ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຎາໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ພຫຸຊນສຸຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອນຸໂລມິເກ ກາຍກມ຺ເມ ສມາທເປຕິ, ອນຸໂລມິເກ ວຈີກມ຺ເມ ສມາທເປຕິ, ອນຸໂລມິເກສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສມາທເປຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຎາໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ພຫຸຊນສຸຂາຍ, ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ. ປຐມໍ.

໔. ສາຣຕີຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໔. "ຕີຕິມານິ, ກິກ຺ຂເວ, ຣຄ຺ໂຄ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຣາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ສາຣຕີຍານິ[1] ກວນ຺ຕິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ຍສ຺ມິ໌, ກິກ຺ຂເວ, ປເທເສ ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຣາວສິຕ຺ໂຕ ຊາໂຕ ໂຫຕິ. ອິທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຖມໍ ຣຄ຺ໂຄ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຣາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ສາຣຕີຍໍ ໂຫຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ມິ໌ ປເທເສ ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຣາວສິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ອິທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸຕິຍໍ ຣຄ຺ໂຄ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຣາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ສາຣຕີຍໍ ໂຫຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ມິ໌ ປເທເສ ຣາຊາ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຣາວສິຕ຺ໂຕ ສງ຺ຄາມໍ ອກິວິຊິນິຕ຺ວາ ວິຊິຕສງ຺ຄາໂມ ຕເມວ ສງ຺ຄາມສີສໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ. ອິທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຕິຍໍ ຣຄ຺ໂຄ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຣາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ສາຣຕີຍໍ ໂຫຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຕິ ຣຄ຺ໂຄ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຣາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ສາຣຕີຍານິ ກວນ຺ຕິ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຕິມານິ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ສາຣຕີຍານິ ກວນ຺ຕິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ຍສ຺ມິ໌, ກິກ຺ຂເວ, ປເທເສ ກິກ຺ຂຸ ເກສມສ຺ສຸໍ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ໂຫຕິ. ອິທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຖມໍ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ສາຣຕີຍໍ ໂຫຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ມິ໌ ປເທເສ ກິກ຺ຂຸ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຣ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຣຄາມິນີ ປຕິປທາ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. ອິທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸຕິຍໍ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ສາຣຕີຍໍ ໂຫຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ມິ໌ ປເທເສ ກິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ໌ ປຄ຺ຄາວິມຸຕ຺ຕິ໌ ທິຕ຺ເຖວ ຣມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຄ຺ຄາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຕຕິຍໍ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ສາຣຕີຍໍ ໂຫຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຕິ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ຍາວຊີວໍ ສາຣຕີຍານິ ກວນ຺ຕີຕິ. ທຸຕິຍໍ.

---

໑. ສຣຕີຍານິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ອາສໍສສຸຕ຺ຕໍ

໑໓. “ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ນິຣາໂສ, ອາສໍໂສ, ວິຄຕາໂສ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ ປຸຄ຺ຄໂລ ນິຣາໂສ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ນີເຈ ກຸເລ ປຈ຺ຈາຊາໂຕ ໂຫຕິ, ຈຓ຺ຑາລກຸເລ ວາ ເວນກຸເລ[໑] ວາ ເນສາທກຸເລ ວາ ຣຖກາຣກຸເລ ວາ ປຸກ຺ກຸສກຸເລ ວາ ທລິທ຺ເທ ອປ຺ປນ຺ນປານໂຠຊເນ ກສິຣວຸຕ຺ຕິເກ, ຍຕ຺ຖ ກສິເຣນ ຆາສຈ຺ຉາໂທ ລພ຺ຠຕິ. ໂສ ຈ ໂຫຕິ ທຸພ຺ພຓ຺ໂຓ ທຸທ຺ທສິໂກ ໂອໂກຏິມໂກ ພວ຺ຫາພາໂຘ[໒] ກາໂຓ ວາ ກຸຓີ ວາ ຂຎ຺ໂຊ ວາ ປກ຺ຂຫໂຕ ວາ, ນ ລາຠີ ອນ຺ນສ຺ສ ປານສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ຍານສ຺ສ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນສ຺ສ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍສ຺ສ. ໂສ ສຸຓາຕິ ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິຣ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຂຕ຺ຕິເຍຫິ ຂຕ຺ຕິຍາຠິເສເກນ ອຠິສິຕ຺ໂຕຕິ. ຕສ຺ສ ນ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ກຸທາສ຺ສຸ ນາມ ມມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິຍາ ຂຕ຺ຕິຍາຠິເສເກນ ອຠິສິຎ຺ຈິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ນິຣາໂສ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອາສໍໂສ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຎ຺ໂຎ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ຕສ຺ສ ເຊຏ຺ໂຐ ປຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ອາຠິເສໂກ ອນຠິສິຕ຺ໂຕ ອຈລປ຺ປຕ຺ໂຕ[໓]. ໂສ ສຸຓາຕິ ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິຣ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຂຕ຺ຕິເຍຫິ ຂຕ຺ຕິຍາຠິເສເກນ ອຠິສິຕ຺ໂຕຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ກຸທາສ຺ສຸ ນາມ ມມ຺ປິຂຕ຺ຕິຍາ ຂຕ຺ຕິຍາຠິເສເກນ ອຠິສິຎ຺ຈິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອາສໍໂສ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ວິຄຕາໂສ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ໂຫຕິ ຂຕ຺ຕິໂຍ ມຸທ຺ຘາວສິຕ຺ໂຕ. ໂສ ສຸຓາຕິ ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິຣ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຂຕ຺ຕິເຍຫິ ຂຕ຺ຕິຍາຠິເສເກນ ອຠິສິຕ຺ໂຕຕິ. ຕສ຺ສ ນ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ກຸທາສ຺ສຸ ນາມ ມມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິຍາ ຂຕ຺ຕິຍາຠິເສເກນ ອຠິສິຎ຺ຈິສ຺ສນ຺ຕີ’ຕິ! ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍາ ຫິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນຠິສິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິເສກາສາ ສາ[໔] ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ວິຄຕາໂສ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ.

---

໑. ເວຓກຸເລ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ພຫ຺ວາພາໂຘ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)
໓. ມຈລປ຺ປຕ຺ໂຕ (ສີ, ອິ)
໔. ສາສ຺ສ (ສີ,ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ກິກ຺ຂູສຸ. ກຕເມ ຕໂຍ? ນິຣາໂສ, ອາສໍໂສ, ວິຄຕາໂສ. ກຕໂມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ນິຣາໂສ? ອິຜ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸສ຺ສີໂລ ໂຫຕິ ປາປຜມ຺ໂມ ອສຸຈິ ສງ຺ກສ຺ສຣສມາຈາໂຣ ປຜິຈ຺ຉນ຺ນກມ຺ມນ຺ໂຕ ອສ຺ສມໂຕ ສມຕປຜິລ຺ໂລ ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິປຜິລ຺ໂລ ອນ຺ໂຕປູຕິ ອວສ຺ສຸໂຕ ກສມ຺ພຸຊາໂຕ ໂສສ຺ຕາຕິ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິຣ ກິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ປລ຺ລາວິມຸຕ຺ຕິ ທິຍ຺ເກວ ຜມ຺ເມ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີຕິ. ຕສ຺ສ ນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ກຸທາສ຺ສຸ ນາມ ອຫມ຺ປິ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ປລ຺ລາວິມຸຕ຺ຕິ ທິຍ຺ເກວ ຜມ຺ເມ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສາມີຕິ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ນິຣາໂສ.

"ກຕໂມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອາສໍໂສ? ອິຜ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຕຜມ຺ໂມ. ໂສ ສ຺ຕາຕິ "ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິຣ ກິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ປລ຺ລາວິມຸຕ຺ຕິ ທິຍ຺ເກວ ຜມ຺ເມ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ກຸທາສ຺ສຸ ນາມ ອຫມ຺ປິ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ປລ຺ລາວິມຸຕ຺ຕິ ທິຍ຺ເກວ ຜມ຺ເມ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສາມີ'ຕິ! ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອາສໍໂສ.

"ກຕໂມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ວິຄຕາໂສ? ອິຜ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ໂຫຕິ ຂີຕາສໂວ. ໂສ ສ຺ຕາຕິ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິຣ ກິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ປລ຺ລາວິມຸຕ຺ຕິ ທິຍ຺ເກວ ຜມ຺ເມ ສຍໍ ອກິລ຺ລາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີຕິ. ຕສ຺ສ ນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ກຸທາສ຺ສຸ ນາມ ອຫມ຺ປິ ອາສວານໍ ຂຍາ ฯເປฯ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສາມີຕິ ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍາ ຫິສ຺ສ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕາສາ ສາ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຜາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ວິຄຕາໂສ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ກິກ຺ຂູສູຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ

໑໔. "ໂຍປິ ໂສ, ກິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຜມ຺ມິໂກ ຜມ຺ມຣາຊາ ໂສປິ ນ ອຣາຊກໍ ຈກ຺ກໍ ວຕ຺ເຕຕີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອລ຺ລຕໂຣ ກິກ຺ຂຸ ກຄວນ຺ຕໍ

ເອຕທໂວຈ "ໂກ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ຘມ຺ມິກສ຺ສ ຘມ຺ມຣຎ຺ໂຎ ຣາຊາຕິ [໑] ? "ຘມ຺ໂມ, ຠິກ຺ຂູຕິ ຠຄວາ ອໂວຈ "ອິຘ, ຠິກ຺ຂຸ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ມໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ [໒] ຘມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ ຘມ຺ມທ຺ຘໂຊ ຘມ຺ມເກຕຸ ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫຕິ ອນ຺ໂຕຊນສ຺ມິໍ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ມໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ ຘມ຺ມທ຺ຘໂຊ ຘມ຺ມເກຕຸ ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫຕິ ຂຕ຺ຕິເຍສຸ, ອນຸຍນ຺ເຕສຸ [໓], ພລກາຍສ຺ມິໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ, ເນຄມຊານປເທສຸ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ, ມິຄປກ຺ຂີສຸ. ສ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ມໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ ຘມ຺ມທ຺ຘໂຊ ຘມ຺ມເກຕຸ ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕຊນສ຺ມິໍ, ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ຂຕ຺ຕິເຍສຸ, ຯເປຯ ອນຸຍນ຺ເຕສຸ, ພລກາຍສ຺ມິໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິເກສຸ, ເນຄມຊານປເທສຸ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ, ມິຄປກ຺ຂີສຸ, ຘມ຺ເມເນວ ຈກ຺ກໍ ວຕ຺ເຕຕິ. ຕໍ ໂຫຕິ ຈກ຺ກໍ ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍໍ ເກນຈິ ມນຸສ຺ສຠູເຕນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກນ ປາຓິນາ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ [໔], ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ມໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ ຘມ຺ມທ຺ຘໂຊ ຘມ຺ມເກຕຸ ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫຕິ ກາຍກມ຺ມສ຺ມິໍ 'ເອວຣູປໍ ກາຍກມ຺ມໍ ເສວິຕພ຺ພໍ, ເອວຣູປໍ ກາຍກມ຺ມໍ ນ ເສວິຕພ຺ພນ຺ຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ມໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ ຘມ຺ມທ຺ຘໂຊ ຘມ຺ມເກຕຸ ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫຕິ ວຈີກມ຺ມສ຺ມິໍ 'ເອວຣູປໍ ວຈີກມ຺ມໍ ເສວິຕພ຺ພໍ, ເອວຣູປໍ ວຈີກມ຺ມໍ ນ ເສວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຯເປຯ ມໂນກມ຺ມສ຺ມິໍ 'ເອວຣູປໍ ມໂນກມ຺ມໍ ເສວິຕພ຺ພໍ, ເອວຣູປໍ ມໂນກມ຺ມໍ ນ ເສວິຕພ຺ພນ຺ຕິ.

---

໑. ຈກ຺ກນ຺ຕິ (ກ)
໒. ຄຣຸກໂຣນ຺ໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ອນຸຍຸຕ຺ເຕສຸ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ຠິກ຺ຂເວ (ກ)

“ສ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂຸ, ຕຖາຄໂຕ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ ຘມ຺ມໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມໍ ສກ຺ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ຄຣຸໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ ຘມ຺ມທ຺ຘໂຊ ຘມ຺ມເກຕຸ ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ກາຍກມ຺ມສ຺ມິໍ, ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ວຈີກມ຺ມສ຺ມິໍ, ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຓຄຸຕ຺ຕິໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ມໂນກມ຺ມສ຺ມິໍ, ຘມ຺ເມເນວ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ເຕຕິ. ຕໍ ໂຫຕິ ຈກ຺ກໍ ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍໍ ສມເຓນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວາ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ວາ ເກນຈິ ວາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ສເຈຕນສຸຕ຺ຕໍ

໑໕. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ພາຣາຓສິຍໍ ວິຫຣຕິ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ອໂຫສິ ສເຈຕໂນ[1] ນາມ. ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ສເຈຕໂນ ຣຖກາຣໍ ອາມນ຺ເຕສິ ‘ອິໂຕ ເມ, ສມ຺ມ ຣຖກາຣ, ຉນ຺ນໍ ມາສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ສງ຺ຄາໂມ ຠວິສ຺ສຕິ. ສກ຺ຂິສ຺ສສິ[2] ເມ, ສມ຺ມ ຣຖກາຣ, ນວໍ ຈກ຺ກຍຸຄໍ ກາຕຸນ຺ຕິ? ‘ສກ຺ໂກມິ ເທວາ’ຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຖກາໂຣ ຣຎ຺ໂຎ ສເຈຕນສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຖກາໂຣ ຉຫິ ມາເສຫິ ຉາຣຕ຺ຕູເນຫິ ເອກໍ ຈກ຺ກໍ ນິຏ຺ຐາເປສິ. ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣາຊາ ສເຈຕໂນ ຣຖກາຣໍ ອາມນ຺ເຕສິ ‘ອິໂຕ ເມ, ສມ຺ມ ຣຖກາຣ, ຉນ຺ນໍ ທິວສານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ສງ຺ຄາໂມ ຠວິສ຺ສຕິ, ນິຏ຺ຐິຕໍ ນວໍ ຈກ຺ກຍຸຄນ຺ຕິ? ‘ອິເມຫິ ໂຂ, ເທວ, ຉຫິ ມາເສຫິ ຉາຣຕ຺ຕູເນຫິ ເອກໍ ຈກ຺ກໍ ນິຏ຺ຐິຕນ຺ຕິ. ‘ສກ຺ຂິສ຺ສສິ ປນ ເມ, ສມ຺ມ ຣຖກາຣ, ອິເມຫິ ຉຫິ ທິວເສຫິ ທຸຕິຍໍ ຈກ຺ກໍ ນິຏ຺ຐາເປຕຸນ຺ຕິ? ‘ສກ຺ໂກມິ ເທວາ’ຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຖກາໂຣ ຉຫິ ທິວເສຫິ ທຸຕິຍໍ ຈກ຺ກໍ ນິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ນວໍ ຈກ຺ກຍຸຄໍ ອາທາຍ ເຍນ ຣາຊາ ສເຈຕໂນ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ສເຈຕນໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອິທໍ ເຕ, ເທວ, ນວໍ ຈກ຺ກຍຸຄໍ ນິຏ຺ຐິຕນ຺ຕິ. ‘ຍຎ຺ຈ ເຕ ອິທໍ, ສມ຺ມ ຣຖກາຣ, ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ມາເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉາຣຕ຺ຕູເນຫິ ຍຎ຺ຈ ເຕ ອິທໍ ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ທິວເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ, ອິເມສໍ ກີ ນານາກຣຓໍ? ເນສາຫໍ ກິຎ຺ຈິ ນານາກຣຓໍ ປສ຺ສາມີຕິ. ‘ອຕ຺ເຖສໍ, ເທວ, ນານາກຣຓໍ. ປສ຺ສຕຸ ເທໂວ ນານາກຣຓນ຺ຕິ.

---

໑. ປເຈຕໂນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໒. ສກ຺ຂສິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

“ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຖກາໂຣ ຍໍ ຕໍ ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ທິວເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕໍ ປວຕ຺ເຕສິ. ຕໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ສມານໍ ຍາວຕິກາ ອຠິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ຄຕິ ຕາວຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຈິງ຺ຄຸລາຍິຕ຺ວາ ຠູມິຍໍ ປປຕິ. ຍໍ ປນ ຕໍ ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ມາເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉາຣຕ຺ຕູເນຫິ ຕໍ ປວຕ຺ເຕສິ. ຕໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ສມານໍ ຍາວຕິກາ ອຠິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ຄຕິ ຕາວຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອກ຺ຂາຫຕໍ ມຌ຺ເຌ ອຏ຺ຐາສິ.

“‘ໂກ ນຸ ໂຂ, ສມ຺ມ ຣຖກາຣ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ຍມິທໍ[1] ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ທິວເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ສມານໍ ຍາວຕິກາ ອຠິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ຄຕິ ຕາວຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຈິງ຺ຄຸລາຍິຕ຺ວາ ຠູມິຍໍ ປປຕິ? ໂກ ປນ, ສມ຺ມ ຣຖກາຣ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ຍມິທໍ ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ມາເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉາຣຕ຺ຕູເນຫິ ຕໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ ສມານໍ ຍາວຕິກາ ອຠິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ຄຕິ ຕາວຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອກ຺ຂາຫຕໍ ມຌ຺ເຌ ອຏ຺ຐາສີ’ຕິ? ‘ຍມິທໍ, ເທວ, ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ທິວເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຕສ຺ສ ເນມິປິ ສວງ຺ກາ ສໂທສາ ສກສາວາ, ອຣາປິ ສວງ຺ກາ ສໂທສາ ສກສາວາ, ນາຠິປິ ສວງ຺ກາ ສໂທສາ ສກສາວາ. ຕໍ ເນມິຍາປິ ສວງ຺ກຕ຺ຕາ ສໂທສຕ຺ຕາ ສກສາວຕ຺ຕາ, ອຣານມ຺ປິ ສວງ຺ກຕ຺ຕາ ສໂທສຕ຺ຕາ ສກສາວຕ຺ຕາ, ນາຠິຍາປິ ສວງ຺ກຕ຺ຕາ ສໂທສຕ຺ຕາ ສກສາວຕ຺ຕາ ປວຕ຺ຕິຕໍ ສມານໍ ຍາວຕິກາ ອຠິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ຄຕິ ຕາວຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຈິງ຺ຄຸລາຍິຕ຺ວາ ຠູມິຍໍ ປປຕິ. ຍໍ ປນ ຕໍ, ເທວ, ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ມາເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉາຣຕ຺ຕູເນຫິ ຕສ຺ສ ເນມິປິ ອວງ຺ກາ ອໂທສາ ອກສາວາ, ອຣາປິ ອວງ຺ກາ ອໂທສາ ອກສາວາ, ນາຠິປິ ອວງ຺ກາ ອໂທສາ ອກສາວາ. ຕໍ ເນມິຍາປິ ອວງ຺ກຕ຺ຕາ ອໂທສຕ຺ຕາ ອກສາວຕ຺ຕາ, ອຣານມ຺ປິ ອວງ຺ກຕ຺ຕາ ອໂທສຕ຺ຕາ ອກສາວຕ຺ຕາ, ນາຠິຍາປິ ອວງ຺ກຕ຺ຕາ ອໂທສຕ຺ຕາ ອກສາວຕ຺ຕາ ປວຕ຺ຕິຕໍ ສມານໍ ຍາວຕິກາ ອຠິສງ຺ຂາຣສ຺ສ ຄຕິ ຕາວຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອກ຺ຂາຫຕໍ ມຌ຺ເຌ ອຏ຺ຐາສີ’ຕິ.

“ສິຍາ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ເອວມສ຺ສ ‘ອຌ຺ໂຌ ນູນ ເຕນ ສມເຍນ ໂສ ຣຖກາໂຣ ອໂຫສີ’ຕິ! ນ ໂຂ ປເນຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອຫໍ ເຕນ ສມເຍນ ໂສ ຣຖກາໂຣ ອໂຫສິໍ. ຕທາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸສໂລ ທາຣຸວງ຺ການໍ ທາຣຸໂທສານໍ ທາຣຸກສາວານໍ. ເອຕຣຫິ ໂຂ ປນາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກຸສໂລ ກາຍວງ຺ການໍ ກາຍໂທສານໍ ກາຍກສາວານໍ, ກຸສໂລ

---

໑. ຍທິທໍ (ກ)

ວຈີວງ຺ການໍ ວຈີໂທສານໍ ວຈີກສາວານໍ, ກຸສໂລ ມໂນວງ຺ການໍ ມໂນໂທສານໍ ມໂນກສາວານໍ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ວາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ວາ ກາຍວງ຺ໂກ ອປ຺ປຫີໂນ ກາຍໂທໂສ ກາຍກສາໂວ, ວຈີວງ຺ໂກ ອປ຺ປຫີໂນ ວຈີໂທໂສ ວຈີກສາໂວ, ມໂນວງ຺ໂກ ອປ຺ປຫີໂນ ມໂນໂທໂສ ມໂນກສາໂວ, ເອວໍ ປປຕິຕາ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມສ຺ມາ ຘມ຺ມວິນຍາ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ຕໍ ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ທິວເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

“ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ວາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ວາ ກາຍວງ຺ໂກ ປຫີໂນ ກາຍໂທໂສ ກາຍກສາໂວ, ວຈີວງ຺ໂກ ປຫີໂນ ວຈີໂທໂສ ວຈີກສາໂວ, ມໂນວງ຺ໂກ ປຫີໂນ ມໂນໂທໂສ ມໂນກສາໂວ, ເອວໍ ປຕິຏ຺ຐິຕາ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ຕໍ ຈກ຺ກໍ ຉຫິ ມາເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕໍ ຉາຣຕ຺ຕູເນຫິ.

“ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ກາຍວງ຺ກໍ ປຊຫິສ຺ສາມ ກາຍໂທສໍ ກາຍກສາວໍ, ວຈີວງ຺ກໍ ປຊຫິສ຺ສາມ ວຈີໂທສໍ ວຈີກສາວໍ, ມໂນວງ຺ກໍ ປຊຫິສ຺ສາມ ມໂນໂທສໍ ມໂນກສາວນ຺ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ອປຓ຺ຓກສຸຕ຺ຕໍ

໑໖. “ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອປຓ຺ຓກປຏິປທໍ[1] ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂຍນິ ຈສ຺ສ ອາຣທ຺ຘາ ໂຫຕິ ອາສວານໍ ຂຍາຍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ, ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ໂຫຕິ, ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ[2] ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ...ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ... ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ... ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ... ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ

໑. ອປຓ຺ຓກຕໍ ປຏິປທໍ (ສີ, ອິ) ຏີກາຍ ປນ ສເມຕິ.

໒. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມຕໍ (ສີ)

ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອພິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຖິປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ມນິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຫຕິ.

"ກຖຄ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ໂພຊເນ ມຕ຺ຕຄ຺ຄູ ໂຫຕິ? ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ປຖິສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ 'ເນວ ທວາຍ ນ ມທາຍ ນ ມຕ຺ຑນາຍ ນ ວິພູສນາຍ, ຍາວເທວ ອິມສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ຖິຕິຍາ ຍາປນາຍ ວິຫິໍສູປຣຕິຍາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານຸຄ຺ຄຫາຍ, ອິຕິ ປຸຣາຄຄ຺ຈ ເວທນໍ ປຖິຫງ຺ຂາມິ, ນວຄ຺ຈ ເວທນໍ ນ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສາມິ, ຍາຕ຺ຣາ ຈ ເມ ພວິສ຺ສຕິ ອນວຊ຺ຊຕາ ຈ ຜາສຸວິຫາໂຣ ຈາ'ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ໂພຊເນ ມຕ຺ຕຄ຺ຄູ ໂຫຕິ

"ກຖຄ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ທິວສໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຖມໍ ຍາມໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ, ຣຕ຺ຕິຍາ ມຊ຺ຊິມໍ ຍາມໍ ທກ຺ຂິເຓນ ປສ຺ເສນ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ ປາເທ ປາທໍ ອຈ຺ຈາຘາຍ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ອຸຖ຺ຖານສຄ຺ຄໍ ມນສິ ກຣິຕ຺ວາ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຉິມໍ ຍາມໍ ປຈ຺ຈຸຖ຺ຖາຍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອປຕ຺ຓກປຖິປທໍ ປຖິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂຍນິ ຈສ຺ສ ອາຣທ຺ຘາ ໂຫຕິ ອາສວານໍ ຂຍາຍາຕິ. ຉຖ຺ຖໍ.

໗. ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘສຸຕ຺ຕໍ

໑໗. "ຕໂຍເມ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອຸພຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ກຕເມ ຕໂຍ? ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອຸພຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ.

"ຕໂຍເມ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ນ ອຸພຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ກຕເມ ຕໂຍ? ກາຍສຸຈຣິຕໍ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ມໂນສຸຈຣິຕໍ. ອິເມ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ

ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ເທວໂລກສຸຕ຺ຕໍ

໑໘. “ສເຈ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເອວໍ ປຸຈ຺ຉເຍ຺ຍຸໍ ‘ເທວໂລກູປປຕ຺ຕິຍາ, ອາວຸໂສ, ສມເຓ ໂຄຕເມ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຖາ’ຕິ? ນນຸ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ປຸຏ຺ຐາ ອຏ຺ຏີເຍຍ຺ຍາຖ ຫຣາເຍຍ຺ຍາຖ ຊິຄຸຈ຺ຉເຍຍ຺ຍາຖາຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ອິຕິ ກິຣ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິພ຺ເພນ ອາຍຸນາ ອຏ຺ຏີຍຖ ຫຣາຍຖ ຊິຄຸຈ຺ຉຖ, ທິພ຺ເພນ ວຓ຺ເຓນ ທິພ຺ເພນ ສຸເຂນ ທິພ຺ເພນ ຍເສນ ທິພ຺ເພນາຘິປເຕຍ຺ເຍນ ອຏ຺ຏີຍຖ ຫຣາຍຖ ຊິຄຸຈ຺ຉຖ; ປເຄວ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຸມ຺ເຫຫິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ອຏ຺ຏີຍິຕພ຺ພໍ ຫຣາຍິຕພ຺ພໍ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ... ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ອຏ຺ຏີຍິຕພ຺ພໍ ຫຣາຍິຕພ຺ພໍ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ປຐມປາປຓິກສຸຕ຺ຕໍ

໑໙. “ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປາປຓິໂກ ອຠພ຺ໂພ ອນຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ, ອຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ກມ຺ມນ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ມຊ຺ຌນ຺ຫິກສມຍໍ[໑] ນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ກມ຺ມນ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ກມ຺ມນ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປາປຓິໂກ ອຠພ຺ໂພ ອນຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ, ອຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ[໔].

“ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອຠພ຺ໂພ ອນຘິຄຕໍ ວາ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ, ອຘິຄຕໍ ວາ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ມຊ຺ຌນ຺ຫິກສມຍໍ ນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອຠພ຺ໂພ ອນຘິຄຕໍ ວາ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ, ອຘິຄຕໍ ວາ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ.

---

໑. ມຊ຺ຌນ຺ຕິກສມຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)   ໔. ຜາຕິກຕ຺ຕຸໍ (ສີ), ຜາຕິກາຕຸໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

"ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປາປຓິໂກ ຠພ຺ໂພ ອນຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ, ອຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ກມ຺ມນ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ມຊ຺ຌນ຺ຕິກສມຍໍ ຯເປຯ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ກມ຺ມນ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປາປຓິໂກ ຠພ຺ໂພ ອນຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ, ອຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ຠພ຺ໂພ ອນຘິຄຕໍ ວາ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ, ອຘິຄຕໍ ວາ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ມຊ຺ຌນ຺ຕິກສມຍໍ ຯເປຯ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ຠພ຺ໂພ ອນຘິຄຕໍ ວາ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ, ອຘິຄຕໍ ວາ ກຸສລໍ ຘມ຺ມໍ ຜາຕິໍ ກາຕຸນ຺ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ທຸຕິຍປາປຓິກສຸຕ຺ຕໍ

໒໐. "ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປາປຓິໂກ ນຈິຣສ຺ເສວ ມຫຕ຺ຕໍ ເວປຸລ຺ລຕ຺ຕໍ [໑] ປາປຸຓາຕິ ໂຠເຄສຸ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ຈກ຺ຂຸມາ ຈ ໂຫຕິ ວິຘຸໂຣ ຈ ນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ຈກ຺ຂຸມາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ປຓິຍໍ ຊານາຕິ 'ອິທໍ ປຓິຍໍ ເອວໍ ກີຕໍ, ເອວໍ ວິກ຺ກຍມານໍ [໔], ເອຕ຺ຕກໍ ມູລໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ເອຕ຺ຕໂກ ອຸທໂຍ'ຕິ [໕]. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ຈກ຺ຂຸມາ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ວິຘຸໂຣ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ກຸສໂລ ໂຫຕິ ປຓິຍໍ ເກຕຸຎ຺ຈ ວິກ຺ເກຕຸຎ຺ຈ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ວິຘຸໂຣ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິກໍ ເຍ ເຕ ຄຫປຕີ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕາ ວາ ອຑ຺ຒາ ມຫທ຺ຘນາ ມຫາໂຠຄາ ເຕ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ 'ອຍໍ ໂຂ ຠວໍ ປາປຓິໂກ ຈກ຺ຂຸມາ ວິຘຸໂຣ ຈ ປຏິພໂລ

---

໑. ມຫນ຺ຕຕ຺ຕໍ ວາ ເວປຸລ຺ລຕ຺ຕໍ ວາ (ອິ, ກ) ໔. ວິກ຺ກີຍມານໍ (?) ໕. ອຸທ຺ທໂຍຕິ (ສີ)

ປຸຕ຺ຕທາຣຎ຺ຈ ໂປເສຕຸໍ, ອມ຺ຫາກຎ຺ຈ ກາເລນ ກາລໍ ອນຸປ຺ປທາຕຸນ຺ຕິ. ເຕ ນໍ ໂຠເຄຫິ ນິປຕນ຺ຕິ 'ອິໂຕ, ສມ຺ມ ປາປຓິກ, ໂຠເຄ ກຣິຕ຺ວາ[1] ປຸຕ຺ຕທາຣຎ຺ຈ ໂປເສຫິ, ອມ຺ຫາກຎ຺ຈ ກາເລນ ກາລໍ ອນຸປ຺ປເທຫີ'ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຓິໂກ ນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປາປຓິໂກ ນຈິຣສ຺ເສວ ມຫຕ຺ຕໍ ເວປຸລ຺ລຕ຺ຕໍ ປາປຸຓາຕິ ໂຠເຄສຸ.

“ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ນຈິຣສ຺ເສວ ມຫຕ຺ຕໍ ເວປຸລ຺ລຕ຺ຕໍ ປາປຸຓາຕິ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຈກ຺ຂຸມາ ຈ ໂຫຕິ ວິຘຸໂຣ ຈ ນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຈກ຺ຂຸມາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຈກ຺ຂຸມາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຘຸໂຣ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ, ຖາມວາ ທຬ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຘຸໂຣ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເຍ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ອາຄຕາຄມາ ຘມ຺ມຘຣາ ວິນຍຘຣາ ມາຕິກາຘຣາ ເຕ ກາເລນ ກາລໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣິປຸຈ຺ຉຕິ ປຣິປຎ຺ຫຕິ 'ອິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ກຖໍ, ອິມສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖ'ຕິ? ຕສ຺ສ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອວິວຏຎ຺ເຈວ ວິວຣນ຺ຕິ, ອນຸຕ຺ຕານີກຕຎ຺ຈ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣນ຺ຕິ, ອເນກວິຫິເຕສຸ ຈ ກງ຺ຂາຐານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ກງ຺ຂໍ ປຏິວິໂນເທນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ນຈິຣສ຺ເສວ ມຫຕ຺ຕໍ ເວປຸລ຺ລຕ຺ຕໍ ປາປຸຓາຕິ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສູຕິ. ທສມໍ.

ຣຖກາຣວຄ຺ໂຄ ທຸຕິໂຍ.

ປຐມຠາຓວາໂຣ ນິຏ຺ຐິໂຕ.

---

໑. ຫຣິຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ຌາໂຕ [1] ສາຣຕ຺ໂຍ ກິກ຺ຂຸ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ສເຈຕໂນ.
ອປຕ຺ຕກຕ຺ຕາ ເທໂວ ຈ, ທຸເວ ປາປຕ຺ເກນ ຈາຕີ.

໖. ປຸຄ຺ຄລວຄ຺ໂຄ

໑. ສມິທ຺ຘສຸຕ຺ຕໍ

໔໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈ ສມິທ຺ໂຘ [2] ອາຍສ຺ມາ ຈ ມຫາໂກຎ຺ຊິໂກ [3] ເຍນາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ສາຣິປຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ຘິ ສມ຺ໂມທິສຸ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຕ຺ນີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສມິທ຺ຘໍ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເອຕທໂວຈ

"ຕໂຍເມ, ອາວຸໂສ ສມິທ຺ຘ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ກາຍສກ຺ຂີ, ທິຎ຺ຊິປ຺ປຕ຺ໂຕ [4], ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ. ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ອິເມສໍ, ອາວຸໂສ, ຕິຕ຺ຕໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ກຕໂມ ເຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ຂມຕິ ອກິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຕ຺ຕຕໂຣ ຈາຕີ?

"ຕໂຍເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ກາຍສກ຺ຂີ, ທິຎ຺ຊິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ. ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ອິເມສໍ, ອາວຸໂສ, ຕິຕ຺ຕໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ຍ຺ວາຍໍ [5] ປຸຄ຺ຄໂລ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ, ອຍໍ ເມ ປຸຄ຺ຄໂລ ຂມຕິ ອິເມສໍ ຕິຕ຺ຕໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອກິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຕ຺ຕຕໂຣ ຈ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອິມສ຺ສ, ອາວຸໂສ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຘິມຕ຺ຕນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາໂກຎ຺ຊິກໍ ເອຕທໂວຈ "ຕໂຍເມ, ອາວຸໂສ ໂກຎ຺ຊິກ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ

---

໑. ຌາຕໂກ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ໔. ສວິຎ຺ໂຖ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໖. ມຫາໂກຎ຺ຊິໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ທິຎ຺ຖປ຺ປຕ຺ໂຕ (ກ) ໕. ໂຍຍໍ (ກ)

ຕໂຍ? ກາຍສກ຺ຂີ, ທິຎ຺ຆິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ. ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ອິເມສໍ, ອາວຸໂສ, ຕິຌ຺ຌໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ກຕໂມ ເຕ ປຸຄ຺ໂຄລ ຂມຕິ ອພິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຌີຕຕໂຣ ຈາຕິ?

“ຕໂຍເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ກາຍສກ຺ຂີ, ທິຎ຺ຆິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ. ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ອິເມສໍ, ອາວຸໂສ, ຕິຌ຺ຌໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ຍ຺ວາຍໍ ປຸຄ຺ໂຄລ ກາຍສກ຺ຂີ, ອຍໍ ເມ ປຸຄ຺ໂຄລ ຂມຕິ ອິເມສໍ ຕິຌ຺ຌໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອພິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຌີຕຕໂຣ ຈ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອິມສ຺ສ, ອາວຸໂສ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຘິມຕ຺ຕນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂກຎ຺ຆິໂກ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຕໂຍເມ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ກາຍສກ຺ຂີ, ທິຎ຺ຆິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ. ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ອິເມສໍ, ອາວຸໂສ, ຕິຌ຺ຌໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ກຕໂມ ເຕ ປຸຄ຺ໂຄລ ຂມຕິ ອພິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຌີຕຕໂຣ ຈາຕິ?

“ຕໂຍເມ, ອາວຸໂສ ໂກຎ຺ຆິກ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ກາຍສກ຺ຂີ, ທິຎ຺ຆິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ. ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ອິເມສໍ, ອາວຸໂສ, ຕິຌ຺ຌໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ຍ຺ວາຍໍ ປຸຄ຺ໂຄລ ທິຎ຺ຆິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ອຍໍ ເມ ປຸຄ຺ໂຄລ ຂມຕິ ອິເມສໍ ຕິຌ຺ຌໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອພິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣ ຈ ປຌີຕຕໂຣ ຈ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອິມສ຺ສ, ອາວຸໂສ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປຌ຺ຌິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຘິມຕ຺ຕນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕຌ຺ຈ ສມິທ຺ຘໍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕຌ຺ຈ ມຫາໂກຎ຺ຆິກໍ ເອຕທໂວຈ “ພ຺ຍາກຕໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອມ຺ເຫຫິ ສພ຺ເພເຫວ ຍຖາສກໍ ປຎິພານໍ. ອາຍາມາວຸໂສ, ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສ຺ສາມ. ຍຖາ ໂນ ພຄວາ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ ຕຖາ ນໍ ຘາເຣສ຺ສາມາຕິ. “ເອວມາວຸໂສຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈ ສມິທ຺ໂຘ ອາຍສ຺ມາ ຈ ມຫາໂກຎ຺ຆິໂກ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈ

ສາຣິປຸຕຸໂຕ ອາຍສຸມາ ຈ ສມິທຸໂຮ ອາຍສຸມາ ຈ ມຫາໂກຜຸກິໂກ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງຸກມິສຸ; ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ໂຂ ອາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ອາຍສຸມຕາ ຈ ສມິທຸເຮນ ອາຍສຸມຕາ ຈ ມຫາໂກຜຸກິເກນ ສທຸຣີ ກຖາສລຸລາໂປ ຕໍ ສພຸພໍ ກຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ.

"ນ ເຂຸວຕຸຖ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ສຸກຣໍ ເອກໍເສນ ພຸຍາກາຕຸໍ 'ອຍໍ ອິເມສໍ ຕິຕຸຕໍ ປຸຄຸຄລານໍ ອກິກຸກນຸຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາ'ຕິ. ການຸເຕຕໍ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ວິຊຸຊຕິ ຍຸວາຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ສທຸຮາວິມຸຕຸໂຕ ສຸວາສຸສ[1] ອຣຫຕຸຕາຍ ປຜິປນຸໂນ, ຍຸວາຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ກາຍສກຸຂີ ສຸວາສຸສ ສກທາຄາມີ ວາ ອນາຄາມີ ວາ, ໂຍ ຈາຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ທິຜຸກິປຸປຕຸໂຕ ໂສປສຸສ[4] ສກທາຄາມີ ວາ ອນາຄາມີ ວາ.

"ນ ເຂຸວຕຸຖ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ສຸກຣໍ ເອກໍເສນ ພຸຍາກາຕຸໍ 'ອຍໍ ອິເມສໍ ຕິຕຸຕໍ ປຸຄຸຄລານໍ ອກິກຸກນຸຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາ'ຕິ. ການຸເຕຕໍ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ວິຊຸຊຕິ ຍຸວາຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ກາຍສກຸຂີ ສຸວາສຸສ ອຣຫຕຸຕາຍ ປຜິປນຸໂນ, ຍຸວາຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ສທຸຮາວິມຸຕຸໂຕ ສຸວາສຸສ ສກທາຄາມີ ວາ ອນາຄາມີ ວາ, ໂຍ ຈາຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ທິຜຸກິປຸປຕຸໂຕ ໂສປສຸສ ສກທາຄາມີ ວາ ອນາຄາມີ ວາ.

"ນ ເຂຸວຕຸຖ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ສຸກຣໍ ເອກໍເສນ ພຸຍາກາຕຸໍ 'ອຍໍ ອິເມສໍ ຕິຕຸຕໍ ປຸຄຸຄລານໍ ອກິກຸກນຸຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາ'ຕິ. ການຸເຕຕໍ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ວິຊຸຊຕິ ຍຸວາຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ທິຜຸກິປຸປຕຸໂຕ ສຸວາສຸສ ອຣຫຕຸຕາຍ ປຜິປນຸໂນ, ຍຸວາຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ສທຸຮາວິມຸຕຸໂຕ ສຸວາສຸສ ສກທາຄາມີ ວາ ອນາຄາມີ ວາ, ໂຍ ຈາຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ກາຍສກຸຂີ ໂສປສຸສ ສກທາຄາມີ ວາ ອນາຄາມີ ວາ.

"ນ ເຂຸວຕຸຖ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ສຸກຣໍ ເອກໍເສນ ພຸຍາກາຕຸໍ 'ອຍໍ ອິເມສໍ ຕິຕຸຕໍ ປຸຄຸຄລານໍ ອກິກຸກນຸຕຕໂຣ ຈ ປຓີຕຕໂຣ ຈາ'ຕິ. ປກມໍ.

໔. ຄິລານສຸຕຸຕໍ

໒໔. [ໝ]"ຕໂຍເມ, ກິກຸຂເວ, ຄິລານາ ສນຸໂຕ ສໍວິຊຸຊມານາ ໂລກສຸມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອິຮ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ຄິລາໂນ ລກນຸໂຕ ວາ ສປຸປາຍານິ ໂກຊນານິ ອລກນຸໂຕ ວາ ສປຸປາຍານິ ໂກຊນານິ, ລກນຸໂຕ ວາ ສປຸປາຍານິ ເກສຊຸຊານິ ອລກນຸໂຕ ວາ ສປຸປາຍານິ ເກສຊຸຊານິ, ລກນຸໂຕ ວາ ປຕິຣູປໍ ອຸປຜຸກາກໍ

---

໑. ສຸວາຍໍ (ສຸຍາ, ກໍ, ອິ), ໂສຍໍ (ກ) ໔. ໂສຍໍ (ກ) ໝ. ອກິ ໝ-໑ໝ໐ ປິຝຸເກາປິ

ອລການຸໂຕ ວາ ປຕິຣູປໍ ອຸປຜຸກາກໍ ເນວ ວຸຜຸກາຕິ ຕມຸຫາ ອາພາຂາ.

"ອິຂ ປນ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ຄິລາໂນ ລການຸໂຕ ວາ ສປຸປາຍານິ ໂກຊນານິ ອລການຸໂຕ ວາ ສປຸປາຍານິ ໂກຊນານິ, ລການຸໂຕ ວາ ສປຸປາຍານິ ເກສຊຸຊານິ ອລການຸໂຕ ວາ ສປຸປາຍານິ ເກສຊຸຊານິ, ລການຸໂຕ ວາ ປຕິຣູປໍ ອຸປຜຸກາກໍ ອລການຸໂຕ ວາ ປຕິຣູປໍ ອຸປຜຸກາກໍ ວຸຜຸກາຕິ ຕມຸຫາ ອາພາຂາ.

"ອິຂ ປນ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ຄິລາໂນ ລການຸໂຕວ ສປຸປາຍານິ ໂກຊນານິ ໂນ ອລການຸໂຕ, ລການຸໂຕວ ສປຸປາຍານ ເກສຊຸຊານິ ໂນ ອລການຸໂຕ, ລການຸໂຕວ ປຕິຣູປໍ ອຸປຜຸກາກໍ ໂນ ອລການຸໂຕ ວຸຜຸກາຕິ ຕມຸຫາ ອາພາຂາ.

"ຕຕຸຣ, ກິກຸຂເວ, ຍຸວາຍໍ ຄິລາໂນ ລການຸໂຕວ ສປຸປາຍານິ ໂກຊນານິ ໂນ ອລການຸໂຕ, ລການຸໂຕວ ສປຸປາຍານິ ເກສຊຸຊານິ ໂນ ອລການຸໂຕ, ລການຸໂຕວ ປຕິຣູປໍ ອຸປຜຸກາກໍ ໂນ ອລການຸໂຕ ວຸຜຸກາຕິ ຕມຸຫາ ອາພາຂາ, ອິມໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຄິລານໍ ປຝິຈຸຈ ຄິລານກຕຸຕໍ ອນຸຄຸຄາຕໍ ຄິລານເກສຊຸຊໍ ອນຸຄຸຄາຕໍ ຄິລານຸປຜຸກາໂກ ອນຸຄຸຄາໂຕ. ອິມຄຸຈ ປນ, ກິກຸຂເວ, ຄິລານໍ ປຝິຈຸຈ ອຄຸເຄປິ ຄິລານາ ອຸປຜຸກາຕພຸພາ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕໂຍ ຄິລານາ ສນຸໂຕ ສໍວິຊຸຊມານາ ໂລກສຸມິໍ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕໂຍເມ ຄິລານູປມາ ປຸຄຸຄລາ ສນຸໂຕ ສໍວິຊຸຊມານາ ໂລກສຸມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອິຂ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ລການຸໂຕ ວາ ຕຖາຄຕໍ ທສຸສນາຍ ອລການຸໂຕ ວາ ຕຖາຄຕໍ ທສຸສນາຍ, ລການຸໂຕ ວາ ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕໍ ຂມຸມວິນຍໍ ສວນາຍ ອລການຸໂຕ ວາ ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕໍ ຂມຸມວິນຍໍ ສວນາຍ ເນວ ໂອກຸກມຕິ ນິຍາມໍ ກຸສເລສຸ ຂມຸເມສຸ ສມຸມຕຸຕໍ.

"ອິຂ, ປນ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ລການຸໂຕ ວາ ຕຖາຄຕໍ ທສຸສນາຍ ອລການຸໂຕ ວາ ຕຖາຄຕໍ ທສຸສນາຍ, ລການຸໂຕ ວາ ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕໍ ຂມຸມວິນຍໍ ສວນາຍ ອລການຸໂຕ ວາ ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕໍ ຂມຸມວິນຍໍ ສວນາຍ ໂອກຸກມຕິ ນິຍາມໍ ກຸສເລສຸ ຂມຸເມສຸ ສມຸມຕຸຕໍ.

"ອິຂ ປນ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ລການຸໂຕວ ຕຖາຄຕໍ ທສຸສນາຍ ໂນ ອລການຸໂຕ, ລການຸໂຕວ ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕໍ ຂມຸມວິນຍໍ ສວນາຍ ໂນ ອລການຸໂຕ ໂອກຸກມຕິ ນິຍາມໍ ກຸສເລສຸ ຂມຸເມສຸ ສມຸມຕຸຕໍ.

"ຕຕ຺ຣ, ພິກ຺ຂເວ, ຍ຺ວາຍໍ ປຸຄ຺ຄໂລ ລກນ຺ໂຕວ ຕຖາຄຕໍ ທສ຺ສນາຍ ໂນ ອລກນ຺ໂຕ, ລກນ຺ໂຕວ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ສວນາຍ ໂນ ອລກນ຺ໂຕ ໂອກ຺ກມຕິ ນິຍາມໍ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ມຕ຺ຕໍ, ອິມໍ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ,ປຸຄ຺ຄລໍ ປຏິຈ຺ຈ ຘມ຺ມເທສນາ ອນຸຄ຺ຄາຕາ. ອິມຄ຺ຈ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຄ຺ເຄສມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ເທເສຕພ຺ໂພ. "ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ຄິລານູປມາ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ສງ຺ຂາຣສຸຕ຺ຕໍ

໔໓. "ຕໂຍເມ, ພິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ[1] ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕິ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕິ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕິ. ໂສ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕເມນໍ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນໍ ສມານໍ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊາ ຜສ຺ສາ ຜຸສນ຺ຕິ. ໂສ ສພ຺ຍາພຊ຺ເຊຫິ ຜສ຺ເສຫິ ຜຸຊ຺ໂກ ສມາໂນ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ເວທນໍ ເວທຍຕິ ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ສຕ຺ຕາ ເນຣຍິກາ.

"ອິຘ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕິ, ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕິ, ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕິ. ໂສ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕເມນໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນໍ ສມານໍ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊາ ຜສ຺ສາ ຜຸສນ຺ຕິ. ໂສ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຊຫິ ຜສ຺ເສຫິ ຜຸຊ຺ໂກ ສມາໂນ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ເວທນໍ ເວທຍຕິ ເອກນ຺ຕສຸຂໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ເທວາ ສຸພກິຕ຺ຫາ.

"ອິຘ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕິ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕິ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂໂຣຕິ. ໂສ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ວຈີສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ, ສພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ມໂນສງ຺ຂາຣໍ ອພິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ.

---

໑. ສພ຺ຍາປຊ຺ຊໍ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ເອວມຸປຣິປິ.

ຕເມນໍ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນໍ ສມານໍ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊາປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊາປິ ຜສ຺ສາ ຜຸສນ຺ຕິ. ໂສ ສພ຺ຍາພຊ຺ເຊຫິປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ເຊຫິປິ ຜສ຺ເສຫິ ຜຸຝ຺ໂກ ສມາໂນ ສພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊມ຺ປິ ເວທນໍ ເວທຍຕິ ໂວກິຕ຺ຕສຸຂທຸກ຺ຂໍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ມນຸສ຺ສາ ເອກຈ຺ເຈ ຈ ເທວາ ເອກຈ຺ເຈ ຈ ວິນິປາຕິກາ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ພຫຸກາຣສຸຕ຺ຕໍ

໔໔. "ຕໂຍເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ພຫຸກາຣາ. ກຕເມ ຕໂຍ? ຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລໍ ອາຄມ຺ມ ປຸຄ຺ຄໂລ ພຸທ຺ຜໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ຜມ຺ມໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ; ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອິມສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ພຫຸກາໂຣ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຍໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອາຄມ຺ມ ປຸຄ຺ຄໂລ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຜ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຜຄາມິນີ ປຝິປທາ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ; ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອິມສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ພຫຸກາໂຣ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຍໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ອາຄມ຺ມ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ປຌ຺ຌາວິມຸຕ຺ຕິ ທິຝ຺ເຖວ ຜມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອິມສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ພຫຸກາໂຣ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ພຫຸກາຣາ.

"ອິເມຫິ ຈ ປນ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ປຸຄ຺ຄເລຫິ ອິມສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ນຕ຺ຖຌ຺ໂຌ ປຸຄ຺ຄໂລ ພຫຸກາໂຣຕິ ວທາມິ. ອິເມສໍ ປນ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິຕ຺ຕໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອິມິນາ ປຸຄ຺ຄເລນ ນ ສຸປ຺ປຕິກາຣໍ ວທາມິ, ຍທິທໍ ອກິວາທນປຈ຺ຈຸຝ຺ຖານອຌ຺ຊລິກມ຺ມ ສາມີຈິກມ຺ມ ຈີວຣ ປິຕ຺ຑປາຕ ເສນາສນ ຄິລານ ປຈ຺ຈຍ ເກສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣາ-ນຸປ຺ປທາເນນາຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ວຊິຣູປມສຸຕ຺ຕໍ

໔໕. "ຕໂຍເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິ໌. ກຕເມ ຕໂຍ? ອຣຸກູປມຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ, ວິຊ຺ຊູປມຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ, ວຊິຣູປມຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ. ກຕໂມ ຈ ກິກ຺ຂເວ ອຣຸກູປມຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຜ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂກຜໂນ ໂຫຕິ ອຸປາຍາສພຫຸໂລ ອປ຺ປມ຺ປິ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ອກິສຊ຺ຊຕິ

ກຸປ຺ປຕິ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ປຕິຕ຺ຖີຍຕິ ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸຏ຺ຐາຣຸໂກ[໑] ກຏ຺ເຐນ ວາ ກຐລາຍ[໓] ວາ ຆຏ຺ຏິໂຕ[໒] ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ອາສວໍ ເທຕິ[໔]; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂກຘໂນ ໂຫຕິ ອຸປາຍາສພຫຸໂລ ອປ຺ປມ຺ປິ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ອຠິສຊ຺ຊຕິ ກຸປ຺ປຕິ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ປຕິຕ຺ຖີຍຕິ ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣຸກູປມຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ.

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຊ຺ຊູປມຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ'ຕິ ຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ຂຸມາ ປຸຣິໂສ ຣຕ຺ຕນ຺ຘກາຣຕິມິສາຍໍ ວິຊ຺ຊນ຺ຕຣິກາຍ ຣູປານິ ປສ຺ເສຍ຺ຍ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ ໆເປໆ 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຊ຺ຊູປມຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ.

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຊິຣູປມຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຊິຣສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈິ ອເຠຊ຺ຊໍ ມຓິ ວາ ປາສາໂຓ ວາ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາສວານໍ ຂຍາ ໆເປໆ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຊິຣູປມຈິຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ. 'ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ.[໕] ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ເສວິຕພ຺ພສຸຕ຺ຕໍ

໔໖. "ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ.

---

໑. ທຸຏ຺ຐາຣຸກາ (ສີ)
໒. ຆຏ຺ຏິຕາ (ສີ)
໓. ກຐລາຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ), ກຐເລນ-ກຐເລນ (ອຏ຺ຐກຖາ)
໔. ອສ຺ສວໂນຕິ (ສີ)
໕. ອກິ ໒-໑໒໒ ປິຏ຺ເກປິ

ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ຫີໂນ ໂຫຕິ ສີເລນ ສມາຘິນາ ປຎ຺ຎາຍ. ເອວຣູໂປ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອນຸທ຺ທຍາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອນຸກມ຺ປາ.

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ສທິໂສ ໂຫຕິ ສີເລນ ສມາຘິນາ ປຎ຺ຎາຍ. ເອວຣູໂປ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສີລສາມຎ຺ຎຄຕານໍ ສຕໍ ສີລກຖາ ຈ ໂນ ຠວິສ຺ສຕິ, ສາ ຈ ໂນ ປວຕ຺ຕິນີ[1] ຠວິສ຺ສຕິ, ສາ ຈ ໂນ ຜາສຸ ຠວິສ຺ສຕິ. ສມາຘິສາມຎ຺ຎຄຕານໍ ສຕໍ ສມາຘິກຖາ ຈ ໂນ ຠວິສ຺ສຕິ, ສາ ຈ ໂນ ປວຕ຺ຕິນີ ຠວິສ຺ສຕິ, ສາ ຈ ໂນ ຜາສຸ ຠວິສ຺ສຕິ. ປຎ຺ຎາສາມຎ຺ຎຄຕານໍ ສຕໍ ປຎ຺ຎາກຖາ ຈ ໂນ ຠວິສ຺ສຕິ, ສາ ຈ ໂນ ປວຕ຺ຕິນີ ຠວິສ຺ສຕິ, ສາ ຈ ໂນ ຜາສຸ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ຕສ຺ມາ ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ.

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠ຺ຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຘິໂກ ໂຫຕິ ສີເລນ ສມາຘິນາ ປຎ຺ຎາຍ. ເອວຣູໂປ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠ຺ຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອິຕິ ອປຣິປູຣໍ ວາ ສີລກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຣິປູເຣສ຺ສາມິ, ປຣິປູຣໍ ວາ ສີລກ຺ຂນ຺ຘໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາຍ ອນຸຄ຺ຄເຫສ຺ສາມິ; ອປຣິປູຣໍ ວາ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຣິປູເຣສ຺ສາມິ, ປຣິປູຣໍ ວາ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ຘໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາຍ ອນຸຄ຺ຄເຫສ຺ສາມິ; ອປຣິປູຣໍ ວາ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘໍ ປຣິປູເຣສ຺ສາມິ, ປຣິປູຣໍ ວາ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘ໌ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາຍ ອນຸຄ຺ຄເຫສ຺ສາມີຕິ. ຕສ຺ມາ ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠ຺ຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ.

"ນິຫີຍຕິ ປຸຣິໂສ ນິຫີນເສວີ,
ນ ຈ ຫາເຍຖ ກທາຈິ ຕຸລ຺ຍເສວີ;
ເສຏ຺ຐມຸປນມໍ ອຸເທຕິ ຂິປ຺ປໍ,
ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕຣິໍ ຠເຊຖາຕິ. ຉຏ຺ຐໍ;

---

໑. ປວຕ຺ຕນີ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ອກີ ໓-໑໔໑ ປິຏ຺ເຐປິ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

໗. ຊິຄຸຈ຺ຉິຕພ຺ພສຸຕ຺ຕໍ

໔໗. “ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠ຺ຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕພ຺ໂພ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠ຺ຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠ຺ຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸສ຺ສີໂລ ໂຫຕິ ປາປຘມ຺ໂມ ອສຸຈິ ສງ຺ກສ຺ສຣສມາຈາໂຣ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນກມ຺ມນ຺ໂຕ, ອສ຺ສມໂຓ ສມຓປຏິຎ຺ໂຎ, ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິປຏິຎ຺ໂຎ, ອນ຺ໂຕປູຕິ ອວສ຺ສຸໂຕ ກສມ຺ພຸຊາໂຕ. ເອວຣູໂປ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠ຺ຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ກິຎ຺ຈາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວຣູປສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ນ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອຖ ໂຂ ນໍ ປາປໂກ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠ຺ຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ ‘ປາປມິຕ຺ໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປາປສຫາໂຍ ປາປສມ຺ປວງ຺ໂກ’ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຫິ ຄູຖຄໂຕ ກິຎ຺ຈາປິ ນ ທໍສຕິ [1], ອຖ ໂຂ ນໍ ມກ຺ເຂຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ກິຎ຺ຈາປິ ເອວຣູປສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ນ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອຖ ໂຂ ນໍ ປາປໂກ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠ຺ຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ ‘ປາປມິຕ຺ໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປາປສຫາໂຍ ປາປສມ຺ປວງ຺ໂກ’ຕິ. ຕສ຺ມາ ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ຊິຄຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠ຺ຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂິຕພ຺ໂພ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠ຺ຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂກຘໂນ ໂຫຕິ ອຸປາຍາສພຫຸໂລ, ອປ຺ປມ຺ປິ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ອຠິສຊ຺ຊຕິ ກຸປ຺ປຕິ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ປຕິຕ຺ຖີຍຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸຏ຺ຐາຣຸໂກ ກຏ຺ເຐນ ວາ ກຐລາຍ ວາ ຆຏ຺ຏິໂຕ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ອາສວໍ ເທຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ ໆເປໆ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິນ຺ທຸກາລາຕໍ ກຏ຺ເຐນ ວາ ກຐລາຍ ວາ ຆຏ຺ຏິຕໍ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ຈິຈ຺ຈິຏາຍຕິ ຈິຏິຈິຏາຍຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ໆເປໆ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄູຖກູໂປ ກຏ຺ເຐນ ວາ ກຐລາຍ ວາ ຆຏ຺ຏິໂຕ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ທຸຄ຺ຄນ຺ໂຘ ໂຫຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ,

---

໑. ທໍສຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ) ທສ຺ສຕິ (ອິ)

ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ໂກຘໂນ ໂຫຕິ ອຸປາຍາສພຫຸໂລ, ອປ຺ປມ຺ປິ ວຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ອຠິສຊ຺ຊຕິ ກຸປ຺ປຕິ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ປຕິຕ຺ຖີຍຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ. ເອວຣູໂປ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕພ຺ໂພ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອກ຺ໂກເສຍ຺ຍປິ ມໍ ປຣິຠາເສຍ຺ຍປິ ມໍ ອນຕ຺ຖມ຺ປິ ມໍ ກເຣຍ຺ຍາຕິ. ຕສ຺ມາ ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕພ຺ໂພ ນ ເສວິຕພ຺ໂພ ນ ຠຊິຕພ຺ໂພ ນ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ສີລວາ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ. ເອວຣູໂປ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ກິຎ຺ຈາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວຣູປສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ນ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອຖ ໂຂ ນໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ ‘ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ກລ຺ຍາຓສຫາໂຍ ກລ຺ຍາຓສມ຺ປວງ຺ໂກ’ຕິ. ຕສ຺ມາ ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ເສວິຕພ຺ໂພ ຠຊິຕພ຺ໂພ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ໂພ. ‘ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ.

“ນິຫີຍຕິ ປຸຣິໂສ ນິຫີນເສວີ,
ນ ຈ ຫາເຍຖ ກທາຈິ ຕຸລ຺ຍເສວີ;
ເສຏ຺ຐມຸປນມໍ ອຸເທຕິ ຂິປ຺ປໍ,
ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕຣີ ກເຣຖາຕິ. ສຕ຺ຕມໍ;

໗. ຄູຖຠາຓີສຸຕ຺ຕໍ

໔໗. “ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ຄູຖຠາຓີ, ປຸປ຺ຜຠາຓີ, ມຘຸຠາຓີ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ຄູຖຠາຓີ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ສຠຄ຺ຄໂຕ ວາ ປຣິສຄ຺ຄໂຕ ວາ[1] ຎາຕິມຊ຺ຌຄໂຕ ວາ ປູຄມຊ຺ຌຄໂຕ ວາ ຣາຊກຸລມຊ຺ຌຄໂຕ ວາ ອຠິນີໂຕ ສກ຺ຂິປຸຏ຺ໂຐ ‘ເອຫມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຍໍ ຊານາສິ ຕໍ ວເທຫີ’ຕິ. ໂສ ອຊານໍ ວາ ອາຫ ‘ຊານາມີ’ຕິ, ຊານໍ ວາ ອາຫ ‘ນ ຊານາມີຕິ, ອປສ຺ສໍ ວາ ອາຫ ‘ປສ຺ສາມີ’ຕິ, ປສ຺ສໍ ວາ ອາຫ

---

໑. ສຠາຄໂຕ ວາ ປຣິສາຄໂຕ ວາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

‘ນ ປສ຺ສາມີຕິ[1]; ອິຕິ ອຕ຺ຕເຫຕຸ ວາ ປຣເຫຕຸ ວາ ອາມິສກິຎ຺ຈິກ຺ຂເຫຕຸ ວາ ສມ຺ປຊານມຸສາ ຠາສິຕາ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ຄູຘຠາຓີ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຸປ຺ຜຠາຓີ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ສຠຄ຺ຄໂຕ ວາ ປຣິສຄ຺ຄໂຕ ວາ ຎາຕິມຊ຺ຌຄໂຕ ວາ ປູຄມຊ຺ຌຄໂຕ ວາ ຣາຊກຸລມຊ຺ຌຄໂຕ ວາ ອຠິນີໂຕ ສກ຺ຂິປຸຏ຺ໂຐ ‘ເອຫມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຍໍ ປຊານາສິ ຕໍ ວເທຫີ’ຕິ, ໂສ ອຊານໍ ວາ ອາຫ ‘ນ ຊານາມີ’ຕິ, ຊານໍ ວາ ອາຫ ‘ຊານາມີ’ຕິ, ອປສ຺ສໍ ວາ ອາຫ ‘ນ ປສ຺ສາມີ’ຕິ, ປສ຺ສໍ ວາ ອາຫ ‘ປສ຺ສາມີ’ຕິ; ອິຕິ ອຕ຺ຕເຫຕຸ ວາ ປຣເຫຕຸ ວາ ອາມິສກິຎ຺ຈິກ຺ຂເຫຕຸ ວາ ນ ສມ຺ປຊານມຸສາ ຠາສິຕາ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຸປ຺ຜຠາຓີ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ມຘຸຠາຓີ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ຜຣຸສໍ ວາຈໍ ປຫາຍ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ຍາ ສາ ວາຈາ ເນລາ ກຓ຺ຓສຸຂາ ເປມນີຍາ ຫທຍງ຺ຄມາ ໂປຣີ ພຫຸຊນກນ຺ຕາ ພຫຸຊນມນາປາ ຕຖາຣູປິໍ ວາຈໍ ຠາສິຕາ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ມຘຸຠາຓີ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ອນ຺ຘສຸຕ຺ຕໍ

໒໙. “ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອນ຺ໂຘ, ເອກຈກ຺ຂຸ, ທ຺ວິຈກ຺ຂຸ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອນ຺ໂຘ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕຖາຣູປໍ ຈກ຺ຂຸ ນ ໂຫຕິ ຍຖາຣູເປນ ຈກ຺ຂຸນາ ອນຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ອຘິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ ຜາຕິໍ ກເຣຍ຺ຍ[2]; ຕຖາຣູປມ຺ປິສ຺ສ ຈກ຺ຂຸ ນ ໂຫຕິ ຍຖາຣູເປນ ຈກ຺ຂຸນາ ກຸສລາກຸສເລ ຘມ຺ເມ ຊາເນຍ຺ຍ, ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ເຊ ຘມ຺ເມ ຊາເນຍ຺ຍ, ຫີນປ຺ປຓີເຕ ຘມ຺ເມ ຊາເນຍ຺ຍ, ກຓ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປຏິຠາເຄ ຘມ຺ເມ ຊາເນຍ຺ຍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອນ຺ໂຘ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເອກຈກ຺ຂຸ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕຖາຣູປໍ ຈກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ຍຖາຣູເປນ ຈກ຺ຂຸນາ ອນຘິຄຕໍ ວາ ໂຠຄໍ

---

໑. ມ. ໑-໓໕໕, ອຠິ ໓-໑໓໒ ປິຍ຺ເກ຺ສປິ.

໒. ຜາຕິກເຣຍ຺ຍ (ສີ)

ອຊິຄຈຸເຊຍຸຍ ອຊິຄຕໍ ວາ ໂກຄໍ ຜາຕິ ກເຣຍຸຍ; ຕຖາຣູປໍ ປນສຸສ[1] ຈກຸຂຸ ນ ໂຫຕິ ຍຖາຣູເປນ ຈກຸຂຸນາ ກຸສລາກຸສເລ ຮມຸເມ ຊາເນຍຸຍ, ສາວຊຊານວຊເຊ ຮມຸເມ ຊາເນຍຸຍ, ຫີນປຸປຕີເຕ ຮມຸເມ ຊາເນຍຸຍ, ກຕຸຫສຸກຸກສປຸປຜິກາເຄ ຮມຸເມ ຊາເນຍຸຍ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ເອກຈກຸຂຸ.

"ກຕໂມ ຈ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ທຸວິຈກຸຂຸ? ອິຮ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸຈສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ຕຖາຣູປໍ ຈກຸຂຸ ໂຫຕິ ຍຖາຣູເປນ ຈກຸຂຸນາ ອນຊິຄຕໍ ວາ ໂກຄໍ ອຊິຄຈຸເຊຍຸຍ, ອຊິຄຕໍ ວາ ໂກຄໍ ຜາຕິ ກເຣຍຸຍ; ຕຖາຣູປມຸປິສຸສ ຈກຸຂຸ ໂຫຕິ ຍຖາຣູເປນ ຈກຸຂຸນາ ກຸສລາກຸສເລ ຮມຸເມ ຊາເນຍຸຍ; ສາວຊຊານວຊເຊ ຮມຸເມ ຊາເນຍຸຍ, ຫີນປຸປຕີເຕ ຮມຸເມ ຊາເນຍຸຍ, ກຕຸຫສຸກຸກສປຸປຜິກາເຄ ຮມຸເມ ຊາເນຍຸຍ ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ທຸວິຈກຸຂຸ. 'ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄຸຄລາ ສນຸໂຕ ສໍວິຊຊມານາ ໂລກສຸມິນຸຕິ.

"ນ ເຈວ ໂກຄາ ຕຖາຣູປາ,   ນ ຈ ປຸຍຸຍານິ ກຸພຸພຕິ;
ອຸກຍຕຸຖ ກລິຄຸຄາໂຫ,   ອນຸຊສຸສ ຫຕຈກຸຂຸໂນ.

ອຖາປຣາຍໍ ອກຸຂາໂຕ,   ເອກຈກຸຂຸ ຈ ປຸຄຸຄໂລ;
ຮມຸມາຮມຸເມນ ສໂກໂສ[4],   ໂກຄານິ ປຣິເຍສຕິ.

ເຖຍຸເຍນ ກູຜກມຸເມນ,   ມຸສາວາເທນ ຈູກຍໍ;
ກຸສໂລ ໂຫຕິ ສງຸໝາຕຸໍ[5],   ກາມໂກຄີ ຈ ມານໂວ.
ອິໂຕ ໂສ ນິຣຍໍ ຄນຸຕຸວາ,   ເອກຈກຸຂຸ ວິຫຍຸຍຕິ.

ທຸວິຈກຸຂຸ ປນ ອກຸຂາໂຕ,   ເສຕຸໂຖ ປຸຣິສປຸຄຸຄໂລ;
ຮມຸມລທຸເຮຫິ ໂກເຄຫິ,   ອຸຕຸການາຊິຄຕໍ ຮນໍ.

ທທາຕິ ເສຕຸກສງຸກປຸໂປ,   ອພຸຍຄຸຄມານໂສ ນໂຣ;
ອຸເປຕິ ກທຸທກໍ ການໍ,   ຍຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ນ ໂສຈຕິ.

ອນຸຮຍຸຈ ເອກຈກຸຂຸຍຸຈ,   ອາຣກາ ປຣິວຊຊເຍ;
ທຸວິຈກຸຂຸໍ ປນ ເສເວຖ,   ເສຕຸກໍ ປຸຣິສປຸຄຸຄລນຸຕິ.

ນວມໍ;

---

໑. ຕຖາຣູປມຸປິສຸສ (ສຸຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)   ໔. ສໍສຕຸໂກ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ), ສໂກຕິ (ກ) ໕. ສໍຫາຕຸໍ (ສຸຍາ)

໑໐. ອວກຸຊ຺ຊສຸຕ຺ຕໍ

໓໐. "ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ [1], ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອວກຸຊ຺ຊປຎ຺ໂຎ ປຸຄ຺ຄໂລ, ອຸຈ຺ຉງ຺ຄປຎ຺ໂຎ ປຸຄ຺ຄໂລ, ປຸຖຸປຎ຺ໂຎ ປຸຄ຺ຄໂລ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອວກຸຊ຺ຊປຎ຺ໂຎ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຣາມໍ ຄນ຺ຕາ ໂຫຕິ ອຠິກ຺ຂຓໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມສ຺ສວນາຍ. ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສນ຺ຕິ. ໂສ ຕສ຺ມິໍ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ເນວ ອາທິໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ມຊ຺ຌໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ປຣິໂຍສານໍ ມນສິ ກໂຣຕິ; ວຸຏ຺ຐິໂຕປິ ຕມ຺ຫາ ອາສນາ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ເນວ ອາທິໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ມຊ຺ຌໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ປຣິໂຍສານໍ ມນສິ ກໂຣຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸມ຺ໂຠ ນິກ຺ກຸຊ຺ໂຊ [4] ຕຕ຺ຣ ອຸທກໍ ອາສິຕ຺ຕໍ ວິວຏ຺ຏຕິ, ໂນ ສຓ຺ຐາຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຣາມໍ ຄນ຺ຕາ ໂຫຕິ ອຠິກ຺ຂຓໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມສ຺ສວນາຍ. ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສນ຺ຕິ. ໂສ ຕສ຺ມິໍ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ເນວ ອາທິໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ມຊ຺ຌໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ປຣິໂຍສານໍ ມນສິ ກໂຣຕິ; ວຸຏ຺ຐິໂຕປິ ຕມ຺ຫາ ອາສນາ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ເນວາທິໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ມຊ຺ຌໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ປຣິໂຍສານໍ ມນສິ ກໂຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອວກຸຊ຺ຊປຎ຺ໂຎ ປຸຄ຺ຄໂລ.

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸຈ຺ຉງ຺ຄປຎ຺ໂຎ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຣາມໍ ຄນ຺ຕາ ໂຫຕິ ອຠິກ຺ຂຓໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມສ຺ສວນາຍ. ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສນ຺ຕິ. ໂສ ຕສ຺ມິໍ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ອາທິມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ມຊ຺ຌມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ປຣິໂຍສານມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ; ວຸຏ຺ຐິໂຕ ຈ ໂຂ ຕມ຺ຫາ ອາສນາ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ເນວາທິໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ມຊ຺ຌໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ປຣິໂຍສານໍ ມນສິ ກໂຣຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສສ຺ສ ອຸຈ຺ຉງ຺ເຄ ນານາຂຊ຺ຊການິ ອາກິຓ຺ຓານິ ຕິລາ ຕຓ຺ຑຸລາ ໂມທກາ ພທຣາ. ໂສ ຕມ຺ຫາ ອາສນາ ວຸຏ຺ຐຫນ຺ໂຕ ສຕິສມ຺ໂມສາ

---

໑. ອຠິ ໓ - ໑໓໕ ປິຏ຺ເຐປິ

໔. ນິກ຺ກຸຊ຺ໂຊ (ສີ, ອິ)

ປກິເຣຍ຺ຍ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຣາມໍ ຄນ຺ຕາ ໂຫຕິ ອຠິກ຺ຂຓໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມສ຺ສວນາຍ. ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສນ຺ຕິ. ໂສ ຕສ຺ມິໍ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ອາທິມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ມຊ຺ຌມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ປຣິໂຍສານມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ; ວຸຏ຺ຐິໂຕ ຈ ໂຂ ຕມ຺ຫາ ອາສນາ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ເນວ ອາທິໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ມຊ຺ຌໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ນ ປຣິໂຍສານໍ ມນສິ ກໂຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸຈ຺ຉງ຺ຄປຎ຺ໂຎ ປຸຄ຺ຄໂລ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຖຸປຎ຺ໂຎ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຣາມໍ ຄນ຺ຕາ ໂຫຕິ ອຠິກ຺ຂຓໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມສ຺ສວນາຍ. ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສນ຺ຕິ. ໂສ ຕສ຺ມິໍ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ອາທິມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ມຊ຺ຌມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ປຣິໂຍສານມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ; ວຸຏ຺ຐິໂຕປິ ຕມ຺ຫາ ອາສນາ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ອາທິມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ມຊ຺ຌມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ປຣິໂຍສານມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸມ຺ໂຠ ອຸກ຺ກຸຊ຺ໂຊ ຕຕ຺ຣ ອຸທກໍ ອາສິຕ຺ຕໍ ສຓ຺ຐາຕິ ໂນ ວິວຏ຺ຏຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຣາມໍ ຄນ຺ຕາ ໂຫຕິ ອຠິກ຺ຂຓໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມສ຺ສວນາຍ. ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສນ຺ຕິ. ໂສ ຕສ຺ມິໍ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ອາທິມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ມຊ຺ຌມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ປຣິໂຍສານມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ; ວຸຏ຺ຐິໂຕປິ ຕມ຺ຫາ ອາສນາ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ອາທິມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ມຊ຺ຌມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ, ປຣິໂຍສານມ຺ປິ ມນສິ ກໂຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຖຸປຎ຺ໂຎ ປຸຄ຺ຄໂລ. ‘ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ.

ອວກຸຊ຺ຊປຎ຺ໂຎ ປຸຣິໂສ,   ທຸມ຺ເມໂຘ ອວິຈກ຺ຂໂຓ;
ອຠິກ຺ຂຓມ຺ປິ ເຈ ໂຫຕິ,   ຄນ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູນ ສນ຺ຕິເກ.

ອາທິໍ ກຖາຍ ມຊ຺ຌຎ຺ຈ,   ປຣິໂຍສານຎ຺ຈ ຕາທິໂສ;
ອຸຄ຺ຄເຫຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ,   ປຎ຺ຎາ ຫິສ຺ສ ນ ວິຊ຺ຊຕິ.

ອຸຈ຺ຉງ຺ຄປຎ຺ໂຎ ປຸຣິໂສ, ເສຍ຺ໂຍ ເອເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ;
ອຠິກ຺ຂຓມ຺ປິ ເຈ ໂຫຕິ, ຄນ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູນ ສນ຺ຕິເກ.

ອາທິໍ ກຖາຍ ມຊ຺ຌຎ຺ຈ, ປຣິໂຍສານຎ຺ຈ ຕາທິໂສ;
ນິສິນ຺ໂນ ອາສເນ ຕສ຺ມິໍ, ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວານ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ;
ວຸຏ຺ຐິໂຕ ນປ຺ປຊານາຕິ, ຄຫິຕໍ ຫິສ຺ສ[໑] ມຸສ຺ສຕິ.

ປຸຖຸປຎ຺ໂຎ ຈ ປຸຣິໂສ, ເສຍ຺ໂຍ ເອເຕຫິ[໒] ວຸຈ຺ຈຕິ.
ອຠິກ຺ຂຓມ຺ປິ ເຈ ໂຫຕິ, ຄນ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູນ ສນ຺ຕິເກ.

ອາທິໍ ກຖາຍ ມຊ຺ຌຎ຺ຈ, ປຣິໂຍສານຎ຺ຈ ຕາທິໂສ;
ນິສິນ຺ໂນ ອາສເນ ຕສ຺ມິໍ, ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວານ ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ.

ຘາເຣຕິ ເສຏ຺ຐສງ຺ກປ຺ໂປ, ອພ຺ຍຄ຺ຄມານໂສ ນໂຣ;
ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ, ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກໂຣ ສິຍາຕິ. ທສມໍ;

ປຸຄ຺ຄລວຄ຺ໂຄ ຕຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ສມິທ຺ຘ[໓]ຄິລານສງ຺ຂາຣາ, ພຫຸກາຣາ ວຊິເຣນ ຈ.
ເສວິ ຊິຄຸຈ຺ຉ ຄູຖຠາຓີ, ອນ຺ໂຘ ຈ ອວກຸຊ຺ຊຕາຕິ.

໔. ເທວທູຕວຄ຺ໂຄ

໑. ສພ຺ຣຫ຺ມກສຸຕ຺ຕໍ

໓໑. "ສພ຺ຣຫ຺ມການິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕານິ ກຸລານິ ເຍສໍ ປຸຕ຺ຕານໍ ມາຕາປິຕໂຣ ອຊ຺ຌາຄາເຣ ປູຊິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ສປຸພ຺ພາຈຣິຍການິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕານິ ກຸລານິ ເຍສໍ ປຸຕ຺ຕານໍ ມາຕາປິຕໂຣ ອຊ຺ຌາຄາເຣ ປູຊິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ສາຫຸເນຍ຺ຍານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕານິ ກຸລານິ ເຍສໍ ປຸຕ຺ຕານໍ ມາຕາປິຕໂຣ ອຊ຺ຌາຄາເຣ ປູຊິຕາ ໂຫນ຺ຕິ 'ພ຺ຣຫ຺ມາ'ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ເອຕໍ ອຘິວຈນໍ. 'ປຸພ຺ພາຈຣິຍາ'ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ເອຕໍ ອຘິວຈນໍ. 'ອາຫຸເນຍ຺ຍາ'ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕູນໍ ເອຕໍ

---

໑. ຄຫິຕມ຺ປິສ຺ສ (ກ) ໒. ເອເຕນ (ກ) ໓. ກາຍສກ຺ຂິ (ສີ), ສວິຏ຺ຐ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ເສຏ຺ຐ (ກ)

ອຘິວຈນໍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ພຫຸກາຣາ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຕາປິຕໂຣ ປຸຕ຺ຕານໍ, ອາປາທກາ ໂປສກາ, ອິມສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ທສ຺ເສຕາໂຣຕິ.

“ພ຺ຣຫ຺ມາຕິ ມາຕາປິຕໂຣ, ປຸພ຺ພາຈຣິຍາຕິ ວຸຈ຺ຈເຣ;
ອາຫຸເນຍ຺ຍາ ຈ ປຸຕ຺ຕານໍ, ປຊາຍ ອນຸກມ຺ປກາ.

“ຕສ຺ມາ ຫິ ເນ ນມສ຺ເສຍ຺ຍ, ສກ຺ກເຣຍ຺ຍ ຈ ປຓ຺ຑິໂຕ;
ອນ຺ເນນ ອຖ ປາເນນ, ວຕ຺ເຖນ ສຍເນນ ຈ;
ອຸຈ຺ຉາທເນນ ນ຺ຫາປເນນ,[1] ປາທານໍ ໂຘວເນນ ຈ.

“ຕາຍ ນໍ ປາຣິຈຣິຍາຍ, ມາຕາປິຕູສຸ ປຓ຺ຑິຕາ;
ອິເຘວ[2] ນໍ ປສໍສນ຺ຕິ, ເປຈ຺ຈ ສຄ຺ເຄ ປໂມທຕີຕິ.[3]

ປຐມໍ.

໒. ອານນ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໓໒. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

“ສິຍາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຕຖາຣູໂປ ສມາຘິປຏິລາໂຠ ຍຖາ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ສວິຎ຺ຎາຓເກ ກາເຍ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນາສ຺ສຸ ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນາສ຺ສຸ; ຍຎ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣໂຕ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ ຕຎ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ? “ສິຍາ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຕຖາຣູໂປ ສມາຘິປຏິລາໂຠ ຍຖາ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ສວິຎ຺ຎາຓເກ ກາເຍ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນາສ຺ສຸ, ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນາສ຺ສຸ; ຍຎ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣໂຕ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ ຕຎ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ.

“ຍຖາ ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ສິຍາ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຕຖາຣູໂປ ສມາຘິປຏິລາໂຠ ຍຖາ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ສວິຎ຺ຎາຓເກ ກາເຍ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນາສ຺ສຸ, ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນາສ຺ສຸ; ຍຎ຺ຈ

໑. ນ຺ຫາປເນນ (ສີ) ໒. ອິຘ ເຈວ (ສີ)   ໓. ສຄ຺ເຄ ຈ ໂມທຕີຕິ (ສີ) ຊຸ ໔-໗໕ ອິຕິວຸຕ຺ຕເກ

ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣໂຕ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ ຕຍ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ?

"ອິຣານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸໂນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ເອຕໍ ສນ຺ຕໍ ເອຕໍ ປຓີຕໍ ຍທິທໍ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ ສພ຺ພູປຘິປຜິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຕຓ຺ຫາກ຺ຂໂຍ ວິຣາໂຄ ນິໂຣໂຘ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສິຍາ ພິກ຺ຂຸໂນ ຕຖາຣູໂປ ສມາຘິປຜິລາໂພ ຍຖາ ອິມສ຺ມິຍ຺ຈ ສວິຍ຺ຍາຓເກ ກາເຍ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນາສ຺ສຸ, ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນາສ຺ສຸ; ຍຍ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣໂຕ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ ຕຍ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຕິ. "ອິທຍ຺ຈ ປນ ເມຕໍ, ອານນ຺ທ, ສນ຺ຘາຍ ພາສິຕໍ ປາຣາຍເນ ປຸຓ຺ຓກປຍ຺ເຫ

"ສງ຺ຂາຍ ໂລກສ຺ມີ ປໂຣປຣານິ [1],
ຍສ຺ສິຍ຺ຊິຕໍ ນຕ຺ຖິ ກຸຫິຍ຺ຈິ ໂລເກ;
ສນ຺ໂຕ ວິຘູໂມ ອນີໂຘ [4] ນິຣາໂສ,
ອຕາຣິ ໂສ ຊາຕິຊຣນ຺ຕິ ພ຺ຣູມີຕິ. ທຸຕິຍໍ;

໓. ສາຣິປຸຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໓໓. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ພຄວາ ເອຕທໂວຈ "ສໍຂິຕ຺ເຕນປິ ໂຂ ອຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ; ວິຕ຺ຖາເຣນປິ ໂຂ ອຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ; ສໍຂິຕ຺ຕວິຕ຺ຖາເຣນປິ ໂຂ ອຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ; ອຍ຺ຍາຕາໂຣ ຈ ທຸລ຺ລພາຕິ. "ເອຕສ຺ສ, ພຄວາ, ກາໂລ, ເອຕສ຺ສ, ສຸຄຕ, ກາໂລ ຍໍ ພຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນປິ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍ, ວິຕ຺ຖາເຣນປິ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍ, ສໍຂິຕ຺ຕວິຕ຺ຖາເຣນປິ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍ. ພວິສ຺ສນ຺ຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຍ຺ຍາຕາໂຣຕິ.

"ຕສ຺ມາຕິຫ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ອິມສ຺ມິຍ຺ຈ ສວິຍ຺ຍາຓເກ ກາເຍ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນ ພວິສ຺ສນ຺ຕິ, ຍຍ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິໍ

---

໑. ປໂຣວຣານິ (ສີ, ອິ) ຂຸ ໔-໔໔໔, ຂຸ ໗-໗ ປິຜຸເກຸສຸ. ໔. ອນີໂຘ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ອນໂຘ (?)

ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣໂຕ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ ຕຎ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສາມາຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ.

"ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ສວິຎ຺ຎາຓເກ ກາເຍ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ຈ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ຍຎ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣໂຕ ອຫງ຺ກາຣມມງ຺ກາຣມານານຸສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ ຕຎ຺ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ 'ຠິກ຺ຂຸ ອຈ຺ເຉຈ຺ຉິ[1] ຕຓ຺ຫໍ, ວິວຕ຺ຕຍິ[2] ສໍໂຍຊນໍ, ສມ຺ມາ ມານາຠິສມຍາ ອນ຺ຕມກາສິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ'. ອິທຎ຺ຈ ປນ ເມຕໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ປາຣາຍເນ[3] ອຸທຍປຎ຺ເຫ

"ປຫານໍ ກາມສຎ຺ຎານໍ, ໂທມນສ຺ສານ ຈູຠຍໍ;
ຖິນສ຺ສ ຈ ປນູທນໍ, ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈານໍ ນິວາຣຓໍ.

ອຸເປກ຺ຂາສຕິສໍສຸທ຺ຘໍ, ຘມ຺ມຕກ຺ກປຸເຣຊວໍ;
ອຎ຺ຎາວິໂມກ຺ຂໍ ປພ຺ຣູມິ, ອວິຊ຺ຊາຍ ປເຠທນນ຺ຕິ[4].

ຕຕິຍໍ.

໔. ນິທານສຸຕ຺ຕໍ

໓໔. "ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ໂລໂຠ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ, ໂທໂສ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ, ໂມໂຫ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ.

"ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລຠປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂລຠຊໍ ໂລຠນິທານໍ ໂລຠສມຸທຍໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາໂວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ. ຍຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ທິຏ຺ເຐ ວາ ຘມ຺ເມ ອຸປປຊ຺ຊ ວາ[5] ອປເຣ ວາ[6] ປຣິຍາເຍ.

---

໑. ອຈ຺ເຉຊ຺ຊິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໒. ວາວຕ຺ຕຍິ (ສີ, ອີ)
໓. ປາຣາຍເຕ (ສີ)
໔. ຂຸ ໒-໒໕໒, ຂຸ ໘-໑໗ ປິຏເກສຸປິ.
໕. ອຸປປຊ຺ເຊ ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ) ອຸປປຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ມ. ໓-໒໕໗ ປິຏເກ ປາຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕນາ.
໖. ອປຣາປເຣ ວາ (ກ)

“ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂທສປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂທສຊໍ ໂທສນິທານໍ ໂທສສມຸທຍໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕພາໂວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ. ຍຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ປຝິສໍເວເທຕິ, ທິຝ຺ເຖ ວາ ຘມ຺ເມ ອຸປປຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍ.

“ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂມຫປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂມຫຊໍ ໂມຫນິທານໍ ໂມຫສມຸທຍໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕພາໂວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ. ຍຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ປຝິສໍເວເທຕິ, ທິຝ຺ເຖ ວາ ຘມ຺ເມ ອຸປປຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພີຊານິ ອຂຕ຺ຒານິ ອປູຕີນິ ອວາຕາຕປຫຕານິ ສາຣາທານິ ສຸຂສຍິຕານິ ສຸເຂຕ຺ເຕ ສຸປຣິກມ຺ມກຕາຍ ຠູມິຍາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕານິ. ເທໂວ ຈ ສມ຺ມາຘາຣໍ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ເຆຍ຺ຍ. ເອວສ຺ສຸ ຕານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພີຊານິ ວຸທ຺ຘິໍ ວິຣຸຬ຺ຫິໍ ເວປຸລ຺ລໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໍ ໂລຠປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂລຠຊໍ ໂລຠນິທານໍ ໂລຠສມຸທຍໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕພາໂວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ. ຍຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ປຝິສໍເວເທຕິ, ທິຝ຺ເຖ ວາ ຘມ຺ເມ ອຸປປຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍ.

“ຍໍ ໂທສປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໆເປໆ ຍໍ ໂມຫປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂມຫຊໍ ໂມຫນິທານໍ ໂມຫສມຸທຍໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕພາໂວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ. ຍຕ຺ຖ ຕໍ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກໍ ປຝິສໍເວເທຕິ, ທິຝ຺ເຖ ວາ ຘມ຺ເມ ອຸປປຊ຺ຊ ວາ ອປເຣ ວາ ປຣິຍາເຍ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ.

“ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອໂລໂຠ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ, ອໂທໂສ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ, ອໂມໂຫ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ.

“ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂລຠປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂລຠຊໍ ອໂລຠນິທານໍ ອໂລຠສມຸທຍໍ, ໂລເຠ ວິຄເຕ ເອວໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ຆິນ຺ນມູລໍ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕໍ ອນຠາວງ຺ກຕໍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມໍ.

“ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂທສປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂທສຊໍ ອໂທສນິທານໍ ອໂທສສມຸທຍໍ, ໂທເສ ວິຄເຕ ເອວໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ຆິນ຺ນມູລໍ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕໍ ອນຠາວງ຺ກຕໍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມໍ.

"ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂມຫປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂມຫຊໍ ອໂມຫນິທານໍ ອໂມຫສມຸທຍໍ, ໂມເຫ ວິຄເຕ ເອວໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລໍ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕໍ ອນຠາວງ຺ກຕໍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມໍ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພີຊານິ ອຂຓ຺ຑານິ ອປູຕີນິ ອວາຕາຕປຫຕານິ ສາຣາທານິ ສຸຂສຍິຕານິ. ຕານິ ປຸຣິໂສ ອຄ຺ຄິນາ ຑເຫຍ຺ຍ. ອຄ຺ຄິນາ ຑຫິຕ຺ວາ ມສິໍ ກເຣຍ຺ຍ. ມສິໍ ກຣິຕ຺ວາ ມຫາວາເຕ ວາ ໂອຜຸເຓຍ຺ຍ[໑] ນທິຍາ ວາ ສີຆໂສຕາຍ ປວາເຫຍ຺ຍ. ເອວສ຺ສຸ ຕານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພີຊານິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລານິ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕານິ ອນຠາວງ຺ກຕານິ[໔] ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມານິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໍ ອໂລຠປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂລຠຊໍ ອໂລຠນິທານໍ ອໂລຠສມຸທຍໍ, ໂລເຠ ວິຄເຕ ເອວໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລໍ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕໍ ອນຠາວງ຺ກຕໍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມໍ.

"ຍໍ ອໂທສປກຕໍ ກມ຺ມໍ ຯເປຯ ຍໍ ອໂມຫປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂມຫຊໍ ອໂມຫນິທານໍ ອໂມຫສມຸທຍໍ, ໂມເຫ ວິຄເຕ ເອວໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ ຯເປຯ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍາຕິ.

"ໂລຠຊໍ ໂທສຊຎ຺ເຈວ[໓], ໂມຫຊຎ຺ຈາປວິທ຺ທສຸ.
ຍໍ ເຕນ ປກຕໍ ກມ຺ມໍ, ອປ຺ປໍ ວາ ຍທິ ວາ ພຫຸໍ;
ອິເຘວ ຕໍ ເວທນິຍໍ, ວຕ຺ຖຸ ອຎ຺ຎໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິ.

ຕສ຺ມາ ໂລຠຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ, ໂມຫຎ຺ຈາປິ ວິທ຺ທສຸ;
ວິຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປາທຍໍ ຠິກ຺ຂຸ, ສພ຺ພາ ທຸຄ຺ຄຕິໂຍ ຊເຫຕິ.

ຈຕຸຕ຺ຖໍ;

໕. ຫຕ຺ຖກສຸຕ຺ຕໍ

໓໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ອາຬວິຍໍ ວິຫຣຕິ ໂຄມຄ຺ເຄ ສິໍສປາວເນ ປຓ຺ຓສນ຺ຖເຣ. ອຖ ໂຂ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ ຊງ຺ຆາວິຫາຣໍ ອນຸຈງ຺ກມມາໂນ ອນຸວິຈຣມາໂນ ອທ຺ທສ ຠຄວນ຺ຕໍ ໂຄມຄ຺ເຄ ສິໍສປາວເນ ປຓ຺ຓສນ຺ຖເຣ ນິສິນ຺ນໍ. ທິສ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ກຈ຺ຈິ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສຸຂມສຍິຕ຺ຖາຕິ?

໑. ໂອປຸເນຍ຺ຍ (ສີ, ອິ)   ໔. ອນຠາວກຕານິ (ສີ, ອິ)   ໓. ໂທສຊໍ ກມ຺ມໍ (ກ)

“ເອວໍ ກຸມາຣ ສຸຂມສຍິຕ຺ຖໍ, ເຍ ຈ ປນ ໂລເກ ສຸຂໍ ເສນ຺ຕິ, ອຫໍ ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕໂຣຕິ.

“ສີຕາ, ຠນ຺ເຕ, ເຫມນ຺ຕິກາ ຣຕ຺ຕິ, ອນ຺ຕຣຏ຺ຐໂກ ຫິມປາຕສມໂຍ, ຂຣາ ໂຄກຓ຺ຏກຫຕາ ຠູມິ, ຕນຸໂກ ປຓ຺ຓສນ຺ຖໂຣ, ວິຣຬານິ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ປຕ຺ຕານິ, ສີຕານິ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ, ສີໂຕ ຈ ເວຣມ຺ໂຠ ວາໂຕ ວາຍຕິ. ອຖ ຈ ປນ ຠຄວາ ເອວມາຫ ‘ເອວໍ, ກຸມາຣ, ສຸຂມສຍິຕ຺ຖໍ. ເຍ ຈ ປນ ໂລເກ ສຸຂໍ ເສນ຺ຕິ, ອຫໍ ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕໂຣ’ຕິ.

“ເຕນ ຫິ, ກຸມາຣ, ຕຎ຺ເຎເວຕ຺ຖ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ. ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຸມາຣ, ອິຘສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ກູຏາຄາຣໍ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ຕໍ ນິວາຕໍ ຜຸສິຕຄ຺ຄຬໍ ປິຫິຕວາຕປານໍ. ຕຕ຺ຣສ຺ສ ປລ຺ລງ຺ໂກ ໂຄນກຕ຺ຖໂຕ ປຏິກຕ຺ຖໂຕ ປຏລິກຕ຺ຖໂຕ ກທລິມິຄປວຣປຈ຺ຈຕ຺ຖຣໂຓ[໑] ສອຸຕ຺ຕຣຈ຺ຉໂທ ອຸຠໂຕ ໂລຫິຕກູປຘາໂນ; ເຕລປ຺ປທີໂປ ເຈຕ຺ຖ ຌາເຍຍ຺ຍ[໒]; ຈຕສ຺ໂສ ຈ[໓] ປຊາປຕີໂຍ ມນາປາມນາເປນ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ອສ຺ສຸ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຸມາຣ, ສຸຂໍ ວາ ໂສ ສເຍຍ຺ຍ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? “ສຸຂໍ ໂສ, ຠນ຺ເຕ, ສເຍຍ຺ຍ. ເຍ ຈ ປນ ໂລເກ ສຸຂໍ ເສນ຺ຕິ, ໂສ ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕໂຣຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຸມາຣ, ອປິ ນຸ ຕສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ຣາຄຊາ ປຣິຬາຫາ ກາຍິກາ ວາ ເຈຕສິກາ ວາ ເຍຫິ ໂສ ຣາຄເຊຫິ ປຣິຬາເຫຫິ ປຣິຑຍ຺ຫມາໂນ ທຸກ຺ຂໍ ສເຍຍ຺ຍາຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

“ເຍຫິ ໂຂ ໂສ, ກຸມາຣ, ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ຣາຄເຊຫິ ປຣິຬາເຫຫິ ປຣິຑຍ຺ຫມາໂນ ທຸກ຺ຂໍ ສເຍຍ຺ຍ, ໂສ ຣາໂຄ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວງ຺ກໂຕ ອາຍຕີໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ. ຕສ຺ມາຫໍ ສຸຂມສຍິຕ຺ຖໍ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ກຸມາຣ, ອປິ ນຸ ຕສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ໂທສຊາ ປຣິຬາຫາ ໆເປໆ ໂມຫຊາ ປຣິຬາຫາ ກາຍິກາ ວາ ເຈຕສິກາ ວາ ເຍຫິ ໂສ ໂມຫເຊຫິ ປຣິຬາເຫຫິ ປຣິຑຍ຺ຫມາໂນ ທຸກ຺ຂໍ ສເຍຍ຺ຍາຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

---

໑. ກາທລິມິຄປວຣປຈ຺ຈຕ຺ຖຣໂຓ (ສີ) ໒. ຌາເລຍ຺ຍ (ກ) ໓. ຕສ຺ເສວ (ກ)

“ເຍ ຫິ ໂຂ ໂສ, ກຸມາຣ, ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ໂມຫເຊຫິ ປຣິຬາເຫຫິ ປຣິຑຍ຺ຫມາໂນ ທຸກ຺ຂໍ ສເຍຍ຺ຍ, ໂສ ໂມໂຫ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວງ຺ກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ. ຕສ຺ມາຫໍ ສຸຂມສຍິຕ຺ຖນ຺ຕິ.

“ສພ຺ພທາ ເວ ສຸຂໍ ເສຕິ,   ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ.
ໂຍ ນ ລິມ຺ປຕິ [1] ກາເມສຸ,   ສີຕິຠູໂຕ ນິຣູປຘີ.

ສພ຺ພາ ອາສຕ຺ຕິໂຍ ເຉຕ຺ວາ,   ວິເນຍ຺ຍ ຫທເຍ ທຣໍ;
ອຸປສນ຺ໂຕ ສຸຂໍ ເສຕິ,   ສນ຺ຕິໍ ປປ຺ປຸຍ຺ຍ ເຈຕໂສຕິ.

ປຎ຺ຈມໍ;

໖. ເທວທູຕສຸຕ຺ຕໍ

໓໖. “ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທວທູຕານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ໂສ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ນານາພາຫາສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ຍມສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ທສ຺ເສນ຺ຕິ ‘ອຍໍ, ເທວ, ປຸຣິໂສ ອມຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ ອເປຕ຺ເຕຍ຺ໂຍ ອສາມຎ຺ໂຎ ອພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ໂຎ, ນ ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍີ. ອິມສ຺ສ ເທໂວ ທຓ຺ຑໍ ປເຓຕູຕິ.

“ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ປຖມໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊຕິ ສມນຸຄາຫຕິ ສມນຸຠາສຕິ ‘ອມ຺ໂຠ, ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ປຖມໍ ເທວທູຕໍ ປາຕຸຠູຕນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ນາທ຺ທສໍ, ຠນ຺ເຕ’ຕິ.

“ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ອິຕ຺ຖິໍ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ ອາສີຕິກໍ ວາ ນາວຸຕິກໍ ວາ ວສ຺ສສຕິກໍ ວາ [3] ຊາຕິຍາ ຊິຓ຺ຓໍ ໂຄປານສິງ຺ກໍ ໂຠຄ຺ຄໍ ທຓ຺ຑປຣາຍຓໍ [2] ປເວທມານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ອາຕຸຣໍ ຄຕໂຍພ຺ພນໍ ຂຓ຺ຑທນ຺ຕໍ ປລິຕເກສໍ ວິລູນໍ ຂລ຺ລິຕສິຣໍ [4] ວລິຕໍ ຕິລກາຫຕຄຕ຺ຕນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ອທ຺ທສໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

---

* ວິ ໔-໓໐໔, ສໍ ໑-໔໑໔. ປິຍຸເກສຸປິ
໑. ລິປ຺ປຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ປ)
໒. ທຓ຺ຑປຣາຍນໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ປສ຺ສ ມ. ໓-໔໑໗ ປິຍຸເກ.
໔. ຂລິຕໍ ສີໂຣ (ສີ, ອິ), ຂລິຕສິຣໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ມ. ໓-໔໑໗ ປິຍຸເກປິ.

“ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມ຺ໂພ, ປຸຣິສ, ຕສ຺ສ ເຕ ວິລ຺ລຸສ຺ສ ສໂຕ ມຫລ຺ລກສ຺ສ ນ ເອຕທໂຫສິ ອຫມ຺ປິ ໂຂມ຺ຫິ ຊຣາຘມ຺ໂມ ຊຣໍ ອນຕີໂຕ, ຫນ຺ທາຫໍ ກລ຺ຍາຕໍ ກໂຣມິ, ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ’ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ນາສກ຺ຂິສ຺ສໍ, ພນ຺ເຕ. ປມາທສ຺ສໍ ພນ຺ເຕ’ຕິ.

“ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມ຺ໂພ, ປຸຣິສ, ປມາທຕາຍ [1] ນ ກລ຺ຍາຕມກາສິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ. ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ [2], ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ຕຖາ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ຍຖາ ຕໍ [3] ປມຕ຺ຕໍ. ຕໍ ໂຂ ປນ ເຕ ເອຕໍ [4] ປາປກມ຺ມໍ [5] ເນວ ມາຕຣາ ກຕໍ, ນ ປິຕຣາ ກຕໍ, ນ ພາຕຣາ ກຕໍ, ນ ພຄິນິຍາ ກຕໍ, ນ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈຫິ ກຕໍ, ນ ຌາຕິສາໂລຫິເຕຫິ ກຕໍ, ນ ເທວຕາຫິ ກຕໍ, ນ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕຫິ ກຕໍ; ອຖ ໂຂ ຕຍາເວຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ, ຕ຺ວລ຺ເລເວຕສ຺ສ ວິປາກໍ ປຝິສໍເວທິສ຺ສສີ’ຕິ.

“ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ປກມໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ສມນຸຄາຫິຕ຺ວາ ສມນຸພາສິຕ຺ວາ, ທຸຕິຍໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸລ຺ຊຕິ ສມນຸຄາຫຕິ ສມນຸພາສຕິ ‘ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ທຸຕິຍໍ ເທວທູຕໍ ປາຕຸພູຕນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ນາທ຺ທສໍ, ພນ຺ເຕ’ຕິ. “ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ອິຕ຺ຖິໍ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ ອາພາຘິກໍ ທຸກ຺ຂິຕໍ ພາຨ຺ຫຄິລານໍ, ສເກ ມຸຕ຺ຕກຣີເສ ປລິປນ຺ນໍ ເສມານໍ, ອລ຺ເລຫິ ວຸຝ຺ຖາປິຍມານໍ, ອລ຺ເລຫິ ສໍເວສິຍມານນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ອທ຺ທສໍ, ພນ຺ເຕຕິ.

“ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ຕສ຺ສ ເຕ ວິລ຺ລຸສ຺ສ ສໂຕ ມຫລ຺ລກສ຺ສ ນ ເອຕທໂຫສິ ອຫມ຺ປິ ໂຂມ຺ຫິ ພ຺ຍາຘິຘມ຺ໂມ ພ຺ຍາຘິໍ ອນຕີໂຕ, ຫນ຺ທາຫໍ ກລ຺ຍາຕໍ ກໂຣມິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ’ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ນາສກ຺ຂິສ຺ສໍ, ພນ຺ເຕ. ປມາທສ຺ສໍ, ພນ຺ເຕ’ຕິ.

“ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ປມາທຕາຍ ນ ກລ຺ຍາຕມກາສິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ. ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ຕຖາ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ຍຖາ ຕໍ ປມຕ຺ຕໍ. ຕໍ ໂຂ ປນ ເຕ ເອຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ເນວ ມາຕຣາ ກຕໍ, ນ ປິຕຣາ ກຕໍ, ນ ພາຕຣາ ກຕໍ, ນ ພຄິນິຍາ ກຕໍ, ນ

---

໑. ປມາທວຕາຍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ມ. ໓-໔໑໙. ປີຝ຺ເຖປີ.
໒. ຕໍ (ກ)
໓. ເຕ (ກ)
໔. ຕໍ ໂຂ ປເນຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໕. ປາປໍ ກມ຺ມໍ (ສີ)

ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈຫິ ກຕໍ, ນ ຎາຕິສາໂລຫິເຕຫິ ກຕໍ, ນ ເທວຕາຫິ ກຕໍ, ນ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ກຕໍ; ອຖ ໂຂ ຕຍາເວຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ. ຕ຺ວຎ຺ເຎເວຕສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວທິສ຺ສສີ'ຕິ.

“ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ທຸຕິຍໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ສມນຸຄາຫິຕ຺ວາ ສມນຸຠາສິຕ຺ວາ, ຕຕິຍໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊຕິ ສມນຸຄາຫຕິ ສມນຸຠາສຕິ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ຕຕິຍໍ ເທວທູຕໍ ປາຕຸຠູຕນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ນາທ຺ທສໍ, ຠນ຺ເຕ’ຕິ.

“ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ນ ຕ຺ວໍ ອທ຺ທສ ມນຸສ຺ເສສຸ ອິຕ຺ຖິໍ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ ເອກາຫມຕໍ ວາ ທ຺ວີຫມຕໍ ວາ ຕີຫມຕໍ ວາ ອຸທ຺ຘຸມາຕກໍ ວິນີລກໍ ວິປຸພ຺ພກຊາຕນ຺ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ອທ຺ທສໍ, ຠນ຺ເຕຕິ.

“ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຕສ຺ສ ເຕ ວິຎ຺ຎຸສ຺ສ ສໂຕ ມຫລ຺ລກສ຺ສ ນ ເອຕທໂຫສິ ອຫມ຺ປິ ໂຂມ຺ຫິ ມຣຓຘມ຺ໂມ ມຣຓໍ ອນຕີໂຕ, ຫນ຺ທາຫໍ ກລ຺ຍາຓໍ ກໂຣມິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ’ຕິ? ໂສ ເອວມາຫ ‘ນາສກ຺ຂິສ຺ສໍ, ຠນ຺ເຕ. ປມາທສ຺ສໍ, ຠນ຺ເຕ’ຕິ.

“ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ປມາທຕາຍ ນ ກລ຺ຍາຓມກາສິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ. ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ຕຖາ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ຍຖາ ຕໍ ປມຕ຺ຕໍ. ຕໍ ໂຂ ປນ ເຕ ເອຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ເນວ ມາຕຣາ ກຕໍ, ນ ປິຕຣາ ກຕໍ, ນ ຠາຕຣາ ກຕໍ, ນ ຠຄິນິຍາ ກຕໍ, ນ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈຫິ ກຕໍ, ນ ຎາຕິສາໂລຫິເຕຫິ ກຕໍ, ນ ເທວຕາຫິ ກຕໍ, ນ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ກຕໍ; ອຖ ໂຂ ຕຍາເວຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ. ຕ຺ວຎ຺ເຎເວຕສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວທິສ຺ສສີ’ຕິ.

“ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍໂມ ຣາຊາ ຕຕິຍໍ ເທວທູຕໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ສມນຸຄາຫິຕ຺ວາ ສມນຸຠາສິຕ຺ວາ ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຕິ. ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ປຎ຺ຈວິຘພນ຺ຘນໍ ນາມ ກາຣຓໍ ກໂຣນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເມນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ທຸຕິຍສ຺ມິໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເມນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ປາເທ ຄເມນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ທຸຕິຍສ຺ມິໍ ປາເທ ຄເມນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ມຊ຺ເຌ ອຸຣສ຺ມິໍ ຄເມນ຺ຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ[1] ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລງ຺ກໂຣຕິ ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ.

---

໑. ຕິປ຺ປາ (ສີ)

“ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ສໍເວເສຕ຺ວາ[1] ກຸຐາຣີຫິ ຕຈ຺ຉນ຺ຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລງ຺ ກໂຣຕິ ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ.

“ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ອຸທ຺ຘໍປາທໍ ອໂຘສິຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວາສີຫິ ຕຈ຺ຉນ຺ຕິ ...ເປ... ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ຣເຖ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອາທິຕ຺ຕາຍ ຠູມິຍາ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕາຍ ສໂຊຕິຠູຕາຍ[4] ສາເຣນ຺ຕິປິ ປຈ຺ຈາສາເຣນ຺ຕິປິ ...ເປ... ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ມຫນ຺ຕໍ ອງ຺ຄາຣປພ຺ພຕໍ ອາທິຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕໍ ສໂຊຕິຠູຕໍ ອາໂຣເປນ຺ຕິປິ ໂອໂຣເປນ຺ຕິປິ ...ເປ... ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ອຸທ຺ຘໍປາທໍ ອໂຘສິຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຕາຍ ໂລຫກຸມ຺ຠິຍາ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ, ອາທິຕ຺ຕາຍ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕາຍ ສໂຊຕິຠູຕາຍ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ເຜຓຸທ຺ເທຫກໍ ປຈ຺ຈມາໂນ ສກິມ຺ປິ ອຸທ຺ຘໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ສກິມ຺ປິ ອໂຘ ຄຈ຺ຉຕິ, ສກິມ຺ປິ ຕິຣິຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ເວທິຍຕິ, ນ ຈ ຕາວ ກາລໍ ກໂຣຕິ ຍາວ ນ ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫຕິ. ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຣຍປາລາ ມຫານິຣເຍ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫານິຣໂຍ

ຈຕຸກ຺ກຓ຺ໂຓ ຈຕຸທ຺ວາໂຣ, ວິຠຕ຺ໂຕ ຠາຄໂສ ມິໂຕ;
ອໂຍປາກາຣປຣິຍນ຺ໂຕ, ອຍສາ ປຏິກຸຊ຺ຊິໂຕ.
ຕສ຺ສ ອໂຍມຍາ ຠູມິ, ຊລິຕາ ເຕຊສາ ຍຸຕາ;
ສມນ຺ຕາ ໂຍຊນສຕໍ, ຜຣິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ ສພ຺ພທາ*

“ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍມສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ເອຕທໂຫສິ ‘ເຍ ກິຣ, ໂຠ, ໂລເກ ປາປການິ ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ ເຕ ເອວຣູປາ ວິວິຘາ ກມ຺ມກາຣຓາ ກຣິຍນ຺ຕິ. ອໂຫ ວຕາຫໍ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ລເຠຍ຺ຍໍ, ຕຖາຄໂຕ ຈ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ, ຕຎ຺ຈາຫໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຍິຣຸປາເສຍ຺ຍໍ. ໂສ ຈ ເມ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຈາຫໍ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມໍ ອາຊາເນຍ຺ຍນ຺ຕິ. ຕໍ ໂຂ ປນາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນ ອຎ຺ຎສ຺ສ ສມຓສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວາ ສຸຕ຺ວາ ເອວໍ ວທາມິ, ອປິ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍເທວ ເມ ສາມໍ ຎາຕໍ ສາມໍ ທິຏ຺ຐໍ ສາມໍ ວິທິຕໍ ຕເທວາຫໍ ວທາມີຕິ.

---

໑. ສໍກຫ຺ຓິຕ຺ວາ (ກ) ໔. ສລ຺ໂຊຕິຠູຕາຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ) * ຂຸ ໗-໑໗໔,໑໕໔ ປິຏ຺ເກສຸປິ.

ໂຈທິຕາ ເທວທູເຕຫິ, ເຍ ປມຊ຺ຊນ຺ຕິ ມານວາ;
ເຕ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ໂສຈນ຺ຕິ, ຫີນກາຍູປຄາ ນຣາ.

ເຍ ຈ ໂຂ ເທວທູເຕຫິ, ສນ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິສາ ອິທ;
ໂຈທິຕາ ນປ຺ປມຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຣິຍທມ຺ເມ ກຸທາຈນໍ.

ອຸປາທາເນ ພຍໍ ທິສ຺ວາ, ຊາຕິມຣຓສມ຺ພເວ;
ອນຸປາທາ ວິມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຊາຕິມຣຓສງ຺ຂເຍ.

ເຕ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ[1] ສຸຂິໂນ[2], ທິຕ຺ຖທມ຺ມາພິນິພ຺ພຸຕາ.
ສພ຺ພເວຣພຍາຕີຕາ, ສພ຺ພທຸກ຺ຂໍ ອຸປຈ຺ຈຄຸນ຺ຕິ. ຈຕ຺ຖໍ;

໗. ຈຕຸມຫາຣາຊສຸຕ຺ຕໍ

໓໗. "ອຕ຺ຖມິຍໍ, ພິກ຺ຂເວ, ປກ຺ຂສ຺ສ ຈຕຸນ຺ນໍ ມຫາຣາຊານໍ ອມຈ຺ຈາ ປາຣິສຊ຺ຊາ ອິມໍ ໂລກໍ ອນຸວິຈຣນ຺ຕິ 'ກຈ຺ຈິ ພຫູ ມນຸສ຺ສາ ມນຸສ຺ເສສຸ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ສາມຄ຺ຄາ ພ຺ຣຫ຺ມຄ຺ຄາ ກຸເລ ເຊຕ຺ຖາປຈາຍິໂນ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ຕິ ປຕິຊາຄໂຣນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄານິ ກໂຣນ຺ຕີ'ຕິ. ຈາຕຸທ຺ທສິ, ພິກ຺ຂເວ, ປກ຺ຂສ຺ສ ຈຕຸນ຺ນໍ ມຫາຣາຊານໍ ປຸຕ຺ຕາ ອິມໍ ໂລກໍ ອນຸວິຈຣນ຺ຕິ 'ກຈ຺ຈິ ພຫູ ມນຸສ຺ສາ ມນຸສ຺ເສສຸ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ສາມຄ຺ຄາ ພ຺ຣຫ຺ມຄ຺ຄາ ກຸເລ ເຊຕ຺ຖາປຈາຍິໂນ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ຕິ ປຕິຊາຄໂຣນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄານິ ກໂຣນ຺ຕີ'ຕິ. ຕທຫຸ, ພິກ຺ຂເວ, ອຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ສາມຄ຺ເຄວ ອິມໍ ໂລກໍ ອນຸວິຈຣນ຺ຕິ 'ກຈ຺ຈິ ພຫູ ມນຸສ຺ສາ ມນຸສ຺ເສສຸ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ສາມຄ຺ຄາ ພ຺ຣຫ຺ມຄ຺ຄາ ກຸເລ ເຊຕ຺ຖາປຈາຍິໂນ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ຕິ ປຕິຊາຄໂຣນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄານິ ກໂຣນ຺ຕີ'ຕິ.

"ສເຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອປ຺ປກາ ໂຫນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສາ ມນຸສ຺ເສສຸ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ສາມຄ຺ຄາ ພ຺ຣຫ຺ມຄ຺ຄາ ກຸເລ ເຊຕ຺ຖາປຈາຍິໂນ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ຕິ ປຕິຊາຄໂຣນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄານິ ກໂຣນ຺ຕິ. ຕເມນໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຸທມ຺ມາຍ ສພາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ 'ອປ຺ປກາ ໂຂ, ມາຣິສາ, ມນຸສ຺ສາ ມນຸສ຺ເສສຸ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ສາມຄ຺ຄາ ພ຺ຣຫ຺ມຄ຺ຄາ ກຸເລ ເຊຕ຺ຖາປຈາຍິໂນ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ຕິ ປຕິຊາຄໂຣນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄານິ

---

໑. ເຕ ໂຂປ຺ປມຕ຺ຕາ (ສີ), ເຕ ເຂມປ຺ປຕ຺ຕາ (ສຸຍາ, ກໍ, ອີ) ມ. ໓ - ໒໔໕. ປິຕ຺ເກປີ. ໒. ສຸຂິຕາ (ສີ, ສຸຍາ)

ກໂຣນ຺ຕີ'ຕິ. ເຕນ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ອນຕ຺ຕມນາ ໂຫນ຺ຕິ 'ທິພ຺ພາ ວຕ, ໂຠ, ກາຍາ ປຣິຫາຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ປຣິປູຣິສ຺ສນ຺ຕິ ອສຸຣກາຍາ'ຕິ.

"ສເຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ພຫູ ໂຫນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສາ ມນຸສ຺ເສສຸ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ສາມຎ຺ຎາ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎາ ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິໂນ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ຕິ ປຏິຊາຄໂຣນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣນ຺ຕິ. ຕເມນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ເທວານໍ ຕາວຕິໍສານໍ ສຸຘມ຺ມາຍ ສຠາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ 'ພຫູ ໂຂ, ມາຣິສາ, ມນຸສ຺ສາ ມນຸສ຺ເສສຸ ມຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ເປຕ຺ເຕຍ຺ຍາ ສາມຎ຺ຎາ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎາ ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິໂນ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ຕິ ປຏິຊາຄໂຣນ຺ຕິ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣນ຺ຕີ'ຕິ. ເຕນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫນ຺ຕິ 'ທິພ຺ພາ ວຕ, ໂຠ, ກາຍາ ປຣິປູຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ປຣິຫາຍິສ຺ສນ຺ຕິ ອສຸຣກາຍາ'ຕິ.

"ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທເວ ຕາວຕິໍ ເສ ອນຸນຍມາໂນ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ

"ຈາຕຸທ຺ທສິໍ ປຎ຺ຈທສິໍ, ຍາ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ ອຏ຺ຐມີ;
ປາຏິຫາຣິຍປກ຺ຂຎ຺ຈ, ອຏ຺ຐງ຺ຄສຸສມາຄຕໍ;
ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍ, ໂຍປິສ຺ສ[໑] ມາທິໂສ ນໂຣຕິ.

"ສາ ໂຂ ປເນສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສກ຺ເກນ ເທວານມິນ຺ເທນ ຄາຖາ ທຸຄ຺ຄີຕາ ນ ສຸຄີຕາ ທຸພ຺ຠາສິຕາ ນ ສຸຠາສິຕາ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສກ຺ໂກ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທວານມິນ຺ໂທ ອວີຕຣາໂຄ ອວີຕໂທໂສ ອວີຕໂມໂຫ.

"ໂຍ ຈ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ຂີຓາສໂວ ວຸສິຕວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິໂຍ ກຕກຣຓີໂຍ ໂອຫິຕຠາໂຣ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ໂຖ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊໂນ ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ໂຂ ເອຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ[໒] ກລ຺ລໍ ວຈນາຍ

"ຈາຕຸທ຺ທສິໍ ປຎ຺ຈທສິໍ, ຍາ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ ອຏ຺ຐມີ;
ປາຏິຫາຣິຍປກ຺ຂຎ຺ຈ, ອຏ຺ຐງ຺ຄສຸສມາຄຕໍ;
ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍ, ໂຍປິສ຺ສ ມາທິໂສ ນໂຣຕິ.

---

໑. ໂຍປສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໒. ຕສ຺ສ ໂຂ ເອຕໍ ຠິກ຺ຂຸໂນ (ສີ, ສ຺ຍາ), ຕສ຺ສ ໂຂ ເອວໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ (ກ)

"ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ໂສ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວີຕຣາໂຄ ວີຕໂທໂສ ວີຕໂມໂຫຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ທຸຕິຍຈຕຸມຫາຣາຊສຸຕ຺ຕໍ

໓໘. "ຠູຕປຸພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເທເວ ຕາວຕິໍເສ ອນຸນຍມາໂນ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມໍ ຄາຖໍ ອຠາສິ

"ຈາຕຸທ຺ທສີໍ ປຎ຺ຈທສີໍ, ຍາ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ ອຏ຺ຐມີ;
ປາຏິຫາຣິຍປກ຺ຂຎ຺ຈ, ອຏ຺ຐງ຺ຄສຸສມາຄຕໍ;
ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍ, ໂຍປິສ຺ສ ມາທິໂສ ນໂຣຕິ.

"ສາ ໂຂ ປເນສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສກ຺ເກນ ເທວານມິນ຺ເທນ ຄາຖາ ທຸຄ຺ຄີຕາ ນ ສຸຄີຕາ ທຸພ຺ຠາສິຕາ ນ ສຸຠາສິຕາ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສກ຺ໂກ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທວານມິນ຺ໂທ ອປຣິມຸຕ຺ໂຕ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ໂທມນສ຺ເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ, ອປຣິມຸຕ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂສ຺ມາຕິ ວທາມິ.

"ໂຍ ຈ ໂຂ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ຂີຓາສໂວ ວຸສິຕວາ ກຕກຣຓີໂຍ ໂອຫິຕຠາໂຣ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕສທຕ຺ໂຖ ປຣິກ຺ຂີຓຠວສໍໂຍຊໂນ ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ໂຂ ເອຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ກລ຺ລໍ ວຈນາຍ

"ຈາຕຸທ຺ທສີໍ ປຎ຺ຈທສີໍ, ຍາ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ ອຏ຺ຐມີ;
ປາຏິຫາຣິຍປກ຺ຂຎ຺ຈ, ອຏ຺ຐງ຺ຄສຸສມາຄຕໍ;
ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍ, ໂຍປິສ຺ສ ມາທິໂສ ນໂຣຕິ.

"ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ໂສ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຣິມຸຕ຺ໂຕ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ໂທມນສ຺ເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ, ປຣິມຸຕ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂສ຺ມາຕິ ວທາມີຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ສຸຂຸມາລສຸຕ຺ຕໍ

໓໙. "ສຸຂຸມາໂລ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣມສຸຂຸມາໂລ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຂຸມາໂລ. ມມ ສຸທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປິຕຸ ນິເວສເນ ໂປກ຺ຂຣຓິໂຍ ກາຣິຕາ ໂຫນ຺ຕິ. ເອກຕ຺ຖ ສຸທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປ຺ປລໍ ວປ຺ປຕິ[໑], ເອກຕ຺ຖ ປທຸມໍ, ເອກຕ຺ຖ ປຸຓ຺ຑຣີກໍ, ຍາວເທວ ມມຕ຺ຖາຍ. ນ ໂຂ ປນສ຺ສາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອກາສິກໍ ຈນ຺ທນໍ ຘາເຣມິ[໔]. ກາສິກໍ,

໑. ປຸປ຺ຜຕິ (ສີ, ອີ)   ໔. ກາສິກໍ ຈນ຺ທນໍ ຘາເຣມິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ), ອກາສິກໍ ຘາເຣມິ (?)

ຠິກ຺ຂເວ, ສຸ ເມ ຕໍ ເວຐນໍ ໂຫຕິ, ກາສິກາ ກຎ຺ຈຸກາ, ກາສິກໍ ນິວາສນໍ, ກາສິໂກ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ໂຄ. ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ[໑] ໂຂ ປນ ເມ ສຸ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ຘາຣີຍຕິ 'ມາ ນໍ ຜຸສິ ສີຕໍ ວາ ອຸຓ຺ຫໍ ວາ ຕິຓໍ ວາ ຣໂຊ ວາ ອຸສ຺ສາໂວ ວາ'ຕິ.

"ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປາສາທາ ອເຫສຸໍ ເອໂກ ເຫມນ຺ຕິໂກ, ເອໂກ ຄິມ຺ຫິໂກ, ເອໂກ ວສ຺ສິໂກ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວສ຺ສິເກ ປາສາເທ ວສ຺ສິເກ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ນິປ຺ປຸຣິເສຫິ ຕູຣິເຍຫິ ປຣິຈາຣຍມາໂນ[໔] ນ ເຫຎ຺ຐາປາສາທໍ ໂອໂຣຫາມິ. ຍຖາ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ເຎສໍ ນິເວສເນ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສສ຺ສ ກຓາຊກໍ ໂຠຊນໍ ທີຍຕິ ພິລງ຺ຄທຸຕິຍໍ, ເອວເມວສ຺ສຸ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປິຕຸ ນິເວສເນ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສສ຺ສ ສາລິມໍໂສທໂນ ທີຍຕິ.

"ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວຣູປາຍ ອິທ຺ຘິຍາ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ເອວຣູເປນ ຈ ສຸຂຸມາເລນ ເອຕທໂຫສິ 'ອສ຺ສຸຕວາ ໂຂ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຕ຺ຕນາ ຊຣາຘມ຺ໂມ ສມາໂນ ຊຣໍ ອນຕີໂຕ ປຣໍ ຊິຓ຺ຓໍ ທິສ຺ວາ ອຏ຺ຏີຍຕິ ຫຣາຍຕິ ຊິຄ຺ຸຈ຺ຉຕິ ອຕ຺ຕານໍເຍວ ອຕິສິຕ຺ວາ, ອຫມ຺ປິ ໂຂມ຺ຫິ ຊຣາຘມ຺ໂມ ຊຣໍ ອນຕີໂຕ. ອຫຎ຺ເຈວ[໕] ໂຂ ປນ ຊຣາຘມ຺ໂມ ສມາໂນ ຊຣໍ ອນຕີໂຕ ປຣໍ ຊິຓ຺ຓໍ ທິສ຺ວາ ອຏ຺ຏີເຍຍ຺ຍໍ ຫຣາເຍຍ຺ຍໍ ຊິຄ຺ຸຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ ນ ເມຕໍ ອສ຺ສ ປຕິຣູປນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂໂຕ ໂຍ ໂຍພ຺ພເນ ໂຍພ຺ພນມໂທ ໂສ ສພ຺ພໂສ ປຫີຍິ.

"ອສ຺ສຸຕວາ ໂຂ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຕ຺ຕນາ ພ຺ຍາຘິຘມ຺ໂມ ສມາໂນ ພ຺ຍາຘິໍ ອນຕີໂຕ ປຣໍ ພ຺ຍາຘິຕໍ ທິສ຺ວາ ອຏ຺ຏີຍຕິ ຫຣາຍຕິ ຊິຄ຺ຸຈ຺ຉຕິ ອຕ຺ຕານໍເຍວ ອຕິສິຕ຺ວາ 'ອຫມ຺ປິ ໂຂມ຺ຫິ ພ຺ຍາຘິຘມ຺ໂມ ພ຺ຍາຘິໍ ອນຕີໂຕ, ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ພ຺ຍາຘິຘມ຺ໂມ ສມາໂນ ພ຺ຍາຘິໍ ອນຕີໂຕ ປຣໍ ພ຺ຍາຘິກໍ ທິສ຺ວາ ອຏ຺ຏີເຍຍ຺ຍໍ ຫຣາເຍຍ຺ຍໍ ຊິຄ຺ຸຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ນ ເມຕໍ ອສ຺ສ ປຕິຣູປນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂໂຕ ໂຍ ອາໂຣຄ຺ເຍ ອາໂຣຄ຺ຍມໂທ ໂສ ສພ຺ພໂສ ປຫີຍິ.

"ອສ຺ສຸຕວາ ໂຂ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຕ຺ຕນາ ມຣຓຘມ຺ໂມ ສມາໂນ ມຣຓໍ ອນຕີໂຕ ປຣໍ ມຕໍ ທິສ຺ວາ ອຏ຺ຏີຍຕິ ຫຣາຍຕິ ຊິຄ຺ຸຈ຺ຉຕິ ອຕ຺ຕານໍເຍວ ອຕິສິຕ຺ວາ 'ອຫມ຺ປິ ໂຂມ຺ຫິ ມຣຓຘມ຺ໂມ, ມຣຓໍ ອນຕີໂຕ, ອຫໍ ເຈວ ໂຂ ປນ ມຣຓຘມ຺ໂມ ສມາໂນ

---

໑. ຣຕ຺ຕິທິວໍ (ກ)   ໔. ປຣິຈາຣິຍມາໂນ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)   ໕. ອຫຎ຺ເຈ (?)

ມຣຓໍ ອນຕີໂຕ ປຣໍ ມຕໍ ທິສ຺ວາ ອຏ຺ຏີເຍຍ຺ຍໍ ຫຣາເຍຍ຺ຍໍ ຊິຄຸຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ນ ເມຕໍ ອສ຺ສ ປຕິຣູປນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂໂຕ ໂຍ ຊີວິເຕ ຊີວິຕມໂທ ໂສ ສພ຺ພໂສ ປຫີຍິ.

“ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ມທາ. ກຕເມ ຕໂຍ? ໂຍພ຺ພນມໂທ, ອາໂຣຄ຺ຍມໂທ, ຊີວິຕມໂທ. ໂຍພ຺ພນມທມຕ຺ໂຕ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ໂສ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອາໂຣຄ຺ຍມທມຕ຺ໂຕ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ໆເປໆ ຊີວິຕມທມຕ຺ໂຕ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ໂສ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ.

“ໂຍພ຺ພນມທມຕ຺ໂຕ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕຕິ. ອາໂຣຄ຺ຍມທມຕ຺ໂຕ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ໆເປໆ ຊີວິຕມທມຕ຺ໂຕ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕຕີຕິ.

“ພ຺ຍາຘິຘມ຺ມາ ຊຣາຘມ຺ມາ,   ອໂຖ ມຣຓຘມ຺ມິໂນ;
ຍຖາຘມ຺ມາ [1] ຕຖາສນ຺ຕາ,   ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ.

ອຫຎ຺ເຈ ຕໍ ຊິຄຸຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ,   ເອວໍຘມ຺ເມສຸ ປາຓິສຸ;
ນ ເມຕໍ ປຕິຣູປສ຺ສ,   ມມ ເອວໍ ວິຫາຣິໂນ.

ໂສຫໍ ເອວໍ ວິຫຣນ຺ໂຕ,   ຎຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ນິຣູປຘິໍ;
ອາໂຣຄ຺ເຍ ໂຍພ຺ພນສ຺ມິຎ຺ຈ,   ຊີວິຕສ຺ມິຎ຺ຈ ເຍ ມທາ.

ສພ຺ເພ ມເທ ອຠິໂຠສ຺ມິ [4],   ເນກ຺ຂມ຺ເມ ທຏ຺ຐຸ ເຂມຕໍ.
ຕສ຺ສ ເມ ອຫຸ ອຸສ຺ສາໂຫ,   ນິພ຺ພານໍ ອຠິປສ຺ສໂຕ.

ນາຫໍ ຠພ຺ໂພ ເອຕຣຫິ,   ກາມານິ ປຏິເສວິຕຸໍ;
ອນິວຕ຺ຕິ ຠວິສ຺ສາມິ,   ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣາຍໂຓຕິ. ນວມໍ;

---

໑. ພ຺ຍາຘິຘມ຺ໂມ ຊຣາຘມ຺ໂມ, ອໂຖ ມຣຓຘມ຺ມິໂກ. ຍຖາ ຘມ຺ໂມ (ກ)   ໔. ອຕີໂຕສ຺ມິ (ກ)

໑໐. ອາធິປເຕຍ຺ຍສុត຺តំ

໔໐. “ຕີណិមានិ, ភិក្ខវេ, ອາធិປເຕຍ຺ຍານិ. ກຕມានិ ຕីណិ? ອត຺តាធិປເຕຍ຺ຍំ, ໂລກາធិປເຕຍ຺ຍំ, ធម຺មាធិປເຕຍ຺ຍំ. ກຕមញ຺ຈ, ភិក្ខវេ, ອត຺តាធិປເຕຍ຺ຍំ? ອិធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ອຣញ຺ញគតោ វា ຣុក្ខមូលគតោ វា សុញ຺ញាគារគតោ វា ອិតិ ປដិសញ຺ចិក្ខតិ ‘ນ ໂខ ປນាហំ ຈີວຣເຫຕុ ອគារស຺មា ອនគារិយំ ປព຺ពជិໂត. ນ ປិណ຺ឌបាតເຫຕុ, ນ ເສນາសនເຫຕុ, ນ ອិតិភវាភវເຫຕុ ອគារស຺មា ອនគារិយំ ປព຺ពជិໂត. ອປិ ຈ ໂខម຺ហិ ໂອតិណ຺ណោ ជាតិយា ជរាយ មរເណນ ໂសເກហិ ປຣិເທເວហិ ទុក្ខេហិ ໂທមនស຺សេហិ ອុបាយាសេហិ, ទុក្ខោតិណ຺ណោ ទុក្ខបរេតោ. ອប຺ເປວ នាម ອិមស຺ស ເກວលស຺ស ទុក្ខក្ខន຺ធស຺ស ອន຺តកិរិយា ປញ຺ញាເយថាតិ. ອហញ຺ເຈວ ໂខ ປន យាទិសេ[1] កាເម ໂອហាយ ອគារស຺មា ອនគារិយំ ປព຺ពជិໂត តាទិសេ វា[4] កាເម ປរិເយເສយ຺យំ តតោ វា[4] បាបិដ຺ឋតរេ, ន មេតំ ປតិរូបន຺តិ. ໂស ອិតិ ປដិសញ຺ចិក្ខតិ ‘ອារទ຺ធំ ໂខ ປន មេ វីរិយំ ភវិស຺សតិ ອសល຺លីនំ, ອុបដ຺ឋិតា សតិ ອសម຺មុដ຺ឋា, ປស຺សទ຺ធោ កាໂយ ອសារទ຺ໂធ, សមាហិតំ ចិត຺តំ ເອកគ຺គន຺តិ. ໂស ອត຺តានំເយវ ອធិបតិំ ករិត຺វា ອកុសលំ ປជហតិ, កុសលំ ភាເວតិ, សាវជ຺ជំ ປជហតិ, ອនវជ຺ជំ ភាເວតិ, សុទ຺ធំ ອត຺តានំ ປរិហរតិ. ອិទំ វុច຺ចតិ, ភិក្ខវេ, ອត຺តាធិປເຕຍ຺ຍំ.

“ກຕមញ຺ຈ, ភិក្ខវេ, ໂລກາធិປເຕຍ຺ຍំ? ອិធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ອຣញ຺ញគតោ វា ຣុក្ខមូលគតោ វា សុញ຺ញាគារគតោ វា ອិតិ ປដិសញ຺ចិក្ខតិ ‘ນ ໂខ ປນាហំ ຈີວຣເຫຕុ ອគារស຺មា ອនគារិយំ ປព຺ពជិໂត ນ ປិណ຺ឌបាតເຫຕុ, ນ ເສນາសនເຫຕុ, ນ ອិតិភវាភវເຫຕុ ອគារស຺មា ອនគារិយំ ປព຺ពជិໂត. ອປិ ຈ ໂខម຺ហិ ໂອតិណ຺ណោ ជាតិយា ជរាយ មរເណນ ໂសເກហិ ປຣិເທເວហិ ទុក្ខេហិ ໂທមនស຺សេហិ ອុបាយាសេហិ, ទុក្ខោតិណ຺ណោ ទុក្ខបរេតោ. ອប຺ເປວ នាម ອិមស຺ស ເກວលស຺ស ទុក្ខក្ខន຺ធស຺ស ອន຺តកិរិយា ປញ຺ញាເយថា’តិ. ອហញ຺ເຈວ ໂខ ປន ເອវំ ປព຺ពជិໂត សមាໂន កាមវិតក្កំ វា វិតក្ເកយ຺យំ, ព຺យាបាទវិតក្កំ វា វិតក្ເកយ຺យំ, វិហឹសាវិតក្កំ វា វិតក្ເកយ຺យំ, មហា ໂខ ປនាយំ ໂលកសន៑និវាໂស. មហន຺តស຺មឹ ໂខ ປន ໂលកសន៑និវាເស សន຺តិ សមណព຺រាហ຺មណា ອិទ຺ធិមន຺តោ ទិព຺ពចក្ខុកា ປរចិត຺តវិទុໂន. ເត ទូរតោបិ ປស຺សន຺តិ, ອាសន຺នាបិ ន ទិស຺សន຺តិ, ເចតសាបិ ចិត຺តំ ປជានន຺តិ[5]. ເតបិ មំ ເອវំ ជាເនយ຺យុំ ‘ປស຺សថ, ໂភ, ອិមំ កុលបុត຺តំ

---

໑. យាទិសេ វា (សី, ອិ, ក) ໔. ຈ (ក) ໕. ជានន຺តិ (ក)

ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ໂວກິຓ຺ໂຓ ວິຫຣຕິ ປາປເກຫິ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫີ'ຕິ. ເທວຕາປິ ໂຂ ສນ຺ຕິ ອິທ຺ຘິມນ຺ຕິນິໂຍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸກາ ປຣຈິຕ຺ຕວິທຸນິໂຍ. ຕາ ທູຣໂຕປິ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ອາສນ຺ນາປິ ນ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຈຕສາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ຊານນ຺ຕິ. ຕາປິ ມໍ ເອວໍ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ 'ປສ຺ສຖ, ໂຠ, ອິມໍ ກຸລປຸຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ໂວກິຓ຺ໂຓ ວິຫຣຕິ ປາປເກຫິ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫີ'ຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ ວີຣິຍໍ ຠວິສ຺ສຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ປສ຺ສທ຺ໂຘ ກາໂຍ ອສາຣທ຺ໂຘ, ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຄ຺ຄນ຺ຕິ. ໂສ ໂລກໍເຍວ ອຘິປຕິໍ ກຣິຕ຺ວາ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິ, ກຸສລໍ ຠາເວຕິ, ສາວຊ຺ຊໍ ປຊຫຕິ, ອນວຊ຺ຊໍ ຠາເວຕິ, ສຸທ຺ຘໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລກາຘິປເຕຍ຺ຍໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ຍໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຎ຺ຎຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຎ຺ຎາຄາຣຄໂຕ ວາ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ນ ໂຂ ປນາຫໍ ຈີວຣເຫຕຸ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ. ນ ປິຓ຺ຑປາຕເຫຕຸ, ນ ເສນາສນເຫຕຸ, ນ ອິຕິຠວາຠວເຫຕຸ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ. ອປິ ຈ ໂຂມ຺ຫິ ໂອຕິຓ຺ໂຓ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ໂທມນສ຺ເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ, ທຸກ຺ໂຂຕິຓ຺ໂຓ ທຸກ຺ຂປເຣໂຕ. ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ອນ຺ຕກິຣິຍາ ປຎ຺ຎາເຍຖາຕິ. ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ. ສນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເມ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຊານໍ ປສ຺ສໍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອຫຎ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ເອວໍ ສ຺ວາກ຺ຂາເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ປພ຺ພຊິໂຕ ສມາໂນ ກຸສີໂຕ ວິຫເຣຍ຺ຍໍ ປມຕ຺ໂຕ, ນ ເມຕໍ ອສ຺ສ ປຕິຣູປນ຺ຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ ວີຣິຍໍ ຠວິສ຺ສຕິ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ປສ຺ສທ຺ໂຘ ກາໂຍ ອສາຣທ຺ໂຘ, ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຄ຺ຄນ຺ຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍເຍວ ອຘິປຕິໍ ກຣິຕ຺ວາ ອກຸສລໍ ປຊຫຕິ, ກຸສລໍ ຠາເວຕິ, ສາວຊ຺ຊໍ ປຊຫຕິ, ອນວຊ຺ຊໍ ຠາເວຕິ, ສຸທ຺ຘໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ຍໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ອາຘິປເຕຍ຺ຍານີຕິ.

"ນຕ຺ຖິ ໂລເກ ຣໂຫ ນາມ, ປາປກມ຺ມໍ ປກຸພ຺ພໂຕ;
ອຕ຺ຕາ ເຕ ປຸຣິສ ຊານາຕິ, ສຈ຺ຈໍ ວາ ຍທິ ວາ ມຸສາ.

ກລ຺ຍາຓໍ ວຕ ໂຠ ສກ຺ຂິ, ອຕ຺ຕານໍ ອຕິມຎ຺ຎສິ;
ໂຍ ສນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕນິ ປາປໍ, ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຄູຫສິ.

ປສ຺ສນ຺ຕິ ເທວາ ຈ ຕຖາຄຕາ ຈ,
ໂລກສ຺ມິໍ ພາລໍ ວິສມໍ ຈຣນ຺ຕໍ;
ຕສ຺ມາ ຫິ ອຕ຺ຕາຘິປເຕຍ຺ຍໂກ ຈ[1],
ໂລກາຘິໂປ ຈ ນິປໂກ ຈ ຌາຍີ.

ຘມ຺ມາຘິໂປ ຈ ອນຸຘມ຺ມຈາຣີ,
ນ ຫີຍຕິ ສຈ຺ຈປຣກ຺ກໂມ ມຸນິ;
ປສຍ຺ຫ ມາຣໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອນ຺ຕກໍ,
ໂຍ ຈ ຜຸສີ ຊາຕິກ຺ຂຍໍ ປຘານວາ;
ໂສ ຕາທິໂສ ໂລກວິທູ ສຸເມໂຘ,
ສພ຺ເພສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອຕມ຺ມໂຍ ມຸນີຕິ. ທສມໍ;

ເທວທູຕວຄ຺ໂຄ ຈຕຸຕ຺ໂຖ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ພ຺ຣຫ຺ມ ອານນ຺ທ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ນິທານໍ ຫຕ຺ຖເກນ ຈ;
ທູຕາ ທຸເວ ຈ ຣາຊາໂນ, ສຸຂຸມາລາຘິປເຕຍ຺ເຍນ ຈາຕິ.

໕. ຈູຬວຄ຺ໂຄ

໑. ສມ຺ມຸຂີຠາວສຸຕ຺ຕໍ

໔໑. "ຕິຓ຺ຓໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມຸຂີຠາວາ ສທ຺ໂຘ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ພຫຸໍ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ. ກຕເມສໍ ຕິຓ຺ຓໍ? ສທ຺ຘາຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມຸຂີຠາວາ ສທ຺ໂຘ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ພຫຸໍ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ. ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມຸຂີຠາວາ ສທ຺ໂຘ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ພຫຸໍ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ. ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມຸຂີຠາວາ ສທ຺ໂຘ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ພຫຸໍ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ. ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຓ຺ຓໍ ສມ຺ມຸຂີຠາວາ ສທ຺ໂຘ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ພຫຸໍ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕີຕິ. ປຐມໍ.

---

໑. ອຕ຺ຕາຘິປໂກ ສໂຕ ຈເຣ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໔. ຕິກາມສຸຕ຺ຕໍ

໔໔. "ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ກາເນຫິ ສທ຺ໂຣ ປສນ຺ໂນ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ສີລວນ຺ຕານໍ ທສ຺ສນກາໂມ ໂຫຕິ, ສທ຺ຣມ຺ມໍ ໂສຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ວິຄຕມລມຈ຺ເຣເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ ມຸຕ຺ຕຈາໂຄ ປຍຕປາຕິ ໂວສ຺ສຄ຺ຄຣໂຕ ຍາຈໂຍໂຄ ທານສໍວິພາຄຣໂຕ. ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ກາເນຫິ ສທ຺ໂຣ ປສນ຺ໂນ ເວທິຕພ຺ໂພ

ທສ຺ສນກາໂມ ສີລວຕໍ,　　ສທ຺ຣມ຺ມໍ ໂສຕຸມິຈ຺ຉຕິ;
ວິນເຍ ມຈ຺ເຣຣມລໍ,　　ສ ເວ ສທ຺ໂຣຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ. ທຸຕິຍໍ;

໕. ອຕ຺ຖວສສຸຕ຺ຕໍ

໔໕. "ຕໂຍ, ພິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖວເສ ສມ຺ປສ຺ສມາເນນ ອລເມວ ປເຣສໍ ຣມ຺ມໍ ເທເສຕຸໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ໂຍ ຣມ຺ມໍ ເທເສຕິ ໂສ ອຕ຺ຖປ຺ປຜິສໍເວທີ ຈ ໂຫຕິ ຣມ຺ມປ຺ປຜິສໍເວທີ ຈ. ໂຍ ຣມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ ໂສ ອຕ຺ຖປ຺ປຜິສໍເວທີ ຈ ໂຫຕິ ຣມ຺ມປ຺ປຜິສໍເວທີ ຈ. ໂຍ ເຈວ ຣມ຺ມໍ ເທເສຕິ ໂຍ ຈ ຣມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ ອຸໂພ ອຕ຺ຖປ຺ປຜິສໍເວທິໂນ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ຣມ຺ມປ຺ປຜິສໍເວທິໂນ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ອຕ຺ຖວເສ ສມ຺ປສ຺ສມາເນນ ອລເມວ ປເຣສໍ ຣມ຺ມໍ ເທເສຕຸນ຺ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໖. ກຖາປວຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ

໔໖. "ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ກາເນຫິ ກຖາ ປວຕ຺ຕິນີ ໂຫຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ໂຍ ຣມ຺ມໍ ເທເສຕິ ໂສ ອຕ຺ຖປ຺ປຜິສໍເວທີ ຈ ໂຫຕິ ຣມ຺ມປ຺ປຜິສໍເວທີ ຈ. ໂຍ ຣມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ ໂສ ອຕ຺ຖປ຺ປຜິສໍເວທີ ຈ ໂຫຕິ ຣມ຺ມປ຺ປຜິສໍເວທີ ຈ. ໂຍ ເຈວ ຣມ຺ມໍ ເທເສຕິ ໂຍ ຈ ຣມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ ອຸໂພ ອຕ຺ຖປ຺ປຜິສໍເວທິໂນ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ຣມ຺ມປ຺ປຜິສໍເວທິໂນ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ກາເນຫິ ກຖາ ປວຕ຺ຕິນີ ໂຫຕີຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໗. ປຕ຺ທິຕສຸຕ຺ຕໍ

໔໗. "ຕີຕິມານິ, ພິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິຕປລ຺ລຕ຺ຕານິ ສປ຺ປຸຣິສປລ຺ລຕ຺ຕານິ ກຕມານິ ຕີຕິ? ທານໍ ພິກ຺ຂເວ ປຕ຺ທິຕປລ຺ລຕ຺ຕໍ ສປ຺ປຸຣິສປລ຺ລຕ຺ຕໍ, ປພ຺ພຊ຺ຊາ

ກິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ທິຕປລ຺ລຕ຺ຕາ ສປ຺ປຸຣິສປລ຺ລຕ຺ຕາ. ມາຕາປິຕູນໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອຸປຏ຺ຖານໍ ປຕ຺ທິຕປລ຺ລຕ຺ຕໍ ສປ຺ປຸຣິສປລ຺ລຕ຺ຕໍ. ອິມານິ ໂຂ,ກິກ຺ຂເວ, ຕີຕິ ປຕ຺ທິຕປລ຺ລຕ຺ຕານິ ສປ຺ປຸຣິສປລ຺ລຕ຺ຕານີຕິ.

"ສພ຺ກີ ທານໍ ອຸປລ຺ລຕ຺ຕໍ, ອທິໍສາ ສໍຍໂມ ທໂມ;
ມາຕາປິຕຸ ອຸປຏ຺ຖານໍ, ສນ຺ຕານໍ ພຣຫ຺ມຈາຣິນໍ.

"ສຕໍ ເອຕານິ ຖານານິ, ຍານິ ເສເວຖ ປຕ຺ທິໂຕ;
ອຣິໂຍ ທສ຺ສນສມ຺ປນ຺ໂນ, ສ ໂລກໍ ກຊເຕ ສິວນ຺ຕິ.

ປລ຺ຈມໍ;

໖. ສີລວນ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໔໖. "ຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສີລວນ຺ໂຕ ປພ຺ພຊິຕາ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສາ ຕີຫິ ຖາເນຫິ ພຫຸໍ ປຸລ຺ລໍ ປສວນ຺ຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ກາເຍນ, ວາຈາຍ, ມນສາ. ຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສີລວນ຺ໂຕ ປພ຺ພຊິຕາ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສາ ອິເມຫິ ຕີຫິ ຖາເນຫິ ພຫຸໍ ປຸລ຺ລໍ ປສວນ຺ຕີຕິ. ຊຏ຺ກໍ.

໗. ສງ຺ຂຕລກ຺ຂຕສຸຕ຺ຕໍ

໔໗. "ຕີຕິມານິ, ກິກ຺ຂເວ, ສງ຺ຂຕສ຺ສ ສງ຺ຂຕລກ຺ຂຕານິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ອຸປ຺ປາໂທ ປລ຺ລາຍຕິ, ວໂຍ ປລ຺ລາຍຕິ, ຖິຕສ຺ສ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ ປລ຺ລາຍຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຕິ ສງ຺ຂຕສ຺ສ ສງ຺ຂຕລກ຺ຂຕານີຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ອສງ຺ຂຕລກ຺ຂຕສຸຕ຺ຕໍ

໔໘. "ຕີຕິມານິ, ກິກ຺ຂເວ, ອສງ຺ຂຕສ຺ສ ອສງ຺ຂຕລກ຺ຂຕານິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ນ ອຸປ຺ປາໂທ ປລ຺ລາຍຕິ, ນ ວໂຍ ປລ຺ລາຍຕິ, ນ ຖິຕສ຺ສ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ ປລ຺ລາຍຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຕິອສງ຺ຂຕສ຺ສ ອສງ຺ຂຕລກ຺ຂຕານີຕິ. ອຏ຺ຖມໍ.

໙. ປພ຺ພຕຣາຊສຸຕ຺ຕໍ

໔໙. "ຫິມວນ຺ຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປພ຺ພຕຣາຊໍ ນິສ຺ສາຍ ມຫາສາລາ ຕີຫິ ວຑ຺ຒີຫິ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ. ກຕມາຫິ ຕີຫິ? ສາຂາປຕ຺ຕປລາເສນ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ຕຈປປຏິກາຍ

ວຫ໌ຒນ໌ຕິ, ເຜຄ໌ຄຸສາເຣນ ວຫ໌ຒນ໌ຕິ. ຫິມວນ໌ຕໍ, ຠິກ໌ຂເວ, ປພ໌ພຕຣາຊໍ ນິສ໌ສາຍ ມຫາສາລາ ອິມາຫິ ຕີຫິ ວຫ໌ຒີຫິ ວຫ໌ຒນ໌ຕິ.

“ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ໌ຂເວ, ສທ໌ຒໍ ກຸລປຕີ ນິສ໌ສາຍ ອນ໌ໂຕ ຊໂນ ຕີຫິ ວຫ໌ຒີຫິ ວຫ໌ຒຕິ. ກຕມາຫິ ຕີຫິ? ສທ໌ຒາຍ ວຫ໌ຒຕິ, ສີເລນ ວຫ໌ຒຕິ, ປຎ໌ຎາຍ ວຫ໌ຒຕິ. ສທ໌ຒໍ, ຠິກ໌ຂເວ, ກຸລປຕີ ນິສ໌ສາຍ ອນ໌ໂຕ ຊໂນ ອິມາຫິ ຕີຫິ ວຫ໌ຒີຫິ ວຫ໌ຒຕີຕິ.

“ຍຖາປິ ປພ໌ພໂຕ ເສໂລ,   ອຣຎ໌ຎສ໌ມີ ພ໌ຣຫາວເນ;
ຕໍ ຣຸກ໌ຂາ ອຸປນິສ໌ສາຍ,   ວຫ໌ຒນ໌ເຕ ເຕ ວນປ໌ປຕີ.

“ຕເຖວ ສີລສມ໌ປນ໌ນໍ,   ສທ໌ຒໍ ກຸລປຕີ ອິຘ;
ອຸປນິສ໌ສາຍ ວຫ໌ຒນ໌ຕິ,   ປຸຕ໌ຕທາຣາ ຈ ພນ໌ຘວາ;
ອມຈ໌ຈາ ຎາຕິສງ໌ຆາ ຈ,   ເຍ ຈສ໌ສ ອນຸຊີວິໂນ.

“ຕ໌ຍາສ໌ສ ສີລວໂຕ ສີລໍ,   ຈາຄໍ ສຸຈຣິຕານິ ຈ;
ປສ໌ສມານານຸກຸພ໌ພນ໌ຕິ,   ອຕ໌ຕມຕ໌ຖໍ[1] ວິຈກ໌ຂຓາ.

“ອິຘ ຘມ໌ມໍ ຈຣິຕ໌ວານ,   ມຄ໌ຄໍ ສຸຄຕິຄາມິນໍ;
ນນ໌ທິໂນ ເທວໂລກສ໌ມີ,   ໂມທນ໌ຕິ ກາມກາມິໂນຕິ.

ນວມໍ;

໑໐. ອາຕປ໌ປກຣຕີຍສຸຕ໌ຕໍ

໕໐. “ຕີຫິ, ຠິກ໌ຂເວ, ຖາເນຫິ ອາຕປ໌ປໍ ກຣຕີຍໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອນຸປ໌ປນ໌ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ໌ມານໍ ອນຸປ໌ປາທາຍ ອາຕປ໌ປໍ ກຣຕີຍໍ, ອນຸປ໌ປນ໌ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ໌ມານໍ ອຸປ໌ປາທາຍ ອາຕປ໌ປໍ ກຣຕີຍໍ, ອຸປ໌ປນ໌ນານໍ ສາຣີຣິການໍ ເວທນານໍ ທຸກ໌ຂານໍ ຕິພ໌ພານໍ ຂຣານໍ ກຏຸການໍ ອສາຕານໍ ອມນາປານໍ ປາຓຫຣານໍ ອຘິວາສນາຍ ອາຕປ໌ປໍ ກຣຕີຍໍ. ອິເມຫິ ຕີຫິ, ຠິກ໌ຂເວ, ຖາເນຫິ ອາຕປ໌ປໍ ກຣຕີຍໍ.

“ຍໂຕ ໂຂ, ຠິກ໌ຂເວ, ຠິກ໌ຂຸ ອນຸປ໌ປນ໌ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ໌ມານໍ ອນຸປ໌ປາທາຍ ອາຕປ໌ປໍ ກໂຣຕິ, ອນຸປ໌ປນ໌ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ໌ມານໍ ອຸປ໌ປາທາຍ ອາຕປ໌ປໍ ກໂຣຕິ, ອຸປ໌ປນ໌ນານໍ ສາຣີຣິການໍ ເວທນານໍ ທຸກ໌ຂານໍ ຕິພ໌ພານໍ ຂຣານໍ ກຏຸການໍ ອສາຕານໍ ອມນາປານໍ ປາຓຫຣານໍ ອຘິວາສນາຍ

---

໑. ເຍ ກວນ໌ຕິ (ສີ, ສ໌ຍາ, ກໍ, ອີ)

ອາຕປ຺ປໍ ກໂຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອາຕາປີ ນິປໂກ ສໂຕ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ຕກິຣິຍາຍາຕິ. ທສມໍ.

໑໑. ມຫາໂຈຣສຸຕ຺ຕໍ

໕໑. “ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມ຺ນ຺ນາຄໂຕ ມຫາໂຈໂຣ ສນ຺ຘິມ຺ປິ ຉິນ຺ທຕິ, ນິລ຺ໂລປມ຺ປິ ຫຣຕິ, ເອກາຄາຣິກມ຺ປິ ກໂຣຕິ, ປຣິປນ຺ເຖປິ ຕິຏ຺ຐຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາໂຈໂຣ ວິສມນິສ຺ສິໂຕ ຈ ໂຫຕິ, ຄຫນນິສ຺ສິໂຕ ຈ ໂຫຕິ, ພລວນິສ຺ສິໂຕ ຈ ໂຫຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາໂຈໂຣ ວິສມນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາໂຈໂຣ ນທີວິທຸຄ຺ຄໍ ວາ ນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ ປພ຺ພຕວິສມໍ ວາ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາໂຈໂຣ ວິສມນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາໂຈໂຣ ຄຫນນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາໂຈໂຣ ຕິຓຄຫນໍ ວາ ນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ, ຣຸກ຺ຂຄຫນໍ ວາ ໂຣຘໍ[1] ວາ ມຫາວນສຓ຺ຑໍ ວາ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາໂຈໂຣ ຄຫນນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາໂຈໂຣ ພລວນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາໂຈໂຣ ຣາຊານໍ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕານໍ ວາ ນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ສເຈ ມໍ ໂກຈິ ກິຎ຺ຈິ ວກ຺ຂຕິ, ອິເມ ເມ ຣາຊາໂນ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕາ ວາ ປຣິໂຍທາຍ ອຕ຺ຖໍ ຠຓິສ຺ສນ຺ຕີ’ຕິ. ສເຈ ນໍ ໂກຈິ ກິຎ຺ຈິ ອາຫ, ຕ຺ຍາສ຺ສ ຣາຊາໂນ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕາ ວາ ປຣິໂຍທາຍ ອຕ຺ຖໍ ຠຓນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາໂຈໂຣ ພລວນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມ຺ນ຺ນາຄໂຕ ມຫາໂຈໂຣ ສນ຺ຘິມ຺ປິ ຉິນ຺ທຕິ, ນິລ຺ໂລປມ຺ປິ ຫຣຕິ, ເອກາຄາຣິກມ຺ປິ ກໂຣຕິ, ປຣິປນ຺ເຖປິ ຕິຏ຺ຐຕິ.

“ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມ຺ນ຺ນາຄໂຕ ປາປຠິກ຺ຂຸ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ, ພຫຸຎ຺ຈ ອປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຠິກ຺ຂຸ ວິສມນິສ຺ສິໂຕ ຈ ໂຫຕິ ຄຫນນິສ຺ສິໂຕ ຈ ພລວນິສ຺ສິໂຕ ຈ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຠິກ຺ຂຸ ວິສມນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາປຠິກ຺ຂຸ ວິສເມນ ກາຍກມ຺ເມນ ສມ຺ນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ວິສເມນ ວຈີກມ຺ເມນ

໑. ເຄຘໍ (ສີ, ອິ)

ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ວິສເມນ ມໂນກມ຺ເມນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປາປກິກ຺ຂຸ ວິສມນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ.

"ກຖຍ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປາປກິກ຺ຂຸ ຄຫນນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ປາປກິກ຺ຂຸ ມິຈ຺ສາທິຝ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ, ອນ຺ຕຄ຺ຄາຫິກາຍ ທິຝ຺ຕິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປາປກິກ຺ຂຸ ຄຫນນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ.

"ກຖຍ຺ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປາປກິກ຺ຂຸ ພລວນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ປາປກິກ຺ຂຸ ຣາຊານໍ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕານໍ ວາ ນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ສເຈ ມໍ ໂກຈິ ກິຍ຺ຈິ ວກ຺ຂຕິ, ອິເມ ເມ ຣາຊາໂນ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕາ ວາ ປຣິໂຍຘາຍ ອຕ຺ຖໍ ກຕິສ຺ສນ຺ຕີ'ຕິ. ສເຈ ນໍ ໂກຈິ ກິຍ຺ຈິ ອາຫ, ຕ຺ຍາສ຺ສ ຣາຊາໂນ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕາ ວາ ປຣິໂຍຘາຍ ອຕ຺ຖໍ ກຓນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປາປກິກ຺ຂຸ ພລວນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປາປກິກ຺ຂຸ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິຍ຺ຍູນໍ, ພຫຸຍ຺ຈ ອປຸຍ຺ຍໍ ປສວຕີ"ຕິ. ເອກາທສມໍ.

ຈູຣວຄ຺ໂຄ ປຍ຺ຈໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ສມ຺ມຸຂີ ຖານຕ຺ຖວສໍ, ປວຕ຺ຕິ ປຕ຺ທິຕ ສີລວໍ;
ສງ຺ຂຕໍ ປພ຺ພຕາຕປ຺ປໍ, ມຫາໂຈເຣເນກາທສາຕິ.[1]

ປຖໂມ ປຓ຺ຓາສໂກ ສມຕ຺ໂຕ.

---

໑. ມຫາໂຈເຣນ ເຕ ທສາຕິ (ກ)

໔. ທຸຕິຍປຓ຺ຓາສກໍ

(໖) ໑. ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຄ຺ໂຄ

໑. ປຐມເທ຺ວພ຺ຣາຫ຺ມຓສຸຕ຺ຕໍ

໕໔. ອຖ ໂຂ ເທ຺ວ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຊິຓ຺ຓາ ວຸທ຺ຘາ ມຫລ຺ລກາ ອທ຺ຘຄຕາ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ ວີສວສ຺ສສຕິກາ ຊາຕິຍາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິໍສຸ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣາຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ມຍມສ຺ສຸ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຊິຓ຺ຓາ ວຸທ຺ຘາ ມຫລ຺ລກາ ອທ຺ຘຄຕາ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ ວີສວສ຺ສສຕິກາ ຊາຕິຍາ; ເຕ ຈມ຺ຫາ ອກຕກລ຺ຍາຓາ ອກຕກຸສລາ ອກຕຠີຣຸຕ຺ຕາຓາ. ໂອວທຕຸ ໂນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ, ອນຸສາສຕຸ ໂນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຍໍ ອມ຺ຫາກໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ.

“ຕຄ຺ຆ ຕຸມ຺ເຫ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ຊິຓ຺ຓາ ວຸທ຺ຘາ ມຫລ຺ລກາ ອທ຺ຘຄຕາ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ ວີສວສ຺ສສຕິກາ ຊາຕິຍາ; ເຕ ຈຕ຺ຖ ອກຕກລ຺ຍາຓາ ອກຕກຸສລາ ອກຕຠີຣຸຕ຺ຕາຓາ. ອຸປນີຍຕິ ໂຂ ອຍໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂລໂກ ຊຣາຍ ພ຺ຍາຘິນາ ມຣເຓນ. ເອວໍ ອຸປນີຍມາເນ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂລເກ ຊຣາຍ ພ຺ຍາຘິນາ ມຣເຓນ, ໂຍ ອິຘ ກາເຍນ ສໍຍໂມ ວາຈາຍ ສໍຍໂມ ມນສາ ສໍຍໂມ, ຕໍ ຕສ຺ສ ເປຕສ຺ສ ຕາຓຎ຺ຈ ເລຓຎ຺ຈ ທີປຎ຺ຈ ສຣຓຎ຺ຈ ປຣາຍຓຎ຺ຈາຕິ

ອຸປນີຍຕິ ຊີວິຕມປ຺ປມາຍຸ,
ຊຣູປນີຕສ຺ສ ນ ສນ຺ຕິ ຕາຓາ;
ເອຕໍ ຠຍໍ ມຣເຓ ເປກ຺ຂມາໂນ,
ປຸຎ຺ຎານິ ກຍິຣາຖ ສຸຂາວຫານີ.
ໂຍຘ ກາເຍນ ສໍຍໂມ,
ວາຈາຍ ອຸທ ເຈຕສາ;
ຕໍ ຕສ຺ສ ເປຕສ຺ສ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ,
ຍໍ ຊີວມາໂນ ປກໂຣຕິ ປຸຎ຺ຎນ຺ຕິ.[1] ປຐມໍ.

---

໑. ສໍ ໑-໔-໕໖ ປິຍເກາສຸ.

໒. ທຸຕິຍເທ຺ວພ຺ຣາຫ຺ມຓສຸຕ຺ຕໍ

໕໓. ອຖ ໂຂ ເທ຺ວ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຊິຓ຺ຓາ ວຸຑ຺ຒາ ມຫລ຺ລກາ ອທ຺ຘຄຕາ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ ວີສວສ຺ສສຕິກາ ຊາຕິຍາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ມຍມສ຺ສຸ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຊິຓ຺ຓາ ວຸຑ຺ຒາ ມຫລ຺ລກາ ອທ຺ຘຄຕາ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ ວີສວສ຺ສສຕິກາ ຊາຕິຍາ; ເຕ ຈມ຺ຫາ ອກຕກລ຺ຍາຓາ ອກຕກຸສລາ ອກຕຠີຣຸຕ຺ຕາຓາ. ໂອວທຕຸ ໂນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ, ອນຸສາສຕຸ ໂນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຍໍ ອມ຺ຫາກໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ.

"ຕຄ຺ຆ ຕຸມ຺ເຫ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ຊິຓ຺ຓາ ວຸຑ຺ຒາ ມຫລ຺ລກາ ອທ຺ຘ຺ຄຕາ ວໂຍ-ອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ ວີສວສ຺ສສຕິກາ ຊາຕິຍາ; ເຕ ຈຕ຺ຖ ອກຕກລ຺ຍາຓາ ອກຕກຸສລາ ອກຕຠີຣຸຕ຺ຕາຓາ. ອາທິຕ຺ໂຕ ໂຂ ອຍໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂລໂກ ຊຣາຍ ພ຺ຍາຘິນາ ມຣເຓນ. ເອວໍ ອາທິຕ຺ເຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ໂລເກ ຊຣາຍ ພ຺ຍາຘິນາ ມຣເຓນ, ໂຍ ອິຘ ກາເຍນ ສໍຍໂມ ວາຈາຍ ສໍຍໂມ ມນສາ ສໍຍໂມ, ຕໍ ຕສ຺ສ ເປຕສ຺ສ ຕາຓຎ຺ຈ ເລຓຎ຺ຈ ທີປຎ຺ຈ ສຣຓຎ຺ຈ ປຣາຍຓຎ຺ຈາຕິ

"ອາທິຕ຺ຕສ຺ມິໍ ອຄາຣສ຺ມິໍ, ຍໍ ນີຫຣຕິ ຠາຊນໍ;
ຕໍ ຕສ຺ສ ໂຫຕິ ອຕ຺ຖາຍ, ໂນ ຈ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ຑຍ຺ຫຕິ.

ເອວໍ ອາທິຕ຺ໂຕ ໂຂ[໑] ໂລໂກ, ຊຣາຍ ມຣເຓນ ຈ.
ນີຫເຣເຖວ ທາເນນ, ທິນ຺ນໍ ໂຫຕິ ສຸນີຫຕໍ[໒].

ໂຍຘ ກາເຍນ ສໍຍໂມ, ວາຈາຍ ອຸທ ເຈຕສາ;
ຕໍ ຕສ຺ສ ເປຕສ຺ສ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ຍໍ ຊີວມາໂນ ປກໂຣຕິ ປຸຎ຺ຎນ຺ຕິ.

ທຸຕິຍໍ;

໓. ອຎ຺ຎຕຣພ຺ຣາຫ຺ມຓສຸຕ຺ຕໍ

໕໔. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ ຯເປຯ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ

---

໑. ເອວໍ ອາທີປິໂຕ (ສີ, ອີ), ເອວໍ ອາທິຕ຺ຕໂກ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ສໍ. ໑-໔໑ ປິຏ຺ເຐປິ.
໒. ສຸນິພ຺ຠຕໍ (ກ)

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "'ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ຘມ຺ໂມ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ຘມ຺ໂມ'ຕິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ຘມ຺ໂມ ໂຫຕິ ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ[໑] ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຎ຺ຎູ ຫີຕີ?

"ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຣາເຄນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ຣາເຄ ປຫີເນ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸຠຍ-ພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ເຈຕສິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. (ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ ຯເປຯ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ຣາເຄ ປຫີນາ ເນວ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ນ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ນ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ ຯເປຯ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ປຣຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ອຸຠຍຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ຣາເຄ ປຫີເນ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ປຣຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຸຠຍຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ.)[໒] ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ຘມ຺ໂມ ໂຫຕິ ຯເປຯ

"ທຸຏ຺ໂຐ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂທເສນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕ-ພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ໂທເສ ປຫີເນ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ເຈຕສິກມ຺ປິ[໓] ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ຘມ຺ໂມ ໂຫຕິ ຯເປຯ

"ມູຬ຺ໂຫ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂມເຫນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕ ພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ໂມເຫ ປຫີເນ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ເຈຕສິກໍ[໓] ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ

໑. ໂອປນຍິໂກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ປຎ຺ຈມສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຏີກາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.

໒. ( ) ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປາໂຐ ສີ. ສ຺ຍາ-ກໍ-ອີ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ, ອິຘປິ ທຸຏ຺ຐມູຬ຺ຫວາເຣສຸ.

໓. ເຈຕສິກໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກ)

ຘມ຺ໂມ ໂຫຕິ ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິລ຺ລູຫີຕິ

“ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຝິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຣ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ‘ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີ’ຕິ; ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຕໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມລ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຄລ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ຄ຺ເຄ ປາຕຸເປຕໍ ສຣຕໍ ຄຕນ຺ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ປຣິພ຺ພາຊກສຸຕ຺ຕໍ

໕໕. ອຖ ໂຂ ອລ຺ລຕໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຕປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ. ໆເປໆ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ-ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “‘ສນ຺ທິຝ຺ຝິໂກ ຘມ຺ໂມ ສນ຺ທິຝ຺ຝິໂກ ຘມ຺ໂມ’ຕິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສນ຺ທິຝ຺ຝິໂກ ຘມ຺ໂມ ໂຫຕິ ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິລ຺ລູຫີຕິ?

“ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ຣາເຄນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕ-ພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຝິສໍເວເທຕິ. ຣາເຄ ປຫີເນ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຝິສໍເວເທຕິ.

“ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ຣາເຄນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ຣາເຄ ປຫີເນ ເນວ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ນ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ນ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ.

“ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ຣາເຄນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ປຣຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ອຸຠຍຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ຣາເຄ ປຫີເນ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ປຣຕ຺ຖມ຺ປິ

ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຸກາຍຕຸຖມຸປິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. ເອວມຸປິ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຓ, ສນຸທິຝຸກິໂກ ຘມຸໂມ ໂຫຕິ ໆເປໆ

"ທຸຝຸໂດ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຓ, ໂທເສນ ໆເປໆ ມູຬຸໂຫ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຓ, ໂມເຫນ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸໂຕ ອຕຸຕພຸຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ປຣພຸຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ອຸກາຍພຸຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ເຈຕສິກມຸປິ ທຸກຸຂໍ ໂທມນສຸສໍ ປຝິສໍເວເທຕິ. ໂມເຫ ປຫີເນ ເນວຕຸຕພຸຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພຸຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸກາຍພຸຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ເຈຕສິກໍ ທຸກຸຂໍ ໂທມນສຸສໍ ປຝິສໍເວເທຕິ.

"ມູຬຸໂຫ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຓ, ໂມເຫນ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸໂຕ, ກາເຍນ ທຸຈຸຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ ທຸຈຸຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ມນສາ ທຸຈຸຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ໂມເຫ ປຫີເນ ເນວ ກາເຍນ ທຸຈຸຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ນ ວາຈາຍ ທຸຈຸຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ນ ມນສາ ທຸຈຸຈຣິຕໍ ຈຣຕິ.

"ມູຬຸໂຫ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຓ, ໂມເຫນ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸໂຕ ອຕຸຕຕຸຖມຸປິ ຍຖາກູຕໍ ນປຸປຊານາຕິ, ປຣຕຸຖມຸປິ ຍຖາກູຕໍ ນປຸປຊານາຕິ, ອຸກາຍຕຸຖມຸປິ ຍຖາກູຕໍ ນປຸປຊານາຕິ. ໂມເຫ ປຫີເນ ອຕຸຕຕຸຖມຸປິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ, ປຣຕຸຖມຸປິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຸກາຍຕຸຖມຸປິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຓ, ສນຸທິຝຸກິໂກ ຘມຸໂມ ໂຫຕິ ອກາລິໂກ ເອຫິປສຸສິໂກ ໂອປເນຍຸຍິໂກ ປຈຸຈຕຸຕໍ ເວທິຕພຸໂພ ວິລຸລູຫີຕິ.

"ອກິກຸກນຸຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ ໆເປໆ ອຸປາສກໍ ມໍ ກວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊຸຊຕຄຸເຄ ປາຕຸເປຕໍ ສຣຕໍ ຄຕນຸຕິ. ຈຕຸຕຸຖໍ.

໕. ນິພຸພຸຕສຸຕຸຕໍ

໕໖. ອຖ ໂຂ ຊາຕຸສຸໂສຕິ ພຸຣາຫຸມໂຓ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງຸກມິ; ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ໂຂ ຊາຕຸສຸໂສຕິ ພຸຣາຫຸມໂຓ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "'ສນຸທິຝຸກິກໍ ນິພຸພານໍ ສນຸທິຝຸກິກໍ ນິພຸພານນຸຕິ, ໂກ ໂຄຕມ,ວຸຈຸຈຕິ. ກິຕຸຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ໂກ ໂຄຕມ, ສນຸທິຝຸກິກໍ ນິພຸພານໍ ໂຫຕິ ອກາລິກໍ ເອຫິປສຸສິກໍ ໂອປເນຍຸຍິກໍ ປຈຸຈຕຸຕໍ ເວທິຕພຸພໍ ວິລຸລູຫີຕິ?

"ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຣາເຄນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ຣາເຄ ປຫີເນ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສນ຺ທິຏ຺ຐິກໍ ນິພ຺ພານໍ ໂຫຕິ.

"ທຸຏ຺ໂຐ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຯເປຯ ມູຬ຺ໂຫ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ໂມເຫນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ໂມເຫ ປຫີເນ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ເຈຕສິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ເອວມ຺ປິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສນ຺ທິຏ຺ຐິກໍ ນິພ຺ພານໍ ໂຫຕິ.

"ຍໂຕ ໂຂ ອຍໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ[໑], ອນວເສສໍ ຣາຄກ຺ຂຍໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ອນວເສສໍ ໂທສກ຺ຂຍໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ອນວເສສໍ ໂມຫກ຺ຂຍໍ ປຏິສໍເວເທຕິ; ເອວໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສນ຺ທິຏ຺ຐິກໍ ນິພ຺ພານໍ ໂຫຕິ ອກາລິກໍ ເອຫິປສ຺ສິກໍ ໂອປເນຍ຺ຍິກໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ

"ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ ຯເປຯ ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ປໂລກສຸຕ຺ຕໍ

໕໗. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາໂລ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ຯເປຯ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາໂລ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສຸຕໍ ເມຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ປຸພ຺ພການໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ວຸທ຺ຘານໍ ມຫລ຺ລການໍ ອາຈຣິຍປາຈຣິຍານໍ ຠາສມານານໍ 'ປຸພ຺ເພ ສຸທໍ[໒] ອຍໍ ໂລໂກ ອວີຈິ ມຎ຺ເຎ ຜຸໂຏ ອໂຫສິ ມນຸສ຺ເສຫິ, ກຸກ຺ກຸຏສໍປາຕິກາ ຄາມນິຄມຣາຊຘານິໂຍ'ຕິ. ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍເນຕຣຫິ ມນຸສ຺ສານໍ ຂໂຍ ໂຫຕິ, ຕນຸຕ຺ຕໍ

---

໑. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ອຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ (ສີ), ຍໂຕ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ອກາລິກໍ ເອຫິປສ຺ສິກໍ ໂອປເນຍ຺ຍິກໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ (ກ)

໒. ປຸພ຺ພສ຺ສຸທໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ປລຸລາຍຕິ, ຄາມາປິ ອຄາມາ ໂຫນຸຕິ, ນິຄມາປິ ອນິຄມາ ໂຫນຸຕິ, ນຄຣາປິ ອນຄຣາ ໂຫນຸຕິ, ຊນປທາປິ ອຊນປທາ ໂຫນຸຕີຕິ?

"ເອຕຣຫິ, ພຸຣາຫຸມຓ, ມນຸສຸສາ ອຘມຸມຣາຄຣຕຸຕາ ວິສມໂລກາກິກູຕາ ມິຈຸສາ ຘມຸມປເຣຕາ. ເຕ ອຘມຸມຣາຄຣຕຸຕາ ວິສມໂລກາກິກູຕາ ມິຈຸສາຘມຸມປເຣຕາ ຕິຕຸຫານິ ສຕຸຖານິ ຄເຫຕຸວາ ອລຸລມລຸລໍ[1] ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປນຸຕິ, ເຕນ ພຫູ ມນຸສຸສາ ກາລໍ ກໂຣນຸຕິ. ອຍມຸປິ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຓ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈຸຈໂຍ ເຍເນຕຣຫິ ມນຸສຸສານໍ ຂໂຍ ໂຫຕິ, ຕນຸຕຸຕໍ ປລຸລາຍຕິ, ຄາມາປິ ອຄາມາ ໂຫນຸຕິ, ນິຄມາປິ ອນິຄມາ ໂຫນຸຕິ, ນຄຣາປິ ອນຄຣາ ໂຫນຸຕິ, ຊນປທາປິ ອຊນປທາ ໂຫນຸຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ພຸຣາຫຸມຓ, ເອຕຣຫິ ມນຸສຸສາ ອຘມຸມຣາຄຣຕຸຕາ ວິສມ-ໂລກາກິກູຕາ ມິຈຸສາຘມຸມປເຣຕາ. ເຕສໍ ອຘມຸມຣາຄຣຕຸຕານໍ ວິສມໂລກາກິກູຕານໍ ມິຈຸສາຘມຸມປເຣຕານໍ ເທໂວ ນ ສມຸມາຘາຣໍ ອນຸປຸປເວຈຸຉຕິ. ເຕນ ທຸພຸກິກຸຂໍ ໂຫຕິ ທຸສຸສສຸສໍ ເສຕຎຸກິກໍ ສລາກາວຸຕຸຕໍ. ເຕນ ພຫູມນຸສຸສາ ກາລໍ ກໂຣນຸຕິ. ອຍມຸປິ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຓ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈຸຈໂຍ ເຍເນຕຣຫິ ມນຸສຸສານໍ ຂໂຍ ໂຫຕິ, ຕນຸຕຸຕໍ ປລຸລາຍຕິ, ຄາມາປິ ອຄາມາ ໂຫນຸຕິ, ນິຄມາປິ ອນິຄມາ ໂຫນຸຕິ, ນຄຣາປິ ອນຄຣາ ໂຫນຸຕິ, ຊນປທາປິ ອຊນປທາ ໂຫນຸຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ພຸຣາຫຸມຓ, ເອຕຣຫິ ມນຸສຸສາ ອຘມຸມຣາຄຣຕຸຕາ ວິສມໂລກາ-ກິກູຕາ ມິຈຸສາຘມຸມປເຣຕາ. ເຕສໍ ອຘມຸມຣາຄຣຕຸຕານໍ ວິສມໂລກາກິກູຕານໍ ມິຈຸສາຘມຸມປເຣຕານໍ ຍກຸຂາ ວາເອ ອມນຸສຸເສ ໂອສຸສຊຸຊນຸຕິ[4], ເຕນ ພຫູ ມນຸສຸສາ ກາລໍ ກໂຣນຸຕິ. ອຍມຸປິ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຓ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈຸຈໂຍ ເຍເນຕຣຫິ ມນຸສຸສານໍ ຂໂຍ ໂຫຕິ, ຕນຸຕຸຕໍ ປລຸລາຍຕິ, ຄາມາປິ ອຄາມາ ໂຫນຸຕິ, ນິຄມາປິ ອນິຄມາ ໂຫນຸຕິ, ນຄຣາປິ ອນຄຣາ ໂຫນຸຕິ, ຊນປທາປິ ອຊນປທາ ໂຫນຸຕີຕິ.

"ອກິກຸກນຸຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ ฯເປฯ ອຸປາສກໍ ມໍ ກວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊຸຊຕຄຸເຄ ປາຕຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນຸຕິ. ຉຎຸກໍ.

---

໑. ອລຸລມລຸລສຸສ (ສພຸພຕຸຖ)

໔. ໂອສຸສຊນຸຕິ (ສີ)

໗. ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໕໗. ອຖ ໂຂ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ[1] ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສຸຕໍ ເມຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ ‘ມຍ຺ຫເມວ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ; ມຍ຺ຫເມວ ສາວການໍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ສາວການໍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ; ມຍ຺ຫເມວ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ; ມຍ຺ຫເມວ ສາວການໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ສາວການໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ. ເຍ ເຕ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເອວມາຫໍສຸ ‘ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ ມຍ຺ຫເມວ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ. ມຍ຺ຫເມວ ສາວການໍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ສາວການໍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ. ມຍ຺ຫເມວ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ. ມຍ຺ຫເມວ ສາວການໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ, ນາຎ຺ເຎສໍ ສາວການໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ. ກຈ຺ຈິ ເຕ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ວຸຕ຺ຕວາທິໂນ ນ ຈ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ອຠູເຕນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຈານຸຘມ຺ມໍ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ຕິ, ນ ຈ ໂກຈິ ສຫຘມ຺ມິໂກ ວາທານຸປາໂຕ[3] ຄາຣຍ຺ຫໍ ຐານໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ? ອນພ຺ຠກ຺ຂາຕຸກາມາ ຫິ ມຍໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມນ຺ຕິ.

“ເຍ ເຕ, ວຈ຺ຉ, ເອວມາຫໍສຸ ‘ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ ມຍ຺ຫເມວ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ ໆເປໆ ນາຎ຺ເຎສໍ ສາວການໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ ນ ເມ ເຕ ວຸຕ຺ຕວາທິໂນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ຈ ປນ ມໍ[2] ອສຕາ ອຠູເຕນ. ໂຍ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ປຣໍ ທານໍ ທທນ຺ຕໍ ວາເຣຕິ ໂສ ຕິຓ຺ຓໍ ອນ຺ຕຣາຍໂກ ໂຫຕິ, ຕິຓ຺ຓໍ ປາຣິປນ຺ຖິໂກ. ກຕເມສໍ ຕິຓ຺ຓໍ? ທາຍກສ຺ສ ປຸຎ຺ຎນ຺ຕຣາຍໂກ ໂຫຕິ, ປຏິຄ຺ຄາຫການໍ ລາຠນ຺ຕຣາຍໂກ ໂຫຕິ, ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ອຕ຺ຕາ ຂໂຕ ຈ ໂຫຕິ ອຸປຫໂຕ ຈ. ໂຍ ໂຂ, ວຈ຺ຉ, ປຣໍ ທານໍ ທທນ຺ຕໍ ວາເຣຕິ ໂສ ອິເມສໍ ຕິຓ຺ຓໍ ອນ຺ຕຣາຍໂກ ໂຫຕິ, ຕິຓ຺ຓໍ ປາຣິປນ຺ຖິໂກ.

“ອຫໍ ໂຂ ປນ, ວຈ຺ຉ, ເອວໍ ວທາມິ ເຍ ຫິ ເຕ ຈນ຺ທນິກາຍ ວາ ໂອລິຄລ຺ເລ ວາ ປາຓາ, ຕຕ຺ຣປິ ໂຍ ຖາລິໂຘວນໍ[4] ວາ ສຣາວໂຘວນໍ ວາ ຉຑ຺ເຑຕິ

໑. ວຈ຺ຉປຸຕ຺ໂຕ (ກ)
໒. ຈ ປນ ມໍ ເຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ວາທານຸວາໂທ (ກ)
໔. ຖາລກໂຘວນໍ (ກ)

“ເຍ ຕຕ຺ຖ ປາຓາ ເຕ ເຕນ ຍາເປນ຺ຕູຕິ, ຕໂຕ ນິທານມ຺ປາຫໍ, ວຈ຺ຉ, ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ອາຄມໍ ວທາມິ. ໂກ ປນ ວາໂທ ມນຸສ຺ສຠູເຕ! ອປິ ຈາຫໍ, ວຈ຺ຉ, ສີລວໂຕ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ ວທາມິ, ໂນ ຕຖາ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ, ໂສ ຈ ໂຫຕິ ປຎ຺ຈງ຺ຄວິປ຺ປຫີໂນ ປຎ຺ຈງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ.

“ກຕມານິ ປຎ຺ຈງ຺ຄານິ ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ? ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ປຫີໂນ ໂຫຕິ, ພ຺ຍາປາໂທ ປຫີໂນ ໂຫຕິ, ຖີນມິທ຺ຘໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ວິຈິກິຈ຺ຉາ ປຫີນາ ໂຫຕິ. ອິມານິ ປຎ຺ຈງ຺ຄານິ ວິປ຺ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ.

“ກຕເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ? ອເສກ຺ເຂນ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສກ຺ເຂນ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສກ຺ເຂນ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສກ຺ເຂນ ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ອເສກ຺ເຂນ ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ; ອິເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ອິຕິ ປຎ຺ຈງ຺ຄວິປ຺ປຫີເນ ປຎ຺ຈງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ ວທາມີຕິ.

“ອິຕິ ກຓ຺ຫາສຸ ເສຕາສຸ, ໂຣຫິຓີສຸ ຫຣີສຸ ວາ;
ກມ຺ມາສາສຸ ສຣູປາສຸ, ໂຄສຸ ປາເຣວຕາສຸ ວາ.

ຍາສຸ ກາສຸຈິ ເອຕາສຸ, ທນ຺ໂຕ ຊາຍຕິ ປຸງ຺ຄໂວ;
ໂຘຣຍ຺ໂຫ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ, ກລ຺ຍາຓຊວນິກ຺ກໂມ;
ຕເມວ ຠາເຣ ຍຸຎ຺ຊນ຺ຕິ, ນາສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ປຣິກ຺ຂເຣ.

ເອວເມວໍ ມນຸສ຺ເສສຸ, ຍສ຺ມິໍ ກສ຺ມິຎ຺ຈິ ຊາຕິເຍ;
ຂຕ຺ຕິເຍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ເວສ຺ເສ, ສຸທ຺ເທ ຈຓ຺ຑາລປຸກ຺ກຸເສ.

ຍາສຸ ກາສຸຈິ ເອຕາສຸ, ທນ຺ໂຕ ຊາຍຕິ ສຸພ຺ພໂຕ;
ຘມ຺ມຏ຺ໂຐ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ, ສຈ຺ຈວາທີ ຫິຣີມໂນ.

ປຫີນຊາຕິມຣໂຓ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ເກວລີ;
ປນ຺ນຠາໂຣ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ, ກຕກິຈ຺ໂຈ ອນາສໂວ.

ປາຣຄູ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ, ອນຸປາທາຍ ນິພ຺ພຸໂຕ;
ຕສ຺ມິໍເຍວ[1] ວິຣເຊ ເຂຕ຺ເຕ, ວິປຸລາ ໂຫຕິ ທກ຺ຂິຓາ.

໑. ຕສ຺ມິໍ ເວ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ພາລາ ຈ ອວິຊານນ຺ຕາ, ທຸມ຺ເມຘາ ອສ຺ສຸຕາວິໂນ;
ພຫິທ຺ຘາ ເທນ຺ຕິ ທານານິ, ນ ຫິ ສນ຺ເຕ ອຸປາສເຣ.

ເຍ ຈ ສນ຺ເຕ ອຸປາສນ຺ຕິ, ສປ຺ປຎ຺ເຎ ຘີຣສມ຺ມເຕ;
ສທ຺ຘາ ຈ ເນສໍ ສຸຄເຕ, ມູລຊາຕາ ປຕິຏ຺ຐິຕາ.

ເທວໂລກຎ຺ຈ ເຕ ຍນ຺ຕິ, ກຸເລ ວາ ອິຘ ຊາຍເຣ;
ອນຸປຸພ຺ເພນ ນິພ຺ພານໍ, ອຘິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ປຓ຺ຑິຕາຕິ.

ສຕ຺ຕມໍ;

໘. ຕິກຓ຺ຓສຸຕ຺ຕໍ

໕໘. ອຖ ໂຂ ຕິກຓ຺ໂຓ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ໆເປໆ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຕິກຓ຺ໂຓ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ເຕວິຊ຺ຊານໍ ສຸທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ “ເອວມ຺ປິ ເຕວິຊ຺ຊາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ອິຕິປິ ເຕວິຊ຺ຊາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ.

“ຍຖາ ກຖໍ ປນ,ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເຕວິຊ຺ຊໍ ປຎ຺ຎາເປນ຺ຕີຕິ? “ອິຘ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸຠໂຕ ສຸຊາໂຕ ໂຫຕິ ມາຕິໂຕ ຈ ປິຕິໂຕ ຈ, ສໍສຸທ຺ຘຄຫຓິໂກ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປິຕາມຫຍຸຄາ, ອກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອນຸປກ຺ກຸຏ຺ໂຐ ຊາຕິວາເທນ, ອຊ຺ຌາຍໂກ, ມນ຺ຕຘໂຣ, ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ສນິຆຓ຺ຑຸເກຏຸຠານໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເຠທານໍ ອິຕິຫາສປຎ຺ຈມານໍ ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ, ໂລກາຍຕມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ອນວໂຍຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຕວິຊ຺ຊໍ ປຎ຺ຎາເປນ຺ຕີຕິ.

“ອຎ຺ຎຖາ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເຕວິຊ຺ຊໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ຈ ປນ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕີຕິ. “ຍຖາ ກຖໍ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕິ? ສາທຸ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ ຍຖາ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕີຕິ. “ເຕນ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສຸຓາຫິ, ສາທຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ໂຠຕິ ໂຂ ຕິກຓ຺ໂຓ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ

ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ຈ ສມ຺ປຊາໂນ, ສຸຂຎ຺ຈ ກາເຍນ ປຏິສໍເວເທຕິ ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ‘ອຸເປກ຺ຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີ’ຕິ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ, ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ.

“ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຕິສ຺ໂສປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕສ຺ໂສປິ ຊາຕິໂຍ ປຎ຺ຈປິ ຊາຕິໂຍ ທສປິ ຊາຕິໂຍ ວີສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຕິໍສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕ຺ຕາຣີສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຊາຕິສຕມ຺ປິ ຊາຕິສຫສ຺ສມ຺ປິ ຊາຕິສຕສຫສ຺ສມ຺ປິ, ອເນເກປິ ສໍວຏ຺ຏກປ຺ເປ ອເນເກປິ ວິວຏ຺ຏກປ຺ເປ ອເນເກປິ ສໍວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏກປ຺ເປ ‘ອມຸຕ຺ຣາສິໍ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ເອວໍວຓ຺ໂຓ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອມຸຕ຺ຣ ອຸທປາທິໍ. ຕຕ຺ຣາປາສິໍ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ເອວໍວຓ຺ໂຓ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິຘູປປນ຺ໂນ’ຕິ. ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ. ອຍມສ຺ສ ປຐມາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ ໂຫຕິ; ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ.

“ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ, ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ ‘ອິເມ ວຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ຯເປຯ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອຸປວາທກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນ຺ນາ. ອິເມ ວາ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ວຈີສຸຈຣິເຕນ

ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອນຸປວາທກາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນ຺ນາ'ຕິ. ອິຕິ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕິ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ, ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ. ອຍມສ຺ສ ທຸຕິຍາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ ໂຫຕິ; ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ.

"ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຓ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸຠູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ຐິເຕ ອາເນຎ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຎາຓາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອິເມ ອາສວາ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂຘ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ຠວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ; ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິໍ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຎາຓໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ'ຕິ ປຊານາຕິ. ອຍມສ຺ສ ຕຕິຍາ ວິຊ຺ຊາ ອຘິຄຕາ ໂຫຕິ; ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕຕິ.

"ອນຸຈ຺ຈາວຈສີລສ຺ສ, ນິປກສ຺ສ ຈ ຌາຍິໂນ;
ຈິຕ຺ຕໍ ຍສ຺ສ ວສີຠູຕໍ, ເອກຄ຺ຄໍ ສຸສມາຫິຕໍ.

ຕໍ ເວ ຕໂມນຸທໍ ຘີຣໍ, ເຕວິຊ຺ຊໍ ມຈ຺ຈຸຫາຍິນໍ;
ຫິຕໍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ, ອາຫຸ ສພ຺ພປ຺ປຫາຍິນໍ.

ຕີຫິ ວິຊ຺ຊາຫິ ສມ຺ປນ຺ນໍ, ອສມ຺ມູຬ຺ຫວິຫາຣິນໍ;
ພຸທ຺ຘໍ ອນ຺ຕິມເທຫິນໍ [1], ຕໍ ນມສ຺ສນ຺ຕິ ໂຄຕມໍ.

---

໑. ອນ຺ຕິມສາຣີຣໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

* ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ໂຍ ເວທີ, ສຄ຺ຄາປາຍຎ຺ຈ ປສ຺ສຕິ.
ອໂຖ ຊາຕິກ຺ຂຍໍ ປຕ຺ໂຕ, ອຠິຎ຺ຎາໂວສິໂຕ ມຸນິ.

ເອຕາຫິ ຕີຫິ ວິຊ຺ຊາຫິ, ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ;
ຕມຫໍ ວທາມິ ເຕວິຊ຺ຊໍ, ນາຎ຺ຎໍ ລປິຕລາປນ຺ຕິ.

“ເອວໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕີຕິ. “ອຎ຺ຎຖາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເຕວິຊ຺ໂຊ, ອຎ຺ຎຖາ ຈ ປນ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕິ. ອິມສ຺ສ ຈ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ຊສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ກລໍ ນາຄ຺ຆຕິ ໂສຬສິໍ.

“ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ ໆເປໆ ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. ອຐ຺ຐມໍ.

໙. ຊາຓຸສ຺ໂສຓິສຸຕ຺ຕໍ

໖໐. ອຖ ໂຂ ຊາຓຸສ຺ໂສຓິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ໆເປໆ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຊາຓຸສ຺ໂສຓິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຍສ຺ສສ຺ສຸ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຍຎ຺ໂຎ ວາ ສທ຺ຘໍ ວາ ຖາລິປາໂກ ວາ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ວາ, ເຕວິຊ຺ເຊສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ທານໍ ທເທຍ຺ຍາຕິ. “ຍຖາ ກຖໍ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຕວິຊ຺ຊໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕີຕິ? “ອິຘ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຸຠໂຕ ສຸຊາໂຕ ໂຫຕິ ມາຕິໂຕ ຈ ປິຕິໂຕ ຈ ສໍສຸທ຺ຘຄຫຓິໂກ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປິຕາມຫຍຸຄາ ອກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອນຸປກ຺ກຸຏ຺ໂຐ ຊາຕິວາເທນ, ອຊ຺ຌາຍໂກ ມນ຺ຕຘໂຣ, ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ ສນິຆຓ຺ຑຸເກຏຸຠານໍ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເຠທານໍ ອິຕິຫາສປຎ຺ຈມານໍ, ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ, ໂລກາຍຕມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓສຸ ອນວໂຍຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຕວິຊ຺ຊໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕີຕິ.

“ອຎ຺ຎຖາ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເຕວິຊ຺ຊໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ຈ ປນ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕີຕິ. “ຍຖາ ກຖໍ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕິ? ສາຘຸ ເມ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ ຍຖາ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕີຕິ. “ເຕນ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສຸຓາຫິ,

---

* ຂຸ ໑-໗໔, ໔໖໔ ປິຏເກສຸປິ. (ຉຏ຺ຐສງ຺ຄີຕິໂປຕ຺ຖເກ)

ສາທຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ກາສິສ຺ສາມີຕີ. "ເອວໍ, ໂກຕິ ໂຂ ຊາຕຸສ຺ໂສຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສີ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ,

"ອິຜ ປນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ໆເປໆ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ.

"ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຂ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຕ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ກິເຕ ອາເນຍ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ປຸພ຺ເພນິວາສາ-ນຸສ຺ສຕິຍາຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອກິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ໆເປໆ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ. ອຍມສ຺ສ ປກມາ ວິຊ຺ຊາ ອຜິຄຕາ ໂຫຕິ; ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ.

"ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຂ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຕ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ກິເຕ ອາເນຍ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຍາຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອກິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຂນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ໆເປໆ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ. ອຍມສ຺ສ ທຸຕິຍາ ວິຊ຺ຊາ ອຜິຄຕາ ໂຫຕິ; ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ.

"ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິສຸທ຺ເຂ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງ຺ຄເຕ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມ຺ມນິເຍ ກິເຕ ອາເນຍ຺ຊປ຺ປຕ຺ເຕ ອາສວານໍ ຂຍຍາຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອກິນິນ຺ນາເມຕິ. ໂສ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ ໆເປໆ 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຜຄາມິນີ ປຜິປທາ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອິເມ ອາສວາ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ ໆເປໆ 'ອຍໍ ອາສວນິໂຣຜຄາມິນີ ປຜິປທາ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ກວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຍາຕໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຕາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ກຕໍ ກຣຕີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ'ຕິ ປຊານາຕິ. ອຍມສ຺ສ ຕຕິຍາ ວິຊ຺ຊາ ອຜິຄຕາ ໂຫຕິ; ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາ, ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ, ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຍຖາ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ

ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕຕິ.

“ໂຍ ສີລພ຺ພຕສມ຺ປນ຺ໂນ, ປຫິຕຕ຺ໂຕ ສມາຫິໂຕ;
ຈິຕ຺ຕໍ ຍສ຺ສ ວສີຠູຕໍ, ເອກຄ຺ຄໍ ສຸສມາຫິຕໍ.

* ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ໂຍ ເວທີ, ສຄ຺ຄາປາຍຎ຺ຈ ປສ຺ສຕິ.
ອໂຖ ຊາຕິກ຺ຂຍໍ ປຕ຺ໂຕ, ອຠິຎ຺ຎາໂວສິໂຕ ມຸນິ.

ເອຕາຫິ ຕີຫິ ວິຊ຺ຊາຫິ, ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ;
ຕມຫໍ ວທາມິ ເຕວິຊ຺ຊໍ, ນາຎ຺ຎໍ ລປິຕລາປນນ຺ຕິ.

“ເອວໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕີຕິ. “ອຎ຺ຎຖາ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເຕວິຊ຺ໂຊ, ອຎ຺ຎຖາ ຈ ປນ ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ໂຫຕິ. ອິມສ຺ສ ຈ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ເຕວິຊ຺ຊສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ເຕວິຊ຺ໂຊ ກລໍ ນາຄ຺ຆຕິ ໂສຬສີ.

“ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ ໆເປໆ ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ສງ຺ຄາຣວສຸຕ຺ຕໍ

໖໑. ອຖ ໂຂ ສງ຺ຄາຣໂວ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ທິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ສງ຺ຄາຣໂວ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ມຍມ຺ສ຺ສຸ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ນາມ. ຍຎ຺ຎໍ ຍຊາມປິ ຍຊາເປມປິ. ຕຕ຺ຣ, ໂຠ ໂຄຕມ, ໂຍ ເຈວ ຍຊຕິ[1] ໂຍ ຈ ຍຊາເປຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ອເນກສາຣີຣິກໍ ປຸຎ຺ຎປ຺ປຏິປທໍ ປຏິປນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ຍທິທໍ ຍຎ຺ຎາຘິກຣຓໍ. ໂຍ ປນາຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຍສ຺ສ ວາ ຕສ຺ສ ວາ ກຸລາ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ເອກມຕ຺ຕານໍ ທເມຕິ, ເອກມຕ຺ຕານໍ ສເມຕິ, ເອກມຕ຺ຕານໍ ປຣິນິພ຺ພາເປຕິ, ເອວມສ຺ສາຍໍ ເອກສາຣີຣິກໍ ປຸຎ຺ຎປ຺ປຏິປທໍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ຍທິທໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຘິກຣຓນ຺ຕິ.

“ເຕນ ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕຎ຺ເຎເວຕ຺ຖ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ. ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ

* ຂຸ ໑-໓໔, ຂຸ ໔-໖໙ ປິຏເກສຸປິ.

໑. ໂຍ ເຈວ ຍຎ຺ຎໍ ຍຊຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ. ໂສ ເອວມາຫ ‘ເອຖາຍໍ ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຏິປທາ ຍຖາປຏິປນ຺ໂນ ອຫໍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິໂຍຄຘໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທມິ; ເອຖ[໑], ຕຸມ຺ເຫປິ ຕຖາ ປຏິປຊ຺ຊຖ, ຍຖາປຏິປນ຺ນາ ຕຸມ຺ເຫປິ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິໂຍຄຘໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສຖາ’ຕິ. ອິຕິ ອຍຎ຺ເຈວ[໔] ສຕ຺ຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ປເຣ ຈ ຕຖຕ຺ຖາຍ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕານິ ໂຂ ປນ ໂຫນ຺ຕິ ອເນການິປິ ສຕານິ ອເນການິປິ ສຫສ຺ສານິ ອເນການິປິ ສຕສຫສ຺ສານິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິຈ຺ຈາຍໍ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ເອກສາຣີຣິກາ ວາ ປຸຎ຺ຎປ຺ປຏິປທາ ໂຫຕິ ອເນກສາຣີຣິກາ ວາ, ຍທິທໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຘິກຣຓນ຺ຕິ? “ອິຈ຺ຈາຍມ຺ປິ[໕], ໂຠ ໂຄຕມ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອເນກສາຣີຣິກາ ປຸຎ຺ຎປ຺ປຏິປທາ ໂຫຕິ, ຍທິທໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຘິກຣຓນ຺ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ສງ຺ຄາຣວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ “ອິມາສໍ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຏິປທານໍ ກຕມາ ປຏິປທາ ຂມຕິ ອປ຺ປຕ຺ຖຕຣາ ຈ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠຕຣາ ຈ ມຫປ຺ຜລຕຣາ ຈ ມຫານິສໍສຕຣາ ຈາຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ສງ຺ຄາຣໂວ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຠວໍ ຈານນ຺ໂທ. ເອເຕ ເມ ປຸຊ຺ຊາ, ເອເຕ ເມ ປາສໍສາຕິ.

ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ສງ຺ຄາຣວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ “ນ ໂຂ ຕ຺ຍາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍ ປຸຈ຺ຉາມິ ‘ເກ ວາ ເຕ ປຸຊ຺ຊາ ເກ ວາ ເຕ ປາສໍສາ’ຕິ? ເອວໍ ໂຂ ຕ຺ຍາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຈ຺ຉາມິ ‘ອິມາສໍ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຏິປທານໍ ກຕມາ ປຏິປທາ ຂມຕິ ອປ຺ປຕ຺ຖຕຣາ ຈ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠຕຣາ ຈ ມຫປ຺ຜລຕຣາ ຈ ມຫານິສໍສຕຣາ ຈາ’ຕິ? ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສງ຺ຄາຣໂວ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຠວໍ ຈານນ຺ໂທ. ເອເຕ ເມ ປຸຊ຺ຊາ, ເອເຕ ເມ ປາສໍສາຕິ.

ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ສງ຺ຄາຣວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ “ນ ໂຂ ຕ຺ຍາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍ ປຸຈ຺ຉາມິ ‘ເກ ວາ ເຕ ປຸຊ຺ຊາ ເກ ວາ ເຕ ປາສໍສາ’ຕິ? ເອວໍ ໂຂ ຕ຺ຍາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປຸຈ຺ຉາມິ ‘ອິມາສໍ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຏິປທານໍ ກຕມາ ປຏິປທາ ຂມຕິ ອປ຺ປຕ຺ຖຕຣາ ຈ ອປ຺ປສມາຣມ຺ຠຕຣາ

---

໑. ເອກໍ (ກ)   ໔. ສຍໍ ເຈວ (ກ)   ໕. ອິຈ຺ຈາຍນ຺ເຕ (ກ)

ຈ ມຫປ຺ຜລຕຣາ ຈ ມຫານິສໍສຕຣາ ຈາ’ຕິ? ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສງ຺ຄາຣໂວ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຠວໍ ຈານນ຺ໂທ. ເອເຕ ເມ ປຸຊ຺ຊາ, ເອເຕ ເມ ປາສໍສາຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວໂຕ ເອຕທໂຫສິ “ຍາວ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສງ຺ຄາຣໂວ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອານນ຺ເທນ ສຫຘມ຺ມິກໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສໍສາເທຕິ[໑] ໂນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ປຣິໂມເຈຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສງ຺ຄາຣວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ເອຕທໂວຈ “ກາ ນ຺ວຊ຺ຊ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຣາຊນ຺ເຕປຸເຣ ຣາຊປຸຣິສານໍ[໒] ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທີຕິ? “ອຍໍ ຊ຺ວຊ຺ຊ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຣາຊນ຺ເຕປຸເຣ ຣາຊປຸຣິສານໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ ‘ປຸພ຺ເພ ສຸທໍ ອປ຺ປຕຣາ ເຈວ ຠິກ຺ຂູ ອເຫສຸໍ ພຫຸຕຣາ ຈ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອິທ຺ຘິປາຏິຫາຣິຍໍ ທສ຺ເສສຸໍ; ເອຕຣຫິ ປນ ພຫຸຕຣາ ເຈວ ຠິກ຺ຂູ ອປ຺ປຕຣາ ຈ ອຸຕ຺ຕຣິ ມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອິທ຺ຘິປາຏິຫາຣິຍໍ ທສ຺ເສນ຺ຕີ’ຕິ. ອຍໍ ຊ຺ວຊ຺ຊ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຣາຊນ຺ເຕປຸເຣ ຣາຊປຸຣິສານໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທີຕິ.

*“ຕີຓິ ໂຂ ອິມານິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປາຏິຫາຣິຍານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອິທ຺ຘິປາຏິຫາຣິຍໍ, ອາເທສນາປາຏິຫາຣິຍໍ, ອນຸສາສນີປາຏິຫາຣິຍໍ. ກຕມຎ຺ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິທ຺ຘິປາຏິຫາຣິຍໍ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠຕິ ‘ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ໂຫຕິ, ພຫຸຘາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ໂຫຕິ; ອາວິຠາວໍ, ຕິໂຣຠາວໍ; ຕິໂຣກຸຏ຺ຏໍ ຕິໂຣປາກາຣໍ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມາໂນ ຄຈ຺ຉຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອາກາເສ; ປຖວິຍາປິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນິມຸຊ຺ຊໍ ກໂຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸທເກ; ອຸທເກປິ ອຠິຊ຺ຊມາເນ ຄຈ຺ຉຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຖວິຍໍ; ອາກາເສປິ ປລ຺ລງ຺ເກນ ກມຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຓ; ອິເມປິ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ປາຓິນາ ປຣິມສຕິ[໓] ປຣິມຊ຺ຊຕິ, ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕຕີ’. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິທ຺ຘິປາຏິຫາຣິຍໍ.

“ກຕມຎ຺ຈ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອາເທສນາປາຏິຫາຣິຍໍ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກຈ຺ໂຈ ນິມິຕ຺ເຕນ ອາທິສຕິ ‘ເອວມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕ຺ຖມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕິປິ ເຕ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ. ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຎ຺ຎຖາ.

---

໑. ມ. ໑-໒໗໕ ປິຏ຺ເຐປິ.

໒. ຣາຊປຣິສາຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ປຣາມສຕິ ທີ ໑-໔໐໙, ຊຸ ລ-໑໐໗ ປິຏ຺ເຐສຸ)

* ຊຸ ລ-໔໐໑, ທີ ໑-໔໐໙ ປິຏ຺ເຐສຸປິ.

"ອິຨ ປນ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອກຈຸໂຈ ນ ເຫວ ໂຂ ນິມິຕຸເຕນ ອາທິສຕິ , ອປິ ຈ ໂຂ ມນຸສຸສານໍ ວາ ອມນຸສຸສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ອາທິສຕິ 'ເອວມຸປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕຸຖມຸປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕິປິ ເຕ ຈິຕຸຕນຸຕິ. ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຌຸຌຖາ.

"ອິຨ ປນ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອກຈຸໂຈ ນ ເຫວ ໂຂ ນິມິຕຸເຕນ ອາທິສຕິ ນປິ ມນຸສຸສານໍ ວາ ອມນຸສຸສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ໂຂ ວິຕກຸກຍໂຕ ວິຈາຣຍໂຕ ວິຕກຸກວິປຸຜາຣສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ອາທິສຕິ 'ເອວມຸປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕຸຖມຸປິ ເຕ ມໂນ,ອິຕິປິ ເຕ ຈິຕຸຕນຸຕິ. ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຌຸຌຖາ.

"ອິຨ ປນ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອກຈຸໂຈ ນ ເຫວ ໂຂ ນິມິຕຸເຕນ ອາທິສຕິ, ນປິ ມນຸສຸສານໍ ວາ ອມນຸສຸສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ອາທິສຕິ, ນປິ ວິຕກຸກຍໂຕ ວິຈາຣຍໂຕ ວິຕກຸກວິປຸຜາຣສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ໂຂ ອວິຕກຸກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິ ສມາປນຸນສຸສ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈຸຈ ປຊານາຕິ 'ຍຖາ ອິມສຸສ ໂກໂຕ ມໂນສງຂາຣາ ປຓິຫິຕາ ອິມສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ອນນຸຕຣາ ອມຸໍ ນາມ ວິຕກຸກໍ ວິຕກຸເກສຸສຕີ'ຕິ. ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຌຸຌຖາ. ອິທໍ ວຸຈຸຈຕິ, ພຸຣາຫຸມຕ, ອາເທສນາປາຜິຫາຣິຍໍ.

"ກຕມຌຸຈ, ພຸຣາຫຸມຕ, ອນຸສາສນີປາຜິຫາຣິຍໍ? ອິຨ, ພຸຣາຫຸມຕ , ເອກຈຸໂຈ ເອວມນຸສາສຕິ 'ເອວໍ ວິຕກຸເກຖ, ມາ ເອວໍ ວິຕກຸກຍິຕຸຖ; ເອວໍ ມນສິ ກໂຣຖ, ມາ ເອວໍ ມນສາກຕຸຖ; ອິທໍ ປຊຫຖ, ອິທໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຖາ'ຕິ. ອິທໍ ວຸຈຸຈຕິ, ພຸຣາຫຸມຕ, ອນຸສາສນີປາຜິຫາຣິຍໍ. ອິມານິ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຕ, ຕີຕິ ປາຜິຫາຣິຍານິ. ອິເມສໍ ເຕ, ພຸຣາຫຸມຕ, ຕິຕຸຕໍ ປາຜິຫາຣິຍານໍ ກຕມໍ ປາຜິຫາຣິຍໍ ຂມຕິ ອກິກຸກນຸຕຕຣຌຸຈ ປຓີຕຕຣຌຸຈາຕິ?

"ຕຕຸຣ, ໂກ ໂຄຕມ, ຍທິທໍ[1] ປາຜິຫາຣິຍໍ ອິເຘກຈຸໂຈ ອເນກວິທິຕໍ ອິທຸຘິວິຘໍ ປຈຸຈນຸໂກຕິ ໆເປໆ ຍາວ ພຸຣາຫຸມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕຸເຕຕິ, ອິທໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ປາຜິຫາຣິຍໍ ໂຍວ[3] ນໍ ກໂຣຕິ ໂສວ[2] ນໍ ປຜິສໍເວເທຕິ, ໂຍວ[3] ນໍ ກໂຣຕິ ຕສຸເສວ[4] ຕໍ ໂຫຕິ. ອິທໍ ເມ, ໂກ ໂຄຕມ, ປາຜິຫາຣິຍໍ ມາຍາສຫຘມຸມຣູປໍ ວິຍ ຂາຍຕິ.

---

໑. ຍມິທໍ (ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ໂສ ຈ (ສຸຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)
໓. ໂຍ ຈ (ສຸຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)
໔. ຕສຸສເມວ (ສີ, ກ), ຕສຸສ ເຈວ (ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)

“ຍມ຺ປິທໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ປາຝິຫາຣິຍໍ ອິເຮກຈ຺ໂຈ ນິມິຕ຺ເຕນ ອາທິສຕິ ‘ເອວມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕ຺ຖມ຺ປິ ເຕ ມໂນ, ອິຕິປິ ເຕ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຍ຺ຍຖາ. ອິຣ ປນ, ໂພ ໂຄຕມ, ເອກຈ຺ໂຈ ນ ເຫວ ໂຂ ນິມິຕ຺ເຕນ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ໂຂ ມນຸສ຺ສານໍ ວາ ອມນຸສ຺ສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ ໆເປໆ ນປິ ມນຸສ຺ສານໍ ວາ ອມນຸສ຺ສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ໂຂ ວິຕກ຺ກຍໂຕ ວິຈາຣຍໂຕ ວິຕກ຺ກວິປ຺ຜາຣສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ ໆເປໆ ນປິ ວິຕກ຺ກຍໂຕ ວິຈາຣຍໂຕ ວິຕກ຺ກວິປ຺ຜາຣສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ໂຂ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານາຕິ ‘ຍຖາ ອິມສ຺ສ ໂພໂຕ ມໂນສງ຺ຂາຣາ ປຕິຫິຕາ ອິມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣາ ອມ຺ທໍ ນາມ ວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ເກສ຺ສຕີ’ຕິ, ໂສ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ ຕເຖວ ຕໍ ໂຫຕິ, ໂນ ອຍ຺ຍຖາ. ອິທມ຺ປິ, ໂພ ໂຄຕມ, ປາຝິຫາຣິຍໍ ໂຍວ ນໍ ກໂຣຕິ ໂສວ ນໍ ປຝິສໍເວເທຕິ, ໂຍວ ນໍ ກໂຣຕິ ຕສ຺ເສວ ຕໍ ໂຫຕິ. ອິທມ຺ປິ ເມ, ໂພ ໂຄຕມ, ປາຝິຫາຣິຍໍ ມາຍາສຫຘມ຺ມຣູປໍ ວິຍ ຂາຍຕິ.

“ຍຍ຺ຈ ໂຂ ອິທໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ປາຝິຫາຣິຍໍ ອິເຮກຈ຺ໂຈ ເອວໍ ອນຸສາສຕິ ‘ເອວໍ ວິຕກ຺ເກຖ, ມາ ເອວໍ ວິຕກ຺ກຍິຕ຺ຖ; ເອວໍ ມນສິ ກໂຣຖ, ມາ ເອວໍ ມນສາກຕ຺ຖ; ອິທໍ ປຊຫຖ, ອິທໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຖາ’ຕິ. ອິທເມວ, ໂພ ໂຄຕມ, ປາຝິຫາຣິຍໍ ຂມຕິ ອິເມສໍ ຕິຕ຺ຕໍ ປາຝິຫາຣິຍານໍ ອພິກ຺ກນ຺ຕຕຣຍ຺ຈ ປຕີຕຕຣຍ຺ຈ.

“ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ອພ຺ພຸຕໍ, ໂພ ໂຄຕມ! ຍາວສຸພາສິຕມິທໍ ໂພຕາ ໂຄຕເມນ ອິເມທິ ຈ ມຍໍ ຕີຫິ ປາຝິຫາຣິເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ພວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ຘາເຣມ. ພວຍ຺ຫິ ໂຄຕໂມ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນ຺ໂພຕິ ໆເປໆ ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕຕິ, ພວຍ຺ຫິ ໂຄຕໂມ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານາຕິ ‘ຍຖາ ອິມສ຺ສ ໂພໂຕ ມໂນສງ຺ຂາຣາ ປຕິຫິຕາ ອິມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣາ ອມຸໍ ນາມ ວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ເກສ຺ສຕີ’ຕິ. ພວໍ ຫິ ໂຄຕໂມ ເອວມນຸສາສຕິ ‘ເອວໍ ວິຕກ຺ເກຖ, ມາ ເອວໍ ວິຕກ຺ກຍິຕ຺ຖ; ເອວໍ ມນສິ ກໂຣຖ, ມາ ເອວໍ ມນສາກຕ຺ຖ; ອິທໍ ປຊຫຖ, ອິທໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຖາ’ຕິ.

"ອທ຺ຘາ ໂຂ ຕ຺ຍາຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ອາສຊ຺ຊ ອຸປນີຍ ວາຈາ ຠາສິຕາ; ອປິ ຈ ຕ຺ຍາຫໍ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສາມິ. ອຫຎ຺ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠມິ ໆເປໆ ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕມິ. ອຫຎ຺ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານາມິ 'ຍຖາ ອິມສ຺ສ ໂຠໂຕ ມໂນສງ຺ຂາຣາ ປຓິຫິຕາ, ອິມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣາ ອມຸໍ ນາມ ວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ເກສ຺ສຕີ'ຕິ. ອຫຎ຺ຫິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວມນຸສາສາມິ 'ເອວໍ ວິຕກ຺ເກຖ, ມາ ເອວໍ ວິຕກ຺ກຍິຕ຺ຖ; ເອວໍ ມນສິ ກໂຣຖ, ມາ ເອວໍ ມນສາກຕ຺ຖ; ອິທໍ ປຊຫຖ, ອິທໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຖາຕິ.

"ອຕ຺ຖິ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຎ຺ໂຎ ເອກຠິກ຺ຂຸປິ ໂຍ ອິເມຫິ ຕີຫິ ປາຏິຫາຣິເຍຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນາຕິ? "ນ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອກໍເຍວ ສຕໍ ນ ເທ຺ວ ສຕານິ ນ ຕີຓິ ສຕານິ ນ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕານິ ນ ປຎ຺ຈ ສຕານິ, ອຖ ໂຂ ຠິຍ຺ໂຍວ, ເຍ[1] ຠິກ຺ຂູ ອິເມຫິ ຕີຫິ ປາຏິຫາຣິເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕາຕິ "ກຫໍ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເອຕຣຫິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ? "ອິມສ຺ມິໍເຍວ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆຕິ.

"ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂຠ ໂຄຕມ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ 'ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີ'ຕິ, ເອວເມວໍ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ, ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. ທສມໍ.

ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຄ຺ໂຄ ປຐໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ເທ຺ວ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຈຎ຺ຎຕໂຣ, ປຣິພ຺ພາຊເກນ ນິພ຺ພຸຕໍ;
ປໂລກວຊ຺ໂຊ ຕິກຓ຺ໂຓ, ໂສຓີ ສງ຺ຄາຣເວນ ຈາຕິ.

---

໑. ເຕ (ກ) ປສ຺ສ ມ ໔-໑໕໗ ປິຏ຺ເຐ.

(໗) ໒. ມຫາວຄ຺ໂຄ

໑. ຕິຕ຺ຖາຍຕນາທິສຸຕ຺ຕໍ

໖໒. "ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິຕ຺ຖາຍຕນານິ ຍານິ ປຓ຺ຑິເຕຫິ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຍມານານິ ສມນຸຄາຫິຍມານານິ[1] ສມນຸຠາສິຍມານານິ ປຣມ຺ປິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອກິຣິຍາຍ ສຓ຺ຐຫນ຺ຕິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕູ'ຕິ. ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕູ'ຕິ. ສນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ອເຫຕຸອປ຺ປຈ຺ຈຍາ'ຕິ.

"ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ 'ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕູ'ຕິ, ຕ຺ຍາຫໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວທາມິ 'ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕຸມ຺ເຫ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ຍໍ ກິຎ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຏິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕູ'ຕິ? ເຕ ຈ ເມ[2] ເອວໍ ປຸຏ຺ຐາ 'ອາມາ'ຕິ[3] ປຏິຊານນ຺ຕິ. ຕ຺ຍາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ 'ເຕນຫາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ປາຓາຕິປາຕິໂນ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ, ອທິນ຺ນາທາຍິໂນ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ, ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ, ມຸສາວາທິໂນ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ, ປິສຸຓວາຈາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ, ຜຣຸສວາຈາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປິໂນ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ, ອຠິຊ຺ຌາລຸໂນ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ, ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພກຕເຫຕຸ'.

"ປຸພ຺ເພກຕໍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣໂຕ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕໍ ນ ໂຫຕິ ຉນ຺ໂທ ວາ ວາຍາໂມ ວາ ອິທໍ ວາ ກຣຓີຍໍ ອິທໍ ວາ ອກຣຓີຍນ຺ຕິ. ອິຕິ ກຣຓີຍາກຣຓີເຍ ໂຂ ປນ ສຈ຺ຈໂຕ ເຖຕໂຕ ອນຸປລພ຺ຠິຍມາເນ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕີນໍ ອນາຣກ຺ຂານໍ ວິຫຣຕໍ ນ ໂຫຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ສຫຘມ຺ມິໂກ ສມຓວາໂທ. ອຍໍ ໂຂ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ,

---

໑. ສມນຸຄ຺ຄາຫິຍມານານິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ໒. ເຕ ເຈ ເມ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ໓. ອາໂມຕິ (ສີ)

ເຕສຸ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕສຸ ເອວໍວາທີສຸ ເອວໍທິຏ຺ກີສຸ ປາໂມ ສຫຘມ຺ມິໂກ ນິຄ຺ຄໂຫ ໂຫຕິ.

"ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ກິໂນ 'ຍໍ ກິຌ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຝິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕູ'ຕິ, ຕ຺ຍາຫໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວທາມິ 'ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕຸມ຺ເຫ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ເອວໍວາທິໂນ ເອວທິຏ຺ກິໂນ ຍໍ ກິຌ຺ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຝິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕູ'? ເຕ ຈ ເມ ເອວໍ ປຸຏ຺ກາ 'ອາມາ'ຕິ ປຝິຊານນ຺ຕິ. ຕ຺ຍາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ 'ເຕນຫາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ປາຕາຕິປາຕິໂນ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ, ອທິນ຺ນາທາຍິໂນ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ, ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ, ມຸສາວາທິໂນ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ, ປິສຸຕາວາຈາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ, ຜຣຸສວາຈາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປິໂນ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ, ອກິຊ຺ຊາລຸໂນ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ,ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ກິກາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານເຫຕຸ'.

"ອິສ຺ສຣນິມ຺ມານໍ ໂຂ ປນ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຣໂຕ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕໍ ນ ໂຫຕິ ຉນ຺ໂທ ວາ ວາຍາໂມ ວາ ອິທໍ ວາ ກຣຕີຍໍ ອິທໍ ວາ ອກຣຕີຍນ຺ຕິ. ອິຕິ ກຣຕີຍາກຣຕີເຍ ໂຂ ປນ ສຈ຺ຈໂຕ ເຖຕໂຕ ອນຸປລພ຺ກິຍມາເນ ມຸຏ຺ກສ຺ສຕີນໍ ອນາຣກ຺ຂານໍ ວິຫຣຕໍ ນ ໂຫຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ສຫຘມ຺ມິໂກ ສມຕວາໂທ. ອຍໍ ໂຂ ເມ, ກິກ຺ຂເວ, ເຕສຸ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕສຸ ເອວໍວາທີສຸ ເອວໍທິຏ຺ກີສຸ ທຸຕິໂຍ ສຫຘມ຺ມິໂກ ນິຄ຺ຄໂຫ ໂຫຕິ.

"ຕຕ຺ຣ, ກິກ຺ຂເວ, ເຍ ເຕ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ກິໂນ 'ຍໍ ກິ ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຝິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ອເຫຕຸອປ຺ປຈ຺ຈຍາ'ຕິ, ຕ຺ຍາຫໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວທາມິ 'ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕຸມ຺ເຫ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ເອວໍວາທິໂນ ເອວໍທິຏ຺ກິໂນ ຍໍ ກິ ຈາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ປຝິສໍເວເທຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ອເຫຕຸອປ຺ປຈ຺ຈຍາຕິ? ເຕ ຈ ເມ ເອວໍ ປຸຏ຺ກາ 'ອາມາ'ຕິ ປຝິຊານນ຺ຕິ. ຕ຺ຍາຫໍ ເອວໍ ວທາມິ 'ເຕນຫາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ປາຕາຕິປາຕິໂນ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອເຫຕຸອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຯເປຯ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ກິກາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ອເຫຕຸອປ຺ປຈ຺ຈຍາ'.

"ອເຫຕຸອປ຺ປຈ຺ຈຍໍ[1] ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາຣໂຕ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕໍ ນ ໂຫຕິ ຉນ຺ໂທ ວາ ວາຍາໂມ ວາ ອິທໍ ວາ ກຣຓີຍໍ ອິທໍ ວາ ອກຣຓີຍນ຺ຕິ. ອິຕິ ກຣຓີຍາກຣຓີເຍ ໂຂ ປນ ສຈ຺ຈໂຕ ເຖຕໂຕ ອນຸປລພ຺ຠິຍມາເນ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕີນໍ ອນາຣກ຺ຂານໍ ວິຫຣຕໍ ນ ໂຫຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ສຫຘມ຺ມິໂກ ສມຓວາໂທ. ອຍໍ ໂຂ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຕສຸ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ເອວໍວາທີສຸ ເອວໍທິຏ຺ຐີສຸ ຕຕິໂຍ ສຫຘມ຺ມິໂກ ນິຄ຺ຄໂຫ ໂຫຕິ.

"ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ຕິຕ຺ຖາຍຕນານິ ຍານິ ປຓ຺ຑິເຕຫິ ສມນຸ-ຍຸຎ຺ຊິຍມານານິ ສມນຸຄາຫິຍມານານິ ສມນຸຠາສິຍມານານິ ປຣມ຺ປິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອກິຣິຍາຍ ສຓ຺ຐຫນ຺ຕິ.

"ອຍໍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫິ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫິ? ອິມາ ຉ ຘາຕຸໂຍຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫິ ອິມານິ ຉ ຜສ຺ສາຍຕນານີຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫິ ອິເມ ອຏ຺ຐາຣສ ມໂນປວິຈາຣາຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫິ ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານີຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫິ

"ອິມາ ຉ ຘາຕຸໂຍຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຉຍິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘາຕຸໂຍ ປຖວີຘາຕຸ, ອາໂປຘາຕຸ, ເຕໂຊຘາຕຸ, ວາໂຍຘາຕຸ, ອາກາສຘາຕຸ, ວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ. ອິມາ ຉ ຘາຕຸໂຍຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

---

໑. ອເຫຕຸໍ (ສີ), ອເຫຕຸ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ອເຫຕຸ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ (ອີ), ອເຫຕຸໍ ອປ຺ປຈ຺ຈຍໍ (ກ)

"ອິມານິ ຉ ຜສ຺ສາຍຕນານີຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ. ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຉຍິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຜສ຺ສາຍຕນານິ ຈກ຺ຂຸ ຜສ຺ສາຍຕນໍ, ໂສຕໍ ຜສ຺ສາຍຕນໍ, ຆານໍ ຜສ຺ສາຍຕນໍ, ຊິວ຺ຫາ ຜສ຺ສາຍຕນໍ, ກາໂຍ ຜສ຺ສາຍຕນໍ, ມໂນ ຜສ຺ສາຍຕນໍ. ອິມານິ ຉ ຜສ຺ສາຍຕນານີຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ. ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

"ອິເມ ອຏ຺ຐາຣສ ມໂນປວິຈາຣາຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ. ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ໂສມນສ຺ສຏ຺ຐານິຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ ໂທມນສ຺ສຏ຺ຐານິຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ ອຸເປກ຺ຂາຏ຺ຐານິຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕິ, ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ... ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ... ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ... ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ... ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ໂສມນສ຺ສຏ຺ຐານິຍໍ ຘມ຺ມໍ ອຸປວິຈຣຕິ ໂທມນສ຺ສຏ຺ຐານິຍໍ ຘມ຺ມໍ ອຸປວິຈຣຕິ ອຸເປກ຺ຂາຏ຺ຐານິຍໍ ຘມ຺ມໍ ອຸປວິຈຣຕິ. ອິເມ ອຏ຺ຐາຣສ ມໂນປວິຈາຣາຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ. ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

"ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານີຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ. ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ຉນ຺ນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘາຕູນໍ ອຸປາທາຍ ຄພ຺ຠສ຺ສາວກ຺ກນ຺ຕິ ໂຫຕິ; ໂອກ຺ກນ຺ຕິຍາ ສຕິ ນາມຣູປໍ, ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ສຬາຍຕນໍ, ສຬາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ, ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາ. ເວທິຍມານສ຺ສ ໂຂ ປນາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ປຎ຺ຎເປມິ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍຕິ ປຎ຺ຎເປມິ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘຕິ ປຎ຺ຎເປມິ, ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ປຎ຺ຎເປມິ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ຊາຕິປິ ທຸກ຺ຂາ, ຊຣາປິ ທຸກ຺ຂາ, ( ) [1] ມຣຓມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ, ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາປິ ທຸກ຺ຂາ,

---

໑. (ພ຺ຍາຘິປິ ທຸກ຺ໂຂ) (ສີ, ອິ, ກ) ອຏ຺ຐກຖາຍ ສໍສນ຺ເທຕພ຺ພໍ, ວິສຸທ຺ຘິ ໔-໑໔໗ ປິຏ຺ເຐ ຈ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

(ອປ຺ປິເຍຫິ ສມ຺ປໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂ, ປິເຍຫິ ວິປ຺ປໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂ)[໑] ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລຠຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ. ສໍຂິຕ຺ເຕນ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂາ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ[໔] ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ, ສງ຺ຂາຣປຈ຺ຈຍາ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປໍ, ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາ ສຬາຍຕນໍ, ສຬາຍຕນປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ໂສ, ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາ, ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາ, ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານໍ, ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ຠໂວ, ຠວປຈ຺ຈຍາ ຊາຕິ, ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ. ເອວເມຕສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ສມຸທໂຍ ໂຫຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ[໕] ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ອວິຊ຺ຊາຍ ເຕ຺ວວ ອເສສ-ວິຣາຄນິໂຣຘາ ສງ຺ຂາຣນິໂຣໂຘ, ສງ຺ຂາຣນິໂຣຘາ ວິຎ຺ຎາຓນິໂຣໂຘ, ວິຎ຺ຎາຓນິໂຣຘາ ນາມຣູປນິໂຣໂຘ, ນາມຣູປນິໂຣຘາ ສຬາຍຕນນິໂຣໂຘ, ສຬາຍຕນນິໂຣຘາ ຜສ຺ສນິໂຣໂຘ, ຜສ຺ສນິໂຣຘາ ເວທນານິໂຣໂຘ, ເວທນານິໂຣຘາ ຕຓ຺ຫານິໂຣໂຘ, ຕຓ຺ຫານິໂຣຘາ ອຸປາທານນິໂຣໂຘ, ອຸປາທານນິໂຣຘາ ຠວນິໂຣໂຘ, ຠວນິໂຣຘາ ຊາຕິນິໂຣໂຘ, ຊາຕິນິໂຣຘາ ຊຣາມຣຓໍ ໂສກປຣິເທວທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສຸປາຍາສາ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ. ເອວເມຕສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ນິໂຣໂຘ ໂຫຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ, ສມ຺ມາວາຈາ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ, ສມ຺ມາສມາຘິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ. 'ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານີ'ຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ຘ຺ມ຺ໂມ ເທສິໂຕ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕ ອສໍກິລິຏ຺ໂຐ ອນຸປວຊ຺ໂຊ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ໂຐ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ. ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ປຐມໍ.

໔. ຠຍສຸຕ຺ຕໍ

໖໕. "ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການິ ຠຍານີຕິ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຠາສຕິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ໂຫຕິ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ສມໂຍ, ຍໍ ມຫາອຄ຺ຄິຑາໂຫ

---

໑. (ນຕ຺ຖິ ກຕ຺ຖຈິ)   ໔. ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)   ໕. ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ວຸຜຸກາຕິ. ມຫາອຄຸຄິທາເຫ ໂຂ ປນ, ກິກຸຂເວ, ວຸຜຸກິເຕ ເຕນ ຄາມາປິ ທຍຸຫນຸຕິ ນິຄມາປິ ທຍຸຫນຸຕິ ນຄຣາປິ ທຍຸຫນຸຕິ. ຄາເມສຸປິ ທຍຸຫມາເນສຸ ນິຄເມສຸປິ ທຍຸຫມາເນສຸ ນຄເຣສຸປິ ທຍຸຫມາເນສຸ ຕຕຸຖ ມາຕາປິ ປຸຕຸຕໍ ນປຸປຜິລກຕິ, ປຸຕຸໂຕປິ ມາຕຣໍ ນປຸປຜິລກຕິ. ອິທໍ, ກິກຸຂເວ, ປກມໍ ອມາຕາ-ປຸຕຸຕິກໍ ກຍນຸຕິ ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ກາສຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກຸຂເວ, ໂຫຕິ ໂສ ສມໂຍ ຍໍ ມຫາເມໂຜ ວຸຜຸກາຕິ. ມຫາເມເຜ ໂຂ ປນ, ກິກຸຂເວ, ວຸຜຸກິເຕ ມຫາອຸທກວາຫໂກ ສລຸຊາຍຕິ. ມຫາອຸທກວາຫເກ ໂຂ ປນ, ກິກຸຂເວ, ສລຸຊາຍນຸເຕ ເຕນ ຄາມາປິ ວຸຍຸຫນຸຕິ ນິຄມາປິ ວຸຍຸຫນຸຕິ ນຄຣາປິ ວຸຍຸຫນຸຕິ. ຄາເມສຸປິ ວຸຍຸຫມາເນສຸ ນິຄເມສຸປິ ວຸຍຸຫມາເນສຸ ນຄເຣສຸປິ ວຸຍຸຫມາເນສຸ ຕຕຸຖ ມາຕາປິ ປຸຕຸຕໍ ນປຸປຜິລກຕິ, ປຸຕຸໂຕປິ ມາຕຣໍ ນປຸປຜິລກຕິ. ອິທໍ, ກິກຸຂເວ, ທຸຕິຍໍ ອມາຕາປຸຕຸຕິກໍ ກຍນຸຕິ ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ກາສຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ກິກຸຂເວ, ໂຫຕິ ໂສ ສມໂຍ ຍໍ ກຍໍ ໂຫຕິ ອຜວິສງໂກໂປ, ຈກຸກສມາຣຸອຸຫາ ຊານປທາ ປຣິຍາຍນຸຕິ. ກເຍ ໂຂ ປນ, ກິກຸຂເວ, ສຕິ ອຜວິສງໂກເປ ຈກຸກສມາຣຸອຸເຫສຸ ຊານປເທສຸ ປຣິຍາຍນຸເຕສຸ ຕຕຸຖ ມາຕາປິ ປຸຕຸຕໍ ນປຸປຜິລກຕິ, ປຸຕຸໂຕປິ ມາຕຣໍ ນປຸປຜິລກຕິ. ອິທໍ, ກິກຸຂເວ, ຕຕິຍໍ ອມາຕາປຸຕຸຕິກໍ ກຍນຸຕິ ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ກາສຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຕິ ອມາຕາປຸຕຸຕິການິ ກຍານີຕິ ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ກາສຕິ.

"ຕານິ ໂຂ ປນິມານິ [1], ກິກຸຂເວ, ຕີຕິ ສມາຕາປຸຕຸຕິການິເຍວ ກຍານິ ອມາຕາປຸຕຸຕິການິ ກຍານີຕິ ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ກາສຕິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ໂຫຕິ ໂສ, ກິກຸຂເວ, ສມໂຍ ຍໍ ມຫາອຄຸຄິທາໂຫ ວຸຜຸກາຕິ. ມຫາອຄຸຄິທາເຫ ໂຂ ປນ, ກິກຸຂເວ, ວຸຜຸກິເຕ ເຕນ ຄາມາປິ ທຍຸຫນຸຕິ ນິຄມາປິ ທຍຸຫນຸຕິ ນຄຣາປິ ທຍຸຫນຸຕິ. ຄາເມສຸປິ ທຍຸຫມາເນສຸ ນິຄເມສຸປິ ທຍຸຫມາເນສຸ ນຄເຣສຸປິ ທຍຸຫມາເນສຸ ໂຫຕິ ໂສ ສມໂຍ ຍໍ ກທາຈິ ກຣທຈິ ມາຕາປິ ປຸຕຸຕໍ ປຜິລກຕິ, ປຸຕຸໂຕປິ ມາຕຣໍ ປຜິລກຕິ. ອິທໍ, ກິກຸຂເວ, ປກມໍ ສມາຕາປຸຕຸຕິກໍເຍວ ກຍໍ ອມາຕາປຸຕຸຕິກໍ ກຍນຸຕິ ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ກາສຕິ.

---

໑. ອິມານິ ໂຂ (ສີ), ອິມານິ ໂຂ ປນ (ກ)

"ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ໂຫຕິ ໂສ ສມໂຍ ຍໍ ມຫາເມໂຄ ວຸຄ຺ຄາຕິ. ມຫາເມເຄ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ວຸຄ຺ຄິເຕ ມຫາອຸທກວາຫໂກ ສຍ຺ຊາຍຕິ. ມຫາອຸທກວາຫເກ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ສຍ຺ຊາເຕ ເຕນ ຄາມາປິ ວຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ນິຄມາປິ ວຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ນຄຣາປິ ວຸຍ຺ຫນ຺ຕິ. ຄາເມສຸປິ ວຸຍ຺ຫມາເນສຸ ນິຄເມສຸປິ ວຸຍ຺ຫມາເນສຸ ນຄເຣສຸປິ ວຸຍ຺ຫມາເນສຸ ໂຫຕິ ໂສ ສມໂຍ ຍໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ມາຕາປິ ປຸຕ຺ຕໍ ປຕິລພຕິ, ປຸຕ຺ໂຕປິ ມາຕຣໍ ປຕິລພຕິ. ອິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ທຸຕິຍໍ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິກໍເຍວ ພຍໍ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິກໍ ພຍນ຺ຕິ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ພາສຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກ຺ຂເວ, ໂຫຕິ ໂສ ສມໂຍ ຍໍ ພຍໍ ໂຫຕິ ອຕວິສງ຺ໂກໂປ, ຈກ຺ກສມາຣຸຬ຺ຫາ ຊານປທາ ປຣິຍາຍນ຺ຕິ. ພເຍ ໂຂ ປນ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕິ ອຕວິສງ຺ໂກເປ ຈກ຺ກສມາຣຸຬ຺ເຫສຸ ຊານປເທສຸ ປຣິຍາຍນ຺ເຕສຸ ໂຫຕິ ໂສ ສມໂຍ ຍໍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ມາຕາປິ ປຸຕ຺ຕໍ ປຕິລພຕິ, ປຸຕ຺ໂຕປິ ມາຕຣໍ ປຕິລພຕິ. ອິທໍ, ພິກ຺ຂເວ, ຕຕິຍໍ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິກໍເຍວ ພຍໍ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິກໍ ພຍນ຺ຕິ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ພາສຕິ. "ອິມານິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິການິເຍວ ພຍານິ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການິ ພຍານີຕິ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ພາສຕິ.

"ຕີຓິມານິ, ພິກ຺ຂເວ, ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການິ ພຍານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ຊຣາພຍໍ, ພ຺ຍາທິພຍໍ, ມຣຓພຍນ຺ຕິ. ນ, ພິກ຺ຂເວ, ມາຕາ ປຸຕ຺ຕໍ ຊີຣມານໍ ເອວໍ ລພຕິ 'ອຫໍ ຊີຣາມິ, ມາ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ ຊີຣີ'ຕິ; ປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປນ ມາຕຣໍ ຊີຣມານໍ ນ ເອວໍ ລພຕິ 'ອຫໍ ຊີຣາມິ, ມາ ເມ ມາຕາ ຊີຣີ'ຕິ.

"ນ, ພິກ຺ຂເວ, ມາຕາ ປຸຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາທິຍມານໍ ເອວໍ ລພຕິ 'ອຫໍ ພ຺ຍາທິຍາມິ, ມາ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ ພ຺ຍາທິຍີ'ຕິ; ປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປນ ມາຕຣໍ ພ຺ຍາທິຍມານໍ ນ ເອວໍ ລພຕິ 'ອຫໍ ພ຺ຍາທິຍາມິ, ມາ ເມ ມາຕາ ພ຺ຍາທິຍີຕິ.

"ນ, ພິກ຺ຂເວ, ມາຕາ ປຸຕ຺ຕໍ ມີຍມານໍ ເອວໍ ລພຕິ 'ອຫໍ ມີຍາມິ, ມາ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ ມີຍີ'ຕິ; ປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປນ ມາຕຣໍ ມີຍມານໍ ນ ເອວໍ ລພຕິ 'ອຫໍ ມີຍາມິ, ມາ ເມ ມາຕາ ມີຍີ'ຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການິ ພຍານີຕິ.

"ອຕ຺ຖິ, ພິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖິ ປຕິປທາ ອິເມສຍ຺ຈ ຕິຓ຺ຓໍ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິການໍ ພຍານໍ ອິເມສຍ຺ຈ ຕິຓ຺ຓໍ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການໍ ພຍານໍ ປຫານາຍ ສມຕິກ຺ກມາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກຕໂມ ຈ ພິກ຺ຂເວ ມຄ຺ໂຄ ກຕມາ ຈ ປຕິປທາ,

ອິເມສຎ຺ຈ ຕິຓ຺ຓໍ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິການໍ ຠຍານໍ ອິເມສຎ຺ຈ ຕິຓ຺ຓໍ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການໍ ຠຍານໍ ປຫານາຍ ສມຕິກ຺ກມາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ສມ຺ມາສງ຺ກໂປ, ສມ຺ມາວາຈາ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ, ສມ຺ມາສມາຘິ. ອຍໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຏິປທາ ອິເມສຎ຺ຈ ຕິຓ຺ຓໍ ສມາຕາປຸຕ຺ຕິການໍ ຠຍານໍ ອິເມສຎ຺ຈ ຕິຓ຺ຓໍ ອມາຕາປຸຕ຺ຕິການໍ ຠຍານໍ ປຫານາຍ ສມຕິກ຺ກມາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ເວນາຄປຸຣສຸຕ຺ຕໍ

໖໔. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ເວນາຄປຸຣໍ ນາມ ໂກສລານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ ຕທວສຣິ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ເວນາຄປຸຣິກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ “ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ເວນາຄປຸຣໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ພຸຄ຺ຄໂຕ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ’ຕິ [1]. ໂສ ອິມໍ ໂລກໍ ສເທວກໍ ສມາຣກໍ ສພ຺ຣຫ຺ມກໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິໍ ປຊໍ ສເທວມນຸສ຺ສໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທຕິ. ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍ ມຊ຺ເຊກລ຺ຍາຓໍ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓໍ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ, ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປກາເສຕິ. ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ.

ອຖ ໂຂ ເວນາຄປຸຣິກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິໍສຸ, ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ສາເວຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ເວນາຄປຸຣິໂກ ວຈ຺ຉໂຄຕ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ,

---

໑. ຠຄວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ອິທໍ ສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ອຏ຺ຐກຖາຍ ສໍສນ຺ເທຕພ຺ພໍ.
ວິ ໑-໑ ທີ ໑-໗໔ ປິຏ຺ເກສຸປິ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

“ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ຍາວຎ຺ຈິທໍ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ວິປ຺ປສນ຺ນານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ, ປຣິສຸທ຺ໂທ ຉວິວຓ຺ໂຓ ປຣິໂຍທາໂຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ສາຣທໍ ພທຣປຓ຺ຑຸໍ[໑] ປຣິສຸທ຺ທໍ ໂຫຕິ ປຣິໂຍທາຕໍ; ເອວເມວໍ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ວິປ຺ປສນ຺ນານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຣິສຸທ຺ໂທ ຉວິວຓ຺ໂຓ ປຣິໂຍທາໂຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ຕາລປກ຺ກໍ ສມ຺ປຕິ ພນ຺ຘນາ ປມຸຕ຺ຕໍ[໒] ປຣິສຸທ຺ທໍ ໂຫຕິ ປຣິໂຍທາຕໍ; ເອວເມວໍ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ວິປ຺ປສນ຺ນານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຣິສຸທ຺ໂທ ຉວິວຓ຺ໂຓ ປຣິໂຍທາໂຕ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເນກ຺ຂໍ[໓] ຊມ຺ໂພນທໍ ທກ຺ຂກມ຺ມາຣປຸຕ຺ຕສຸປຣິກມ຺ມກຕໍ ອຸກ຺ກາມຸເຂ ສຸກຸສລສມ຺ປຫຏ຺ຐໍ ປຓ຺ຑຸກມ຺ພເລ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຠາສເຕ ຈ ຕປເຕ ຈ ວິໂຣຈຕິ ຈ; ເອວເມວໍ ໂຠໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ວິປ຺ປສນ຺ນານິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຣິສຸທ຺ໂທ ຉວິວຓ຺ໂຓ ປຣິໂຍທາໂຕ. ຍານິ ຕານິ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນານິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອາສນ຺ທິ ປລ຺ລງ຺ໂກ ໂຄນໂກ ຈິຕ຺ຕໂກ ປຏິກາ ປຏລິກາ ຕູລິກາ ວິກຕິກາ ອຸທ຺ທໂລມີ ເອກນ຺ຕໂລມີ ກຏ຺ຏິສ຺ສໍ ໂກເສຍ຺ຍໍ ກຸຕ຺ຕກໍ ຫຕ຺ຖຕ຺ຖຣໍ ອສ຺ສຕ຺ຖຣໍ ຣຖຕ຺ຖຣໍ ອຊິນປ຺ປເວຓີ ກທລິມິຄປວຣປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓໍ[໔] ສອຸຕ຺ຕຣຈ຺ຉທໍ ອຸຠໂຕໂລຫິຕກູປຘານໍ, ເອວຣູປານໍ ນູນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນານໍ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີຕິ.

“ຍານິ ໂຂ ປນ ຕານິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນານິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອາສນ຺ທິ ປລ຺ລງ຺ໂກ ໂຄນໂກ ຈິຕ຺ຕໂກ ປຏິກາ ປຏລິກາ ຕູລິກາ ວິກຕິກາ ອຸທ຺ທໂລມີ ເອກນ຺ຕໂລມີ ກຏ຺ຏິສ຺ສໍ ໂກເສຍ຺ຍໍ ກຸຕ຺ຕກໍ ຫຕ຺ຖຕ຺ຖຣໍ ອສ຺ສຕ຺ຖຣ-ຣຖຕ຺ຖຣໍ ອຊິນປ຺ປເວຓີ ກທລິມິຄປວຣປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓໍ ສອຸຕ຺ຕຣຈ຺ຉທໍ ອຸຠໂຕ-ໂລຫິຕກູປຘານໍ. ທຸລ຺ລຠານິ ຕານິ ປພ຺ພຊິຕານໍ ລທ຺ຘາ ຈ ປນ[໕] ນ ກປ຺ປນ຺ຕິ.

“ຕີຓິ ໂຂ, ອິມານິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນານິ, ເຍສາຫໍ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ທິພ຺ພໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ພ຺ຣຫ຺ມໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ອຣິຍໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ. ອິມານິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕີຓິ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນານິ, ເຍສາຫໍ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີຕິ.

---

໑. ມຓ຺ຑຸໍ (ກ)
໒. ມຸຕ຺ຕໍ (ສີ, ອິ, ກ)
໓. ນິກ຺ຂໍ - ອິຕິປິ (ມ. ໓ - ໑໔໓. ປິຏ຺ເຐ)
໔. ກາທລິມິຄປວຣປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຓໍ (ສີ)
໕. ລທ຺ຘານິ ຈ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ), ລທ຺ຘາ ຈ (ອິ)

"ກຕມໍ ປນ ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ທິພ຺ພໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ຍສ຺ສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີຕິ? "ອິຘາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຍໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣາມິ, ໂສ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ຕເມວ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິສາມິ. ໂສ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ວນນ຺ຕຎ຺ເຎວ ປວິສາມິ[1]. ໂສ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ໂຫນ຺ຕິ ຕິຓານິ ວາ ປຓ຺ຓານິ ວາ ຕານິ ເອກຊ຺ຌໍ ສງ຺ຆຣິຕ຺ວາ ນິສີທາມິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິທາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ; ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ; ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣາມິ ສໂຕ ຈ ສມ຺ປຊາໂນ ສຸຂຎ຺ຈ ກາເຍນ ປຏິສໍເວເທມິ, ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ 'ອຸເປກ຺ຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີ'ຕິ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ; ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣາມິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍຠູໂຕ ຈງ຺ກມາມິ, ທິພ຺ໂພ ເມ ເອໂສ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຈງ຺ກໂມ ໂຫຕິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍຠູໂຕ ຕິຏ຺ຐາມິ, ທິພ຺ພໍ ເມ ເອຕໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຐານໍ ໂຫຕິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍຠູໂຕ ນິສີທາມິ, ທິພ຺ພໍ ເມ ເອຕໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອາສນໍ ໂຫຕິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເອວໍຠູໂຕ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປມິ, ທິພ຺ພໍ ເມ ເອຕໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ ໂຫຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ທິພ຺ພໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ຍສ຺ສາຫໍ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີຕິ.

"ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ! ໂກ ຈຎ຺ໂຎ ເອວຣູປສ຺ສ ທິພ຺ພສ຺ສ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນສ຺ສ ນິກາມລາຠີ ຠວິສ຺ສຕິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ໂຠຕາ ໂຄຕເມນ!

"ກຕມໍ ປນ ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ພ຺ຣຫ຺ມໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ຍສ຺ສ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີຕິ? "ອິຘາຫໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຍໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣາມິ, ໂສ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ

---

໑. ປຈາຣຍາມິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)

ປຕຕຈີວຣມາທາຍ ຕເມວ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຕຸທາຍ ປວິສາມິ. ໂສ ປຈຸຉາພຕຕໍ ປິຕຸທປາຕປຜິກກນຸໂຕ ວນນຸຕຸເຕວ ປວິສາມິ. ໂສ ຍເທວ ຕຕຖ ໂຫນຸຕິ ຕິຕານິ ວາ ປຕຸຕານິ ວາ ຕານິ ເອກຊຸຊໍ ສງຄຣິຕຸວາ ນິສີທາມິ ປລຸລງກໍ ອາພຸຊິຕຸວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຕິຑາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏຸາເປຕຸວາ ໂສ ເມຕຸຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕຸວາ ວິຫຣາມິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕຸຖໍ, ອິຕິ ອຸທຸທມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພຸພທິ ສພຸພຕຸຕຕາຍ ສພຸພາວນຸຕໍ ໂລກໍ ເມຕຸຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄຸຄເຕນ ອປຸປມາເຕນ ອເວເຣນ ອພຸຍາປຊຸເຊນ[1] ຜຣິຕຸວາ ວິຫຣາມິ. ກຣຸຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ฯເປฯ ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ฯເປฯ ອຸເປກຸຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕຸວາ ວິຫຣາມິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕຸຖໍ[4], ອິຕິ ອຸທຸທມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພຸພທິ ສພຸພຕຸຕຕາຍ ສພຸພາວນຸຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກຸຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄຸຄເຕນ ອປຸປມາເຕນ ອເວເຣນ ອພຸຍາປຊຸເຊນ ຜຣິຕຸວາ ວິຫຣາມິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອວໍພູໂຕ ຈງກມາມິ, ພຸຣຫຸມາ ເມ ເອໂສ ຕສຸມິໍ ສມເຍ ຈງກໂມ ໂຫຕິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອວໍພູໂຕ ຕິຏຸາມິ ฯເປฯ ນິສີທາມິ ฯເປฯ ເສຍຸຍໍ ກປຸເປມິ, ພຸຣຫຸມໍ ເມ ເອຕໍ ຕສຸມິໍ ສມເຍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນໍ ໂຫຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຕ, ພຸຣຫຸມໍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ຍສຸສາຫໍ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາພີ ອກິຈຸຉລາພີ ອກສິຣລາພີຕິ.

"ອຈຸຉຣິຍໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ອພຸພຸຕໍ, ໂພ ໂຄຕມ! ໂກ ຈລຸໂລ ເອວຣູປສຸສ ພຸຣຫຸມສຸສ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນສຸສ ນິກາມລາພີ ກວິສຸສຕິ ອກິຈຸຉລາພີ ອກສິຣລາພີ, ອລຸລຕຸຣ ໂພຕາ ໂຄຕເມນ!

"ກຕມໍ ປນ ຕໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ອຣິຍໍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ຍສຸສ ພວໍ ໂຄຕໂມ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາພີ ອກິຈຸຉລາພີ ອກສິຣລາພີຕິ? "ອິທາຫໍ, ພຸຣາຫຸມຕ, ຍໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສຸສາຍ ວິຫຣາມິ, ໂສ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຕຈີວຣມາທາຍ ຕເມວ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຕຸທາຍ ປວິສາມິ. ໂສ ປຈຸຉາພຕຕໍ ປິຕຸທປາຕປຜິກກນຸໂຕ ວນນຸຕຸເຕວ ປວິສາມິ. ໂສ ຍເທວ ຕຕຖ ໂຫນຸຕິ ຕິຕານິ ວາ ປຕຸຕານິ ວາ ຕານິ ເອກຊຸຊໍ ສງຄຣິຕຸວາ ນິສີທາມິ ປລຸລງກໍ ອາພຸຊິຕຸວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຕິຑາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏຸາເປຕຸວາ. ໂສ ເອວໍ ຊານາມິ

---

໑. ອພຸຍາປຊຸເຊນ (ສພຸພຕຸຖ) ໔. ຈຕຸຕຸຖິໍ (ສີ)

'ຣາໂຄ ເມ ປຫີໂນ ອຸຈຸຊິນຸນມູໂລ ຕາລາວຕຸຖຸກໂຕ ອນກາວໍກໂຕ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທສມຸໂມ; ໂທໂສ ເມ ປຫີໂນ ອຸຈຸຊິນຸນມູໂລ ຕາລາວຕຸຖຸກໂຕ ອນກາວງກໂຕ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທສມຸໂມ; ໂມໂຫ ເມ ປຫີໂນ ອຸຈຸຊິນຸນມູໂລ ຕາລາວຕຸຖຸກໂຕ ອນກາວງກໂຕ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທສມຸໂມ'. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອວໍກູໂຕ ຈງກມາມິ, ອຣິໂຍ ເມ ເອໂສ ຕສຸມິ ສມເຍ ຈງກໂມ ໂຫຕິ. ໂສ ເຈ ອຫໍ, ພຸຣາຫຸມຕ, ເອວໍກູໂຕ ຕິຜຸກາມິ ຯເປຯ ນິສີທາມິ ຯເປຯ ເສຍຸຍໍ ກປຸເປມິ, ອຣິຍໍ ເມ ເອຕໍ ຕສຸມິ ສມເຍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນໍ ໂຫຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ພຸຣາຫຸມຕ, ອຣິຍໍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນໍ, ຍສຸສາຫໍ ເອຕຣຫິ ນິກາມລາກີ ອກິຈຸຊລາກີ ອກສິຣລາກີຕິ.

"ອຈຸຊຣິຍໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ອພຸກຸຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ! ໂກ ຈຸລຸໂລ ເອວຣູປສຸສ ອຣິຍສຸສ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນສຸສ ນິກາມລາມີ ກວິສຸສຕິ ອກິຈຸຊລາກີ ອກສິຣລາກີ ອຸລຸລຕຸຣ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ!

"ອກິກຸກນຸຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ, ອກິກຸກນຸຕໍ, ໂກ ໂຄຕມ! ເສຍຸຍຖາປິ, ໂກ ໂຄຕມ, ນິກຸກຸຊິຕໍ ວາ ອຸກຸກຸຊເຍຸຍ, ປຜິຈຸຊນຸນໍ ວາ ວິວເຣຍຸຍ, ມູຊຸຫສຸສ ວາ ມຄຸຄໍ ອາຈິກຸເຂຍຸຍ, ອນຸຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊໂຊຕໍ ຘາເຣຍຸຍ 'ຈກຸຂຸມນຸໂຕ ຣູປານິ ທກຸຂນຸຕີ'ຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມຸໂມ ປກາສິໂຕ. ເອເຕ ມຍໍ ກວນຸຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຕໍ ຄຈຸຊາມ ຘມຸມຸຈ ກິກຸຂຸສງຄຸຈ. ອຸປາສເກ ໂນ ກວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊຸຊຕຄຸເຄ ປາຕຸເປເຕ ສຣຕໍ ຄເຕຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ສຣກສຸຕຸຕໍ

໖໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຄິຊຸຊກູເຜ ປພຸພເຕ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສຣໂກ ນາມ ປຣິພຸພາຊໂກ ອຈິຣປກຸກນຸໂຕ ໂຫຕິ ອິມສຸມາ ຘມຸມວິນຍາ. ໂສ ຣາຊຄເຫ ປຣິສຕິ[1] ເອວໍ ວາຈໍ ກາສຕິ "ອຸລຸລາໂຕ ມຍາ ສມຕານໍ ສກຸຍປຸຕຸຕິການໍ ຘມຸໂມ. ອຸລຸລາຍ ຈ ປນາຫໍ ສມຕານໍ ສກຸຍປຸຕຸຕິການໍ ຘມຸມໍ ເອວາຫໍ ຕສຸມາ ຘມຸມວິນຍາ ອປກຸກນຸໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ສມຸພຫຸລາ ກິກຸຂູ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ຣາຊຄຫໍ ປິຕຸທາຍ ປວິສິສຸ. ອສຸໂສສຸໍ ໂຂ ເຕ ກິກຸຂູ ສຣກສຸສ ປຣິພຸພາຊກສຸສ ຣາຊຄເຫ

໑. ປຣິສຕິ (ສີ, ສຸຍາ)

ປຣິສຕິ ເອວໍ ວາຈໍ ຠາສມານສ຺ສ ອຎ຺ຎາໂຕ ມຍາ ສມຓານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ຘມ຺ໂມ. ອຎ຺ຎາຍ ຈ ປນາຫໍ ສມຓານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ຘມ຺ມໍ ເອວາຫໍ ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມວິນຍາ ອປກ຺ກນ຺ໂຕຕິ.

ອຖ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຣາຊຄເຫ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ຕາ ເຢນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ສຣໂຠ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ໂຕ ອິມສ຺ມາ ຘມ຺ມວິນຍາ. ໂສ ຣາຊຄເຫ ປຣິສຕິ ເອວໍ ວາຈໍ ຠາສຕິ ‘ອຎ຺ຎາໂຕ ມຍາ ສມຓານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ຘມ຺ໂມ. ອຎ຺ຎາຍ ຈ ປນາຫໍ ສມຓານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ຘມ຺ມໍ ເອວາຫໍ ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມວິນຍາ ອປກ຺ກນ຺ໂຕ’ຕິ. ສາຘຸ ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ເຢນ ສິປ຺ປິນິກາຕີຣໍ [1] ປຣິພ຺ພາຊກາຣາໂມ ເຢນ ສຣໂຠ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາຕິ. ອຘິວາເສສິ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຢນ ສິປ຺ປິນິກາຕີຣໍ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາໂມ ເຢນ ສຣໂຠ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ ສຣຠໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ເອຕທໂວຈ “ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕ຺ວໍ, ສຣຠ, ເອວໍ ວເທສິ ‘ອຎ຺ຎາໂຕ ມຍາ ສມຓານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ຘມ຺ໂມ. ອຎ຺ຎາຍ ຈ ປນາຫໍ ສມຓານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ຘມ຺ມໍ ເອວາຫໍ ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມວິນຍາ ອປກ຺ກນ຺ໂຕ’ຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ສຣໂຠ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສິ.

ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ, ຠຄວາ ສຣຠໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ເອຕທໂວຈ “ວເທຫິ, ສຣຠ, ກິນ຺ຕິ ເຕ ອຎ຺ຎາໂຕ ສມຓານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ຘມ຺ໂມ? ສເຈ ເຕ ອປຣິປູຣໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ອຫໍ ປຣິປູເຣສ຺ສາມິ. ສເຈ ປນ ເຕ ປຣິປູຣໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ອຫໍ ອນຸໂມທິສ຺ສາມີຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສຣໂຠ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສິ.

ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ສຣຠໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ເອຕທໂວຈ (“ໂຍ [4] ໂຂ ສຣຠ ປຎ຺ຎາຍຕິ ສມຓານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ຘມ຺ໂມ) [5] “ວເທຫິ, ສຣຠ, ກິນ຺ຕິ ເຕ ອຎ຺ຎາໂຕ ສມຓານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ຘມ຺ໂມ? ສເຈ ເຕ ອປຣິປູຣໍ ຠວິສ຺ສຕິ,

໑. ສປ຺ປິນິກາຕີຣໍ (ສີ, ອິ), ສມ຺ປິນິຍາ ຕີຣໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໔. ມຍາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໕. () ສີໂປຕ຺ຖເກ ນຕ຺ຖິ.

ອຫໍ ປຣິປູເຣສ຺ສາມິ. ສເຈ ປນ ເຕ ປຣິປູຣໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ອຫໍ ອນຸໂມທິສ຺ສາມີຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສຣໂຠ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສິ.

ອຖ ໂຂ ເຕ ປຣິພ຺ພາຊກາ ສຣຠໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ເອຕທໂວຈຸໍ “ຍເທວ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ ສຣຠ, ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ຍາເຈຍ຺ຍາສິ ຕເທວ ເຕ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ປວາເຣຕິ. ວເທຫາວຸໂສ ສຣຠ, ກິນ຺ຕິ ເຕ ອຎ຺ຎາໂຕ ສມຓານໍ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍານໍ ຘມ຺ໂມ? ສເຈ ເຕ ອປຣິປູຣໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ປຣິປູເຣສ຺ສຕິ. ສເຈ ປນ ເຕ ປຣິປູຣໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອນຸໂມທິສ຺ສຕີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ສຣໂຠ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ມງ຺ກຸຠູໂຕ ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ອໂຘມຸໂຂ ປຊ຺ຌາຍນ຺ໂຕ ອປ຺ປຏິຠາໂນ ນິສີທິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສຣຠໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ ມງ຺ກຸຠູຕໍ ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຘໍ ອໂຘມຸຂໍ ປຊ຺ຌາຍນ຺ຕໍ ອປ຺ປຏິຠານໍ ວິທິຕ຺ວາ ເຕ ປຣິພ຺ພາຊເກ ເອຕທໂວຈ

“ໂຍ ໂຂ ມໍ, ປຣິພ຺ພາຊກາ[1], ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເຕ ປຏິຊານໂຕ ອິເມ ຘມ຺ມາ ອນຠິສມ຺ພຸທ຺ຘາ’ຕິ, ຕມຫໍ ຕຕ຺ຖ ສາຘຸກໍ ສມນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍໍ ສມນຸຄາເຫຍ຺ຍໍ ສມນຸຠາເສຍ຺ຍໍ. ໂສ ວຕ ມຍາ ສາຘຸກໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຍມາໂນ ສມນຸຄາຫິຍມາໂນ ສມນຸຠາສິຍມາໂນ ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ ຍໍ ໂສ ຕິຓ຺ຓໍ ຐານານໍ ນາຎ຺ຎຕຣໍ[2] ຐານໍ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອຎ຺ເຎນ ວາ ອຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣິສ຺ສຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມສ຺ສຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກຣິສ຺ສຕິ, ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ມງ຺ກຸຠູໂຕ[3] ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ອໂຘມຸໂຂ ປຊ຺ຌາຍນ຺ໂຕ ອປ຺ປຏິຠາໂນ ນິສີທິສ຺ສຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ສຣໂຠ ປຣິພ຺ພາຊໂກ.

“ໂຍ ໂຂ ມໍ, ປຣິພ຺ພາຊກາ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ຂີຓາສວສ຺ສ ເຕ ປຏິຊານໂຕ ອິເມ ອາສວາ ອປຣິກ຺ຂີຓາ’ຕິ, ຕມຫໍ ຕຕ຺ຖ ສາຘຸກໍ ສມນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍໍ ສມນຸຄາເຫຍ຺ຍໍ ສມນຸຠາເສຍ຺ຍໍ. ໂສ ວຕ ມຍາ ສາຘຸກໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຍມາໂນ ສມນຸຄາຫິຍມາໂນ ສມນຸຠາສິຍມາໂນ ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ ຍໍ ໂສ ຕິຓ຺ຓໍ ຐານານໍ ນາຎ຺ຎຕຣໍ ຐານໍ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອຎ຺ເຎນ ວາ ອຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣິສ຺ສຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມສ຺ສຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກຣິສ຺ສຕິ ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ

---

໑. ປຣິພ຺ພາຊໂກ (ອິ, ກ)　　໒. ອຎ຺ຎຕຣໍ (ກ)

໓. ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ວາ ມງ຺ກຸຠູໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ), ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ວາ ມງ຺ກຸຠູໂຕ ວາ (ອິ)

ມງ຺ກຸຠູໂຕ ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ອໂຘມຸໂຂ ປຊ຺ຌາຍນ຺ໂຕ ອປ຺ປຏິຠາໂນ ນິສີທິສ຺ສຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ສຣໂຠ ປຣິພ຺ພາຊໂກ.

“ໂຍ ໂຂ ມໍ, ປຣິພ຺ພາຊກາ, ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ ‘ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ເຕ ອຕ຺ຖາຍ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ, ໂສ ນ ນິຍ຺ຍາຕິ ຕກ຺ກຣສ຺ສ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍາຕິ, ຕມຫໍ ຕຕ຺ຖ ສາທຸກໍ ສມນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍໍ ສມນຸຄາເຫຍ຺ຍໍ ສມນຸຠາເສຍ຺ຍໍ. ໂສ ວຕ ມຍາ ສາທຸກໍ ສມນຸຍຸຎ຺ຊິຍມາໂນ ສມນຸຄາຫິຍມາໂນ ສມນຸຠາສິຍມາໂນ ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ ຍໍ ໂສ ຕິຓ຺ຓໍ ຐານານໍ ນາຎ຺ຎຕຣໍ ຐານໍ ນິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອຎ຺ເຎນ ວາ ອຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣິສ຺ສຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມສ຺ສຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກຣິສ຺ສຕິ, ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ມງ຺ກຸຠູໂຕ ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ອໂຘມຸໂຂ ປຊ຺ຌາຍນ຺ໂຕ ອປ຺ປຏິຠາໂນ ນິສີທິສ຺ສຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ສຣໂຠ ປຣິພ຺ພາຊໂກຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສິປ຺ປິນິກາຕີເຣ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາເມ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ສີຫນາທໍ ນທິຕ຺ວາ ເວຫາສໍ ປກ຺ກາມິ.

ອຖ ໂຂ ເຕ ປຣິພ຺ພາຊກາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສຣຠໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ ສມນ຺ຕໂຕ ວາຈາຍສນ຺ນິໂຕທເກນ[1] ສຎ຺ຊມ຺ຠຣິມກໍສຸ[2] “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ ສຣຠ, ພ຺ຣຫາຣຎ຺ເຎ ຊຣສິງ຺ຄາໂລ ‘ສີຫນາທໍ ນທິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິງ຺ຄາລກໍເຍວ[3] ນທຕິ, ເຠຣຓ຺ຑກໍເຍວ ນທຕິ[4]; ເອວເມວໍ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ ສຣຠ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ‘ສີຫນາທໍ ນທິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິງ຺ຄາລກໍເຍວ ນທສິ ເຠຣຓ຺ຑກໍເຍວ ນທສິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ ສຣຠ, ອມ຺ພຸກສຎ຺ຈຣີ[5] ‘ປຸຣິສກຣວິຕໍ[6] ຣວິສ຺ສາມີ’ຕິ ອມ຺ພຸກສຎ຺ຈຣີຣວິຕໍເຍວ ຣວຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ ສຣຠ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ‘ປຸຣິສກຣວິຕໍ ຣວິສ຺ສາມີ’ຕິ, ອມ຺ພຸກສຎ຺ຈຣີຣວິຕໍເຍວ ຣວສິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ ສຣຠ, ອຸສໂຠ ສຸຎ຺ຎາຍ ໂຄສາລາຍ ຄມ຺ຠີຣໍ ນທິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ ສຣຠ, ອຎ຺ຎຕ຺ເຣວ ສມເຓນ ໂຄຕເມນ ຄມ຺ຠີຣໍ ນທິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ປຣິພ຺ພາຊກາ ສຣຠໍ ປຣິພ຺ພາຊກໍ

---

໑. ວາຈາສຕ຺ຕິໂຕທເກນ (ສີ)

໒. ສຎ຺ຊມ຺ຠຣິມກໍສຸ (ອີ, ທີ ໑-໑໗໕ ປິຏ຺ເຐປີ) ສໍ ໒-໒໒໗ ປິຏ຺ເຐ ປນ ອຸປຣິປາໂຐ ວິຍ.

໓. ເສຄາລກໍເຍວ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ໔. ເຠທຓ຺ຑກໍ (ກ) ໕. ອມ຺ພກມທ຺ທຣີ (ສີ)

໖. ຜຸສ຺ສກຣວິຕໍ (ສີ), ປຸສ຺ສກຣວິຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ສມນ຺ໂຕ ວາຈາຍສນ຺ນິໂຕທເກນ ສຎ຺ຊມ຺ຠຣິມກໍສູຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ເກສມຸຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ

໖໖. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ເກສມຸຕ຺ຕໍ[1] ນາມ ກາລາມານໍ ນິຄໂມ ຕທວສຣິ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ເກສມຸຕ຺ຕິຍາ ກາລາມາ ສມໂຓ ຂລຸ, ໂຠ, ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ເກສມຸຕ຺ຕໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ. ຕໍ ໂຂ ປນ ຠຄວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ 'ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ຯເປຯ ສາທຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີ'ຕິ.

ອຖ ໂຂ ເກສມຸຕ຺ຕິຍາ ກາລາມາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິໍສຸ, ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ສາເວຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ, ອປ຺ເປກຈ຺ເຈ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕາເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ເຕ ເກສມຸຕ຺ຕິຍາ ກາລາມາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ

"ສນ຺ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເກສມຸຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເຕ ສກໍເຍວ ວາທໍ ທີເປນ຺ຕິ ໂຊເຕນ຺ຕິ, ປຣປ຺ປວາທໍ ປນ ຂຸໍເສນ຺ຕິ ວມ຺ເຠນ຺ຕິ ປຣິຠວນ຺ຕິ ໂອມກ຺ຂິໍ[4] ກໂຣນ຺ຕິ. ອປເຣປິ, ຠນ຺ເຕ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເກສມຸຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເຕປິ ສກໍເຍວ ວາທໍ ທີເປນ຺ຕິ ໂຊເຕນ຺ຕິ, ປຣປ຺ປວາທໍ ປນ ຂຸໍເສນ຺ຕິ ວມ຺ເຠນ຺ຕິ ປຣິຠວນ຺ຕິ ໂອມກ຺ຂິໍ ກໂຣນ຺ຕິ. ເຕສໍ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ໂຫເຕວ ກງ຺ຂາ ໂຫຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉາ 'ໂກ ສຸ ນາມ ອິເມສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສຈ຺ຈໍ ອາຫ, ໂກ ມຸສາ'ຕິ? "ອລຎ຺ຫິ ໂວ, ກາລາມາ, ກງ຺ຂິຕຸໍ ອລໍ ວິຈິກິຈ຺ຉິຕຸໍ. ກງ຺ຂນີເຍວ ປນ[2] ໂວ ຐາເນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ.

"ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ, ມາ ອນຸສ຺ສເວນ, ມາ ປຣມ຺ປຣາຍ, ມາ ອິຕິກິຣາຍ, ມາ ປິຏກສມ຺ປທາເນນ, ມາ ຕກ຺ກເຫຕຸ, ມາ ນຍເຫຕຸ, ມາ

---

໑. ເກສປຸຕ຺ຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ໂອປກ຺ຂິໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ໂອມກ຺ຂິກໍ (ກ)

໒. ກງ຺ຂນີເຍວ ຈ ປນ (ສໍ ໒-໕ ... ປິຍ຺ເກ)

ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ເກນ, ມາ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ, ມາ ຠພ຺ພຣູປຕາຍ, ມາ ສມໂຓ ໂນ ຄຣູຕິ. ຍທາ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ, ອຕ຺ຕນາວ ຊາເນຍ຺ຍາຖ ‘ອິເມ ຘມ຺ມາ ອກຸສລາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ສາວຊ຺ຊາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ວິຎ຺ຎຸຄຣຫິຕາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ[໑] ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ, ອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ, ປຊເຫຍ຺ຍາຖ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ກາລາມາ, ໂລໂຠ ປຸຣິສສ຺ສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຫິຕາຍ ວາ ອຫິຕາຍ ວາຕິ? “ອຫິຕາຍ, ຠນ຺ເຕ. “ລຸທ຺ໂຘ ປນາຍໍ, ກາລາມາ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ໂລເຠນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ປາຓມ຺ປິ ຫນ຺ຕິ, ອທິນ຺ນມ຺ປິ ອາທິຍຕິ, ປຣທາຣມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕິ, ມຸສາປິ ຠຓຕິ, ປຣມ຺ປິ ຕຖຕ຺ຕາຍ[໒] ສມາທເປຕິ, ຍໍ ສ[໓] ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ກາລາມາ, ໂທໂສ ປຸຣິສສ຺ສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຫິຕາຍ ວາ ອຫິຕາຍ ວາຕິ? “ອຫິຕາຍ, ຠນ຺ເຕ. “ທຸຏ຺ໂຐ ປນາຍໍ, ກາລາມາ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ໂທເສນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ປາຓມ຺ປິ ຫນຕິ[໔], ອທິນ຺ນມ຺ປິ ອາທິຍຕິ, ປຣທາຣມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕິ, ມຸສາປິ ຠຓຕິ, ປຣມ຺ປິ ຕຖຕ຺ຕາຍ ສມາທເປຕິ, ຍໍ ສ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ກາລາມາ, ໂມໂຫ ປຸຣິສສ຺ສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຫິຕາຍ ວາ ອຫິຕາຍ ວາຕິ? “ອຫິຕາຍ, ຠນ຺ເຕ. “ມູຬ຺ໂຫ ປນາຍໍ, ກາລາມາ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ໂມເຫນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ປາຓມ຺ປິ ຫນ຺ຕິ, ອທິນ຺ນມ຺ປິ ອາທິຍຕິ, ປຣທາຣມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕິ, ມຸສາປິ ຠຓຕິ, ປຣມ຺ປິ ຕຖຕ຺ຕາຍ ສມາທເປຕິ, ຍໍ ສ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ກາລາມາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ ວາ ອກຸສລາ ວາຕິ? “ອກຸສລາ, ຠນ຺ເຕ. “ສາວຊ຺ຊາ ວາ ອນວຊ຺ຊາ ວາຕິ? “ສາວຊ຺ຊາ, ຠນ຺ເຕ. “ວິຎ຺ຎຸຄຣຫິຕາ ວາ ວິຎ຺ຎຸປ຺ປສຕ຺ຖາ ວາຕີ “ວິຎ຺ຎຸຄຣຫິຕາ, ຠນ຺ເຕ. “ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ[໕] ເອຕ຺ຖ

---

໑. ສມາທິຕ຺ຕາ (ກ) ໒. ຕທຕ຺ຖາຍ (ກ)

໓. ຍໍ ຕສ຺ສ (ກ) ອນນ຺ຕຣສຸຕ຺ເຕ ປນ “ຍໍ’ສອິຕ຺ເວວ ສພ຺ພຕ຺ຖປິ ທິສ຺ສຕິ.

໔. ຫນ຺ຕິ (ສີ, ອິ) ໕. ກຖໍ ວາ ໂວ (?)

ໂຫຕີຕິ? “ສມຕ຺ຕາ, ภນ຺ເຕ, ສມາທິນ຺ນາ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ. ເອວໍ ໂນ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ.

“ອິຕິ ໂຂ, ກາລາມາ, ຍໍ ຕໍ ອໂວຈຸມ຺ຫາ[1] ‘ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ! ມາ ອນຸສ຺ສເວນ, ມາ ປຣມ຺ປຣາຍ, ມາ ອິຕິກິຣາຍ, ມາ ປິຏກສມ຺ປທາເນນ, ມາ ຕກ຺ກເຫຕຸ, ມາ ນຍເຫຕຸ, ມາ ອາການປຣິວິຕກ຺ເກນ, ມາ ທິຏ຺ຖິນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ, ມາ ภພ຺ພຣູປຕາຍ, ມາ ສມໂຓ ໂນ ຄຣູຕິ. ຍທາ ຕຸມ຺ເຫ ກາລາມາ ອຕ຺ຕນາວ ຊາເນຍ຺ຍາຖ ‘ອິເມ ຐມ຺ມາ ອກຸສລາ, ອິເມ ຐມ຺ມາ ສາວຊ຺ຊາ, ອິເມ ຐມ຺ມາ ວິຍ຺ຍຸຄຣຫິຕາ, ອິເມ ຐມ຺ມາ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ, ອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ, ປຊເຫຍ຺ຍາຖາ’ຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

“ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ, ມາ ອນຸສ຺ສເວນ, ມາ ປຣມ຺ປຣາຍ, ມາ ອິຕິກິຣາຍ, ມາ ປິຏກສມ຺ປທາເນນ, ມາ ຕກ຺ກເຫຕຸ, ມາ ນຍເຫຕຸ, ມາ ອາການ-ປຣິວິຕກ຺ເກນ, ມາ ທິຏ຺ຖິນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ, ມາ ภພ຺ພຣູປຕາຍ, ມາ ສມໂຓ ໂນ ຄຣູຕິ. ຍທາ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ, ອຕ຺ຕນາວ ຊາເນຍ຺ຍາຖ ‘ອິເມ ຐມ຺ມາ ກຸສລາ, ອິເມ ຐມ຺ມາ ອນວຊ຺ຊາ, ອິເມ ຐມ຺ມາ ວິຍ຺ຍຸປ຺ປສຕ຺ຖາ, ອິເມ ຐມ຺ມາ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ’ຕິ, ອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ, ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຖ.

“ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ຍຖ, ກາລາມາ, ອໂລໂภ ປຸຣິສສ຺ສ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຫິຕາຍ ວາ ອຫິຕາຍ ວາຕິ? “ຫິຕາຍ, ภນ຺ເຕ. “ອລຸທ຺ໂຐ ປນາຍໍ, ກາລາມາ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ໂລເภນ ອນภິภູໂຕ ອປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເນວ ປາຕໍ ຫນຕິ, ນ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍຕິ, ນ ປຣທາຣໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ມຸສາ ภຓຕິ, ນ ປຣມ຺ປິ ຕຖຕ຺ຕາຍ ສມາທເປຕິ, ຍໍ ສ ໂຫຕິ ທີຘຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. “ເອວໍ, ภນ຺ເຕ.

“ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ຍຖ, ກາລາມາ, ອໂທໂສ ປຸຣິສສ຺ສ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໆເປໆ ອໂມໂຫ ປຸຣິສສ຺ສ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໆເປໆ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. “ເອວໍ ภນ຺ເຕ.

“ຕໍ ກິໍ ມຍ຺ຍຖ, ກາລາມາ, ອິເມ ຐມ຺ມາ ກຸສລາ ວາ ອກຸສລາ ວາຕິ? “ກຸສລາ, ภນ຺ເຕ. “ສາວຊ຺ຊາ ວາ ອນວຊ຺ຊາ ວາຕິ? “ອນວຊ຺ຊາ, ภນ຺ເຕ. “ວິຍ຺ຍຸຄຣຫິຕາ ວາ ວິຍ຺ຍຸປ຺ປສຕ຺ຖາ ວາຕີ? “ວິຍ຺ຍຸປ຺ປສຕ຺ຖາ, ภນ຺ເຕ. “ສມຕ຺ຕາ

---

໑. ອໂວຈຸມ຺ຫ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ອຸປຣິ ຈຕຸກ຺ກງ຺ຄຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ภທ຺ທິຍສຸຕ຺ເຕປິ.

ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? "ສມຕ຺ຕາ, ຠນ຺ເຕ, ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂນ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ.

"ອິຕິ ໂຂ, ກາລາມາ, ຍໍ ຕໍ ອໂວຈຸມ຺ຫາ 'ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ! ມາ ອນຸສ຺ສເວນ, ມາ ປຣມ຺ປຣາຍ, ມາ ອິຕິກິຣາຍ, ມາ ປິຏກສມ຺ປທາເນນ, ມາ ຕກ຺ກເຫຕຸ, ມາ ນຍເຫຕຸ, ມາ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ເກນ, ມາ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ, ມາ ຠພ຺ພຣູປຕາຍ, ມາ ສມໂຓ ໂນ ຄຣູຕິ. ຍທາ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ, ອຕ຺ຕນາວ ຊາເນຍ຺ຍາຖ ອິເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ອນວຊ຺ຊາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ວິຎ຺ຎຸປ຺ປສຕ຺ຖາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ, ອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ກາລາມາ, ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຖາ'ຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

"ສ ໂຂ ໂສ[1], ກາລາມາ, ອຣິຍສາວໂກ ເອວໍ ວິຄຕາຠິຊ຺ໂຊ ວິຄຕພ຺ຍາປາໂທ ອສມ຺ມູຬ຺໋ໂຫ ສມ຺ປຊາໂນ ປຕິສ຺ສໂຕ[2] ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ, ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຕນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ກຣຸຓາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ໆເປໆ ມຸທິຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ໆເປໆ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ຖໍ, ອິຕິ ອຸທ຺ຘມໂຘ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພຘິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຕນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ.

"ສ[3] ໂຂ ໂສ, ກາລາມາ, ອຣິຍສາວໂກ ເອວໍ ອເວຣຈິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ອພ຺ຍາປຊ຺ຊຈິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ອສໍກິລິຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ. ຕສ຺ສ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອສ຺ສາສາ ອຘິຄຕາ ໂຫນ຺ຕິ. 'ສເຈ ໂຂ ປນ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ[4] ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ອຖາຫໍ[5] ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສາມີ'ຕິ, ອຍມສ຺ສ ປຖໂມ ອສ຺ສາໂສ ອຘິຄໂຕ ໂຫຕິ.

---

໑. ໂຍ ໂຂ (ກ) ໒. ສໂຕ (ກ) ໓. ສເຈ (ກ) ໔. ສຸກຏທຸກ຺ກຏານໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໕. ຐານມຫໍ (ສີ, ອິ), ຐານເມຕໍ ເຍນາຫໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

"'ສເຈ ໂຂ ປນ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ອຖາຫໍ[໑] ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາປຊ຺ຊໍ ອນີຆໍ ສຸຂີ[໔] ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣາມີ'ຕິ, ອຍມສ຺ສ ທຸຕິໂຍ ອສ຺ສາໂສ ອຘິຄໂຕ ໂຫຕິ.

"'ສເຈ ໂຂ ປນ ກໂຣໂຕ ກຣີຍຕິ ປາປໍ, ນ ໂຂ ປນາຫໍ ກສ຺ສຈິ ປາປໍ ເຈເຕມິ. ອກໂຣນ຺ຕໍ ໂຂ ປນ ມໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຸໂຕ ທຸກ຺ຂໍ ຜຸສິສ຺ສຕີ'ຕິ, ອຍມສ຺ສ ຕຕິໂຍ ອສ຺ສາໂສ ອຘິຄໂຕ ໂຫຕິ.

"'ສເຈ ໂຂ ປນ ກໂຣໂຕ ນ ກຣີຍຕິ ປາປໍ, ອຖາຫໍ ອຸຠເຍເນວ ວິສຸທ຺ຘໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສາມີ'ຕິ, ອຍມສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ອສ຺ສາໂສ ອຘິຄໂຕ ໂຫຕິ.

"ສ ໂຂ ໂສ, ກາລາມາ, ອຣິຍສາວໂກ ເອວໍ ອເວຣຈິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ອພ຺ຍາປຊ຺ຊຈິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ອສໍກິລິຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ. ຕສ຺ສ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອສ຺ສາສາ ອຘິຄຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ.

"ເອວເມຕໍ, ຠຄວາ, ເອວເມຕໍ, ສຸຄຕ! ສ ໂຂ ໂສ, ຠນ຺ເຕ, ອຣິຍສາວໂກ ເອວໍ ອເວຣຈິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ອພ຺ຍາປຊ຺ຊຈິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ອສໍກິລິຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ. ຕສ຺ສ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອສ຺ສາສາ ອຘິຄຕາ ໂຫນ຺ຕິ. 'ສເຈ ໂຂ ປນ ອຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ອຖາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕີ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສາມີ'ຕິ, ອຍມສ຺ສ ປຐໂມ ອສ຺ສາໂສ ອຘິຄໂຕ ໂຫຕິ.

"'ສເຈ ໂຂ ປນ ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ອຖາຫໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອເວຣໍ ອພ຺ຍາປຊ຺ຊໍ ອນີຆໍ ສຸຂີ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣາມີ'ຕິ, ອຍມສ຺ສ ທຸຕິໂຍ ອສ຺ສາໂສ ອຘິຄໂຕ ໂຫຕິ.

"ສເຈ ໂຂ ປນ ກໂຣໂຕ ກຣີຍຕິ ປາປໍ, ນ ໂຂ ປນາຫໍ ກສ຺ສຈິ ປາປໍ ເຈເຕມິ, ອກໂຣນ຺ຕໍ ໂຂ ປນ ມໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຸໂຕ ທຸກ຺ຂໍ ຜຸສິສ຺ສຕີ'ຕິ, ອຍມສ຺ສ ຕຕິໂຍ ອສ຺ສາໂສ ອຘິຄໂຕ ໂຫຕິ.

---

໑. ອິຘາຫໍ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)　໔. ສຸຂໍ (ສີ), ສຸຂີ (ສຸຍາ, ກໍ)

"'ສເຈ ໂຂ ປນ ກໂຣໂຕ ນ ກຣິຍຕິ ປາປໍ, ອຖາຫໍ ອຸກເຍເນວ ວິສຸທຸຣໍ ອຕຕານໍ ສມນຸປສສາມີ'ຕິ, ອຍມສສ ຈຕຸຕຸໂຖ ອສສາໂສ ອຣິຄໂຕ ໂຫຕິ.

"ສ ໂຂ ໂສ, ກນຸເຕ, ອຣິຍສາວໂກ ເອວໍ ອເວຣຈິຕຸໂຕ ເອວໍ ອພຍາປຊຊ-ຈິຕໂຕ ເອວໍ ອສໍກິລິຝກຈິຕໂຕ ເອວໍ ວິສຸທຸຣຈິຕໂຕ. ຕສສ ທິຝເກາວ ຣມເມ ອິເມ ຈຕຕາໂຣ ອສສາສາ ອຣິຄຕາ ໂຫນຕິ.

"ອກິກກນຸຕໍ, ກນຸເຕ ຯເປຯ ເອເຕ ມຍໍ, ກນຸເຕ, ກຄວນຸຕໍ ສຣຕໍ ຄຈຸຉາມ ຣມມຸລຈ ກິກຸຂສງພລຈ. ອຸປາສເກ ໂນ, ກນຸເຕ, ກຄວາ ຣາເຣຕຸ ອຊຊຕຄຸເຄ ປາຕຸເປເຕ ສຣຕໍ ຄເຕຕິ. ປລຈມໍ.

໖. ສາຊຸຫສຸຕຸຕໍ

໖໗. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສຸມາ ນນຸທໂກ ສາວຕຸຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພຸພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ອຖ ໂຂ ສາຊຸໂຫ ຈ ມິຄາຣນຕຕາ ສາໂຕ ຈ ເສຊຸນິຍນຕຕາ[໑] ເຍນາຍສມາ ນນຸທໂກ ເຕນຸປສງກມິສຸ ອຸປສງກມິຕຸວາ ອາຍສຸມນຸຕໍ ນນຸທກໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິສຸ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ໂຂ ສາຊຸຫໍ ມິຄາຣນຕຕາຣໍ ອາຍສຸມາ ນນຸທໂກ ເອຕທໂວຈ

"ເອຖ ຕຸມເຫ, ສາຊຸຫາ, ມາ ອນຸສສເວນ, ມາ ປຣມຸປຣາຍ, ມາ ອິຕິກິຣາຍ, ມາ ປິຝກສມຸປທາເນນ, ມາ ຕກຸກເຫຕຸ, ມາ ນຍເຫຕຸ, ມາ ອາກາຣປຣິວິຕກເກນ, ມາ ທິຝກິນິຊຊານກຂນຕິຍາ, ມາ ກພຸພຣູປຕາຍ, ມາ ສມໂຕ ໂນ ຄຣູຕິ. ຍທາ ຕຸມເຫ, ສາຊຸຫາ, ອຕຕນາວ ຊາເນຍຍາຖ 'ອິເມ ຣມມາ ອກຸສລາ, ອິເມ ຣມມາ ສາວຊຊາ, ອິເມ ຣມມາ ວິລລຸຄຣຫິຕາ, ອິເມ ຣມມາ ສມຕຕາ ສມາທິນນາ ອຫິຕາຍ ທຸກຂາຍ ສໍວຕຕນຕີ'ຕິ, ອຖ ຕຸມເຫ ສາຊຸຫາ ປຊເຫຍຍາຖ.

"ຕໍ ກີ ມລລຖ, ສາຊຸຫາ, ອຕຸຖິ ໂລໂກຕິ? "ເອວໍ, ກນຸເຕ. "ອກິຊຊາຕິ ໂຂ ອຫໍ, ສາຊຸຫາ, ເອຕມຕຖໍ ວທາມິ. ລຸທຸໂຣ ໂຂ ອຍໍ, ສາຊຸຫາ, ອກິຊຊາລຸ ປາຕມຸປິ ຫນຕິ, ອທິນຸນມຸປິ ອາທິຍຕິ, ປຣທາຣມຸປິ ຄຈຸຉຕິ, ມຸສາປິ ກຕິ, ປຣມຸປິ ຕຖຕຕາຍ ສມາທເປຕິ, ຍໍ ສ ໂຫຕິ ທີຝຣຕຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກຂາຍາຕິ. "ເອວໍ, ກນຸເຕ.

[໑] ໂຣຫໂຕ ຈ ເປຂຸຕິຍນຕຕາ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)

"ຕໍ ກິ ມຌ຺ຌຄ, ສາຌ຺ຫາ, ອຕ຺ຖິ ໂຫໂສຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. "ພ຺ຍາປາໂຫຕິ ໂຂ ອຫໍ, ສາຌ຺ຫາ, ເອຕມຕ຺ຖໍ ວຫາມິ. ທຸຝ຺ໂຖ ໂຂ ອຍໍ, ສາຌ຺ຫາ, ພ຺ຍາປປ຺ຣິຈຕ຺ໂຕ ປາຓມ຺ປິ ຫນຕິ, ອທິນ຺ນມ຺ປິ ອາທິຍຕິ, ປຣທາຣມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕິ, ມຸສາປິ ຠຓຕິ, ປຣມ຺ປິ ຕຖຕ຺ຕາຍ ສມາທເປຕິ, ຍໍ ສ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ.

"ຕໍ ກິ ມຌ຺ຌຄ, ສາຌ຺ຫາ, ອຕ຺ຖິ ໂມໂຫຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. "ອວິຊ຺ຊາຕິ ໂຂ ອຫໍ, ສາຌ຺ຫາ, ເອຕມຕ຺ຖໍ ວຫາມິ. ມູຌ຺ໂຫ ໂຂ ອຍໍ, ສາຌ຺ຫາ, ອວິຊ຺ຊາຄໂຕ ປາຓມ຺ປິ ຫນຕິ, ອທິນ຺ນມ຺ປິ ອາທິຍຕິ, ປຣທາຣມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕິ, ມຸສາປິ ຠຓຕິ, ປຣມ຺ປິ ຕຖຕ຺ຕາຍ ສມາທເປຕິ, ຍໍ ສ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ.

"ຕໍ ກິ ມຌ຺ຌຄ, ສາຌ຺ຫາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ ວາ ອກຸສລາ ວາຕິ? "ອກຸສລາ, ຠນ຺ເຕ. "ສາວຊ຺ຊາ ວາ ອນວຊ຺ຊາ ວາຕິ? "ສາວຊ຺ຊາ, ຠນ຺ເຕ. "ວິຌ຺ຌູຄຣຫິຕາ ວາ ວິຌ຺ຌູປ຺ປສຕ຺ຖາ ວາຕິ "ວິຌ຺ຌູຄຣຫິຕາ, ຠນ຺ເຕ. "ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? "ສມຕ຺ຕາ, ຠນ຺ເຕ, ສມາທິນ຺ນາ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ. ເອວໍ ໂນ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ.

"ອິຕິ ໂຂ, ສາຌ຺ຫາ, ຍໍ ຕໍ ອໂວຈຸມ຺ຫາ 'ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ສາຌ຺ຫາ, ມາ ອນຸສ຺ສເວນ, ມາ ປຣມ຺ປຣາຍ, ມາ ອິຕິກິຣາຍ, ມາ ປິຏກສມ຺ປທາເນນ, ມາ ຕກ຺ກເຫຕຸ, ມາ ນຍເຫຕຸ, ມາ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ເກນ, ມາ ທິຝ຺ຝິນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ, ມາ ຠພ຺ພຣູປຕາຍ, ມາ ສມໂຓ ໂນ ຄຣູຕິ. ຍທາ ຕຸມ຺ເຫ, ສາຌ຺ຫາ, ອຕ຺ຕນາວ ຊາເນຍ຺ຍາຖ ອິເມ ຘມ຺ມາ ອກຸສລາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ສາວຊ຺ຊາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ວິຌ຺ຌູຄຣຫິຕາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ສາຌ຺ຫາ, ປຊເຫຍ຺ຍາຖາ'ຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

"ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ສາຌ຺ຫາ, ມາ ອນຸສ຺ສເວນ, ມາ ປຣມ຺ປຣາຍ, ມາ ອິຕິກິຣາຍ, ມາ ປິຏກສມ຺ປທາເນນ, ມາ ຕກ຺ກເຫຕຸ, ມາ ນຍເຫຕຸ, ມາ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ເກນ, ມາ ທິຝ຺ຝິນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ, ມາ ຠພ຺ພຣູປຕາຍ, ມາ ສມໂຓ ໂນ ຄຣູຕິ. ຍທາ ຕຸມ຺ເຫ, ສາຌ຺ຫາ, ອຕ຺ຕນາວ ຊາເນຍ຺ຍາຖ 'ອິເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ອນວຊ຺ຊາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ວິຌ຺ຌູປ຺ປສຕ຺ຖາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ສມຕ຺ຕາ

ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ’ຕິ, ອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ສາຬ຺ຫາ, ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຖ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ສາຬ຺ຫາ, ອຕ຺ຖິ ອໂລໂຠຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ອນຠິຊ຺ຌາຕິ ໂຂ ອຫໍ, ສາຬ຺ຫາ, ເອຕມຕ຺ຖໍ ວທາມິ. ອລຸທ຺ໂຘ ໂຂ ອຍໍ, ສາຬ຺ຫາ, ອນຠິຊ຺ຌາລຸ ເນວ ປາຓໍ ຫນຕິ, ນ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍຕິ, ນ ປຣທາຣໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ມຸສາ ຠຓຕິ, ປຣມ຺ປິ ນ ຕຖຕ຺ຕາຍ ສມາທເປຕິ, ຍໍ ສ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ສາຬ຺ຫາ, ອຕ຺ຖິ ອໂທໂສຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ອພ຺ຍາປາໂທຕິ ໂຂ ອຫໍ, ສາຬ຺ຫາ, ເອຕມຕ຺ຖໍ ວທາມິ. ອທຸຏ຺ໂຐ ໂຂ ອຍໍ, ສາຬ຺ຫາ, ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເນວ ປາຓໍ ຫນຕິ, ນ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍຕິ, ນ ປຣທາຣໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ມຸສາ ຠຓຕິ, ປຣມ຺ປິ ນ ຕຖຕ຺ຕາຍ ສມາທເປຕິ, ຍໍ ສ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ສາຬ຺ຫາ, ອຕ຺ຖິ ອໂມໂຫຕິ? “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. “ວິຊ຺ຊາຕິ ໂຂ ອຫໍ, ສາຬ຺ຫາ, ເອຕມຕ຺ຖໍ ວທາມິ. ອມູຬ຺ໂຫ ໂຂ ອຍໍ, ສາຬ຺ຫາ, ວິຊ຺ຊາຄໂຕ ເນວ ປາຓໍ ຫນຕິ, ນ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍຕິ, ນ ປຣທາຣໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ມຸສາ ຠຓຕິ, ປຣມ຺ປິ ນ ຕຖຕ຺ຕາຍ ສມາທເປຕິ, ຍໍ ສ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ສາຬ຺ຫາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ ວາ ອກຸສລາ ວາຕິ? “ກຸສລາ, ຠນ຺ເຕ. “ສາວຊ຺ຊາ ວາ ອນວຊ຺ຊາ ວາຕິ? “ອນວຊ຺ຊາ, ຠນ຺ເຕ. “ວິຎ຺ຎຸຄຣຫິຕາ ວາ ວິຎ຺ຎຸປ຺ປສຕ຺ຖາ ວາຕີ “ວິຎ຺ຎຸປ຺ປສຕ຺ຖາ, ຠນ຺ເຕ. “ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? “ສມຕ຺ຕາ, ຠນ຺ເຕ, ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ. ເອວໍ ໂນ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ.

“ອິຕິ ໂຂ, ສາຬ຺ຫາ, ຍໍ ຕໍ ອໂວຈຸມ຺ຫາ ‘ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ສາຬ຺ຫາ, ມາ ອນຸສ຺ສເວນ, ມາ ປຣມ຺ປຣາຍ, ມາ ອິຕິກິຣາຍ, ມາ ປິຏກສມ຺ປທາເນນ, ມາ ຕກ຺ກເຫຕຸ, ມາ ນຍເຫຕຸ, ມາ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ເກນ, ມາ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ, ມາ ຠພ຺ພຣູປຕາຍ, ມາ ສມໂຓ ໂນ ຄຣູຕິ. ຍທາ ຕຸມ຺ເຫ, ສາຬ຺ຫາ, ອຕ຺ຕນາວ ຊາເນຍ຺ຍາຖ ອິເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ອນວຊ຺ຊາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ວິຎ຺ຎຸປ຺ປສຕ຺ຖາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ

ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ. ອຖ ຕຸມ຺ເຫ, ສາວຸຫາ, ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຖາ'ຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

"ສ ໂຂ ໂສ, ສາວຸຫາ, ອຣິຍສາວໂກ ເອວໍ ວິຄຕາກິຊ຺ໂຊ ວິຄຕພ຺ຍາປາໂທ ອສມ຺ມູຣ຺ໂຫ ສມ຺ປຊາໂນ ປຕິສ຺ສໂຕ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ໆເປໆ ກຣຸຓາ ໆເປໆ ມຸທິຕາ ໆເປໆ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ຕຖາ ທຸຕິຍໍ, ຕຖາ ຕຕິຍໍ, ຕຖາ ຈຕ຺ຕ຺ຖໍ, ອິຕິ ອຸທ຺ຜມໂຜ ຕິຣິຍໍ ສພ຺ພທິ ສພ຺ພຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິປຸເລນ ມຫຄ຺ຄເຕນ ອປ຺ປມາເຕນ ອເວເຣນ ອພ຺ຍາປຊ຺ເຊນ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອຕ຺ຖິ ອິທໍ, ອຕ຺ຖິ ຫີນໍ, ອຕ຺ຖິ ປຓີຕໍ, ອຕ຺ຖິ ອິມສ຺ສ ສລ຺ຍາຄຕສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣິ[1] ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ກວາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ ອວິຊ຺ຊາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມິ ວິມຸຕ຺ຕມິຕິ ຌາຓໍ ໂຫຕິ. 'ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ'ຕິ ປຊານາຕິ.

"ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ 'ອຫຸ ປຸພ຺ເພ ໂລໂກ, ຕທຫຸ ອກຸສລໍ, ໂສ ເອຕຣຫິ ນຕ຺ຖິ, ອິຈ຺ເຈຕໍ ກຸສລໍ; ອຫຸ ປຸພ຺ເພ ໂທໂສ ໆເປໆ ອຫຸ ປຸພ຺ເພ ໂມໂຫ, ຕທຫຸ ອກຸສລໍ, ໂສ ເອຕຣຫິ ນຕ຺ຖິ, ອິຈ຺ເຈຕໍ ກຸສລນ຺ຕິ. ໂສ ທິຝ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ນິຈ຺ຉາໂຕ ນິພ຺ພຸໂຕ ສີຕິກູໂຕ ສຸຂປ຺ປຜິສໍເວທີ ພ຺ຣຫ຺ມກູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣຕີຕິ. ຉຝ຺ຖໍ.

໗. ກຖາວຕ຺ຖຸສຸຕ຺ຕໍ

໖໘. "ຕີຓີມານິ, ກິກ຺ຂເວ, ກຖາວຕ຺ຖູນິ. ກຕມານິ ຕີຓີ? ອຕີຕໍ ວາ, ກິກ຺ຂເວ, ອທ຺ຘານໍ ອາຣພ຺ກ ກຖໍ ກເຖຍ຺ຍ 'ເອວໍ ອໂຫສິ ອຕີຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ. ອນາຄຕໍ ວາ, ກິກ຺ຂເວ, ອທ຺ຘານໍ ອາຣພ຺ກ ກຖໍ ກເຖຍ຺ຍ 'ເອວໍ ກວິສ຺ສຕິ ອນາຄຕມທ຺ຘານນ຺ຕິ. ເອຕຣຫິ ວາ, ກິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອທ຺ຘານໍ ອາຣພ຺ກ ກຖໍ ກເຖຍ຺ຍ 'ເອວໍ ໂຫຕິ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນມທ຺ຘານນ຺ຕິ[໔].

"ກຖາສມ຺ປໂຍເຄນ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ ຍທິ ວາ ກຈ຺ໂຉ ຄຄຍທິ ວາ ອກຈ຺ໂຉຕິ. ສຈາຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຌ຺ຫໍ ປຸຝ຺ໂຖ ສມາໂນ

[1]. ອຸຕ຺ຕຣີ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

[໔]. ເອວໍ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນມນ຺ຕິ (ສີ, ອິ, ກ), ເອວໍ ໂຫຕິ ເອຕຣຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນມນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ເອກໍສພ຺ຍາກຣຓີຍໍ ປຎ຺ຫໍ ນ ເອກໍເສນ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ວິຠຊ຺ຊພ຺ຍາກຣຓີຍໍ ປຎ຺ຫໍ ນ ວິຠຊ຺ຊ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ປຏິປຸຈ຺ຉາພ຺ຍາກຣຓີຍໍ ປຎ຺ຫໍ ນ ປຏິປຸຈ຺ຉາ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ຐປນີຍໍ ປຎ຺ຫໍ ນ ຐເປຕິ[໑], ເອວໍ ສນ຺ຕາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອກຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ. ສເຈ ປນາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ເອກໍສພ຺ຍາກຣຓີຍໍ ປຎ຺ຫໍ ເອກໍເສນ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ວິຠຊ຺ຊພ຺ຍາກຣຓີຍໍ ປຎ຺ຫໍ ວິຠຊ຺ຊ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ປຏິປຸຈ຺ຉາພ຺ຍາກຣຓີຍໍ ປຎ຺ຫໍ ປຏິປຸຈ຺ຉາ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ຐປນີຍໍ ປຎ຺ຫໍ ຐເປຕິ, ເອວໍ ສນ຺ຕາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ກຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ.

"ກຖາສມ຺ປໂຍເຄນ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ ຍທິ ວາ ກຈ຺ໂຉ ຍທິ ວາ ອກຈ຺ໂຉຕິ. ສຈາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ຐານາຐາເນ ນ ສຓ຺ຐາຕິ ປຣິກປ຺ເປ ນ ສຓ຺ຐາຕິ ອຎ຺ຎາຕວາເທ[໔] ນ ສຓ຺ຐາຕິ ປຏິປທາຍ ນ ສຓ຺ຐາຕິ, ເອວໍ ສນ຺ຕາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອກຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ. ສເຈ ປນາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ຐານາຐາເນ ສຓ຺ຐາຕິ ປຣິກປ຺ເປ ສຓ຺ຐາຕິ ອຎ຺ຎາຕວາເທ ສຓ຺ຐາຕິ ປຏິປທາຍ ສຓ຺ຐາຕິ, ເອວໍ ສນ຺ຕາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ກຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ.

"ກຖາສມ຺ປໂຍເຄນ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ ຍທິ ວາ ກຈ຺ໂຉ ຍທິ ວາ ອກຈ຺ໂຉຕິ. ສຈາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ອຎ຺ເຎນຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ, ເອວໍ ສນ຺ຕາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອກຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ. ສເຈ ປນາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ນ ອຎ຺ເຎນຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣຕິ ນ ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມຕິ, ນ ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ ເອວໍ ສນ຺ຕາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ກຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ.

"ກຖາສມ຺ປໂຍເຄນ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ ຍທິ ວາ ກຈ຺ໂຉ ຍທິ ວາ ອກຈ຺ໂຉຕິ. ສຈາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ອຠິຫຣຕິ ອຠິມທ຺ທຕິ ອນຸປຊຄ຺ຆຕິ[໕] ຂລິຕໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ເອວໍ ສນ຺ຕາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອກຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ. ສເຈ ປນາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ ນາຠິຫຣຕິ ນາຠິມທ຺ທຕິ ນ ອນຸປຊຄ຺ຆຕິ ນ ຂລິຕໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ເອວໍ ສນ຺ຕາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ກຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ.

---

໑. ອຕປນີຍໍ ປຎ຺ຫໍ ນ ຖເປຕິ (ກ)

໔. ອຎ຺ຎວາເທ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ອຎ຺ຎາຕວາເຣ (ກ)

໕. ອນຸສໍຊຄ຺ຆຕິ (ກ)

“ກຖາສມ຺ປໂຍເຄນ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ເວທິຕພ຺ໂພ ຍທິ ວາ ສອຸປນິໂສ ຍທິ ວາ ອນຸປນິໂສຕິ. ອໂນຫິຕໂສໂຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຸປນິໂສ ໂຫຕິ, ໂອຫິຕໂສໂຕ ສອຸປນິໂສ ໂຫຕິ. ໂສ ສອຸປນິໂສ ສມາໂນ ອຠິຊານາຕິ ເອກໍ ຘມ຺ມໍ, ປຣິຊານາຕິ ເອກໍ ຘມ຺ມໍ, ປຊຫຕິ ເອກໍ ຘມ຺ມໍ, ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ ເອກໍ ຘມ຺ມໍ. ໂສ ອຠິຊານນ຺ໂຕ ເອກໍ ຘມ຺ມໍ, ປຣິຊານນ຺ໂຕ ເອກໍ ຘມ຺ມໍ, ປຊຫນ຺ໂຕ ເອກໍ ຘມ຺ມໍ, ສຈ຺ຉິກໂຣນ຺ໂຕ ເອກໍ ຘມ຺ມໍ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິໍ ຜຸສຕິ. ເອຕທຕ຺ຖາ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຖາ; ເອຕທຕ຺ຖາ ມນ຺ຕນາ; ເອຕທຕ຺ຖາ ອຸປນິສາ; ເອຕທຕ຺ຖໍ ໂສຕາວຘານໍ, ຍທິທໍ ອນຸປາທາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິໂມກ຺ໂຂຕິ.

“ເຍ ວິຣຸທ຺ຘາ ສລ຺ລປນ຺ຕິ, ວິນິວິຏ຺ຐາ ສມຸສ຺ສິຕາ;
ອນຣິຍຄຸຓມາສຊ຺ຊ, ອຌ຺ໂຌຌ຺ຌວິວເຣສິໂນ
ທຸພ຺ຠາສິຕໍ ວິກ຺ຂລິຕໍ, ສມ຺ປໂມຫໍ [໑] ປຣາຊຍໍ.
ອຌ຺ໂຌຌ຺ຌສ຺ສາຠິນນ຺ທນ຺ຕິ, ຕທຣິໂຍ ກຖນາຈເຣ [໒].
ສເຈ ຈສ຺ສ ກຖາກາໂມ, ກາລມຌ຺ຌາຍ ປຓ຺ຑິໂຕ;
ຘມ຺ມຏ຺ຐປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ, ຍາ ອຣິຍຈຣິຕາ [໓] ກຖາ.
ຕໍ ກຖໍ ກຖເຍ ຘີໂຣ, ອວິຣຸທ຺ໂຘ ອນຸສ຺ສິໂຕ;
ອນຸນ຺ນເຕນ ມນສາ, ອປຬາໂສ ອສາຫໂສ.
ອນຸສູຍາຍມາໂນ ໂສ, ສມ຺ມທຌ຺ຌາຍ ຠາສຕິ;
ສຸຠາສິຕໍ ອນຸໂມເທຍ຺ຍ, ທຸພ຺ຠເຏ ນາປສາທເຍ [໔].
ອຸປາຣມ຺ຠໍ ນ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຂລິຕຌ຺ຈ ນ ຄາຫເຍ [໕].
ນາຠິຫເຣ ນາຠິມທ຺ເທ, ນ ວາຈໍ ປຍຸຕໍ ຠເຓ.
ອຌ຺ຌາຕຕ຺ຖໍ ປສາທຕ຺ຖໍ, ສຕໍ ເວ ໂຫຕິ ມນ຺ຕນາ;
ເອວໍ ໂຂ ອຣິຍາ ມນ຺ເຕນ຺ຕິ, ເອສາ ອຣິຍານ ມນ຺ຕນາ;
ເອຕທຌ຺ຌາຍ ເມຘາວີ, ນ ສມຸສ຺ເສຍ຺ຍ ມນ຺ຕເຍຕິ.

ສຕ຺ຕມໍ;

໘. ອຌ຺ຌຕິຕ຺ຖິຍສຸຕ຺ຕໍ

໖໙. “ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຌ຺ຌຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ‘ຕໂຍເມ, ອາວຸໂສ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ຕໂຍ? ຣາໂຄ ໂທໂສ ໂມໂຫ. ອິເມ ໂຂ

---

໑. ສສມ຺ໂມຫໍ (ກ) ໒. ຕທຣິໂຍ ນ ກຖໍ ວເທ (ກ) ໓. ອຣິຍຌ຺ຈຣິຕາ (ສີ), ອຣິຍາທິກາ (ກ)
໔. ນາວສາທເຍ (ສີ, ອີ) ໕. ນ ກາສເຍ (ກ)

ອາວຸໂສ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ. ອິເມສໍ, ອາວຸໂສ, ຕິຓ຺ຓໍ ຘມ຺ມານໍ ໂກ ວິເສໂສ ໂກ ອຘິປ຺ປຍາໂສ [1] ກິໍ ນານາກຣຓນ຺ຕິ? ເອວໍ ປຸຏ຺ຐາ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ກິນ຺ຕິ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຖາຕິ? "ຠຄວໍມູລກາ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ ຠຄວໍເນຕ຺ຕິກາ ຠຄວໍປຏິສຣຓາ. ສາຘຸ ວຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ປຏິຠາຕຸ ເອຕສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ. ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. "ເຕນ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ 'ຕໂຍເມ, ອາວຸໂສ, ຘມ຺ມາ. ກຕເມ ຕໂຍ? ຣາໂຄ, ໂທໂສ, ໂມໂຫ ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຕໂຍ ຘມ຺ມາ; ອິເມສໍ, ອາວຸໂສ, ຕິຓ຺ຓໍ ຘມ຺ມານໍ ໂກ ວິເສໂສ ໂກ ອຘິປ຺ປຍາໂສ ກິໍ ນານາກຣຓນ຺ຕິ? ເອວໍ ປຸຏ຺ຐາ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຖ 'ຣາໂຄ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ ທນ຺ຘວິຣາຄີ, ໂທໂສ ມຫາສາວຊ຺ໂຊ ຂິປ຺ປວິຣາຄີ, ໂມໂຫ ມຫາສາວຊ຺ໂຊ ທນ຺ຘວິຣາຄີຕິ.

"'ໂກ ປນາວຸໂສ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ຣາໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ຣາໂຄ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ? 'ສຸຠນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ ຕສ຺ສ ສຸຠນິມິຕ຺ຕໍ ອໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣໂຕ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ຣາໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ຣາໂຄ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ຣາໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ຣາໂຄ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ.

"'ໂກ ປນາວຸໂສ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ໂທໂສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ໂທໂສ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ'ຕິ? 'ປຏິຆນິມິຕ຺ຕໍ ຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ. ຕສ຺ສ ປຏິຆນິມິຕ຺ຕໍ ອໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣໂຕ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ໂທໂສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ໂທໂສ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ

---

໑. ອຘິປ຺ປາໂຍ (ສີ), ອຘິປ຺ປາຍາໂສ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ອຘິ+ ປ+ຍສຸ+ຓ = ອຘິປ຺ປຍາໂສ.

ເວປຸລຸລາຍ ສໍວຕຸຕຕີ. ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈຸຈໂຍ ເຍນ ອນຸປຸປນຸໂນ ວາ ໂທໂສ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ວາ ໂທໂສ ກິຍຸໂຍກາວາຍ ເວປຸລຸລາຍ ສໍວຕຸຕຕີຕີ.

“‘ໂກ ປນາວຸໂສ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈຸຈໂຍ ເຍນ ອນຸປຸປນຸໂນ ວາ ໂມໂຫ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ວາ ໂມໂຫ ກິຍຸໂຍກາວາຍ ເວປຸລຸລາຍ ສໍວຕຸຕຕີຕີ? ‘ອໂຍນິໂສ ມນສິກາໂຣ ຕິສຸສ ວຈນີຍໍ. ຕສຸສ ອໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣໂຕ ອນຸປຸປນຸໂນ ວາ ໂມໂຫ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ວາ ໂມໂຫ ກິຍຸໂຍກາວາຍ ເວປຸລຸລາຍ ສໍວຕຸຕຕີ. ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈຸຈໂຍ ເຍນ ອນຸປຸປນຸໂນ ວາ ໂມໂຫ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ວາ ໂມໂຫ ກິຍຸໂຍກາວາຍ ເວປຸລຸລາຍ ສໍວຕຸຕຕີຕີ.

“‘ໂກ ປນາວຸໂສ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈຸຈໂຍ ເຍນ ອນຸປຸປນຸໂນ ເຈວ ຣາໂຄ ນຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ຈ ຣາໂຄ ປຫີຍຕີຕີ? ‘ອສຸກນິມິຕຸຕນຸຕິສຸສ ວຈນີຍໍ. ຕສຸສ ອສຸກນິມິຕຸຕໍ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣໂຕ ອນຸປຸປນຸໂນ ເຈວ ຣາໂຄ ນຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ຈ ຣາໂຄ ປຫີຍຕີ. ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈຸຈໂຍ ເຍນ ອນຸປຸປນຸໂນ ເຈວ ຣາໂຄ ນຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ຈ ຣາໂຄ ປຫີຍຕີຕີ.

“‘ໂກ ປນາວຸໂສ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈຸຈໂຍ ເຍນ ອນຸປຸປນຸໂນ ເຈວ ໂທໂສ ນຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ຈ ໂທໂສ ປຫີຍຕີຕີ? ‘ເມຕຸຕາ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕີຕິສຸສ ວຈນີຍໍ. ຕສຸສ ເມຕຸຕໍ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣໂຕ ອນຸປຸປນຸໂນ ເຈວ ໂທໂສ ນຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ຈ ໂທໂສ ປຫີຍຕີ. ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈຸຈໂຍ ເຍນ ອນຸປຸປນຸໂນ ເຈວ ໂທໂສ ນຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ຈ ໂທໂສ ປຫີຍຕີຕີ.

“‘ໂກ ປນາວຸໂສ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈຸຈໂຍ ເຍນ ອນຸປຸປນຸໂນ ເຈວ ໂມໂຫ ນຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ຈ ໂມໂຫ ປຫີຍຕີຕີ? ‘ໂຍນິໂສ ມນສິກາໂຣ ຕິສຸສ ວຈນີຍໍ. ຕສຸສ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣໂຕ ອນຸປຸປນຸໂນ ເຈວ ໂມໂຫ ນຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ຈ ໂມໂຫ ປຫີຍຕີ. ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ເຫຕຸ ອຍໍ ປຈຸຈໂຍ ເຍນ ອນຸປຸປນຸໂນ ວາ ໂມໂຫ ນຸປຸປຊຸຊຕິ ອຸປຸປນຸໂນ ຈ ໂມໂຫ ປຫີຍຕີຕີ. ອຍຸກມໍ.

໙. ອກຸສລມູລສຸຕ຺ຕំ

໗໐. "ຕີណិມານិ, ភិក຺ខເວ, ອກຸສລមູລານិ. ກຕមານិ ຕីណិ? ໂລໂភ ອກຸສລມູລំ, ໂທໂສ ອກຸສលມູລំ, ໂມໂហ ອກຸສលມູລំ.

"ຍທបិ, ភិក຺ខເວ, ໂລໂភ ຕທបិ ອກຸສລມູລំ [໑]; ຍທបិ ລុທ຺ໂធ ອភិសង຺ខໂຣຕិ ກាເយន វាចាយ មនសា ຕທបិ ອກຸສລំ [໒]; ຍທបិ ລុທ຺ໂធ ໂលເភន ອភិភູໂຕ បរិយាທិណ຺ណចិត຺ໂຕ បរស຺ស ອសតា ທុក຺ខំ ອຸប຺បាທយតិ [໓] វເធន វា ពន຺ធເនន វា ຊានិយា វា គរហាយ វា បព຺ពាជនាយ វា ពលវម຺ហិ ពលត຺ໂថ ອិតិបិ ຕທបិ ອກຸສລំ [໔]. ອិតិស຺ស, ເម ໂលភជា ໂលភនិທានា ໂលភសមុທយា ໂលភបច຺ចយា ອເនເກ បាបកា ອກຸສລា ធម຺មា សម຺ភវន຺តិ.

"ຍທបិ, ភិក຺ខເວ, ໂທໂສ ຕທបិ ອກຸສលມູລំ; ຍທបិ ທុដ຺ໂឋ ອភិសង຺ខໂរតិ ກាເយន វាចាយ មនសា ຕທបិ ອກຸສລំ; ຍທបិ ທុដ຺ໂឋ ໂທເសន ອភិភູໂຕ បរិយាທិណ຺ណចិត຺ໂຕ បរស຺ស ອសតា ທុក຺ខំ ອຸប຺បាທយតិ វເធន វា ពន຺ធເនន វា ຊានិយា វា គរហាយ វា បព຺ពាជនាយ វា ពលវម຺ហិ ពលត຺ໂថ ອិតិបិ ຕທបិ ອກຸສລំ. ອិតិស຺សເម ໂທសជា ໂທសនិທានា ໂທសសមុທយា ໂທសបច຺ចយា ອເនເក បាបកា ອກຸສລា ធម຺មា សម຺ភវន຺តិ.

"ຍທបិ, ភិក຺ខເវ, ໂមໂហ ຕທបិ ອກຸສលມູລំ; ຍທបិ មູឡ຺ໂហ ອភិសង຺ខໂរតិ ກាເយន វាចាយ មនសា ຕທបិ ອກຸສລំ; ຍທបិ មូឡ຺ໂហ ໂមເហន ອភិភូໂຕ បរិយាທិណ຺ណចិត຺ໂຕ បរស຺ស ອសតា ທុក຺ខំ ອុប຺បាທយតិ វເធន វា ពន຺ធເនន វា ຊានិយា វា គរហាយ វា បព຺ពាជនាយ វា ពលវម຺ហិ ពលត຺ໂថ ອិតិបិ ຕທបិ ອກຸສລំ. ອិតិស຺ស, ເម ໂមហជា ໂមហនិທានា ໂមហសមុທយា ໂមហបច຺ចយា ອເនເក បាបកា ອກຸສລា ធម຺មា សម຺ភវន຺តិ. ເອវរូໂប ចាយំ, ភិក຺ខເវ, បុគ຺គໂល វុច຺ចតិ ອកាលវាທីតិបិ, ອភូតវាທីតិបិ, ອនត຺ថវាທីតិបិ, ອធម຺មវាທីតិបិ, ອវិនយវាທីតិបិ.

---

໑. ອກຸສລំ (សី, ស຺យា, កំ, ອិ)
໒. ອຸປហហតិ (សី, ស຺យា, កំ, ອិ)
໓. ອກຸສລມូលំ (ក)
໔. ອិທំ បន ស຺ព຺ពត຺ថបិ ເອវເមវ ທិស຺សតិ.

"ກສຸມາ ຈາຍໍ, ກິກຸຂເວ, ເອວຣູໂປ ປຸຄຸຄໂລ ວຸຈຸຈຕິ ອກາລວາທີຕິປິ, ອກູຕວາທີຕິປິ, ອນຕຸຖວາທີຕິປິ, ອຘມຸມວາທີຕິປິ, ອວິນຍວາທີຕິປິ? ຕຖາຫາຍໍ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ປຣສຸສ ອສຕາ ທຸກຸຂໍ ອຸປຸປາທຍຕິ ວເຘນ ວາ ພນຸຘເນນ ວາ ຊານິຍາ ວາ ຄຣຫາຍ ວາ ປພຸພາຊນາຍ ວາ ພລວມຸທິ ພລຕຸໂຖ ອິຕິປິ. ກູເຕນ ໂຂ ປນ ວຸຈຸຈມາໂນ ອວຊານາຕິ, ໂນ ປຜິຊານາຕິ; ອກູເຕນ ວຸຈຸຈມາໂນ ນ ອາຕປຸປໍ ກໂຣຕິ, ຕສຸສ ນິພຸເພກນາຍ ອິຕິເປຕໍ ອຕຈຸຈໍ ອິຕິເປຕໍ ອກູຕນຸຕິ. ຕສຸມາ ເອວຣູໂປ ປຸຄຸຄໂລ ວຸຈຸຈຕິ ອກາລວາທີຕິປິ, ອກູຕວາທີຕິປິ, ອນຕຸຖວາທີຕິປິ, ອຘມຸມວາທີຕິປິ, ອວິນຍວາທີຕິປິ.

"ເອວຣູໂປ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ໂລກເຊຫິ ປາປເກຫິ ອກຸສເລຫິ ຘມຸເມຫິ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸໂຕ ທິຍຸເຖ ເຈວ ຘມຸເມ ທຸກຸຂໍ ວິຫຣຕິ, ສວິຆາຕໍ ສອຸປາຍາສໍ ສປຣິລາຫໍ. ກາຍສຸສ ຈ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ທຸຄຸຄຕິ ປາຜິກງຸຂາ.

"ໂທສເຊຫິ ໆເປໆ ໂມຫເຊຫິ ປາປເກຫິ ອກຸສເລຫິ ຘມຸເມຫິ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸໂຕ ທິຍຸເຖ ເຈວ ຘມຸເມ ທຸກຸຂໍ ວິຫຣຕິ, ສວິຆາຕໍ ສອຸປາຍາສໍ ສປຣິລາຫໍ. ກາຍສຸສ ຈ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ທຸຄຸຄຕິ ປາຜິກງຸຂາ. ເສຍຸຍຖາປິ, ກິກຸຂເວ, ສາໂລ ວາ ຘໂວ ວາ ຜນຸທໂນ ວາ ຕີຫິ ມາລຸວາລຕາຫິ ອຸທຸຘສຸໂຕ ປຣິໂຍນທຸໂຘ ອນຍໍ ອາປຊຸຊຕິ, ພຸຍສນໍ ອາປຊຸຊຕິ, ອນຍພຸຍສນໍ ອາປຊຸຊຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເອວຣູໂປ ປຸຄຸຄໂລ ໂລກເຊຫິ ປາປເກຫິ ອກຸສເລຫິ ຘມຸເມຫິ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸໂຕ ທິຍຸເຖ ເຈວ ຘມຸເມ ທຸກຸຂໍ ວິຫຣຕິ, ສວິຆາຕໍ ສອຸປາຍາສໍ ສປຣິລາຫໍ. ກາຍສຸສ ຈ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ທຸຄຸຄຕິ ປາຜິກງຸຂາ.

"ໂທສເຊຫິ ໆເປໆ ໂມຫເຊຫິ ປາປເກຫິ ອກຸສເລຫິ ຘມຸເມຫິ ອກິກູໂຕ ປຣິຍາທິນຸນຈິຕຸໂຕ ທິຍຸເຖ ເຈວ ຘມຸເມ ທຸກຸຂໍ ວິຫຣຕິ ສວິຆາຕໍ ສອຸປາຍາສໍ ສປຣິລາຫໍ. ກາຍສຸສ ຈ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ທຸຄຸຄຕິ ປາຜິກງຸຂາ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຕິ ອກຸສລມູລານີຕິ.

"ຕີຕິມານິ, ກິກຸຂເວ, ກຸສລມູລານິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ອໂລໂກ ກຸສລມູລໍ, ອໂທໂສ ກຸສລມູລໍ, ອໂມໂຫ ກຸສລມູລໍ.

"ຍທປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂລໂຠ ຕທປິ ກຸສລມູລໍ[໑]; ຍທປິ ອລຸທ຺ໂຘ ອຠິສງ຺ຂໂຣຕິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ ຕທປິ ກຸສລໍ[໔]; ຍທປິ ອລຸທ຺ໂຘ ໂລເຠນ ອນຠິຠູໂຕ ອປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ນ ປຣສ຺ສ ອສຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາທຍຕິ ວເຘນ ວາ ພນ຺ຘເນນ ວາ ຊານິຍາ ວາ ຄຣຫາຍ ວາ ປພ຺ພາຊນາຍ ວາ ພລວມ຺ຫິ ພລຕ຺ໂຖ ອິຕິປິ ຕທປິ ກຸສລໍ. ອິຕິສ຺ສເມ ອໂລຠຊາ ອໂລຠນິທານາ ອໂລຠສມຸທຍາ ອໂລຠປຈ຺ຈຍາ ອເນເກ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ.

"ຍທປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂທໂສ ຕທປິ ກຸສລມູລໍ; ຍທປິ ອທຸຏ຺ໂຐ ອຠິສງ຺ຂໂຣຕິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ ຕທປິ ກຸສລໍ; ຍທປິ ອທຸຏ຺ໂຐ ໂທເສນ ອນຠິຠູໂຕ ອປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ນ ປຣສ຺ສ ອສຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາທຍຕິ ວເຘນ ວາ ພນ຺ຘເນນ ວາ ຊານິຍາ ວາ ຄຣຫາຍ ວາ ປພ຺ພາຊນາຍ ວາ ພລວມ຺ຫິ ພລຕ຺ໂຖ ອິຕິປິ ຕທປິ ກຸສລໍ. ອິຕິສ຺ສເມ ອໂທສຊາ ອໂທສນິທານາ ອໂທສສມຸທຍາ ອໂທສປຈ຺ຈຍາ ອເນເກ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ.

"ຍທປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂມໂຫ ຕທປິ ກຸສລມູລໍ; ຍທປິ ອມູຬ຺ໂຫ ອຠິສງ຺ຂໂຣຕິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ ຕທປິ ກຸສລໍ; ຍທປິ ອມູຬ຺ໂຫ ໂມເຫນ ອນຠິຠູໂຕ ອປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ນ ປຣສ຺ສ ອສຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາທຍຕິ ວເຘນ ວາ ພນ຺ຘເນນ ວາ ຊານິຍາ ວາ ຄຣຫາຍ ວາ ປພ຺ພາຊນາຍ ວາ ພລວມ຺ຫິ ພລຕ຺ໂຖ ອິຕິປິ ຕທປິ ກຸສລໍ. ອິຕິສ຺ສເມ ອໂມຫຊາ ອໂມຫນິທານາ ອໂມຫສມຸທຍາ ອໂມຫປຈ຺ຈຍາ ອເນເກ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ. ເອວຣູໂປ ຈາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາລວາທີຕິປິ, ຠູຕວາທີຕິປິ, ອຕ຺ຖວາທີຕິປິ, ຘມ຺ມວາທີຕິປິ, ວິນຍວາທີຕິປິ.

"ກສ຺ມາ ຈາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາລວາທີຕິປິ, ຠູຕວາທີຕິປິ, ອຕ຺ຖວາທີຕິປິ, ຘມ຺ມວາທີຕິປິ, ວິນຍວາທີຕິປິ? ຕຖາຫາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ນ ປຣສ຺ສ ອສຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາທຍຕິ ວເຘນ ວາ ພນ຺ຘເນນ ວາ ຊານິຍາ ວາ ຄຣຫາຍ ວາ ປພ຺ພາຊນາຍ ວາ ພລວມ຺ຫິ ພລຕ຺ໂຖ ອິຕິປິ. ຠູເຕນ ໂຂ ປນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ປຏິຊານາຕິ ໂນ ອວຊານາຕິ; ອຠູເຕນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອາຕປ຺ປໍ ກໂຣຕິ ຕສ຺ສ ນິພ຺ເພຐນາຍ 'ອິຕິເປຕໍ ອຕຈ຺ຉໍ, ອິຕິເປຕໍ ອຠູຕນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ

---

໑. ກຸສລໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ກຸສລມູລໍ (ກ)

ເອວຣູໂປ ປຸຄຸຄໂລ ວຸຈຸຈຕິ ກາລວາທີຕິປິ, ອຕຸຖວາທີຕິປິ, ຘມຸມວາທີຕິປິ, ວິນຍວາທີຕິປິ.

"ເອວຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ໂລກຊາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ປຫີນາ ອຸຈຸຊິນຸນມູລາ ຕາລາວຕຸຖຸກຕາ ອນກາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທຘມຸມາ. ທິຎຸເວາ ຘມຸເມ ສຸຂໍ ວິຫຣຕິ ອວິຆາຕໍ ອນຸປາຍາສໍ ອປຣິຬາທໍ. ທິຎຸເວາ ຘມຸເມ ປຣິນິພຸພາຍຕິ.

"ໂທສຊາ ฯເປฯ ປຣິນິພຸພາຍຕິ. ໂມຫຊາ ฯເປฯ ປຣິນິພຸພາຍຕິ. ເສຍຸຍຖາປິ ກິກຸຂເວ, ສາໂລ ວາ ຘໂວ ວາ ຜນຸທໂນ ວາ ຕີຫິ ມາລຸວາລຕາຫິ ອຸທຸຘສຸໂຕ ປຣິໂຍນທຸໂຘ. ອຖ ປຸຣິໂສ ອາຄຈຸເຍຍຸຍ ກຸທຸທາລປິຜກໍ [໑] ອາທາຍ. ໂສ ຕໍ ມາລຸວາລຕໍ ມູເລ ຊິນຸເທຍຸຍ, ມູເລ ເຊຕຸວາ ປລິຂເຕຍຸຍ, ປລິຂຕິຕຸວາ ມູລານິ ອຸທຸຘເຣຍຸຍ, ອນຸຕມໂສ ອຸສີຣນາຣິມຕຸຕານິປິ [໒]. ໂສ ຕໍ ມາລຸວາລຕໍ ຂຕຸທາຂຕຸທິກໍ ຊິນຸເທຍຸຍ, ຂຕຸທາຂຕຸທິກໍ ເຊຕຸວາ ຜາເລຍຸຍ, ຜາເລຕຸວາ ສກລິກໍ ສກລິກໍ ກເຣຍຸຍ, ສກລິກໍ ສກລິກໍ ກຣິຕຸວາ ວາຕາຕເປ ວິໂສເສຍຸຍ, ວາຕາຕເປ ວິໂສເສຕຸວາ ອຄຸຄິນາ ຫເຫຍຸຍ, ອຄຸຄິນາ ຫຫິຕຸວາ ມສີ ກເຣຍຸຍ, ມສີ ກຣິຕຸວາ ມຫາວາເຕ ວາ ໂອຜຸເຕຍຸຍ ນທິຍາ ວາ ສີຆໂສຕາຍ ປວາເຫຍຸຍ. ເອວມສຸສ [໓] ຕາ, ກິກຸຂເວ, ມາລຸວາລຕາ ອຸຈຸຊິນຸນມູລາ ຕາລາວຕຸຖຸກຕາ ອນກາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທຘມຸມາ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເອວຣູປສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ໂລກຊາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ປຫີນາ ອຸຈຸຊິນຸນມູລາ ຕາລາວຕຸຖຸກຕາ ອນກາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທຘມຸມາ. ທິຎຸເວາ ຘມຸເມ ສຸຂໍ ວິຫຣຕິ ອວິຆາຕໍ ອນຸປາຍາສໍ ອປຣິຬາທໍ. ທິຎຸເວາ ຘມຸເມ ປຣິນິພຸພາຍຕິ.

"ໂທສຊາ ฯເປฯ ໂມຫຊາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ປຫີນາ ອຸຈຸຊິນຸນມູລາ ຕາລາວຕຸຖຸກຕາ ອນກາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທຘມຸມາ. ທິຎຸເວາ ຘມຸເມ ສຸຂໍ ວິຫຣຕິ ອວິຆາຕໍ ອນຸປາຍາສໍ ອປຣິຬາທໍ. ທິຎຸເວາ ຘມຸເມ ປຣິນິພຸພາຍຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຕີ ກຸສລມູລານີຕິ. ນວມໍ.

---

໑. ກຸທຸທາລປິຜກໍ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ອຸສີຣນາຣມຕຸຕານິປິ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)
໓. ເອວມສຸສຸ (ສີ), ເອວສຸສຸ (ກ)

໑໐. ອຸໂປສຖສຸຕ຺ຕໍ

໗໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ອຖ ໂຂ ວິສາຂາ ມິຄາຣມາຕາ ຕທຫຸໂປສເຖ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ວິສາຂໍ ມິຄາຣມາຕຣໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ “ຫນ຺ທ ກຸໂຕ ນຸ ຕ຺ວໍ, ວິສາເຂ, ອາຄຈ຺ຉສິ ທິວາ ທິວສ຺ສາຕິ? “ອຸໂປສຖາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຊ຺ຊ ອຸປວສາມີຕິ.

“ຕໂຍ ໂຂເມ, ວິສາເຂ, ອຸໂປສຖາ. ກຕເມ ຕໂຍ? ໂຄປາລກຸໂປສໂຖ, ນິຄຓ຺ຐຸໂປສໂຖ, ອຣິຍຸໂປສໂຖ. ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ໂຄປາລກຸໂປສໂຖ ໂຫຕິ? ເສຍ຺ຍຖາປິ, ວິສາເຂ, ໂຄປາລໂກ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ສາມິການໍ ຄາໂວ ນິຍ຺ຍາເຕຕ຺ວາ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຊ຺ຊ ໂຂ ຄາໂວ ອມຸກສ຺ມິຎ຺ຈ ອມຸກສ຺ມິຎ຺ຈ ປເທເສ ຈຣິໍສຸ, ອມຸກສ຺ມິຎ຺ຈ ອມຸກສ຺ມິຎ຺ຈ ປເທເສ ປານີຍານິ ປິວິໍສຸ; ເສ຺ວ ທານິ ຄາໂວ ອມຸກສ຺ມິຎ຺ຈ ອມຸກສ຺ມິຎ຺ຈ ປເທເສ ຈຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ອມຸກສ຺ມິຎ຺ຈ ອມຸກສ຺ມິຎ຺ຈ ປເທເສ ປານີຍານິ ປິວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອຸໂປສຖິໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຫໍ ຂ຺ວຊ຺ຊ ອິທຎ຺ຈິທຎ຺ຈ ຂາທນີຍໍ ຂາທິໍ, ອິທຎ຺ຈິທຎ຺ຈ ໂຠຊນີຍໍ ຠຸຎ຺ຊິໍ; ເສ຺ວ ທານາຫໍ ອິທຎ຺ຈິທຎ຺ຈ ຂາທນີຍໍ ຂາທິສ຺ສາມິ, ອິທຎ຺ຈິທຎ຺ຈ ໂຠຊນີຍໍ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມີຕິ ໂສ ເຕນ ອຠິຊ຺ຌາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ທິວສໍ ອຕິນາເມຕິ. ເອວໍ ໂຂ ວິສາເຂ, ໂຄປາລກຸໂປສໂຖ ໂຫຕິ. ເອວໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ໂຂ, ວິສາເຂ, ໂຄປາລກຸໂປສໂຖ ນ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ນ ມຫານິສໍໂສ ນ ມຫາຊຸຕິໂກ ນ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ. (໑)

“ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ນິຄຓ຺ຐຸໂປສໂຖ ໂຫຕິ? ອຕ຺ຖິ, ວິສາເຂ, ນິຄຓ຺ຐາ ນາມ ສມຓຊາຕິກາ. ເຕ ສາວກໍ ເອວໍ ສມາທເປນ຺ຕິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ເຍ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ປາຓາ ປຣໍ ໂຍຊນສຕໍ ເຕສຸ ທຓ຺ຑໍ ນິກ຺ຂິປາຫິ; ເຍ ປຈ຺ຉິມາຍ ທິສາຍ ປາຓາ ປຣໍ ໂຍຊນສຕໍ ເຕສຸ ທຓ຺ຑໍ ນິກ຺ຂິປາຫິ; ເຍ ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ປາຓາ ປຣໍ ໂຍຊນສຕໍ ເຕສຸ ທຓ຺ຑໍ ນິກ຺ຂິປາຫິ; ເຍ ທກ຺ຂິຓາຍ ທິສາຍ ປາຓາ ປຣໍ ໂຍຊນສຕໍ ເຕສຸ ທຓ຺ຑໍ ນິກ຺ຂິປາຫີຕິ. ອິຕິ ເອກຈ຺ຈານໍ ປາຓານໍ ອນຸທ຺ທຍາຍ ອນຸກມ຺ປາຍ ສມາທເປນ຺ຕິ, ເອກຈ຺ຈານໍ ປາຓານໍ ນານຸທ຺ທຍາຍ ນານຸກມ຺ປາຍ ສມາທເປນ຺ຕິ. ເຕ ຕທຫຸໂປສເຖ ສາວກໍ ເອວໍ

ສມາທເປນ຺ຕິ ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ສພ຺ພເຈລານິ[໑] ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຫິ ນາຫໍ ກ຺ວຈນິ ກສ຺ສຈິ ກິຎ຺ຈນຕສ຺ມິໍ[໔], ນ ຈ ມມ ກ຺ວຈນິ ກຕ຺ຖຈິ ກິຎ຺ຈນຕຕ຺ຖີຕິ. ຊານນ຺ຕິ ໂຂ ປນສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ‘ອຍໍ ອມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ໂຕ’ຕິ; ໂສປິ ຊານາຕິ ‘ອິເມ ມຍ຺ຫໍ ມາຕາປິຕໂຣຕິ. ຊານາຕິ ໂຂ ປນສ຺ສ ປຸຕ຺ຕທາໂຣ ‘ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ຠຕ຺ຕາຕິ; ໂສປິ ຊານາຕິ ‘ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ຕທາໂຣຕິ. ຊານນ຺ຕິ ໂຂ ປນສ຺ສ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສາ ‘ອຍໍ ອມ຺ຫາກໍ ອຍ຺ໂຍຕິ; ໂສປິ ຊານາຕິ ‘ອິເມ ມຍ຺ຫໍ ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສາຕິ. ອິຕິ ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ສຈ຺ເຈ ສມາທເປຕພ຺ພາ ມຸສາວາເທ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ສມາທເປນ຺ຕິ. ອິທໍ ຕສ຺ສ ມຸສາວາທສ຺ມິໍ ວທາມິ. ໂສ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ໂຠເຄ ອທິນ຺ນໍເຍວ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ. ອິທໍ ຕສ຺ສ ອທິນ຺ນາທານສ຺ມິໍ ວທາມິ. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ນິຄຓ຺ຐຸໂປສໂຖ ໂຫຕິ. ເອວໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ໂຂ, ວິສາເຂ, ນິຄຓ຺ຐຸໂປສໂຖ ນ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ນ ມຫານິສໍໂສ ນ ມຫາຊຸຕິໂກ ນ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ. **(໔)**

“ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຣິຍູໂປສໂຖ ໂຫຕິ? ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ, ວິສາເຂ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ[໕] ໂຫຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ[໕] ໂຫຕິ? ອິຘ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ’ຕິ. ຕສ຺ສ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ສີສສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ສີສສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ກກ຺ກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ ມຕ຺ຕິກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ ອຸທກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ ປຸຣິສສ຺ສ ຈ ຕຊ຺ຊໍ ວາຍາມໍ ປຏິຈ຺ຈ, ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ສີສສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ

---

໑. ສພ຺ພເວຣານິ (ກ)   ໔. ກິຎ຺ຈນຕສ຺ມິ (?) ກິຣິຍາປທເມຕໍ ຍຖາ ກິຎ຺ຈນຕຕ຺ຖີຕິ.

໕. ປຣິໂຍທາປນາ (?)

ອຣຫໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຜ ວິຊຸຊາຈຣຕສມຸປນຸໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕຸຕໂຣ ປຸຣິສທມຸມສາຣຖິ ສຕຸຖາ ເທວມນຸສຸສານໍ ພຸທຸໂຜ ກຄວາ'ຕິ. ຕສຸສ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສຸສຣໂຕ ຈິຕຸຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊຸຊໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເຢ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນຸຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ວິສາເຂ 'ອຣິຍສາວໂກ ພຸຣຫຸມຸໂປສຖໍ ອຸປວສຕິ, ພຸຣຫຸມຸນາ ສທຸຜີ ສໍວສຕິ, ພຸຣຫຸມຜຸຈສຸສ[1] ອາຣພຸກ ຈິຕຸຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊຸຊໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເຢ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນຸຕິ'. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກຸກິລິຜຸກສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. (ຝ-ກ)

"ອຸປກຸກິລິຜຸກສຸສ, ວິສາເຂ, ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ກຖຜຸຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກຸກິລິຜຸກສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ຘມຸມໍ ອນຸສຸສຣຕິ 'ສຸວາກຸຂາໂຕ ກຄວຕາ ຘມຸໂມ ສນຸທິຜຸຖິໂກ ອກາລິໂກ ເອຫິປສຸສິໂກ ໂອປເນຍຸຍິໂກ ປຈຸຈຕຸຕໍ ເວທິຕພຸໂພ ວິຜຸຜູຫີ'ຕິ. ຕສຸສ ຘມຸມໍ ອນຸສຸສຣໂຕ ຈິຕຸຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊຸຊໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເຢ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນຸຕິ, ເສຍຸຍຖາປິ, ວິສາເຂ, ອຸປກຸກິລິຜຸກສຸສ ກາຍສຸສ ອຸປກຸກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

"ກຖຜຸຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກຸກິລິຜຸກສຸສ ກາຍສຸສ ອຸປກຸກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ໂສຕຸຕິຜຸຈ ປຝິຈຸຈ, ຈຸຕຸຕຜຸຈ ປຝິຈຸຈ, ອຸທກຜຸຈ ປຝິຈຸຈ, ປຸຣິສສຸສ ຈ ຕຊຸຊໍ ວາຍາມໍ ປຝິຈຸຈ. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກຸກິລິຜຸກສຸສ ກາຍສຸສ ອຸປກຸກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກຸກິລິຜຸກສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

"ກຖຜຸຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກຸກິລິຜຸກສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ຘມຸມໍ ອນຸສຸສຣຕິ 'ສຸວາກຸຂາໂຕ ກຄວຕາ ຘມຸໂມ ສນຸທິຜຸຖິໂກ ອກາລິໂກ ເອຫິປສຸສິໂກ ໂອປເນຍຸຍິໂກ ປຈຸຈຕຸຕໍ ເວທິຕພຸໂພ ວິຜຸຜູຫີ'ຕິ. ຕສຸສ ຘມຸມໍ ອນຸສຸສຣໂຕ ຈິຕຸຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊຸຊໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເຢ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນຸຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ວິສາເຂ, 'ອຣິຍສາວໂກ ຘມຸມຸໂປສຖໍ ອຸປວສຕິ, ຘມຸເມນ ສທຸຜີ ສໍວສຕິ, ຘມຸມຜຸຈສຸສ ອາຣພຸກ ຈິຕຸຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊຸຊໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເຢ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນຸຕິ'. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກຸກິລິຜຸກສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. (ຝ-ຂ)

---

໑. ພຸຣຫຸມຜຸຈ (ກ)

“ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ, ວິສາເຂ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິທ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ສງ຺ຆໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ ‘ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ອຸຊຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ຎາຍປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ຍທິທໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຸຣິສຍຸຄານິ ອຏ຺ຐ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລາ ເອສ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ອຎ຺ຊລິກຣຓີໂຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາ’ຕິ. ຕສ຺ສ ສງ຺ຆໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອຸສ຺ມຎ຺ຈ[1] ປຏິຈ຺ຈ, ຂາຣຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ໂຄມຍຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ອຸທກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ປຸຣິສສ຺ສ ຈ ຕຊ຺ຊໍ ວາຍາມໍ ປຏິຈ຺ຈ. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິທ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ສງ຺ຆໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ ‘ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ ຯເປຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາ’ຕິ. ຕສ຺ສ ສງ຺ຆໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ວິສາເຂ, ‘ອຣິຍສາວໂກ ສງ຺ຆຸໂປສຖໍ ອຸປວສຕິ, ສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ, ສງ຺ຆຎ຺ຈສ຺ສ ອາຣພ຺ຠ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ’. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. **(໓-ຄ)**

“ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ, ວິສາເຂ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິທ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ອຕ຺ຕໂນ ສີລານິ ອນຸສ຺ສຣຕິ ອຂຓ຺ຑານິ ອຈ຺ຉິທ຺ທານິ

---

໑. ອູສຎ຺ຈ (ສ຺ຍາ-ກໍ ອຏ຺ຐກຖາຍມ຺ປິ ປາຐນ຺ຕຣໍ, ສໍ ໓-໑໐໗ ປິຏ຺ເຐ ເຂມກສຸຕ຺ຕປາຬິຍາປິ ສເມຕິ) ອຸສ຺ມຎ຺ຈ (ສີ)

ອສພລານິ ອກມ຺ມາສານິ ຠຸຊິສ຺ສານິ ວິຎ຺ຎຸປ຺ປສຕ຺ຖານິ ອປຣາມຏ຺ຐານິ ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິການິ. ຕສ຺ສ ສີລໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ,ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ອາທາສສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ອາທາສສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ເຕລຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ຉາຣິກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ວາລຓ຺ຑຸປກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ປຸຣິສສ຺ສ ຈ ຕຊ຺ຊໍ ວາຍາມໍ ປຏິຈ຺ຈ. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ອາທາສສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ອຕ຺ຕໂນ ສີລານິ ອນຸສ຺ສຣຕິ ອຂຓ຺ຑານິ ໆເປໆ ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິການິ. ຕສ຺ສ ສີລໍ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ວິສາເຂ, ‘ອຣິຍສາວໂກ ສີລູໂປສຖໍ ອຸປວສຕິ, ສີເລນ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ, ສີລຎ຺ຈສ຺ສ ອາຣພ຺ຠ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ’. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. (໕-໙)

“ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ, ວິສາເຂ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມນ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ເທວຕາ ອນຸສ຺ສຣຕິ ‘ສນ຺ຕິ ເທວາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ[໑], ສນ຺ຕິ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ, ສນ຺ຕິ ເທວາ ຍາມາ, ສນ຺ຕິ ເທວາ ຕຸສິຕາ, ສນ຺ຕິ ເທວາ ນິມ຺ມານຣຕິໂນ, ສນ຺ຕິ ເທວາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕິໂນ, ສນ຺ຕິ ເທວາ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາ, ສນ຺ຕິ ເທວາ ຕຕຸຕ຺ຕຣິ[໔]. ຍຖາຣູປາຍ ສທ຺ຘາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ຕາ ເທວຕາ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕ຺ຖຸປປນ຺ນາ[໕], ມຍ຺ຫມ຺ປິ ຕຖາຣູປາ ສທ຺ຘາ ສໍວິຊ຺ຊຕິ. ຍຖາຣູເປນ ສີເລນ ສມນ຺ນາຄຕາ ຕາ ເທວຕາ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕ຺ຖຸປປນ຺ນາ, ມຍ຺ຫມ຺ປິ ຕຖາຣູປໍ ສີລໍ ສໍວິຊ຺ຊຕິ. ຍຖາຣູເປນ ສຸເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ຕາ ເທວຕາ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕ຺ຖຸປປນ຺ນາ, ມຍ຺ຫມ຺ປິ ຕຖາຣູປໍ ສຸຕໍ ສໍວິຊ຺ຊຕິ. ຍຖາຣູເປນ ຈາເຄນ ສມນ຺ນາຄຕາ ຕາ ເທວຕາ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕ຺ຖຸປປນ຺ນາ, ມຍ຺ຫມ຺ປິ ຕຖາຣູໂປ ຈາໂຄ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

---

໑. ຈາຕຸມ຺ມຫາຣາຊິກາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໔. ຕຕຸຕ຺ຕຣີ (ສີ, ອິ) ໕. ຕຕ຺ຖຸປ຺ປນ຺ນາ (ສີ, ອິ)

ຍຖາຣູປາຍ ປຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ຕາ ເທວຕາ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕ຺ຖຸປປນ຺ນາ, ມຍ຺ຫມ຺ປິ ຕຖາຣູປາ ປຎ຺ຎາ ສໍວິຊ຺ຊຕີ'ຕິ. ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ຕາສຎ຺ຈ ເທວຕານໍ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສີລຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຊາຕຣູປສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມຓ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຊາຕຣູປສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມຓ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອຸກ຺ກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ໂລຓຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ເຄຣຸກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ, ນາຬິກສຓ຺ຑາສຎ຺ຈ[1] ປຏິຈ຺ຈ, ປຸຣິສສ຺ສ ຈ ຕຊ຺ຊໍ ວາຍາມໍ ປຏິຈ຺ຈ. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຊາຕຣູປສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມຓ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມຓ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມຓ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ເທວຕາ ອນຸສ຺ສຣຕິ 'ສນ຺ຕິ ເທວາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ, ສນ຺ຕິ ເທວາ ຕາວຕິໍສາ ໆເປໆ ສນ຺ຕິ ເທວາ ຕຕຸຕ຺ຕຣິ. ຍຖາຣູປາຍ ສທ຺ຘາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ຕາ ເທວຕາ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕ຺ຖຸປປນ຺ນາ, ມຍ຺ຫມ຺ປິ ຕຖາຣູປາ ສທ຺ຘາ ສໍວິຊ຺ຊຕິ. ຍຖາຣູເປນ ສີເລນ ໆເປໆ ສຸເຕນ ໆເປໆ ຈາເຄນ ໆເປໆ ປຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ຕາ ເທວຕາ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕ຺ຖຸປປນ຺ນາ, ມຍ຺ຫມ຺ປິ ຕຖາຣູປາ ປຎ຺ຎາ ສໍວິຊ຺ຊຕີ'ຕິ. ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ຕາສຎ຺ຈ ເທວຕານໍ ສທ຺ຘຎ຺ຈ ສີລຎ຺ຈ ສຸຕຎ຺ຈ ຈາຄຎ຺ຈ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ວິສາເຂ, 'ອຣິຍສາວໂກ ເທວຕຸໂປສຖໍ ອຸປວສຕິ, ເທວຕາຫິ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ, ເທວຕາ ອາຣພ຺ຠ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຕ ປຫີຍນ຺ຕິ'. ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກເມຓ ປຣິໂຍທປນາ ໂຫຕິ. **(ມ-໗)**

"ສ ໂຂ ໂສ, ວິສາເຂ, ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ນິຫິຕທຓ຺ຑາ ນິຫິຕສຕ຺ຖາ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ນາ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣນ຺ຕິ; ອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣາມິ,

---

໑. ນາຬິກຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ ສຓ຺ຑາສຎ຺ຈ (ອິ, ກ)

ອິມິນາປິ[1] ອງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕິ.

"ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ ທິນ຺ນາທາຍີ ທິນ຺ນປາຏິກງ຺ຂີ, ອເຖເນນ ສຸຈິຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣນ຺ຕິ; ອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ທິນ຺ນາທາຍີ ທິນ຺ນປາຏິກງ຺ຂີ, ອເຖເນນ ສຸຈິຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣາມິ. ອິມິນາປິ ອງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕິ.

"ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຫາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອາຣາຈາຣີ[4] ວິຣຕາ ເມຖຸນາ ຄາມຘມ຺ມາ; ອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຫາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອາຣາຈາຣີ ວິຣໂຕ ເມຖຸນາ ຄາມຘມ຺ມາ. ອິມິນາປິ ອງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕິ.

"ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ ສຈ຺ຈວາທີ ສຈ຺ຈສນ຺ຘາ ເຖຕາ ປຈ຺ຈຍິກາ ອວິສໍວາທກາ ໂລກສ຺ສ; ອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ສຈ຺ຈວາທີ ສຈ຺ຈສນ຺ໂຘ ເຖໂຕ ປຈ຺ຈຍິໂກ ອວິສໍວາທໂກ ໂລກສ຺ສ. ອິມິນາປິ ອງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕິ.

"ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານໍ ປຫາຍ ສຸຣາເມຣຍ-ມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣຕາ; ອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານໍ ປຫາຍ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ. ອິມິນາປິ ອງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕິ.

"ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ເອກຠຕ຺ຕິກາ ຣຕ຺ຕູປຣຕາ ວິຣຕາ ວິກາລໂຠຊນາ; ອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ເອກຠຕ຺ຕິໂກ ຣຕ຺ຕູປຣໂຕ ວິຣໂຕ ວິກາລໂຠຊນາ. ອິມິນາປິ ອງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕິ.

"ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ນຈ຺ຈ ຄີຕວາທິຕ ວິສູກ ທສ຺ສນ ມາລາຄນ຺ຘ ວິເລປນຘາຣຓມຓ຺ຑນວິຠູສນຏ຺ຐານາປຏິວິຣຕາ ອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສ຺ສນມາລາຄນ຺ຘວິເລປນຘາຣຓມຓ຺ຑນວິຠູສນຏ຺ຐານາ

໑. ອິມິນາປຫໍ (ສີ) ອໍ ໕-ກຸລ ປິຏເກ. ໔. ອນາຈາຣີ (ອີ)

ປຏິວິຣໂຕ. ອິມິນາປິ ອງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕິ.

"ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ ປຫາຍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຏິວິຣຕາ ນີຈເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປນ຺ຕິ ມຎ຺ຈເກ ວາ ຕິຓສນ຺ຖາຣເກ ວາ; ອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ ປຫາຍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຏິວິຣໂຕ ນີຈເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປມິ ມຎ຺ຈເກ ວາ ຕິຓສນ຺ຖາຣເກ ວາ. ອິມິນາປິ ອງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕີຕິ.

"ເອວໍ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຣິຍຸໂປສໂຖ ໂຫຕິ. ເອວໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ໂຂ, ວິສາເຂ, ອຣິຍຸໂປສໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ.

"ກີວມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ກີວມຫານິສໍໂສ ກີວມຫາຊຸຕິໂກ ກີວມຫາວິປ຺ຜາໂຣ? "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ວິສາເຂ, ໂຍ ອິເມສໍ ໂສຬສນ຺ນໍ ມຫາຊນປທານໍ ປຫູຕຣຕ຺ຕຣຕນານໍ[1] ອິສ຺ສຣິຍາຘິປຈ຺ຈໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຍ຺ຍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອງ຺ຄານໍ, ມຄຘານໍ, ກາສີນໍ, ໂກສລານໍ, ວຊ຺ຊີນໍ, ມລ຺ລານໍ, ເຈຕີນໍ, ວງ຺ຄານໍ, ກຸຣູນໍ, ປຎ຺ຈາລານໍ, ມຈ຺ຉານໍ[2], ສູຣເສນານໍ, ອສ຺ສການໍ, ອວນ຺ຕີນໍ, ຄນ຺ຘາຣານໍ, ກມ຺ໂພຊານໍ, ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຸໂປສຖສ຺ສ ເອຕໍ[3] ກລໍ ນາຄ຺ຆຕິ ໂສຬສີ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ກປຓໍ, ວິສາເຂ, ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍ.

"ຍານິ, ວິສາເຂ, ມານຸສການິ ປຎ຺ຎາສ ວສ຺ສານິ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ[4]. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິໍສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພານິ ປຎ຺ຈ ວສ຺ສສຕານິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ສນ຺ຘາຍ ພາສິຕໍ 'ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍ'.

---

໑. ປຫູຕສຕ຺ຕຣຕນານໍ (ກ-ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ) ຏີກາຍໍ ທສ຺ສິຕປາຣິເຍວ. ອໍ ໕-໗໑ ປິຏ຺ເກປິ.
໒. ມຈ຺ຈານໍ (ກ)   ໓. ເອກໍ (ກ)   ໔. ຣຕ຺ຕິທິໂວ (ກ)

“ຍໍ, ວິສາເຂ, ມານຸສກໍ ວສ຺ຸສສຕໍ, ຕາວຕິໍສານໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ຸທິໂວ. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິໍສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພໍ ວສ຺ຸສສຫສ຺ສໍ ຕາວຕິໍສານໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຎ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຕາວຕິໍສານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ສນ຺ທາຍ ພາສິຕໍ ‘ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິທາຍ’.

“ຍານິ, ວິສາເຂ, ມານຸສການິ ເທ຺ວ ວສ຺ຸສສຕານິ, ຍາມານໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ຸທິໂວ. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິໍສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພານິ ເທ຺ວ ວສ຺ຸສສຫສ຺ສານິ ຍາມານໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຎ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຍາມານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ສນ຺ທາຍ ພາສິຕໍ ‘ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິທາຍ’.

“ຍານິ, ວິສາເຂ, ມານຸສການິ ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ຸສສຕານິ, ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ຸທິໂວ. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິໍສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ຸສສຫສ຺ສານິ ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຎ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ສນ຺ທາຍ ພາສິຕໍ ‘ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິທາຍ’.

“ຍານິ, ວິສາເຂ, ມານຸສການິ ອຎ຺ຖ ວສ຺ຸສສຕານິ, ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ຸທິໂວ. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິໍສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພານິ ອຎ຺ຖ ວສ຺ຸສສຫສ຺ສານິ ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຎ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຓາ ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ.

ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ‘ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍ’.

“ຍານິ, ວິສາເຂ, ມານຸສການິ ໂສຬສ ວສ຺ສສຕານິ, ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິໍສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພານິ ໂສຬສ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ວິສາເຂ, ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ ‘ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍາ’ຕິ.

“ປາຓໍ ນ ຫຎ຺ເຎ[1] ນ ຈທິນ຺ນມາທິເຍ,
ມຸສາ ນ ຠາເສ ນ ຈ ມຊ຺ຊໂປ ສິຍາ;
ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ວິຣເມຍ຺ຍ ເມຖຸນາ,
ຣຕ຺ຕິໍ ນ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ວິກາລໂພຊນໍ.

ມາລໍ ນ ຘາເຣ ນ ຈ ຄນ຺ຘມາຈເຣ,
ມຎ຺ເຈ ຉມາຍໍ ວ ສເຍຖ ສນ຺ຖເຕ;
ເອຕຎ຺ຫິ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກມາຫຸໂປສຖໍ,
ພຸທ຺ເຘນ ທຸກ຺ຂນ຺ຕຄຸນາ ປກາສິຕໍ.

ຈນ຺ໂທ ຈ ສູຣິໂຍ ຈ ອຸໂຠ ສຸທສ຺ສນາ,
ໂອຠາສຍໍ ອນຸປຣິຍນ຺ຕິ ຍາວຕາ;
ຕໂມນຸທາ ເຕ ປນ ອນ຺ຕລິກ຺ຂຄາ,
ນເຠ ປຠາສນ຺ຕິ ທິສາວິໂຣຈນາ.

ເອຕສ຺ມິໍ ຍໍ ວິຊ຺ຊຕິ ອນ຺ຕເຣ ຘນໍ,
ມຸຕ຺ຕາ ມຓີ ເວຬຸຣິຍຎ຺ຈ ຠທ຺ທກໍ;
ສິງ຺ຄີ ສຸວຓ຺ຓໍ ອຖ ວາປິ ກຎ຺ຈນໍ,
ຍໍ ຊາຕຣູປໍ ຫຏກນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ.

---

໑. ນ ຫາເນ (ສີ, ອີ), ນ ຫເນ (ກ)

ອຏ຺ຖງ຺ຄຸເປຕສ຺ສ ອຸໂປສຖສ຺ສ,
ກລມ຺ປິ ເຕ ນານຸພວນ຺ຕິ ໂສຣສິ;
ຈນ຺ທປ຺ປພາ ຕາຣຄຓາ ຈ ສພ຺ເພ.

ຕສ຺ມາ ຫິ ນາຣີ ຈ ນໂຣ ຈ ສີລວາ,
ອຏ຺ຖງ຺ຄຸເປຕໍ ອຸປວສ຺ສຸໂປສຖໍ;
ປຸລ຺ລານິ ກຕ຺ວານ ສຸຂຸທ຺ຣຍານິ,
ອນິນ຺ທິຕາ ສຄ຺ຄມຸເປນ຺ຕິ ຖານນ຺ຕິ. ທສມໍ;

ມຫາວຄ຺ໂຄ ສຕ຺ຕໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ຕິຕ຺ຖກາຍລ຺ຈ ເວນາໂຄ, ສຣໂພ ເກສມຸຕ຺ຕິຍາ;
ສາລ຺ໂຫ ຈາປິ ກຖາວຕ຺ຖຸ, ຕິຕ຺ຖິຍມູລຸໂປສໂຖຕິ.

(໘) ໓. ອານນ຺ທວຄ຺ໂຄ

໑. ລນ຺ນສຸຕ຺ຕໍ

ກ໔. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ລນ຺ໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ສທ຺ຂີ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຕີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ລນ຺ໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ຕຸມ຺ເຫປິ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ຣາຄສ຺ສ ປຫານໍ ປລ຺ລາເປຖ, ໂທສສ຺ສ ປຫານໍ ປລ຺ລາເປຖ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານໍ ປລ຺ລາເປຖາຕິ. ມຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຣາຄສ຺ສ ປຫານໍ ປລ຺ລາເປມ, ໂທສສ຺ສ ປຫານໍ ປລ຺ລາເປມ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານໍ ປລ຺ລເປມາຕິ.

"ກິ ປນ ຕຸມ຺ເຫ, ອາວຸໂສ, ຣາເຄ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ຣາຄສ຺ສ ປຫານໍ ປລ຺ລາເປຖ, ກິ ໂທເສ ອາທີ ນວໍ ທິສ຺ວາ ໂທສສ຺ສ ປຫານໍ ປລ຺ລາເປຖ, ກິ ໂມເຫ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ໂມຫສ຺ສ ປຫານໍ ປລ຺ລາເປຖາຕິ?

“ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຣາເຄນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ; ຣາເຄ ປຫີເນ ເນວຕ຺ຕ-ພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ເຈຕສິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຣາເຄນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ; ຣາເຄ ປຫີເນ ເນວ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ນ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ນ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ຣຕ຺ໂຕ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຣາເຄນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ປຣຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ອຸຠຍຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ; ຣາເຄ ປຫີເນ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ປຣຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຸຠຍຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ຣາໂຄ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອນ຺ຘກຣໂຓ ອຈກ຺ຂຸກຣໂຓ ອຎ຺ຎາຓກຣໂຓ ປຎ຺ຎານິໂຣຘິໂກ ວິຆາຕປກ຺ຂິໂກ ອນິພ຺ພານສໍວຕ຺ຕນິໂກ.

“ທຸຏ຺ໂຐ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ໂທເສນ ຯເປຯ ມູຬ຺ໂຫ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ໂມເຫນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ເຈຕສິກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ; ໂມເຫ ປຫີເນ ເນວຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ປຣພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘາຍປິ ເຈເຕຕິ, ນ ເຈຕສິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ໂທມນສ຺ສໍ ປຏິສໍເວເທຕິ. ມູຬ຺ໂຫ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ໂມເຫນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ; ໂມເຫ ປຫີເນ ເນວ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ນ ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ນ ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ມູຬ຺ໂຫ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ໂມເຫນ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ປຣຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ອຸຠຍຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ; ໂມເຫ ປຫີເນ ອຕ຺ຕຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ປຣຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ, ອຸຠຍຕ຺ຖມ຺ປິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ໂມໂຫ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ອນ຺ຘກຣໂຓ ອຈກ຺ຂຸກຣໂຓ ອຎ຺ຎາຓກຣໂຓ ປຎ຺ຎານິໂຣຘິໂກ ວິຆາຕປກ຺ຂິໂກ ອນິພ຺ພານສໍວຕ຺ຕນິໂກ. ອິທໍ ໂຂ ມຍໍ, ອາວຸໂສ, ຣາເຄ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ຣາຄສ຺ສ

ປຫານໍ ປຌ຺ຌາເປມ. ອິທໍ ໂທເສ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ໂທສສ຺ສ ປຫານໍ ປຌ຺ຌາເປມ. ອິທໍ ໂມເຫ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ໂມຫສ຺ສ ປຫານໍ ປຌ຺ຌາເປມາຕິ.

“ອຕ຺ຖິ ປນາວຸໂສ, ມຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖິ ປຏິປທາ ເອຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍາຕິ? “ອຕ຺ຖາວຸໂສ, ມຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖິ ປຏິປທາ ເອຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍາຕິ. “ກຕໂມ ປນາວຸໂສ, ມຄ຺ໂຄ ກຕມາ ປຏິປທາ ເອຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍາຕິ? “ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຌ຺ຍຖິທໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ໆເປໆ ສມ຺ມາສມາທິ. ອຍໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ມຄ຺ໂຄ ອຍໍ ປຏິປທາ ເອຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍາຕິ. “ກທ຺ທໂກ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ມຄ຺ໂຄ ກທ຺ທິກາ ປຏິປທາ ເອຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ. ອລຌ຺ຈ ປນາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ອປ຺ປມາທາຍາຕິ. ປຖມໍ.

໔. ອາຊີວກສຸຕ຺ຕໍ

໗໓. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ໂກສມ຺ພິຍໍ ວິຫຣຕິ ໂຆສິຕາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ອຌ຺ຌຕໂຣ ອາຊີວກສາວໂກ ຄຫປຕິ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ອາຊີວກສາວໂກ ຄຫປຕິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ

“ເກສໍ ໂນ, ພນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ທມ຺ໂມ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ? ເກ ໂລເກ ສຸປ຺ປຏິປນ຺ນາ? ເກ ໂລເກ ສຸຄຕາຕິ[1]? “ເຕນ ຫິ, ຄຫປຕິ, ຕຌ຺ເຌເວຕ຺ຖ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ເຕ ຂເມຍ຺ຍ ຕຖາ ນໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາສິ. ຕໍ ກິໍ ມຌ຺ຌສິ, ຄຫປຕິ, ເຍ ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ໂທສສ຺ສ ປຫານາຍ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ເຕສໍ ທມ຺ໂມ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? “ເຍ, ພນ຺ເຕ, ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ໂທສສ຺ສ ປຫານາຍ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ເຕສໍ ທມ຺ໂມ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ. ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ.

“ຕໍ ກິໍ ມຌ຺ຌສິ, ຄຫປຕິ, ເຍ ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂທສສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ເຕ ໂລເກ ສຸປ຺ປຏິປນ຺ນາ

---

໑. ສຸຄຕາຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ໂນ ວາ, ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? “ເຍ, ຠນ຺ເຕ, ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂທສສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ເຕ ໂລເກ ສຸປ຺ປຏິປນ຺ນາ. ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ.

“ຕໍ ກິ ມຎ຺ຎສິ, ຄຫປຕິ, ເຍສໍ ຣາໂຄ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວໍກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ, ເຍສໍ ໂທໂສ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວ຺ກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ, ເຍສໍ ໂມໂຫ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວໍກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ, ເຕ ໂລເກ ສຸຄຕາ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເຕ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ? “ເຍສໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣາໂຄ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວໍກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ, ເຍສໍ ໂທໂສ ປຫີໂນ ໆເປໆ ເຍສໍ ໂມໂຫ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວໍກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ, ເຕ ໂລເກ ສຸຄຕາ. ເອວໍ ເມ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ.

“ອິຕິ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ຕຍາເວຕໍ[1] ພ຺ຍາກຕໍ ‘ເຍ, ຠນ຺ເຕ, ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ໂທສສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຘມ຺ໂມ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ’ຕິ. ຕຍາເວຕໍ ພ຺ຍາກຕໍ ‘ເຍ, ຠນ຺ເຕ, ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂທສສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂມຫສ຺ສ ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ເຕ ໂລເກ ສຸປ຺ປຏິປນ຺ນາ’ຕິ. ຕຍາເວຕໍ ພ຺ຍາກຕໍ ‘ເຍສໍ, ຠນ຺ເຕ, ຣາໂຄ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວ຺ກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ, ເຍສໍ ໂທໂສ ປຫີໂນ ໆເປໆ ເຍສໍ ໂມໂຫ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວ຺ກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ, ເຕ ໂລເກ ສຸຄຕາ’ຕິ.

“ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠນ຺ເຕ! ນ ເຈວ ນາມ ສຘມ຺ມຸກ຺ກໍສນາ ຠວິສ຺ສຕິ, ນ ຈ ປຣຘມ຺ມາປສາທນາ[2]. ອາຍຕເນວ[3] ຘມ຺ມເທສນາ, ອຕ຺ໂຖ ຈ ວຸຕ຺ໂຕ, ອຕ຺ຕາ ຈ ອນຸປນີໂຕ. ຕຸມ຺ເຫ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ຣາຄສ຺ສ ປຫານາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຖ, ໂທສສ຺ສ ໆເປໆ ໂມຫສ຺ສ ປຫນາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຖ. ຕຸມ຺ຫາກໍ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ຘມ຺ໂມ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ. ຕຸມ຺ເຫ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ຣາຄສ຺ສ

---

໑. ຕຍາ ເຈຕໍ (ສີ, ອິ, ກ)

໒. ນ ປຣຘມ຺ມາປສາທນາ (ສີ, ອິ), ນ ປຣຘມ຺ມວມ຺ຠນາ (ມ. ໒-໑໗໓ ປິຏ຺ເກ)

໓. ອາຍຕເນ ຈ (ມ. ໒-໑໗໓ ປິຏ຺ເກ)

ປທານາຍ ປຏິປນ຺ນາ, ໂທສສ຺ສ ຯເປຯ ໂມຫສ຺ສ ປທານາຍ ປຏິປນ຺ນາ. ຕຸມ຺ເຫ, ຠນ຺ເຕ, ໂລເກ ສຸປ຺ປຏິປນ຺ນາ. ຕຸມ຺ຫາກໍ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ຣາໂຄ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວງ຺ກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂທໂສ ປຫີໂນ ຯເປຯ ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂມໂຫ ປຫີໂນ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູໂລ ຕາລາວຕ຺ຖຸກໂຕ ອນຠາວງ຺ກໂຕ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ໂມ. ຕຸມ຺ເຫ ໂລເກ ສຸກຕາ.

"ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ຠນ຺ເຕ ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ຠນ຺ເຕ! ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠນ຺ເຕ, ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຘກາເຣ ວາ ເຕລປຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ 'ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີ'ຕິ; ເອວເມວໍ ອຍ຺ເຍນ ອານນ຺ເທນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ, ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ, ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ອຍ຺ໂຍ ອານນ຺ໂທ ຘາເຣຕຸ, ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໙. ມຫານາມສກ຺ກສຸຕ຺ຕໍ

໗໔. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ນິຄ຺ໂຣຘາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຠຄວາ ຄິລານາວຸຏ຺ຐິໂຕ[໑] ໂຫຕິ ອຈິຣວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຄລຎ຺ຎາ. ອຖ ໂຂ ມຫານາໂມ ສກ຺ໂກ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ມຫານາໂມ ສກ຺ໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ທີຆຣຕ຺ຕາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ເອວໍ ຘມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາມິ 'ສມາຫິຕສ຺ສ ຎາຓໍ, ໂນ ອສມາຫິຕສ຺ສາ'ຕິ. ສມາຘິ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ປຸພ຺ເພ, ປຈ຺ຉາ ຎາຓໍ; ອຸທາຫຸ ຎາຓໍ ປຸພ຺ເພ, ປຈ຺ຉາ ສມາຘີຕິ? ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ຠຄວາ ໂຂ ຄິລານວຸຏ຺ຐິໂຕ ອຈິຣວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຄລຎ຺ຎາ. ອຍຎ຺ຈ ມຫານາໂມ ສກ຺ໂກ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຕິຄມ຺ຠີຣໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອກມນ຺ຕໍ ອປເນຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ພາຫາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອປເນຕ຺ວາ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ "ເສຂມ຺ປິ ໂຂ, ມຫານາມ, ສີລໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ, ອເສຂມ຺ປິ ສີລໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຠຄວຕາ; ເສໂຂປິ ສມາຘິ ວຸຕ຺ໂຕ ຠຄວຕາ, ອເສໂຂປິ ສມາຘິ ວຸຕ຺ໂຕ ຠຄວຕາ; ເສຂາປິ ປຎ຺ຎາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ,

໑. ຄິລານວຸຏ຺ຐິໂຕ (ສທ຺ທນີຕິ)

ອເສຂາປິ ປຏ຺ຏາ ວຸຕ຺ຕາ ກຄວຕາ. ກຕມຎ຺ຈ, ມຫານາມ, ເສຂໍ ສີລໍ? ອິຘ, ມຫານາມ, ພິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ຯເປຯ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ມຫານາມ, ເສຂໍ ສີລໍ.

"ກຕໂມ ຈ, ມຫານາມ, ເສໂຂ ສມາຘິ? ອິຘ, ມຫານາມ, ພິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ຯເປຯ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ມຫານາມ, ເສໂຂ ສມາຘິ.

"ກຕມາ ຈ, ມຫານາມ, ເສຂາ ປຏ຺ຏາ? ອິຘ, ມຫານາມ, ພິກ຺ຂຸ ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ ຯເປຯ ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ມຫານາມ, ເສຂາ ປຏ຺ຏາ.

"ສ ໂຂ ໂສ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ເອວໍ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ເອວໍ ສມາຘິສມ຺ປນ຺ໂນ ເອວໍ ປຏ຺ຏາສມ຺ປນ຺ໂນ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຏ຺ຏາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຕວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຏ຺ຏາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ເອວໍ ໂຂ, ມຫານາມ, ເສຂມ຺ປິ ສີລໍ ວຸຕ຺ຕໍ ກຄວຕາ, ອເສຂມ຺ປິ ສີລໍ ວຸຕ຺ຕໍ ກຄວຕາ; ເສໂຂປິ ສມາຘິ ວຸຕ຺ໂຕ ກຄວຕາ, ອເສໂຂປິ ສມາຘິ ວຸຕ຺ໂຕ ກຄວຕາ; ເສຂາປິ ປຏ຺ຏາ ວຸຕ຺ຕາ ກຄວຕາ, ອເສຂາປິ ປຏ຺ຏາ ວຸຕ຺ຕາ ກຄວຕາຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ນິຄຕ຺ກສຸຕ຺ຕໍ

໗໔. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຏາຄາຣສາລາຍໍ. ອຖ ໂຂ ອກໂຍ ຈ ລິຈ຺ຉວິ ປຕ຺ທິຕກຸມາຣໂກ ຈ ລິຈ຺ຉວິ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອກໂຍ ລິຈ຺ຉວິ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ນິຄຕ຺ໂກ, ກນ຺ເຕ, ນາຏປຸຕ຺ໂຕ[1] ສພ຺ພຏ຺ຏູ ສພ຺ພທສ຺ສາວີ ອປຣິເສສໍ ຏາຕທສ຺ສນໍ ປຏິຊານາຕິ 'ຈຣໂຕ ຈ ເມ ຕິຏ຺ກໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊາຄຣສ຺ສ ຈ ສຕຕໍ ສມິຕໍ ຏາຕທສ຺ສນໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ກິຕນ຺ຕິ. ໂສ ປຸຣາຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຕປສາ ພ຺ຍນ຺ຕີກາວໍ ປຏ຺ຏເປຕິ ນວານໍ ກມ຺ມານໍ ອກຣຕາ ເສຕຸຌາຕໍ. ອິຕິ ກມ຺ມກ຺ຂຍາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ, ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາ ເວທນາກ຺ຂໂຍ, ເວທນາກ຺ຂຍາ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຊ຺ຊິຕ຺ຕໍ ກວິສ຺ສຕິ ເອວເມຕິສ຺ສາ ສນ຺ທິຏ຺ກິກາຍ

---

[1] ນາຖປຸຕ຺ໂຕ (ສີ, ອີ)

ນິຊ຺ຊຣາຍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ ສມຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕິ. ອິຘ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ກິມາຫາຕິ?

“ຕິສ຺ໂສ ໂຂ ອິມາ, ອຠຍ, ນິຊ຺ຊຣາ ວິສຸທ຺ຘິໂຍ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕາ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ ໂສກປຣິເທວານໍ ສມຕິກ຺ກມາຍ ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາຍ ຎາຍສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ອິຘ, ອຠຍ, ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂສ ນວຎ຺ຈ ກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ, ປຸຣາຓຎ຺ຈ ກມ຺ມໍ ຜຸສ຺ສ ຜຸສ຺ສ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ. ສນ຺ທິຏ຺ຐິກາ ນິຊ຺ຊຣາ ອກາລິກາ ເອຫິປສ຺ສິກາ ໂອປເນຍ຺ຍິກາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພາ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ.

“ສ ໂຂ ໂສ, ອຠຍ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ຯເປຯ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ນວຎ຺ຈ ກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ, ປຸຣາຓຎ຺ຈ ກມ຺ມໍ ຜຸສ຺ສ ຜຸສ຺ສ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ. ສນ຺ທິຏ຺ຐິກາ ນິຊ຺ຊຣາ ອກາລິກາ ເອຫິປສ຺ສິກາ ໂອປເນຍ຺ຍິກາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພາ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ.

“ສ ໂຂ ໂສ, ອຠຍ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ສມາຘິສມ຺ປນ຺ໂນ[໑] ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ນວຎ຺ຈ ກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ, ປຸຣາຓຎ຺ຈ ກມ຺ມໍ ຜຸສ຺ສ ຜຸສ຺ສ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ. ສນ຺ທິຏ຺ຐິກາ ນິຊ຺ຊຣາ ອກາລິກາ ເອຫິປສ຺ສິກາ ໂອປເນຍ຺ຍິກາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພາ ວິຎ຺ຎູຫີຕິ. ອິມາ ໂຂ, ອຠຍ, ຕິສ຺ໂສ ນິຊ຺ຊຣາ ວິສຸທ຺ຘິໂຍ ເຕນ ຠຄວຕາ ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ ອຣຫຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ສມ຺ມທກ຺ຂາຕາ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ ໂສກປຣິເທວານໍ ສມຕິກ຺ກມາຍ ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາຍ ຎາຍສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ປຓ຺ຑິຕກຸມາຣໂກ ລິຈ຺ຉວິ ອຠຍໍ ລິຈ຺ຉວິໍ ເອຕທໂວຈ “ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ອຠຍ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ສຸຠາສິຕໍ ສຸຠາສິຕໂຕ ນາພ຺ຠນຸໂມທສີຕິ? “ກ຺ຍາຫໍ, ສມ຺ມ ປຓ຺ຑິຕກຸມາຣກ, ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ສຸຠາສິຕໍ ສຸຠາສິຕໂຕ ນາພ຺ຠນຸໂມທິສ຺ສາມິ! ມຸທ຺ຘາປິ ຕສ຺ສ ວິປເຕຍ຺ຍ ໂຍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ສຸຠາສິຕໍ ສຸຠາສິຕໂຕ ນາພ຺ຠນຸໂມເທຍ຺ຍາຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

---

໑. ເອວໍ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ເອວໍ ສມາຘິສມ຺ປນ຺ໂນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)

໕. ນິເວສກສຸຕ຺ຕໍ

໗໖. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ເຍ, ອານນ຺ທ, ອນຸກມ຺ເປຍ຺ຍາຖ ເຍ ຈ ໂສຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍຸໍ ມິຕ຺ຕາ ວາ ອມຈ຺ຈາ ວາ ຎາຕີ ວາ ສາໂລຫິຕາ ວາ ເຕ ໂວ, ອານນ຺ທ, ຕີສຸ ຐາເນສຸ ສມາທເປຕພ຺ພາ[1] ນິເວເສຕພ຺ພາ ປຕິຏ຺ຐາເປຕພ຺ພາ. ກຕເມສຸ ຕີສຸ? ພຸທ຺ເຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທ ສມາທເປຕພ຺ພາ ນິເວເສຕພ຺ພາ ປຕິຏ຺ຐາເປຕພ຺ພາ ‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ; ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ, ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ’ຕິ, ຘມ຺ເມ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທ ສມາທເປຕພ຺ພາ ນິເວເສຕພ຺ພາ ປຕິຏ຺ຐາເປຕພ຺ພາ ‘ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ ສນ຺ທິຏ຺ຐິໂກ ອກາລິໂກ ເອຫິປສ຺ສິໂກ ໂອປເນຍ຺ຍິໂກ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຎ຺ຎູຫີ’ຕິ, ສງ຺ເຆ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທ ສມາທເປຕພ຺ພາ ນິເວເສຕພ຺ພາ ປຕິຏ຺ຐາເປຕພ຺ພາ ‘ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ ອຸຊຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ ຎາຍປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ, ຍທິທໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຸຣິສຍຸຄານິ ອຏ຺ຐ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລາ ເອສ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ອຎ຺ຊລິກຣຓີໂຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາ’ຕິ.

“ສິຍາ, ອານນ຺ທ, ຈຕຸນ຺ນໍ ມຫາຠູຕານໍ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຖວີຘາຕຸຍາ ອາໂປຘາຕຸຍາ ເຕໂຊຘາຕຸຍາ ວາໂຍຘາຕຸຍາ, ນ ຕ຺ເວວ ພຸທ຺ເຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ສິຍາ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຣິທໍ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ. ໂສ ວຕານນ຺ທ, ພຸທ຺ເຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ນິຣຍໍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິໍ ວາ ເປຕ຺ຕິວິສຍໍ ວາ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ.

“ສິຍາ, ອານນ຺ທ, ຈຕຸນ຺ນໍ ມຫາຠູຕານໍ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປຖວີຘາຕຸຍາ ອາໂປຘາຕຸຍາ ເຕໂຊຘາຕຸຍາ ວາໂຍຘາຕຸຍາ, ນ ຕ຺ເວວ ຘມ຺ເມ ฯເປฯ ນ ຕ຺ເວວ ສງ຺ເຆ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ສິຍາ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຣິທໍ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ. ໂສ ວຕານນ຺ທ, ສງ຺ເຆ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ

---

໑. ສມາທາເປຕພ຺ພາ (?)

ອຣິຍສາວໂກ ນິຣຍំ ວາ ຕິຣຈຸຉານໂຍນិ ວາ ເປຕຸຕິວិສយំ ວາ ອຸປປຊຸຊិສຸສຕីຕិ ເນຕំ ຖານំ ວិຊຸຊຕិ.

"ເຍ, ອານນຸທ, ອນຸກມຸເປຍຸຍាຖ ເຍ ຈ ໂສຕພຸພំ ມញຸញេຍຸយុំ មិតຸຕາ ວາ ອມຈຸຈາ ວາ ញາតី ວາ សាໂລហិតា ວາ ເຕ ໂວ, ອານນຸທ, ឥមេសុ ຕីສុ ຖາເນສុ ສមាທបេតພຸພា និវេសេតພຸພា ປតិដຸຖាបេតພຸພាតិ. ปញຸຈមំ.

៦. ປຖມກວສຸຕຸຕំ

៧៧. ອថ ໂខ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ເຍນ ភគវា ເຕນុປສງກមិ; ອុປសង្កមិតຸວា ភគវន្តំ ອភិវាເທតຸວា ເອកមន្តំ និសីទិ. ເອកមន្តំ និសិន្នោ ໂខ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ភគវន្តំ ເອតທໂວຈ "ភໂວ, ភໂវតិ, ភន្តេ, ວុຈຈតិ. កិតຸតាວតា នុ ໂខ, ភន្តេ, ភໂວ ໂហតីតិ?

"កាមធាតុវេបក្កញ្ច, ອານນຸທ, កម្មំ នាភវិស្ស, ອបិ នុ ໂខ កាមភໂວ បញ្ញាເយថាតិ? "ໂນ ເហតំ, ភន្តេ. "ឥតិ ໂខ, ອານນຸທ, កម្មំ ខេត្តំ, វិញ្ញាណំ ពីជំ, តណ្ហា សិនេហោ[១]. ອវិជ្ជានីវរណានំ សត្តានំ តណ្ហាសំໂយជនានំ ហីនាយ ធាតុយា វិញ្ញាណំ ປតិដ្ឋិតំ ເອវំ ອາຍតី[២] ປុនព្ភវាភិនិព្វត្តិ ໂហតិ. ( )[៣]

"រូបធាតុវេបក្កញ្ច, ອານນຸທ, កម្មំ នាភវិស្ស, ອបិ នុ ໂខ រូបភໂວ បញ្ញា ເយថាតិ? "ໂນ ເហតំ, ភន្តេ. "ឥតិ ໂខ ອານນຸທ, កម្មំ ខេត្តំ, វិញ្ញាណំ ពីជំ, តណ្ហា សិនេហោ. ອវិជ្ជានីវរណានំ សត្តានំ តណ្ហាសំໂយជនានំ មជ្ឈិមាយ ធាតុយា វិញ្ញាណំ ປតិដ្ឋិតំ ເອវំ ອາຍតី ປុនព្ភវាភិនិព្វត្តិ ໂហតិ. ()[៣]

"ອរូបធាតុវេបក្កញ្ច, ອານນຸທ, កម្មំ នាភវិស្ស, ອបិ នុ ໂខ ອរូបភໂວ បញ្ញាເយថាតិ? "ໂນ ເហតំ, ភន្តេ. "ឥតិ ໂខ, ອານນຸທ, កម្មំ ខេត្តំ, វិញ្ញាណំ ពីជំ, តណ្ហា សិនេហោ. ອវិជ្ជានីវរណានំ សត្តានំ តណ្ហាសំໂយជនានំ បណីតាយ ធាតុយា វិញ្ញាណំ ປតិដ្ឋិតំ ເອវំ ອາຍតី ປុនព្ភវាភិនិព្វត្តិ ໂហតិ. ເອវំ ໂខ, ອານນຸທ, ភໂវ ໂហតីតិ. ឆដ្ឋំ.

---

១. សិនេហោ (សី, ស្យា, កំ, ឥ) ២. ອាយតិ (សី)
៣. (ເອវំ ໂខ ອានន្ទ ភໂវ ໂហតីតិ) (ក) ທុតិយសុត្តេ ປន ឥទំ ປាຖនានត្តំ នត្ថិ.

ໆ. ທຸຕິຍກວສຸຕ຺ຕໍ

ໆ໗. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ຯເປຯ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ກໂວ, ກໂວຕິ, ກນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ກໂວ ໂຫຕີຕິ?

"ກາມຘາຕຸເວປກ຺ກຄ຺ຈ, ອານນ຺ທ, ກມ຺ມໍ ນາກວິສ຺ສ, ອປິ ນຸ ໂຂ ກາມກໂວ ປຄ຺ຄາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ ກນ຺ເຕ. "ອິຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກມ຺ມໍ ເຂຕ຺ຕໍ, ວິຄ຺ຄາຕໍ ພີຊໍ, ຕຕ຺ຫາ ສ຺ເນໂຫ. ອວິຊ຺ຊານີວຣຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕຕ຺ຫາສໍໂຍຊນານໍ ຫີນາຍ ຘາຕຸຍາ ເຈຕນາ ປຕິຎ຺ຖິຕາ ປຕ຺ຖນາ ປຕິຎ຺ຖິຕາ ເອວໍ ອາຍຕິ ປຸນພ຺ກວາກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ.

"ຣູປຘາຕຸເວປກ຺ກຄ຺ຈ, ອານນ຺ທ, ກມ຺ມໍ ນາກວິສ຺ສ, ອປິ ນຸ ໂຂ ຣູປກໂວ ປຄ຺ຄາ ເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ. "ອິຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກມ຺ມໍ ເຂຕ຺ຕໍ, ວິຄ຺ຄາຕໍ ພີຊໍ, ຕຕ຺ຫາ ສ຺ເນໂຫ. ອວິຊ຺ຊານີວຣຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕຕ຺ຫາສໍໂຍຊນານໍ ມຊ຺ຊິມາຍ ຘາຕຸຍາ ເຈຕນາ ປຕິຎ຺ຖິຕາ ປຕ຺ຖນາ ປຕິຎ຺ຖິຕາ ເອວໍ ອາຍຕິ ປຸນພ຺ກວາກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ.

"ອຣູປຘາຕຸເວປກ຺ກຄ຺ຈ, ອານນ຺ທ, ກມ຺ມໍ ນາກວິສ຺ສ, ອປິ ນຸ ໂຂ ອຣູປກໂວ ປຄ຺ຄາເຍຖາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ກນ຺ເຕ. "ອິຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກມ຺ມໍ ເຂຕ຺ຕໍ, ວິຄ຺ຄາຕໍ ພີຊໍ, ຕຕ຺ຫາ ສ຺ເນໂຫ. ອວິຊ຺ຊານີວຣຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕຕ຺ຫາສໍໂຍຊນານໍ ປຕີຕາຍ ຘາຕຸຍາ ເຈຕນາ ປຕິຎ຺ຖິຕາ ປຕ຺ຖນາ ປຕິຎ຺ຖິຕາ ເອວໍ ອາຍຕິ ປຸນພ຺ກວາກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກໂວ ໂຫຕີຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໗. ສີລພ຺ພຕສຸຕ຺ຕໍ

ໆ໘. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ "ສພ຺ພໍ ນຸ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ສີລພ຺ພຕໍ ຊີວິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຸປຎ຺ຖານສາຣໍ ສຜລນ຺ຕິ? "ນ ຂ຺ເວຕ຺ຖ, ກນ຺ເຕ, ເອກໍເສນາຕິ. "ເຕນ ຫານນ຺ທ, ວິກຊ຺ສ຺ສູຕິ.

"ຍຄ຺ຫິສ຺ສ[1], ກນ຺ເຕ, ສີລພ຺ພຕໍ ຊີວິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຸປຎ຺ຖານສາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອກິວຫ຺ຒນ຺ຕິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ສີລພ຺ພຕໍ

໑. ຍຖາຣູປໍ ຫິສ຺ສ (?) ມ. ໓ - ໘໔ ປິຎ຺ເກ ເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ພສຸຕ຺ຕານຸຣູປໍ.

ຊີວິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຸປຏ຺ຐານສາຣໍ ອຜລໍ. ຍຎ຺ຈ ຂ຺ວາສ຺ສ[1], ຠນ຺ເຕ, ສີລພ຺ພຕໍ ຊີວິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຸປຏ຺ຐານສາຣໍ ເສວໂຕ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ, ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອຠິວຑ຺ຒນ຺ຕິ, ເອວຣູປໍ ສີລພ຺ພຕໍ ຊີວິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຸປຏ຺ຐານສາຣໍ ສຜລນ຺ຕິ. ອິທມໂວຈ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ; ສມນຸຎ຺ໂຎ ສຕ຺ຖາ ອໂຫສິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ “ສມນຸຎ຺ໂຎ ເມ ສຕ຺ຖາຕິ, ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ອານນ຺ເທ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ເສໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອານນ຺ໂທ; ນ ຈ ປນສ຺ສ ສຸລຠຣູໂປ ສມສໂມ ປຎ຺ຎາຍາຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ຄນ຺ຘຊາຕສຸຕ຺ຕໍ

໘໐. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

“ຕີຓິມານິ, ຠນ຺ເຕ, ຄນ຺ຘຊາຕານິ, ເຍສໍ ອນຸວາຕໍເຍວ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕິ, ໂນ ປຏິວາຕໍ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ມູລຄນ຺ໂຘ, ສາຣຄນ຺ໂຘ, ປຸປ຺ຜຄນ຺ໂຘ ອິມານິ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຕີຓິ ຄນ຺ຘຊາຕານິ, ເຍສໍ ອນຸວາຕໍເຍວ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕິ, ໂນ ປຏິວາຕໍ. ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ກິຎ຺ຈິ ຄນ຺ຘຊາຕໍ ຍສ຺ສ ອນຸວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕິ, ປຏິວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕິ, ອນຸວາຕປຏິວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕີຕິ?

“ອຕ຺ຖານນ຺ທ, ກິຎ຺ຈິ ຄນ຺ຘຊາຕໍ[2] ຍສ຺ສ ອນຸວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕິ, ປຏິວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕິ, ອນຸວາຕປຏິວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕີຕິ. “ກຕມຎ຺ຈ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ຄນ຺ຘຊາຕໍ ຍສ຺ສ ອນຸວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕິ, ປຏິວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕິ, ອນຸວາຕປຏິວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຘ ຄຈ຺ຉຕີຕິ?

“ອິທານນ຺ທ, ຍສ຺ມິໍ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ຘມ຺ມໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສີລວາ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ,

---

໑. ຍຎ຺ຫິສ຺ສ (ກ), ຍຖາຣູປຎ຺ຈ ຂ຺ວາສ຺ສ (?)

໒. ອຕ຺ຖານນ຺ທ ຄນ຺ຘຊາຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ວິຄຕມລມຈ຺ເຣເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ ມຸຕ຺ຕຈາໂຄ ປຍຕປາຕິ ໂວສຸສຄ຺ຄຣໂຕ ຍາຈໂຍໂຄ ທານສໍວິກາຄຣໂຕ.

"ຕສ຺ສ ທິສາສຸ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວຕ຺ຕໍ ກາສນ຺ຕິ 'ອມຸກສ຺ມິໍ[1] ນາມ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ພຸທ຺ຂໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ຂມ຺ມໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຜ຺ຖານາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສີລວາ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຕຂມ຺ໂມ, ວິຄຕມລມຈ຺ເຣເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ ມຸຕ຺ຕຈາໂຄ ປຍຕປາຕິ ໂວສຸສຄ຺ຄຣໂຕ ຍາຈໂຍໂຄ ທານສໍວິກາຄຣໂຕ'ຕິ.

"ເທວຕາປິສ຺ສ[4] ວຕ຺ຕໍ ກາສນ຺ຕິ 'ອມຸກສ຺ມິໍ ນາມ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ພຸທ຺ຂໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ຂມ຺ມໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສຸຣາເມຣຍ ມຊ຺ຊປມາທຜ຺ຖານາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສີລວາ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຕຂມ຺ໂມ, ວິຄຕມລມຈ຺ເຣເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ ມຸຕ຺ຕຈາໂຄ ປຍຕປາຕິ ໂວສຸສຄ຺ຄຣໂຕ ຍາຈໂຍໂຄ ທານສໍວິກາຄຣໂຕ'ຕິ. ອິທໍ ໂຂ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ຄນ຺ຂຊາຕໍ ຍສ຺ສ ອນຸວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຂ ຄຈ຺ฉຕິ, ປຜິວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຂ ຄຈ຺ฉຕິ, ອນຸວາຕ-ປຜິວາຕມ຺ປິ ຄນ຺ໂຂ ຄຈ຺ฉຕີຕິ.

"ນ ປຸປ຺ຜຄນ຺ໂຂ ປຜິວາຕເມຕິ,
ນ ຈນ຺ທນໍ ຕຄຣມລ຺ລິກາ[5] ວາ.
ສຕຎ຺ຈ ຄນ຺ໂຂ ປຜິວາຕເມຕິ,
ສພ຺ພາ ທິສາ ສປ຺ປຸຣິໂສ ປວາຍຕີຕິ. ນວມໍ;

໑໐. ຈູຣນິກາສຸຕ຺ຕໍ

໙໑. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ ກນ຺ເຕ

---

໑. ອສຸກສ຺ມິໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໕. ຕຄ຺ຄຣມລ຺ລິກາ (ອິ)
໔. ເທວຕາປິສ຺ສ ອມນຸສ຺ສາ (ສີ, ອິ), ເທວຕາປິສ຺ສ ອມນຸສ຺ສາປິ (ກ), ເທວຕາປິສ຺ສ. ຯເປຯ ມນຸສ຺ສາປິ (?)

ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ‘ຠຄວໂຕ, ອານນ຺ທ, ສິຂິສ຺ສ ອຠິຠູ ນາມ ສາວໂກ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ຐິໂຕ ສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸໍ[໑] ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປສີ’ຕິ. ຠຄວາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກີວຕກໍ ປໂຫຕິ ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປຕຸນ຺ຕິ? “ສາວໂກ ໂສ, ອານນ຺ທ, ອປ຺ປເມຍ຺ຍາ ຕຖາຄຕາຕິ.

ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ‘ຠຄວໂຕ, ອານນ຺ທ, ສິຂິສ຺ສ ອຠິຠູ ນາມ ສາວໂກ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ຐິໂຕ ສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸໍ ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປສີ’ຕິ. ຠຄວາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກີວຕກໍ ປໂຫຕິ ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປຕຸນ຺ຕິ? “ສາວໂກ ໂສ, ອານນ຺ທ, ອປ຺ປເມຍ຺ຍາ ຕຖາຄຕາຕິ.

ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ‘ຠຄວໂຕ, ອານນ຺ທ, ສິຂິສ຺ສ ອຠິຠູ ນາມ ສາວໂກ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ຐິໂຕ ສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸໍ ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປສີ’ຕິ. ຠຄວາ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກີວຕກໍ ປໂຫຕິ ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປຕຸນ຺ຕິ? “ສຸຕາ ເຕ, ອານນ຺ທ, ສຫສ຺ສີ ຈູຬນິກາ ໂລກຘາຕູຕິ? “ເອຕສ຺ສ, ຠຄວາ, ກາໂລ; ເອຕສ຺ສ, ສຸຄຕ, ກາໂລ! ຍໍ ຠຄວາ ຠາເສຍ຺ຍ. ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. “ເຕນຫານນ຺ທ, ສຸຓາຫິ ສາທຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ, ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ຍາວຕາ, ອານນ຺ທ, ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ[໔] ປຣິຫຣນ຺ຕິ, ທິສາ ຠນ຺ຕິ ວິໂຣຈນາ, ຕາວ ສຫສ຺ສຘາ ໂລໂກ. ຕສ຺ມິໍ ສຫສ຺ສຘາ ໂລເກ ສຫສ຺ສໍ[໕] ຈນ຺ທານໍ, ສຫສ຺ສໍ ສູຣິຍານໍ, ສຫສ຺ສໍ ສິເນຣຸປພ຺ພຕຣາຊານໍ, ສຫສ຺ສໍ ຊມ຺ພຸທີປານໍ, ສຫສ຺ສໍ ອປຣໂຄຍານານໍ, ສຫສ຺ສໍ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣູນໍ, ສຫສ຺ສໍ ປຸພ຺ພວິເທຫານໍ, ຈຕ຺ຕາຣິ ມຫາສມຸທ຺ທສຫສ຺ສານິ, ຈຕ຺ຕາຣິ ມຫາຣາຊສຫສ຺ສານິ, ສຫສ຺ສໍ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ, ສຫສ຺ສໍ ຕາວຕິໍສານໍ, ສຫສ຺ສໍ ຍາມານໍ, ສຫສ຺ສໍ ຕຸສິຕານໍ, ສຫສ຺ສໍ ນິມ຺ມານຣຕີນໍ, ສຫສ຺ສໍ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ, ສຫສ຺ສໍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລການໍ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ສຫສ຺ສີ ຈູຬນິກາ ໂລກຘາຕຸ.

---

໑. ສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸໍ (ອິ) ສໍ ໑-໑໘໗ ປິຏ຺ເຐ ວິຕ຺ຖາໂຣ.

໔. ຈນ຺ທິມສຸຣິຍາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໕. ຕສ຺ມິໍ ສຫສ຺ສໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

“ຍາວຕານນ຺ທ, ສຫສ຺ສີ ຈູຬນິກາ ໂລກຘາຕຸ ຕາວ ສຫສ຺ສຘາ ໂລໂກ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ທ຺ວິສຫສ຺ສີ ມຊ຺ຌິມິກາ ໂລກຘາຕຸ.

“ຍາວຕານນ຺ທ, ທ຺ວິສຫສ຺ສີ ມຊ຺ຌິມິກາ ໂລກຘາຕຸ ຕາວ ສຫສ຺ສຘາ ໂລໂກ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ຕິສຫສ຺ສີ ມຫາສຫສ຺ສີ ໂລກຘາຕຸ.

“ອາກງ຺ຂມາໂນ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄໂຕ ຕິສຫສ຺ສິມຫາສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸໍ[1] ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປຍ຺ຍ, ຍາວຕາ ປນ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ.

“ຍຖາ ກຖໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຕິສຫສ຺ສິມຫາສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸໍ ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປຍ຺ຍ, ຍາວຕາ ປນ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ? “ອິຘານນ຺ທ, ຕຖາຄໂຕ ຕິສຫສ຺ສິ-ມຫາສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸໍ ໂອຠາເສນ ຜເຣຍ຺ຍ. ຍທາ ເຕ ສຕ຺ຕາ ຕໍ ອາໂລກໍ ສຎ຺ຊາເນຍ຺ຍຸໍ, ອຖ ຕຖາຄໂຕ ໂຆສໍ ກເຣຍ຺ຍ ສທ຺ທມນຸສ຺ສາເວຍ຺ຍ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຕຖາຄໂຕ ຕິສຫສ຺ສິມຫາສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸໍ ສເຣນ ວິຎ຺ຎາເປຍ຺ຍ, ຍາວຕາ ປນ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍາຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ (ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸທາຍິໍ)[4] ເອຕທໂວຈ “ລາຠາ ວຕ ເມ, ສຸລທ຺ຘໍ ວຕ ເມ, ຍສ຺ສ ເມ ສຕ຺ຖາ ເອວໍມຫິທ຺ຘິໂກ ເອວໍມຫານຸຠາໂວຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອຸທາຍີ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ “ກິໍ ຕຸຍ຺ເຫຕ຺ຖ, ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ, ຍທິ ເຕ ສຕ຺ຖາ ເອວໍມຫິທ຺ຘິໂກ ເອວໍມຫານຸຠາໂວຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸທາຍິໍ ເອຕທໂວຈ “ມາ ເຫວໍ, ອຸທາຍິ, ມາ ເຫວໍ, ອຸທາຍິ. ສເຈ, ອຸທາຍິ, ອານນ຺ໂທ ອວີຕຣາໂຄ ກາລໍ ກເຣຍ຺ຍ, ເຕນ ຈິຕ຺ຕປ຺ປສາເທນ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ເທເວສຸ ເທວຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຍ຺ຍ, ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ຊມ຺ພຸທີເປ ມຫາຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຍ຺ຍ. ອປິ ຈ, ອຸທາຍິ, ອານນ຺ໂທ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕີຕິ. ທສມໍ.

ອານນ຺ທວຄ຺ໂຄ ຕຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ຉນ຺ໂນ ອາຊີວໂກ ສກ຺ໂກ, ນິຄຓ຺ໂຐ ຈ ນິເວສໂກ;
ທ຺ເວ ຠວາ ສີລພ຺ພຕໍ, ຄນ຺ຘຊາຕຎ຺ຈ ຈູຬນີຕີ.

---

໑. ຕິສຫສ຺ສີ ມຫາສຫສ຺ສີ ໂລກຘາຕຸໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ), ຕິສຫສ຺ສິມຫາສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸໍ (ອິ)

໔. (ຠຄວນ຺ຕໍ) (ສີ), ( ) ນຕ຺ຖິ ສ຺ຍາ-ກໍ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ອຏ຺ຐກຖາຍ ສເມຕິ.

(໙) ໔. ສມຓວຄ຺ໂຄ

໑. ສມຓສຸຕ຺ຕໍ

໘໔. "ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຓສ຺ສ ສມຓີຍານິ ສມຓກຣຓີຍານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອຘິສີລສິກ຺ຂາສມາທານໍ, ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາສມາທານໍ, ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາ-ສມາທານໍ ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ສມຓສ຺ສ ສມຓີຍານິ ສມຓກຣຓີຍານິ.

"ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ຕິພ຺ໂພ ໂນ ຉນ຺ໂທ ຠວິສ຺ສຕິ ອຘິສີລສິກ຺ຂາສມາທາເນ, ຕິພ຺ໂພ ໂນ ຉນ຺ໂທ ຠວິສ຺ສຕິ ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາສມາທາເນ, ຕິພ຺ໂພ ໂນ ຉນ຺ໂທ ຠວິສ຺ສຕິ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາສມາທາເນ'ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ. ປຐມໍ.

໒. ຄທ຺ຣຠສຸຕ຺ຕໍ

໘໕. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄທ຺ຣໂຠ ໂຄຄຓໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ໂຘ ໂຫຕິ 'ອຫມ຺ປິ ທມ຺ໂມ, ອຫມ຺ປິ ທມ຺ໂມ'ຕິ[1]. ຕສ຺ສ ນ ຕາທິໂສ ວຓ຺ໂຓ ໂຫຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ ຄຸນ຺ນໍ, ນ ຕາທິໂສ ສໂຣ ໂຫຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ ຄຸນ຺ນໍ, ນ ຕາທິສໍ ປທໍ ໂຫຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ ຄຸນ຺ນໍ. ໂສ ໂຄຄຓໍເຍວ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ໂຘ ໂຫຕິ 'ອຫມ຺ປິ ທມ຺ໂມ, ອຫມ຺ປິ ທມ຺ໂມຕິ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ໂຘ ໂຫຕິ ອຫມ຺ປິ ຠິກ຺ຂຸ, ອຫມ຺ປິ ຠິກ຺ຂູ'ຕິ. ຕສ຺ສ ນ ຕາທິໂສ ຉນ຺ໂທ ໂຫຕິ ອຘິສີລສິກ຺ຂາສມາທາເນ ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຎ຺ເຎສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ, ນ ຕາທິໂສ ຉນ຺ໂທ ໂຫຕິ ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາສມາທາເນ ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຎ຺ເຎສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ, ນ ຕາທິໂສ ຉນ຺ໂທ ໂຫຕິ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາສມາທາເນ ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຎ຺ເຎສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍເຍວ ປິຏ຺ຐິໂຕ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນຸພນ຺ໂຘ ໂຫຕິ 'ອຫມ຺ປິ ຠິກ຺ຂຸ, ອຫມ຺ປິ ຠິກ຺ຂູຕິ.

---

໑. ອຫມ຺ປິ ໂຄ ອມ຺ຫາ ອຫມ຺ປິ ໂຄ ອມ຺ຫາຕິ (ສີ), ອຫມ຺ປິ ອມ຺ຫາ ອຫມ຺ປິ ອມ຺ຫາຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ), ອຫມ຺ປິ ໂຄ ອຫມ຺ປິ ໂຄຕິ (?)

“ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຕິພ຺ໂພ ໂນ ຉນ຺ໂທ ຠວິສ຺ສຕິ ອຘິສີລສິກ຺ຂາສມາທາເນ, ຕິພ຺ໂພ ໂນ ຉນ຺ໂທ ຠວິສ຺ສຕິ ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາສມາທາເນ, ຕິພ຺ໂພ ໂນ ຉນ຺ໂທ ຠວິສ຺ສຕິ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາສມາທາເນ’ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ເຂຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໘໔. “ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກສ຺ສກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ກຣຓີຍານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ກສ຺ສໂກ ຄຫປຕິ ປຏິກຈ຺ເຈວ[໑] ເຂຕ຺ຕໍ ສຸກຏ຺ຐໍ ກໂຣຕິ ສຸມຕິກຕໍ[໒]. ປຏິກຈ຺ເຈວ ເຂຕ຺ຕໍ ສຸກຏ຺ຐໍ ກຣິຕ຺ວາ ສຸມຕິກຕໍ ກາເລນ ພີຊານິ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ. ກາເລນ ພີຊານິ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ສມເຍນ ອຸທກໍ ອຠິເນຕິປິ ອປເນຕິປິ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ກສ຺ສກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ກຣຓີຍານິ.

“ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິມານິ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ກຣຓີຍານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອຘິສີລສິກ຺ຂາສມາທານໍ, ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາສມາທານໍ, ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາສມາທານໍ ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ກຣຓີຍານິ.

“ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ຕິພ຺ໂພ ໂນ ຉນ຺ໂທ ຠວິສ຺ສຕິ ອຘິສີລສິກ຺ຂາສມາທາເນ, ຕິພ຺ໂພ ໂນ ຉນ຺ໂທ ຠວິສ຺ສຕິ ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາສມາທາເນ, ຕິພ຺ໂພ ໂນ ຉນ຺ໂທ ຠວິສ຺ສຕິ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາສມາທາເນ’ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ວຊ຺ຊິປຸຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໘໕. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຏາຄາຣສາລາຍໍ. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ວຊ຺ຊິປຸຕ຺ຕໂກ ຠິກ຺ຂຸ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ວຊ຺ຊິປຸຕ຺ຕໂກ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສາຘິກມິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ທິຍຑ຺ຒສິກ຺ຂາປທສຕໍ[໓] ອນ຺ວທ຺ຘມາສໍ ອຸທ຺ເທສໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ. ນາຫໍ ຠນ຺ເຕ

---

໑. ປຏິຄຈ຺ເຈວ (ສີ, ອີ)

໒. ສຸມຕິກຕໍ (ກ), ເອຕ຺ຖ ມຕິສທ຺ໂທ ກຏ຺ຐເຂຕ຺ຕສ຺ສ ສມີກຣຓສາຘເນ ທາຣຸກຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສກ຺ກຕອຠິຘາເນສຸ ອາຄຕໍ. ຕໍ “ມຕິຍາ ສຸຏ຺ຐຸ ສມີກຕນ຺ຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍ ສເມຕິ.

໓. ທິຍຑ຺ຒໍ ສິກ຺ຂາປທສຕໍ (ສີ)

ເອຕ຺ຖ ສກ຺ໂກມິ ສິກ຺ຂິຕຸນ຺ຕິ. “ສກ຺ຂິສ຺ສສິ ປນ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຕີສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ສິກ຺ຂິຕຸໍ ອຘິສີລສິກ຺ຂາຍ, ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາຍ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາຍາຕິ? “ສກ຺ໂກມຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ຕີສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ສິກ຺ຂິຕຸໍ ອຘິສີລສິກ຺ຂາຍ, ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາຍ, ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາຍາຕິ. “ຕສ຺ມາຕິຫ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ຕີສຸ ສິກ຺ຂາສຸ ສິກ຺ຂສ຺ສຸ ອຘິສີລສິກ຺ຂາຍ, ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາຍ, ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາຍ.

“ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ອຘິສີລມ຺ປິ ສິກ຺ຂິສ຺ສສິ, ອຘິຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສິກ຺ຂິສ຺ສສິ, ອຘິປຎ຺ຎມ຺ປິ ສິກ຺ຂິສ຺ສສິ, ຕສ຺ສ ຕຸຍ຺ຫໍ ຠິກ຺ຂຸ ອຘິສີລມ຺ປິ ສິກ຺ຂໂຕ ອຘິຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສິກ຺ຂໂຕ ອຘິປຎ຺ຎມ຺ປິ ສິກ຺ຂໂຕ ຣາໂຄ ປຫີຍິສ຺ສຕິ, ໂທໂສ ປຫີຍິສ຺ສຕິ, ໂມໂຫ ປຫີຍິສ຺ສຕິ. ໂສ ຕ຺ວໍ ຣາຄສ຺ສ ປຫານາ ໂທສສ຺ສ ປຫານາ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາ ຍໍ ອກຸສລໍ ນ ຕໍ ກຣິສ຺ສສິ, ຍໍ ປາປໍ ນ ຕໍ ເສວິສ຺ສສີຕິ.

ອຖ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອປເຣນ ສມເຍນ ອຘິສີລມ຺ປິ ສິກ຺ຂິ, ອຘິຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສິກ຺ຂິ, ອຘິປຎ຺ຎມ຺ປິ ສິກ຺ຂິ. ຕສ຺ສ ອຘິສີລມ຺ປິ ສິກ຺ຂໂຕ ອຘິຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສິກ຺ຂໂຕ ອຘິປຎ຺ຎມ຺ປິ ສິກ຺ຂໂຕ ຣາໂຄ ປຫີຍິ, ໂທໂສ ປຫີຍິ, ໂມໂຫ ປຫີຍິ. ໂສ ຣາຄສ຺ສ ປຫານາ ໂທສສ຺ສ ປຫານາ ໂມຫສ຺ສ ປຫານາ ຍໍ ອກຸສລໍ ຕໍ ນາກາສິ, ຍໍ ປາປໍ ຕໍ ນ ເສວີຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ເສກ຺ຂສຸຕ຺ຕໍ

໘໖. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

“‘ເສໂຂ, ເສໂຂ’ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເສໂຂ ໂຫຕີຕິ? “ສິກ຺ຂຕີຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ຕສ຺ມາ ເສໂຂຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຎ຺ຈ ສິກ຺ຂຕິ? ອຘິສີລມ຺ປິ ສິກ຺ຂຕິ, ອຘິຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສິກ຺ຂຕິ, ອຘິປຎ຺ຎມ຺ປິ ສິກ຺ຂຕິ. ສິກ຺ຂຕີຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ຕສ຺ມາ ເສໂຂຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ.

ເສຂສ຺ສ ສິກ຺ຂມານສ຺ສ, ອຸຊຸມຄ຺ຄານຸສາຣິໂນ;
ຂຍສ຺ມິກ ປຐມໍ ຎາຓໍ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎາ ອນນ຺ຕຣາ.

ຕໂຕ ອຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ[໑], ຎາຓໍ ເວ[໒] ໂຫຕິ ຕາທິໂນ.
ອກຸປ຺ປາ ເມ ວິມຸຕ຺ຕີຕິ, ຠວສໍໂຍຊນກ຺ຂເຍຕິ. ປຎ຺ຈມໍ; ( )[໓]

---

໑. ອຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິຍາ (ກ) ໒. ຎາຕຎ຺ຈ (ກ) ໓. (ອຍ຺ກມໍ ກາຕວາຣໍ ນິຍ຺ກິຕໍ) (ກ)

໘. ປຐມສິກ຺ຂາສຸຕ຺ຕໍ

໘໗. “ສາຘິກມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຍຑ຺ຒສິກ຺ຂາປທສຕໍ ອນ຺ວທ຺ຘມາສໍ ອຸທ຺ເທສໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ຍຕ຺ຖ ອຕ຺ຕກາມາ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສິກ຺ຂນ຺ຕິ. ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂາ ຍຕ຺ເຖຕໍ ສພ຺ພໍ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ອຘິສີລສິກ຺ຂາ, ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາ ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ, ຍຕ຺ເຖຕໍ ສພ຺ພໍ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

“ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ ສມາຘິສ຺ມິໍ ມຕ຺ຕໂສ ກາຣີ ປຎ຺ຎາຍ ມຕ຺ຕໂສ ກາຣີ. ໂສ ຍານິ ຕານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ຕານິ ອາປຊ຺ຊຕິປິ ວຸຏ຺ຐາຕິປິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເມຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຍານິ ຈ ໂຂ ຕານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສາຣຸປ຺ປານິ, ຕຕ຺ຖ ຘຸວສີໂລ[1] ຈ ໂຫຕິ ຐິຕສີໂລ[2] ຈ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂສ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອວິນິປາຕຘມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍໂຓ.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ ສມາຘິສ຺ມິໍ ມຕ຺ຕໂສ ກາຣີ ປຎ຺ຎາຍ ມຕ຺ຕໂສ ກາຣີ. ໂສ ຍານິ ຕານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ຕານິ ອາປຊ຺ຊຕິປິ ວຸຏ຺ຐາຕິປິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເມຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຍານິ ຈ ໂຂ ຕານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສາຣຸປ຺ປານິ ຕຕ຺ຖ ຘຸວສີໂລ ຈ ໂຫຕິ ຐິຕສີໂລ ຈ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂສ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມີ ໂຫຕິ, ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ ສມາຘິສ຺ມິໍ ປຣິປູຣກາຣີ ປຎ຺ຎາຍ ມຕ຺ຕໂສ ກາຣີ. ໂສ ຍານິ ຕານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ຕານິ ອາປຊ຺ຊຕິປິ ວຸຏ຺ຐາຕິປິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເມຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຍານິ ຈ ໂຂ ຕານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສາຣຸປ຺ປານິ ຕຕ຺ຖ ຘຸວສີໂລ ຈ ໂຫຕິ ຐິຕສີໂລ ຈ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂສ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ພາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ

---

໑. ຘຸວສີລີ (ສີ) ອຠິ ໗-໑໔ ປິຏ຺ເຐປິ (ໂຖກໍ ວິສທິສໍ)   ໒. ຐິຕສີລີ (ສີ)

ໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ ສມາຘິສ຺ມິ ປຣິປູຣກາຣີ ປຎ຺ຎາຍ ປຣິປູຣກາຣີ. ໂສ ຍານິ ຕານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ຕານິ ອາປຊ຺ຊຕິປິ ວຸຏ຺ຐາຕິປິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເມຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຍານິ ຈ ໂຂ ຕານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສາຣຸປ຺ປານິ ຕຕ຺ຖ ຘຸວສີໂລ ຈ ໂຫຕິ ຐິຕສີໂລ ຈ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂສ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ.

“ອິຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປເທສໍ ປເທສກາຣີ ອາຣາເຘຕິ ປຣິປູຣໍ ປຣິປູຣກາຣີ. ອວຎ຺ຌານິເຕ຺ວວາຫໍ[1], ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂາປທານິ ວທາມີຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ທຸຕິຍສິກ຺ຂາສຸຕ຺ຕໍ

໘໘. “ສາຘິກມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຍຑ຺ຒສິກ຺ຂາປທສຕໍ ອນ຺ວທ຺ຘມາສໍ ອຸທ຺ເທສໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ ຍຕ຺ຖ ອຕ຺ຕກາມາ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສິກ຺ຂນ຺ຕິ. ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂາ ຍຕ຺ເຖຕໍ ສພ຺ພໍ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ອຘິສີລສິກ຺ຂາ, ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ, ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາ ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ຍຕ຺ເຖຕໍ ສພ຺ພໍ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

“ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ ສມາຘິສ຺ມິ ມຕ຺ຕໂສ ກາຣີ ປຎ຺ຎາຍ ມຕ຺ຕໂສ ກາຣີ. ໂສ ຍານິ ຕານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ຕານິ ອາປຊ຺ຊຕິປິ ວຸຏ຺ຐາຕິປິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເມຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຍານິ ຈ ໂຂ ຕານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສາຣຸປ຺ປານິ ຕຕ຺ຖ ຘຸວສີໂລ ຈ ໂຫຕິ ຐິຕສີໂລ ຈ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂສ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣໂມ ໂຫຕິ. ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມໍ ເທເວ ຈ ມນຸສ຺ເສ ຈ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ. ໂສ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂກລໍໂກໂລ ໂຫຕິ, ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ກຸລານິ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ. ໂສ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ

໑. ອວຎ຺ຌາເນວາຫໍ (ກ)

ປຣິກຸຂຍາ ເອກພີຊີ ໂຫຕິ, ເອກໍເຍວ ມານຸສກໍ ກວໍ ນິພຸພຕຸເຕຕຸວາ ທຸກຸຂສຸສນຸຕໍ ກໂຣຕິ. ໂສ ຕິຕຸຕໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕຸຕາ ສກທາຄາມີ ໂຫຕິ, ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນຸຕຸວາ ທຸກຸຂສຸສນຸຕໍ ກໂຣຕິ.

"ອິທ ປນ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ ສມາຘິສຸມິ ປຣິປູຣກາຣີ ປຍຸຍາຍ ມຕຸຕໂສ ກາຣີ. ໂສ ຍານິ ຕານິ ຂຸທຸທານຸຂຸທຸທການິ ສິກຸຂາປທານິ ຕານິ ອາປຊຸຊຕິປິ ວຸຝຸຖາຕິປິ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເມຕຸຖ, ກິກຸຂເວ, ອກພຸພຕາ ວຸຕຸຕາ. ຍານິ ຈ ໂຂ ຕານິ ສິກຸຂາປທານິ ອາທິພຸຣຫຸມຈຣິຍການິ ພຸຣຫຸມຈຣິຍສາຣຸປຸປານິ ຕຕຸຖ ຘຸວສີໂລ ຈ ໂຫຕິ ຖິຕສີໂລ ຈ, ສມາທາຍ ສິກຸຂຕິ ສິກຸຂາປເທສຸ. ໂສ ປຍຸຈນຸນໍ ໂອຣມຸກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ອຸທຸທໍໂສໂຕ ອກນິຝຸຖຄາມີ. ໂສ ປຍຸຈນຸນໍ ໂອຣມຸກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ສສງຸຂາຣປຣິນິພຸພາຍີ ໂຫຕິ. ໂສ ປຍຸຈນຸນໍ ໂອຣມຸກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ອສງຸຂາຣປຣິນິພຸພາຍີ ໂຫຕິ. ໂສ ປຍຸຈນຸນໍ ໂອຣມຸກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ອຸປຫຈຸຈປຣິນິພຸພາຍີ ໂຫຕິ. ໂສ ປຍຸຈນຸນໍ ໂອຣມຸກາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ອນຸຕຣາປຣິນິພຸພາຍີ ໂຫຕິ.

"ອິທ ປນ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ ສມາຘິສຸມິ ປຣິປູຣກາຣີ, ປຍຸຍາຍ ປຣິປູຣກາຣີ. ໂສ ຍານິ ຕານິ ຂຸທຸທານຸຂຸທຸທການິ ສິກຸຂາປທານິ, ຕານິ ອາປຊຸຊຕິປິ ວຸຝຸຖາຕິປິ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ, ນ ຫິ ເມຕຸຖ ກິກຸຂເວ ອກພຸພຕາ ວຸຕຸຖາ. ຍານິ ຈ ໂຂ ຕານິ ສິກຸຂາປທານິ ອາທິພຸຣຫຸມຈຣິຍການິ ພຸຣຫຸມຈຣິຍສາຣຸປຸປານິ, ຕຕຸຖ ຘຸວສີໂຣ ຈ ໂຫຕິ ຖິຕສີໂລ ຈ, ສມາທາຍ ສິກຸຂຕິ ສິກຸຂາປເທສຸ. ໂສ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ ປຍຸຍາວິມຸຕຸຕິ ທິຝເຖວ ຘມຸເມ ສຍໍ ອກິຍຸຍາ ສຈຸຊິກຕຸວາ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ

"ອິຕິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ປເທສໍ ປເທສກາຣີ ອາຣາເຘຕິ, ປຣິປູຣໍ ປຣິປູຣກາຣີ, ອວຍຸຊານິ ເຕວາຫໍ, ກິກຸຂເວ, ສິກຸຂາປທານິ ວທາມີຕິ. ສຕຸຕມໍ.

໗. ຕຕິຍສິກຸຂາສຸຕຸຕໍ

໗໙. "ສາຘິກມິທໍ, ກິກຸຂເວ, ທິຍຫຸຝສິກຸຂາປທສຕໍ ອນຸວທຸຘມາສໍ ອຸທຸເທສໍ ອາຄຈຸຉຕິ ຍຕຸຖ ອຕຸຕກາມາ ກຸລປຸຕຸຕາ ສິກຸຂນຸຕິ. ຕິສຸໂສ ອິມາ ກິກຸຂເວ

ສິກ຺ຂາ ຍຕ຺ເຖຕໍ ສພ຺ພໍ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ອຘິສີລສິກ຺ຂາ, ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ, ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາ ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ຍຕ຺ເຖຕໍ ສພ຺ພໍ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

“ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕິ ສມາຘິສ຺ມິໍ ປຣິປູຣກາຣີ ປຎ຺ຎາຍ ປຣິປູຣກາຣີ. ໂສ ຍານິ ຕານິ ຂຸທ຺ທານຸຂຸທ຺ທການິ ສິກ຺ຂາປທານິ ຕານິ ອາປຊ຺ຊຕິປິ ວຸຏ຺ຐາຕິປິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ນ ຫິ ເມຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ຍານິ ຈ ໂຂ ຕານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍການິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສາຣຸປ຺ປານິ ຕຕ຺ຖ ຘ຺ຸວສີໂລ ຈ ໂຫຕິ ຐິຕສີໂລ ຈ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ໂສ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ຕໍ ວາ ປນ ອນຠິສມ຺ຠວໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍີ ໂຫຕິ. ຕໍ ວາ ປນ ອນຠິສມ຺ຠວໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ອຸປຫຈ຺ຈປຣິນິພ຺ພາຍີ ໂຫຕິ. ຕໍ ວາ ປນ ອນຠິສມ຺ຠວໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ອສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍີ ໂຫຕິ. ຕໍ ວາ ປນ ອນຠິສມ຺ຠວໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ສສງ຺ຂາຣປຣິນິພ຺ພາຍີ ໂຫຕິ. ຕໍ ວາ ປນ ອນຠິສມ຺ຠວໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ອຸທ຺ຘໍໂສໂຕ ໂຫຕິ ອກນິຏ຺ຐຄາມີ ຕໍ ວາ ປນ ອນຠິສມ຺ຠວໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌໍ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ, ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມີ ໂຫຕິ, ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ. ຕໍ ວາ ປນ ອນຠິສມ຺ຠວໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌໍ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ເອກພີຊີ ໂຫຕິ, ເອກໍເຍວ ມານຸສກໍ ຠວໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ. ຕໍ ວາ ປນ ອນຠິສມ຺ຠວໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌໍ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂກລໍໂກໂລ ໂຫຕິ, ທ຺ເວ ວາ ຕີຓິ ວາ ກຸລານິ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ. ຕໍ ວາ ປນ ອນຠິສມ຺ຠວໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌໍ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣໂມ ໂຫຕິ, ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸປຣມໍ ເທເວ ຈ ມນຸສ຺ເສ ຈ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ.

“ອິຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິປູຣໍ ປຣິປູຣກາຣີ ອາຣາເຘຕິ ປເທສໍ ປເທສກາຣີ. ອວຎ຺ຌານິເຕວາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂາປທານິ ວທາມີຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ປກ຺ມສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສຸຕ຺ຕໍ

໘໐. “ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ພິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ອະທິສີລສິກ຺ຂາ, ອະທິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ, ອະທິປຍ຺ຍາສິກ຺ຂາ.

“ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິສີລສິກ຺ຂາ? ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ໆເປໆ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິສີລສິກ຺ຂາ.

“ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ? ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ໆເປໆ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ.

“ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິປຍ຺ຍາສິກ຺ຂາ? ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ ໆເປໆ ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣທຄາມິນີ ປຕິປທາ’ຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິປຍ຺ຍາສິກ຺ຂາ. ອິມາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ທຸຕິຍສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສຸຕ຺ຕໍ

໘໑. “ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ພິກ຺ຂເວ, ສິກ຺ຂາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ອະທິສີລສິກ຺ຂາ, ອະທິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ, ອະທິປຍ຺ຍາສິກ຺ຂາ.

“ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິສີລສິກ຺ຂາ? ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ໆເປໆ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິສີລສິກ຺ຂາ.

“ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ? ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ໆເປໆ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ.

“ກຕມາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິປຍ຺ຍາສິກ຺ຂາ? ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຖວ ທມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຍ຺ຍາ ສຈ຺ຊິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ອະທິປຍ຺ຍາສິກ຺ຂາ. ອິມາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາຕິ.

ອຘິສີລໍ ອຘິຈິຕ຺ຕໍ, ອຘິປຎ຺ຎຎ຺ຈ ວີຣິຍວາ;
ຖາມວາ ຘິຕິມາ ຌາຍີ, ສໂຕ ຄຸຕ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ[1] ຈເຣ.

ຍຖາ ປຸເຣ ຕຖາ ປຈ຺ຉາ, ຍຖາ ປຈ຺ຉາ ຕຖາ ປຸເຣ;
ຍຖາ ອໂຘ ຕຖາ ອຸທ຺ຘໍ, ຍຖາ ອຸທ຺ຘໍ ຕຖາ ອໂຘ.

ຍຖາ ທິວາ ຕຖາ ຣຕ຺ຕິໍ, ຍຖາ ຣຕ຺ຕິໍ ຕຖາ ທິວາ;
ອຠິຠຸຍ຺ຍ ທິສາ ສພ຺ພາ, ອປ຺ປມາຓສມາຘິນາ.

ຕມາຫຸ ເສຂໍ ປຏິປທໍ[2], ອໂຖ ສໍສຸທ຺ຘຈາຣິຍໍ[3].
ຕມາຫຸ ໂລເກ ສມ຺ພຸທ຺ຘໍ, ຘີຣໍ ປຏິປທນ຺ຕຄຸໍ.

ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ນິໂຣເຘນ, ຕຓ຺ຫາກ຺ຂຍວິມຸຕ຺ຕິໂນ;
ປຊ຺ໂຊຕສ຺ເສວ ນິພ຺ພານໍ, ວິໂມກ຺ໂຂ ໂຫຕິ ເຈຕໂສ.

ທສມໍ;

໑໑. ສງ຺ກວາສຸຕ຺ຕໍ

໘໒. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ສງ຺ກວາ[4] ນາມ ໂກສລານໍ ນິຄໂມ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ສງ຺ກວາຍໍ ວິຫຣຕິ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ໂຕ ນາມ ຠິກ຺ຂຸ ສງ຺ກວາຍໍ ອາວາສິໂກ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສຕິ ສມາທເປຕິ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕິ ສມ຺ປຫໍເສຕິ ອຖ ໂຂ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠຄວຕິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ "ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ[5] ສມໂຓຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສງ຺ກວາຍໍ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ.

ອຖ ໂຂ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຫຸເທວ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອຫຸ ວິປ຺ປຏິສາໂຣ "ອລາຠາ ວຕ ເມ, ນ ວຕ ເມ ລາຠາ; ທຸລ຺ລທ຺ຘໍ

໑. ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ (ກ) ໒. ປາຏິປທໍ (?) ມ. ໒-໑໘ ປິຏເກ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.
໓. ສໍສຸທ຺ຘຈາຣຓໍ (ສີ, ອິ) ສໍສຸທ຺ຘຈາຣິນໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ໔. ປງ຺ກທາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໕. ອຘິສລ຺ເລຂເຕວາຍໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ວຕ ເມ, ນ ວຕ ເມ ສຸລທ຺ຘໍ; ຍສ຺ສ ເມ ຠຄວຕິ ສິກ຺ຂາ ປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ 'ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓ'ຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ເທເສຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເສນາສນໍ ສໍສາເມຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ເຕນ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ເຍນ ຄິຊ຺ຊກູໂຏ ປພ຺ພໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

"ເອກມິທໍ, ຠນ຺ເຕ, ສມຍໍ ຠຄວາ ສງ຺ກວາຍໍ ວິຫຣຕິ, ສງ຺ກວາ ນາມ ໂກສລານໍ ນິຄໂມ. ຕຕ຺ຣ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສສິ ສມາທເປສິ ສມຸຕ຺ເຕເຊສິ ສມ຺ປຫໍເສສິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ຠຄວຕິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ 'ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓ'ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສງ຺ກວາຍໍ ຍຖາຠິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ () [໑] ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຈິຣປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຫຸເທວ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອຫຸ ວິປ຺ປຏິສາໂຣ ອລາຠາ ວຕ ເມ, ນ ວຕ ເມ ລາຠາ; ທຸລ຺ລທ຺ຘໍ ວຕ ເມ, ນ ວຕ ເມ ສຸລທ຺ຘໍ; ຍສ຺ສ ເມ ຠຄວຕິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ 'ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓ'ຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ເທເສຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຈ຺ຈໂຍ ມໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຬ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ ຍສ຺ສ ເມ ຠຄວຕິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ 'ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓຕິ. ຕສ຺ສ ເມ,

---

໑. (ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ຣາຊຄຫໍ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ. ອຖ ໂຂ) (ກ)

ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ, ອາຍຕິໍ ສໍວຣາຍາຕິ.

“ຕຄ຺ຆ ຕໍ,[1] ກສ຺ສປ, ອຈ຺ຈໂຍ ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູຬ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ, ຍສ຺ສ ເຕ ມຍິ ສິກ຺ຂາປທປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ທສ຺ເສນ຺ເຕ ສມາທເປນ຺ເຕ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ເຕ ສມ຺ປຫໍເສນ຺ເຕ ອຫຸເທວ ອກ຺ຂນ຺ຕິ ອຫຸ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ‘ອຘິສລ຺ລິຂເຕວາຍໍ ສມໂຓ’ຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ກສ຺ສປ, ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ທິສ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຏິກໂຣສິ, ຕໍ ເຕ ມຍໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາມ. ວຸຑ຺ຒິເຫສາ, ກສ຺ສປ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ໂຍ ອຈ຺ຈຍໍ ອຈ຺ຈຍໂຕ ທິສ຺ວາ ຍຖາຘມ຺ມໍ ປຏິກໂຣຕິ, ອາຍຕິໍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ.

“ເຖໂຣ ເຈປິ, ກສ຺ສປ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ນ ສິກ຺ຂາກາໂມ ນ ສິກ຺ຂາສມາທານສ຺ສ ວຓ຺ຓວາທີ, ເຍ ຈຎ຺ເຎ ຠິກ຺ຂູ ນ ສິກ຺ຂາກາມາ ເຕ ຈ ນ ສິກ຺ຂາຍ ສມາທເປຕິ, ເຍ ຈຎ຺ເຎ ຠິກ຺ຂູ ສິກ຺ຂາກາມາ ເຕສຎ຺ຈ ນ ວຓ຺ຓໍ ຠຓຕິ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ກາເລນ, ເອວຣູປສ຺ສາຫໍ, ກສ຺ສປ, ເຖຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ນ ວຓ຺ຓໍ ຠຓາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສຕ຺ຖາ ຫິສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠຓຕີຕິ ອຎ຺ເຎ ນໍ[4] ຠິກ຺ຂູ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ນໍ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ ຕ຺ຍາສ຺ສ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ຍ຺ຍາສ຺ສ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ເຕສໍ ຕໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ. ຕສ຺ມາຫໍ, ກສ຺ສປ, ເອວຣູປສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ນ ວຓ຺ຓໍ ຠຓາມິ.

“ມຊ຺ຌິໂມ ເຈປິ, ກສ຺ສປ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ຯເປຯ ນໂວ ເຈປິ, ກສ຺ສປ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ນ ສິກ຺ຂາກາໂມ ນ ສິກ຺ຂາສມາທານສ຺ສ ວຓ຺ຓວາທີ, ເຍ ຈຎ຺ເຎ ຠິກ຺ຂູ ນ ສິກ຺ຂາກາມາ ເຕ ຈ ນ ສິກ຺ຂາຍ ສມາທເປຕິ, ເຍ ຈຎ຺ເຎ ຠິກ຺ຂູ ສິກ຺ຂາກາມາ ເຕສຎ຺ຈ ນ ວຓ຺ຓໍ ຠຓຕິ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ກາເລນ, ເອວຣູປສ຺ສາຫໍ, ກສ຺ສປ, ນວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ນ ວຓ຺ຓໍ ຠຓາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສຕ຺ຖາ ຫິສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠຓຕີຕິ ອຎ຺ເຎ ນໍ ຠິກ຺ຂູ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ນໍ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ ຕ຺ຍາສ຺ສ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ຍ຺ຍາສ຺ສ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ເຕສໍ ຕໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍາຕິ ຕສ຺ມາຫໍ, ກສ຺ສປ, ເອວຣູປສ຺ສ ນວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ນ ວຓ຺ຓໍ ຠຓາມິ.

---

໑. ຕຄ຺ຆ ຕ຺ວໍ (ສີ, ອິ)   ໔. ຕໍ (ສີ, ອິ)

“ເຖໂຣ ເຈປິ, ກສ຺ສປ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ສິກ຺ຂາກາໂມ ສິກ຺ຂາສມາທານສ຺ສ ວຓ຺ຓວາທີ, ເຍ ຈຎ຺ເຎ ຠິກ຺ຂູ ນ ສິກ຺ຂາກາມາ ເຕ ຈ ສິກ຺ຂາຍ ສມາທເປຕິ, ເຍ ຈຎ຺ເຎ ຠິກ຺ຂູ ສິກ຺ຂາກາມາ ເຕສຎ຺ຈ ວຓ຺ຓໍ ຠຓຕິ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ກາເລນ, ເອວຣູປສ຺ສາຫໍ, ກສ຺ສປ, ເຖຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວຓ຺ຓໍ ຠຓາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສຕ຺ຖາ ຫິສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠຓຕີຕິ ອຎ຺ເຎ ນໍ ຠິກ຺ຂູ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ນໍ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ ຕ຺ຍາສ຺ສ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ຍ຺ຍາສ຺ສ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ເຕສໍ ຕໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. ຕສ຺ມາຫໍ, ກສ຺ສປ, ເອວຣູປສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວຓ຺ຓໍ ຠຓາມິ.

“ມຊ຺ຌິໂມ ເຈປິ, ກສ຺ສປ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ສິກ຺ຂາກາໂມ ຯເປຯ ນໂວ ເຈປິ, ກສ຺ສປ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ສິກ຺ຂາກາໂມ ສິກ຺ຂາສມາທານສ຺ສ ວຓ຺ຓວາທີ, ເຍ ຈຎ຺ເຎ ຠິກ຺ຂູ ນ ສິກ຺ຂາກາມາ ເຕ ຈ ສິກ຺ຂາຍ ສມາທເປຕິ, ເຍ ຈຎ຺ເຎ ຠິກ຺ຂູ ສິກ຺ຂາກາມາ ເຕສຎ຺ຈ ວຓ຺ຓໍ ຠຓຕິ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ກາເລນ, ເອວຣູປສ຺ສາຫໍ, ກສ຺ສປ, ນວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວຓ຺ຓໍ ຠຓາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ສຕ຺ຖາ ຫິສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠຓຕີຕິ ອຎ຺ເຎ ນໍ ຠິກ຺ຂູ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ນໍ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ ຕ຺ຍາສ຺ສ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ຍ຺ຍາສ຺ສ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ເຕສໍ ຕໍ ອສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ. ຕສ຺ມາຫໍ, ກສ຺ສປ, ເອວຣູປສ຺ສ ນວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວຓ຺ຓໍ ຠຓາມີຕິ. ເອກາທສມໍ.

ສມຓວຄ຺ໂຄ ນວໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ສມໂຓ ຄທ຺ຣໂຠ ເຂຕ຺ຕໍ, ວຊ຺ຊິປຸຕ຺ໂຕ ຈ ເສກ຺ຂໍ;
ຕໂຍ ຈ ສິກ຺ຂນາ ວຸຕ຺ຕາ, ເທ຺ວ ສິກ຺ຂາ ສງ຺ກວາຍ ຈາຕິ.

(໑໐) ໕. ໂລຓກປລ຺ລວຄ຺ໂຄ

໑. ອຈ຺ຈາຍິກສຸຕ຺ຕໍ

໙໓. “ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກສ຺ສກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ອຈ຺ຈາຍິການິ ກຣຓີຍານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ກສ຺ສໂກ ຄຫປຕິ ສີຆໍ ສີຆໍ ເຂຕ຺ຕໍ ສຸກຏ຺ຐໍ ກໂຣຕິ ສຸມຕິກຕໍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ເຂຕ຺ຕໍ ສຸກຏ຺ຐໍ ກຣິຕ຺ວາ ສຸມຕິກຕໍ ສີຆໍ ສີຆໍ ພີຊານິ

ປຕິຍຸກຸາເປຕິ. ສີພໍ ສີພໍ ພີຊານິ ປຕິຍຸກຸາເປຕຸວາ ສີພໍ ສີພໍ ອຸທກໍ ອກິເນຕິປິ ອປເນຕິປິ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຕິ ກສຸສກສຸສ ຄຫປຕິສຸສ ອຈຸຈາຍິການິ ກຣຕີຍານິ. ຕສຸສ ໂຂ ຕໍ, ກິກຸຂເວ, ກສຸສກສຸສ ຄຫປຕິສຸສ ນຕຸຖິ ສາ ອິທຸຣິ ວາ ອານຸກາໂວ ວາ 'ອຊຸເຊວ ເມ ຮຄຸຄານິ ຊາຍນຸຕຸ, ສຸເວວ ຄພຸກີນິ ໂຫນຸຕຸ, ອຸຕຸຕຣສຸເວວ ປຈຸຈນຸຕູ'ຕິ. ອຖ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ໂຫຕິ ໂສ ສມໂຍ ຍໍ ຕສຸສ ກສຸສກສຸສ ຄຫປຕິສຸສ ຕານິ ຮຄຸຄານິ ອຸຕຸປຣິຕາມີນິ ຊາຍນຸຕິປິ ຄພຸກີນິປິ ໂຫນຸຕິ ປຈຸຈນຸຕິປິ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຕິມານິ ກິກຸຂຸສຸສ ອຈຸຈາຍິການິ ກຣຕີຍານິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ອຮິສີລສິກຸຂາສມາທານໍ, ອຮິຈິຕຸຕສິກຸຂາສມາທານໍ, ອຮິປຄຸຄາ-ສິກຸຂາສມາທານໍ ອິມານິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຕິ ກິກຸຂຸສຸສ ອຈຸຈາຍິການິ ກຣຕີຍານິ. ຕສຸສ ໂຂ ຕໍ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸໂນ ນຕຸຖິ ສາ ອິທຸຣິ ວາ ອນຸກາໂວ ວາ 'ອຊຸເຊວ ເມ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕຸຕໍ ວິມຸຈຸຈຕຸ ເສຸວ ວາ ອຸຕຸຕຣເສຸວ ວາ'ຕິ. ອຖ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ໂຫຕິ ໂສ ສມໂຍ ຍໍ ຕສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ອຮິສີລມຸປິ ສິກຸຂໂຕ ອຮິຈິຕຸຕມຸປິ ສິກຸຂໂຕ ອຮິປຄຸຄມຸປິ ສິກຸຂໂຕ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕຸຕໍ ວິມຸຈຸຈຕິ.

"ຕສຸມາຕິຫ, ກິກຸຂເວ, ເອວໍ ສິກຸຂິຕພຸພໍ 'ຕິພຸໂພ ໂນ ຉນຸໂທ ກວິສຸສຕິ ອຮິສີລສິກຸຂາສມາທາເນ, ຕິພຸໂພ ຉນຸໂທ ກວິສຸສຕິ ອຮິຈິຕຸຕສິກຸຂາສມາທາເນ, ຕິພຸໂພ ຉນຸໂທ ກວິສຸສຕິ ອຮິປຄຸຄາສິກຸຂາສມາທາເນ'ຕິ. ເອວຄຸ ຫິ ໂວ, ກິກຸຂເວ, ສິກຸຂິຕພຸພນຸຕິ. ປຖມໍ.

໔. ປວິເວກສຸຕຸຕໍ

໙໔. "ຕີຕິມານິ, ກິກຸຂເວ, ອຄຸຄຕິຕຸຖິຍາ ປຣິພຸພາຊກາ ປວິເວການິ ປຄຸຄາເປນຸຕິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ຈີວຣປວິເວກໍ, ປິຕຸຫປາຕປວິເວກໍ, ເສນາສນປວິເວກໍ.

"ຕຕຸຣິທໍ, ກິກຸຂເວ, ອຄຸຄຕິຕຸຖິຍາ ປຣິພຸພາຊກາ ຈີວຣປວິເວກສຸມິ ປຄຸຄາເປນຸຕິ, ສາຕານິປິ ຮາເຣນຸຕິ, ມສາຕານິປິ ຮາເຣນຸຕິ, ຉວທຸສຸສານິປິ ຮາເຣນຸຕິ, ປໍສຸກູລານິປິ ຮາເຣນຸຕິ, ຕິຣີຍານິປິ ຮາເຣນຸຕິ, ອຊິນມຸປິ ຮາເຣນຸຕິ, ອຊິນກຸຂິປມຸປິ ຮາເຣນຸຕິ, ກຸສຈີຣມຸປິ ຮາເຣນຸຕິ, ວາກຈີຣມຸປິ ຮາເຣນຸຕິ, ຜລກຈີຣມຸປິ ຮາເຣນຸຕິ, ເກສກມຸພລມຸປິ ຮາເຣນຸຕິ, ວາລກມຸພລມຸປິ ຮາເຣນຸຕິ,

ອຸລູກປກຸຂິກມຸປິ ສາເຣນຸຕິ. ອິທໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອລຸລຕິຕຸຖິຍາ ປຣິພຸພາຊກາ ຈີວຣປວິເວກສຸມີ ປລຸລາເປນຸຕິ.

“ຕຕຸຣິທໍ, ກິກຸຂເວ, ອລຸລຕິຕຸຖິຍາ ປຣິພຸພາຊກາ ປິຕຸຫປາຕປວິເວກສຸມີ ປລຸລາເປນຸຕິ. ສາກກກຸຂາປິ ໂຫນຸຕິ, ສາມາກກກຸຂາປິ ໂຫນຸຕິ, ນີວາຣກກຸຂາປິ ໂຫນຸຕິ, ທທຸທຸລກກຸຂາປິ ໂຫນຸຕິ, ຫຜກກຸຂາປິ ໂຫນຸຕິ, ກຕກກຸຂາປິ ໂຫນຸຕິ, ອາຈາມກກຸຂາປິ ໂຫນຸຕິ, ປິລຸລາກກກຸຂາປິ ໂຫນຸຕິ, ຕິຕກກຸຂາປິ ໂຫນຸຕິ, ໂຄມຍກກຸຂາປິ ໂຫນຸຕິ, ວນມູລຜລາຫາຣາ ຍາເປນຸຕິ ປວຕຸຕຜລໂກຊີ. ອິທໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອລຸລຕິຕຸຖິຍາ ປຣິພຸພາຊກາ ປິຕຸຫປາຕປວິເວກສຸມີ ປລຸລາເປນຸຕິ.

“ຕຕຸຣິທໍ, ກິກຸຂເວ, ອລຸລຕິຕຸຖິຍາ ປຣິພຸພາຊກາ ເສນາສນປວິເວກສຸມີ ປລຸລາເປນຸຕິ ອຣລຸລໍ ຣຸກຸຂມູລໍ ສຸສານໍ[໑] ວນປຕຸຖໍ ອພຸໂກກາສໍ ປລາລປຸລຸຊໍ ກຸສາຄາຣໍ[໒]. ອິທໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອລຸລຕິຕຸຖິຍາ ປຣິພຸພາຊກາ ເສນາສນປວິເວກສຸມີ ປລຸລາເປນຸຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຕິ ອລຸລຕິຕຸຖິຍາ ປຣິພຸພາຊກາ ປວິເວການິ ປລຸລາເປນຸຕິ.

“ຕີຕິ ໂຂ ປນິມານິ, ກິກຸຂເວ, ອິມສຸມີ ຘມຸມວິນເຍ ກິກຸຂຸໂນ ປວິເວການິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ອິຘ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ສີລວາ ຈ ໂຫຕິ, ທຸສຸສີລຸຍລຸຈສຸສ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ຈ ວິວິຕຸໂຕ ໂຫຕິ; ສມຸມາທິຍຸກິໂກ ຈ ໂຫຕິ, ມິຈຸຉາທິຍຸກິ ຈສຸສ ປຫີນາ ໂຫຕິ, ຕາຍ ຈ ວິວິຕຸໂຕ ໂຫຕິ; ຂີຕາສໂວ ຈ ໂຫຕິ, ອາສວາ ຈສຸສ ປຫີນາ ໂຫນຸຕິ, ເຕຫິ ຈ ວິວິຕຸໂຕ ໂຫຕິ. ຍໂຕ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ, ທຸສຸສີລຸຍລຸຈສຸສ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ຈ ວິວິຕຸໂຕ ໂຫຕິ; ສມຸມາທິຍຸກິໂກ ຈ ໂຫຕິ, ມິຈຸຉາທິຍຸກິ ຈສຸສ ປຫີນາ ໂຫຕິ, ຕາຍ ຈ ວິວິຕຸໂຕ ໂຫຕິ; ຂີຕາສໂວ ຈ ໂຫຕິ, ອາສວາ ຈສຸສ ປຫີນາ ໂຫນຸຕິ, ເຕຫິ ຈ ວິວິຕຸໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ‘ກິກຸຂຸ ອຄຸຄປຸປຕຸໂຕ ສາຣປຸປຕຸໂຕ ສຸທຸໂຘ ສາເຣ ປຕິຍຸກິໂຕ’.

“ເສຍຸຍຖາປິ, ກິກຸຂເວ, ກສຸສກສຸສ ຄຫປຕິສຸສ ສມຸປນຸນໍ ສາລິກຸເຂຕຸຕໍ. ຕເມນໍ ກສຸສໂກ ຄຫປຕິ ສີຆໍ ສີຆໍ[໓] ລວາເປຍຸຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ລວາເປຕຸວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ສງຸຆຣາເປຍຸຍ. ສີຆໍ ສີຆໍ ສງຸຆຣາເປຕຸວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ອຸພຸພຫາເປຍຸຍ[໔].

---

໑. ຣຸກຸຂມູລໍ ກຸສາຄາຣໍ ສຸສານໍ (ກ)
໒. ສຸລຸລາຄາຣໍ (ກ)
໓. ສີຆສີຆໍ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ອຸພຸພາຫາເປຍຸຍ (ສຸຍາ, ກໍ)

ສີໍ ສີໍ ອຸພ຺ພຫາເປຕ຺ວາ ສີໍ ສີໍ ປຸຝ຺ຊໍ ກາຣາເປຍ຺ຍ. ສີໍ ສີໍ ປຸຝ຺ຊໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ສີໍ ສີໍ ມທ຺ທາເປຍ຺ຍ. ສີໍ ສີໍ ມທ຺ທາເປຕ຺ວາ ສີໍ ສີໍ ປລາລານິ ອຸທ຺ຘຣາເປຍ຺ຍ. ສີໍ ສີໍ ປລາລານິ ອຸທ຺ຘຣາເປຕ຺ວາ ສີໍ ສີໍ ກຸສິກໍ ອຸທ຺ຘຣາເປຍ຺ຍ. ສີໍ ສີໍ ກຸສິກໍ ອຸທ຺ຘຣາເປຕ຺ວາ ສີໍ ສີໍ ໂອປຸນາເປຍ຺ຍ. ສີໍ ສີໍ ໂອປຸນາເປຕ຺ວາ ສີໍ ສີໍ ອຕິຫຣາເປຍ຺ຍ. ສີໍ ສີໍ ອຕິຫຣາເປຕ຺ວາ ສີໍ ສີໍ ໂກຏ຺ຏາເປຍ຺ຍ. ສີໍ ສີໍ ໂກຏ຺ຏາເປຕ຺ວາ ສີໍ ສີໍ ຖຸສານິ ອຸທ຺ຘຣາເປຍ຺ຍ. ເອວມສ຺ສຸ[1] ຕານິ, ກິກ຺ຂເວ, ກສ຺ສກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ຘຝ຺ຝານິ ອຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕານິ ສາຣປ຺ປຕ຺ຕານິ ສຸທ຺ຘານິ ສາເຣ ປຕິຏ຺ກິຕານິ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຍໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສີລວາ ຈ ໂຫຕິ, ທຸສ຺ສີລ຺ຍຝ຺ຈສ຺ສ ປຫີນໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ; ສມ຺ມາທິຏ຺ກິໂກ ຈ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ກິ ຈສ຺ສ ປຫີນາ ໂຫຕິ, ຕາຍ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ; ຂີຕາສໂວ ຈ ໂຫຕິ, ອາສວາ ຈສ຺ສ ປຫີນາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕຫິ ຈ ວິວິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, 'ກິກ຺ຂຸ ອຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ ສາຣປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຸທ຺ໂຘ ສາເຣ ປຕິຏ຺ກິໂຕ'ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໒. ສຣທສຸຕ຺ຕໍ

໙໔. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂເວ, ສຣທສມເຍ ວິທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອາທິຈ຺ໂຈ ນກໍ ອພ຺ກຸສ຺ສກ຺ກມາໂນ[2] ສພ຺ພໍ ອາກາສຄຕໍ ຕມຄຕໍ ອກິວິຫຈ຺ຈ ກາສເຕ ຈ ຕປເຕ ຈ ວິໂຣຈຕິ ຈ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຍໂຕ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ[3], ສຫ ທສ຺ສນຸປ຺ປາທາ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຕີຕິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີຍນ຺ຕິ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ກິ, ວິຈິກິຈ຺ຉາ, ສີລພ຺ພຕປຣາມາໂສ.

"ອຖາປຣໍ ທ຺ວີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ນິຍ຺ຍາຕິ ອກິຊ຺ຊາຍ ຈ ພ຺ຍາປາເທນ ຈ. ໂສ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ຕສ຺ມີ ເຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ອຣິຍສາວໂກ ກາລໍ ກເຣຍ຺ຍ, ນຕ຺ຖິ ຕໍ[4] ສໍໂຍຊນໍ ເຍນ ສໍໂຍຊເນນ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ ອຣິຍສາວໂກ

໑. ເອວສ຺ສຸ (ກ)
໒. ອພ຺ກຸສ຺ສຸກ຺ກມາໂນ (ສີ, ອິ)
໓. ອຸທປາທິ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)
໔. ຕສ຺ສ (ກ)

ປຸນ ອິມໍ [໑] ໂລກໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕີ. ຕຕິຍໍ.

໔. ປຣິສາສຸຕ຺ຕໍ

໔໙. "ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ກິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ອຄ຺ຄວຕີ ປຣິສາ, ວຄ຺ຄາ ປຣິສາ, ສມຄ຺ຄາ ປຣິສາ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ອຄ຺ຄວຕີ ປຣິສາ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ເຖຣາ ກິກ຺ຂູ ນ ພາຫຸລິກາ ໂຫນ຺ຕິ ນ ສາຖລິກາ, ໂອກ຺ກມເນ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣາ ປວິເວເກ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ, ວີຣິຍໍ ອາຣກນ຺ຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ, ເຕສໍ ປຈ຺ຉິມາ ຊນຕາ ທິຏ຺ຐານຸຄຕີ ອາປຊ຺ຊຕິ. ສາປິ ໂຫຕິ ນ ພາຫຸລິກາ ນ ສາຖລິກາ ໂອກ຺ກມເນ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣາ ປວິເວເກ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ, ວີຣິຍໍ ອາຣກຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ອຄ຺ຄວຕີ ປຣິສາ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ວຄ຺ຄາ ປຣິສາ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ກິກ຺ຂູ ກຕ຺ຫນຊາຕາ ກລຫຊາຕາ ວິວາທາປນ຺ນາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິ ວິຕຸທນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ວຄ຺ຄາ ປຣິສາ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສມຄ຺ຄາ ປຣິສາ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ກິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີກູຕາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ສມຄ຺ຄາ ປຣິສາ.

"ຍສ຺ມີ, ກິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ກິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີກູຕາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ພຫຸໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂູ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ປຸລ຺ລໍ ປສວນ຺ຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມໍ, ກິກ຺ຂເວ, ວິຫາຣໍ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ກິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕິ, ຍທິທໍ ມຸທິຕາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ. ປມຸທິຕສ຺ສ ປີຕິ ຊາຍຕິ, ປີຕິມນສ຺ສ ກາໂຍ ປສ຺ສມ຺ກຕິ, ປສ຺ສທ຺ຘກາໂຍ ສຸຂໍ ເວທິຍຕິ, ສຸຂິໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຘິຍຕິ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂເວ, ອຸປຣິປພ຺ພເຕ ຖຸລ຺ລຜຸສິຕເກ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ຕໍ ອຸທກໍ ຍຖານິນ຺ນໍ ປວຕ຺ຕມານໍ ປພ຺ພຕກນ຺ທຣປທຣສາຂາ ປຣິປູເຣຕິ, ປພ຺ພຕກນ຺ທຣປທຣສາຂາ ປຣິປູຣາ ກຸໂສພ຺ເກ [໒] ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ກຸໂສພ຺ກາ ປຣິປູຣາ

---

໑. ປຸນຍິມໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

໒. ກຸສ຺ສຸພ຺ເກ (ສີ, ອິ), ກຸສ຺ມ຺ເກ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ມຫາໂສພ຺ເກ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ມຫາໂສພ຺ກາ ປຣິປູຣາ ກຸນ຺ນທິໂຍ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ກຸນ຺ນທິໂຍ ປຣິປູຣາ ມຫານທິໂຍ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ມຫານທິໂຍ ປຣິປູຣາ ສມຸທ຺ທໍ [໑] ປຣິປູເຣນ຺ຕິ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ພິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີພູຕາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ພຫຸໍ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂູ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ປຸລ຺ລໍ ປສວນ຺ຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມໍ, ພິກ຺ຂເວ, ວິຫາຣໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ພິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕິ, ຍທິທໍ ມຸທິຕາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ. ປມຸທິຕສ຺ສ ປີຕິ ຊາຍຕິ, ປີຕິມນສ຺ສ ກາໂຍ ປສ຺ສມ຺ພຕິ, ປສ຺ສທ຺ຣກາໂຍ ສຸຂໍ ເວທິຍຕິ, ສຸຂິໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຣິຍຕິ. ອິມາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ປຣິສາຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ປກມອາຊານີຍສຸຕ຺ຕໍ

ລກ. "ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣລ຺ໂລ ພທ຺ໂຣ [໔] ອສ຺ສາຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂກຄ຺ໂຄ, ຣລ຺ໂລ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ສງ຺ຂຍໍ [໕] ຄຈ຺ຉຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຣ, ພິກ຺ຂເວ, ຣລ຺ໂລ ພທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣລ຺ໂລ ພທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂກຄ຺ໂຄ, ຣລ຺ໂລ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍ ທກ຺ຂິເຣຍ຺ໂຍ ອລ຺ຊລິກຣຣີໂຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຣ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ.

"ກຖລ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຣ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ ອຕຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ກຍທສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

"ກຖລ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຣ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ອາຣທ຺ຣວີຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ

---

໑. ສມຸທ຺ທສາຄເຣ (ກ) ໔. ພທ຺ໂທ (ກ) ໕. ສງ຺ຂໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອຸປສມ຺ປທາຍ ຖາມວາ ທຬ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຘ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ອຎ຺ຊລິກຣຓີໂຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ທຸຕິຍອາຊານີຍສຸຕ຺ຕໍ

໙໗. "ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠຄ຺ໂຄ, ຣຎ຺ໂຎ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຎ຺ໂຎ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠຄ຺ໂຄ, ຣຎ຺ໂຎ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ຯເປຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ ຖາມວາ ທຬ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ,ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ

ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ໆເປໆ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ຕຕິຍອາຊານີຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໑. "ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠຄ຺ໂຄ, ຣຎ຺ໂຎ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຎ຺ໂຎ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠຄ຺ໂຄ, ຣຎ຺ໂຎ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ປາຫຸເນຍ຺ໂຍ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ໂຍ ອຎ຺ຊລິກຣຓີໂຍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ ຖາມວາ ທຬ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ໆເປໆ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໗. ໂປຕ຺ຖກສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໐. "ນໂວປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂປຕ຺ຖໂກ ທຸພ຺ພຓ຺ໂຓ ຈ ໂຫຕິ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ໂສ ຈ ອປ຺ປຄ຺ໂຆ ຈ; ມຊ຺ຌິໂມປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂປຕ຺ຖໂກ ທຸພ຺ພຓ຺ໂຓ ຈ ໂຫຕິ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ໂສ ຈ ອປ຺ປຄ຺ໂຆ ຈ; ຊິຓ຺ໂຓປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂປຕ຺ຖໂກ ທຸພ຺ພຓ຺ໂຓ ຈ ໂຫຕິ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ໂສ ຈ ອປ຺ປຄ຺ໂຆ ຈ. ຊິຓ຺ຓມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂປຕ຺ຖກໍ ອຸກ຺ຂລິປຣິມຊ຺ຊນໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕິ ສງ຺ກາຣກູເຏ ວາ ນໍ [1] ຉຑ຺ເຑນ຺ຕິ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ນໂວ ເຈປິ ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ. ອິທມສ຺ສ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຕາຍ ວທາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂປຕ຺ຖໂກ ທຸພ຺ພຓ຺ໂຓ ຕຖູປມາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເຍ ໂຂ ປນສ຺ສ ເສວນ຺ຕິ ຠຊນ຺ຕິ ປຍິຣຸປາສນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຕໍ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ. ອິທມສ຺ສ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ສຕາຍ ວທາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂປຕ຺ຖໂກ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ໂສ ຕຖູປມາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເຍສໍ ໂຂ ປນ ໂສ [2] ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣໍ, ເຕສໍ ຕໍ ນ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ນ ມຫານິສໍສໍ. ອິທມສ຺ສ ອປ຺ປຄ຺ຆຕາຍ ວທາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂປຕ຺ຖໂກ ອປ຺ປຄ຺ໂຆ ຕຖູປມາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ມຊ຺ຌິໂມ ເຈປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ໆເປໆ ເຖໂຣ ເຈປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ, ອິທມສ຺ສ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຕາຍ ວທາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂປຕ຺ຖໂກ ທຸພ຺ພຓ຺ໂຓ ຕຖູປມາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເຍ ໂຂ ປນສ຺ສ ເສວນ຺ຕິ ຠຊນ຺ຕິ ປຍິຣຸປາສນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຕໍ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ. ອິທມສ຺ສ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ສຕາຍ ວທາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂປຕ຺ຖໂກ ທຸກ຺ຂສມ຺ຜສ຺ໂສ ຕຖູປມາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເຍສໍ ໂຂ ປນ ໂສ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣໍ, ເຕສໍ ຕໍ ນ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ນ ມຫານິສໍສໍ. ອິທມສ຺ສ ອປ຺ປຄ຺ຆຕາຍ ວທາມິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂປຕ຺ຖໂກ ອປ຺ປຄ຺ໂຆ ຕຖູປມາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ.

"ເອວຣູໂປ ຈາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຖໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ສງ຺ຆມຊ຺ເຌ ຠຓຕິ. ຕເມນໍ ຠິກ຺ຂູ ເອວມາຫໍສຸ 'ກິໍ ນຸ ໂຂ ຕຸຍ຺ຫໍ ພາລສ຺ສ ອພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສ ຠຓິເຕນ, ຕ຺ວມ຺ປິ ນາມ ຠຓິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎສີ'ຕິ! ໂສ ກຸປິໂຕ ອນຕ຺ຕມໂນ ຕຖາຣູປິໍ ວາຈໍ ນິຈ຺ຉາເຣຕິ

---

໑. ຕໍ (ສີ), ກາເນ (ກ)   ໒. ເຍສໍ ໂຂ ປນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ເຍສໍ ໂສ (ກ) ອກິ ໓-໑໓໗ ປິຏ຺ເກປິ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

ຍຖາຣູປາຍ ວາຈາຍ ສງໂພ ຕໍ ອຸກຸຂິປຕິ, ສງກາຣກູເພວ ນໍ ໂປຕຸຖກໍ.

"ນວມຸປິ, ກິກຸຂເວ, ກາສິກໍ ວຕຸຖໍ ວຕຕວນຸຕລຸເຈວ ໂຫຕິ ສຸຂສມຸຜສຸສລຸຈ ມຫຄຸພລຸຈ; ມຊຸຊິມມຸປິ, ກິກຸຂເວ, ກາສິກໍ ວຕຸຖໍ ວຕຕວນຸຕລຸເຈວ ໂຫຕິ ສຸຂສມຸຜສຸສລຸຈ ມຫຄຸພລຸຈ ຊິຕຕມຸປິ, ກິກຸຂເວ, ກາສິກໍ ວຕຸຖໍ ວຕຕວນຸຕລຸເຈວ ໂຫຕິ ສຸຂສມຸຜສຸສລຸຈ ມຫຄຸພລຸຈ. ຊິຕຕມຸປິ, ກິກຸຂເວ, ກາສິກໍ ວຕຸຖໍ ຣຕນປລິເວາຖນໍ ວາ ກໂຣຕິ ຄນຸຮກຣຕຸຫເກ ວາ ນໍ ປກຸຂິປນຸຕິ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ນໂວ ເຈປິ ກິກຸຂຸ ໂຫຕິ ສີລວາ ກລຸຍາຕສມຸໂມ, ອິທມສຸສ ສຸວຕຕຕາຍ ວທາມິ. ເສຍຸຍຖາປິ ຕໍ, ກິກຸຂເວ, ກາສິກໍ ວຕຸຖໍ ວຕຕວນຸຕໍ ຕຖູປມາຫໍ, ກິກຸຂເວ, ອິມໍ ປຸຄຸຄລໍ ວທາມິ. ເຍ ໂຂ ປນສຸສ ເສວນຸຕິ ກຊນຸຕິ ປຍິຣຸປາສນຸຕິ ທິຍຸການຸຄຕິ ອາປຊຸຊນຸຕິ, ເຕສໍ ຕໍ ໂຫຕິ ທີພຣຕຸຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ. ອິທມສຸສ ສຸຂສມຸຜສຸສຕາຍ ວທາມິ. ເສຍຸຍຖາປິ ຕໍ, ກິກຸຂເວ, ກາສິກໍ ວຕຸຖໍ ສຸຂສມຸຜສຸສໍ ຕຖູປມາຫໍ, ກິກຸຂເວ, ອິມໍ ປຸຄຸຄລໍ ວທາມິ. ເຍສໍ ໂຂ ປນ ໂສ ປຜິຄຸຄຕຸຫາຕິ ຈີວຣປິຕຸທປາຕເສນາສນຄິລານປຸປຈຸຈຍເກສຊຸຊປຣິກຸຂາຣໍ, ເຕສໍ ຕໍ ມຫປຸຜລໍ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສໍ. ອິທມສຸສ ມຫຄຸພຕາຍ ວທາມິ. ເສຍຸຍຖາປິ ຕໍ, ກິກຸຂເວ, ກາສິກໍ ວຕຸຖໍ ມຫຄຸພໍ ຕຖູປມາຫໍ, ກິກຸຂເວ, ອິມໍ ປຸຄຸຄລໍ ວທາມິ. ມຊຸຊິໂມ ເຈປິ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ໂຫຕິ ฯເປฯ ເຖໂຣ ເຈປິ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ໂຫຕິ. ฯເປฯ ປຸຄຸຄລໍ ວທາມິ.

"ເອວຣູໂປ ຈາຍໍ, ກິກຸຂເວ, ເຖໂຣ ກິກຸຂຸ ສງພມຊຸເຊ ກາຕິ. ຕເມນໍ ກິກຸຂູ ເອວມາຫໍສຸ 'ອປຸປສທຸທາ ອາຍສຸມນຸໂຕ ໂຫຖ, ເຖໂຣ ກິກຸຂຸ ຮມຸມລຸຈ ວິນຍລຸຈ ກາຕີ'ຕິ. ຕສຸມາຕິຫ, ກິກຸຂເວ, ເອວໍ ສິກຸຂິຕພຸພໍ 'ກາສິກວຕຸຖູປມາ ກວິສຸສາມ, ນ ໂປຕຸຖກູປມາ'ຕິ [1]. ເອວລຸຫິ ໂວ, ກິກຸຂເວ, ສິກຸຂິຕພຸພນຸຕິ. ອຜຸກມໍ.

໑. ໂລຕກປລຸລສຸຕຸຕໍ

໑໐໑. "ໂຍ [2], ກິກຸຂເວ, ເອວໍ ວເທຍຸຍ 'ຍຖາ ຍຖາຍໍ ປຸຣິໂສ ກມຸມໍ ກໂຣຕິ ຕຖາ ຕຖາ ຕໍ ປຜິສໍເວທິຍຕີ'ຕິ, ເອວໍ ສນຸຕໍ, ກິກຸຂເວ, ພຣຫຸມຈຣິຍວາໂສ ນ ໂຫຕິ, ໂອກາໂສ ນ ປລຸລາຍຕິ ສມຸມາ ທຸກຸຂສຸສ ອນຸຕກິຣິຍາຍ. ໂຍ ຈ ໂຂ

---

໑. ກາສິກໍ ວຕຸຖໍ ຕຖູປມາຫໍ ກວິສຸສາມິ, ນ ໂປຕຸຖກູປມາຫນຸຕິ (ກ) ໔. ໂຍ ໂຂ (ສຸຍາ, ກໍ), ໂຍ ຈ ໂຂ (ກ)

ຠິກ຺ຂເວ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ 'ຍຖາ ຍຖາ ເວທນີຍໍ ອຍໍ ປຸຣິໂສ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ ຕຖາ ຕຖາສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິສໍເວທິຍຕີ'ຕິ, ເອວໍ ສນ຺ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ໂຫຕິ, ໂອກາໂສ ປຎ຺ຎາຍຕິ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ຕກິຣິຍາຍ. ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ປາປກມ຺ມໍ[1] ກຕໍ ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕາທິສໍເຍວ ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມເວທນີຍໍ ໂຫຕິ, ນາ'ຓຸປິ ຂາຍຕິ, ກິໍ ພຫຸເທວ.

"ກຖໍຣູປສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ? ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຠາວິຕກາໂຍ ໂຫຕິ ອຠາວິຕສີໂລ ອຠາວິຕຈິຕ຺ໂຕ ອຠາວິຕປຎ຺ໂຎ ປຣິຕ຺ໂຕ ອປ຺ປາຕຸໂມ ອປ຺ປທຸກ຺ຂວິຫາຣີ. ເອວຣູປສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ.

"ກຖໍຣູປສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕາທິສໍເຍວ ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມເວທນີຍໍ ໂຫຕິ, ນາ'ຓຸປິ ຂາຍຕິ, ກິໍ ພຫຸເທວ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ຠາວິຕກາໂຍ ໂຫຕິ ຠາວິຕສີໂລ ຠາວິຕຈິຕ຺ໂຕ ຠາວິຕປຎ຺ໂຎ ອປຣິຕ຺ໂຕ ມຫຕ຺ໂຕ[2] ອປ຺ປມາຓວິຫາຣີ. ເອວຣູປສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕາທິສໍເຍວ ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຕໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມເວທນີຍໍ ໂຫຕິ, ນາຓຸປິ ຂາຍຕິ, ກິໍ ພຫຸເທວ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ໂລຓກປລ຺ລໍ[3] ປຣິຕ຺ເຕ ອຸທກມລ຺ລເກ[4] ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ຕໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກໍ[5] ອມຸນາ ໂລຓກປລ຺ເລນ ໂລຓໍ ອສ຺ສ ອເປຍ຺ຍນ຺ຕິ? "ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ. "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? "ອທຸຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກກປລ຺ລເກ ອຸທກໍ, ຕໍ ອມຸນາ ໂລຓກປລ຺ເລນ ໂລຓໍ ອສ຺ສ ອເປຍ຺ຍນ຺ຕິ. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ໂລຓກປລ຺ລກໍ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປິ ນຸ ສາ ຄງ຺ຄາ ນທີ ອມຸນາ ໂລຓກປລ຺ເລນ ໂລຓາ ອສ຺ສ ອເປຍ຺ຍາຕິ? "ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ. "ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? "ອສຸ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ມຫາ ອຸທກກ຺ຂນ຺ໂຘ ໂສ ອມຸນາ ໂລຓກປລ຺ເລນ ໂລໂຓ ນ ອສ຺ສ ອເປຍ຺ໂຍຕິ[6].

---

໑. ປາປໍ ກມ຺ມໍ (ສີ, ອິ)   ໒. ມຫຕ຺ຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)   ໓. ໂລຓຜລໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໔. ອຸທກກປລ຺ລເກ (ກ)   ໕. ອຸທກມລ຺ລເກ ອຸທກໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໖. ໂລຓໍ ເນວສ຺ສ ອເປຍ຺ຍນ຺ຕິ (ສີ), ນ ໂລໂຓ ອສ຺ສ ອເປຍ຺ຍາຕິ (ອິ)

“ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອິເຄກຈຸຈສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ອປຸປມຕຸຕກມຸປິ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ. ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸຈສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ທິຝຸກຣມຸມເວທນິຍໍ ໂຫຕິ, ນາຕຸປິ ຂາຍຕິ, ກິ ພຫຸເທວ.

“ກຖໍຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ອປຸປມຕຸຕກມຸປິ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ? ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ອກາວິຕກາໂຍ ໂຫຕິ ອກາວິຕສີໂລ ອກາວິຕຈິຕຸໂຕ ອກາວິຕປຍຸໂຍ ປຣິຕຸໂຕ ອປຸປາຕຸໂມ ອປຸປທຸກຸຂວິຫາຣີ. ເອວຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ອປຸປມຕຸຕກມຸປິ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ.

“ກຖໍຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ທິຝຸກຣມຸມເວທນິຍໍ ໂຫຕິ, ນາຕຸປິ ຂາຍຕິ, ກິ ພຫຸເທວ? ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ກາວິຕກາໂຍ ໂຫຕິ ກາວິຕສີໂລ ກາວິຕຈິຕຸໂຕ ກາວິຕປຍຸໂຍ ອປຣິຕຸໂຕ ມຫຕຸໂຕ ອປຸປມາຕວິຫາຣີ ເອວຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ທິຝຸກຣມຸມເວທນິຍໍ ໂຫຕິ, ນາຕຸປິ ຂາຍຕິ, ກິ ພຫຸເທວ. (໑)

“ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ອຫຸຒກຫາປເຕນປິ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປເຕນປິ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປຕສເຕນປິ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ. ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ອຫຸຒກຫາປເຕນປິ ນ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປເຕນປິ ນ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປຕສເຕນປິ ນ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ.

“ກຖໍຣູໂປ, ກິກຸຂເວ, ອຫຸຒກຫາປເຕນປິ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປເຕນປິ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປຕສເຕນປິ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ? ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ທລິທຸໂທ ໂຫຕິ ອປຸປສຸສໂກ ອປຸປໂກໂຄ. ເອວຣູໂປ, ກິກຸຂເວ, ອຫຸຒກຫາປເຕນປິ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປເຕນປິ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປຕສເຕນປິ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ.

“ກຖໍຣູໂປ, ກິກຸຂເວ, ອຫຸຒກຫາປເຕນປິ ນ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ ກຫາປເຕນປິ ນ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປຕສເຕນປິ ນ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ? ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ອຫຸໂຒ ໂຫຕິ ມຫທຸຣໂນ ມຫາໂກໂຄ. ເອວຣູໂປ, ກິກຸຂເວ, ອຫຸຒກຫາປເຕນປິ ນ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປເຕນປິ ນ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ, ກຫາປຕສເຕນປິ ນ ພນຸຣນໍ ນິຄຈຸຉຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອິເຄກຈຸຈສຸສ

ປຸຄຸຄລສຸສ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ. ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ. ອິຜ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸຈສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ທິຝຸກຜມຸມເວທນີຍໍ ໂຫຕິ, ນາຕຸປິ ຂາຍຕິ, ກິ ພຫຸເທວ.

“ກຖໍຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ, ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ? ອິຜ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ອກາວິຕກາໂຍ ໂຫຕິ ອກາວິຕສີໂລ ອກາວິຕຈິຕຸໂຕ ອກາວິຕປຍຸໂຍ ປຣິຕຸໂຕ ອປຸປາຕຸໂມ ອປຸປທຸກຸຂວິຫາຣີ. ເອວຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ.

“ກຖໍຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ທິຝຸກຜມຸມເວທນີຍໍ ໂຫຕິ, ນາຕຸປິ ຂາຍຕິ, ກິ ພຫຸເທວ? ອິຜ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ກາວິຕກາໂຍ ໂຫຕິ ກາວິຕສີໂລ ກາວິຕຈິຕຸໂຕ ກາວິຕປຍຸໂຍ ອປຣິຕຸໂຕ ມຫຕຸໂຕ ອປຸປມາຕວິຫາຣີ ເອວຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ທິຝຸກຜມຸມເວທນີຍໍ ໂຫຕິ, ນາຕຸປິ ຂາຍຕິ, ກິ ພຫຸເທວ. (໔)

“ອິຜ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ກາວິຕກາໂຍ ໂຫຕິ ກາວິຕສີໂລ ກາວິຕຈິຕຸໂຕ ກາວິຕປຍຸໂຍ ອປຣິຕຸໂຕ ມຫຕຸໂຕ ອປຸປມາຕວິຫາຣີ. ເອວຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ທິຝຸກຜມຸມເວທນີຍໍ ໂຫຕິ, ນາຕຸປິ ຂາຍຕິ, ກິ ພຫຸເທວ. ເສຍຸຍຖາປິ, ກິກຸຂເວ, ໂອຣພຸກິໂກ ວາ ອຸຣພຸກຜາຕໂກ ວາ ອປຸເປກຈຸຈໍ ອຸຣພຸກໍ ອທິນຸນໍ ອາທິຍມານໍ ປໂຫຕິ ຫນຸຕຸໍ ວາ ພນຸຜິຕຸໍ ວາ ຊາເປຕຸໍ ວາ ຍຖາປຈຸຈຍໍ ວາ ກາຕຸໍ, ອປຸເປກຈຸຈໍ ອຸຣພຸກໍ ອທິນຸນໍ ອາທິຍມານໍ ນປຸປໂຫຕິ ຫນຸຕຸໍ ວາ ພນຸຜິຕຸໍ ວາ ຊາເປຕຸໍ ວາ ຍຖາປຈຸຈຍໍ ວາ ກາຕຸໍ.

“ກຖໍຣູປໍ, ກິກຸຂເວ, ໂອຣພຸກິໂກ ວາ ອຸຣພຸກຜາຕໂກ ວາ ອຸຣພຸກໍ ອທິນຸນໍ ອາທິຍມານໍ ປໂຫຕິ ຫນຸຕຸໍ ວາ ພນຸຜິຕຸໍ ວາ ຊາເປຕຸໍ ວາ ຍຖາປຈຸຈຍໍ ວາ ກາຕຸໍ? ອິຜ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ທລິທຸໂທ ໂຫຕິ ອປຸປສຸສໂກ ອປຸປໂກໂຄ. ເອວຣູປໍ, ກິກຸຂເວ, ໂອຣພຸກິໂກ ວາ ອຸຣພຸກຜາຕໂກ ວາ ອຸຣພຸກໍ ອທິນຸນໍ ອາທິຍມານໍ ປໂຫຕິ ຫນຸຕຸໍ ວາ ພນຸຜິຕຸໍ ວາ ຊາເປຕຸໍ ວາ ຍຖາປຈຸຈຍໍ ວາ ກາຕຸໍ.

“ກຖໍຣູປໍ, ກິກຸຂເວ, ໂອຣພຸກິໂກ ວາ ອຸຣພຸກຜາຕໂກ ວາ ອຸຣພຸກໍ ອທິນຸນໍ ອາທິຍມານໍ ນປຸປໂຫຕິ ຫນຸຕຸໍ ວາ ພນຸຜິຕຸໍ ວາ ຊາເປຕຸໍ ວາ ຍຖາປຈຸຈຍໍ ວາ

ກາຕຸ໌? ອິຣ ກິກຸຂເວ ເອກຈຸໂຈ ອທຸໂຌ ໂຫຕິ ມຫທຸຣໂນ ມຫາໂກໂຄ ຣາຊາ ວາ ຣາຊມຫາມຕຸໂຕ ວາ. ເອວຣູປໍ, ກິກຸຂເວ, ໂອຣພຸກິໂກ ວາ ອຸຣພຸກຆາຕໂກ ວາ ອຸຣພຸກໍ ອທິນຸນໍ ອາທິຍມານໍ ນປຸປໂຫຕິ ຫນຸຕຸ໌ ວາ ພນຸຣິຕຸ໌ ວາ ຊາເປຕຸ໌ ວາ ຍຖາປຈຸຈຍໍ ວາ ກາຕຸ໌. ອລຸລຫຕຸຖ ປລຸຊລິໂກວ[1] ນໍ[4] ຍາຈຕິ 'ເທຫິ ເມ, ມາຣິສ, ອຸຣພຸກໍ ວາ ອຸຣພຸກຣນໍ ວາ'ຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອິເຣກຈຸຈສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກມຸປິ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ. ອິຣ ປນ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸຈສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ທິຝຸກຣມຸມເວທນີຍໍ ໂຫຕິ, ນາຓຸປິ ຂາຍຕິ, ກິ ພຫຸເທວ.

"ກຖໍຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ອປຸປມຕຸຕກມຸປິ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ? ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ອກາວິຕກາໂຍ ໂຫຕິ ອກາວິຕສີໂລ ອກາວິຕຈິຕຸໂຕ ອກາວິຕປລຸໂລ ປຣິຕຸໂຕ ອປຸປາຕຸໂມ ອປຸປທຸກຸຂວິຫາຣີ. ເອວຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ອປຸປມຕຸຕກມຸປິ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ຕເມນໍ ນິຣຍໍ ອຸປເນຕິ.

"ກຖໍຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ທິຝຸກຣມຸມເວທນີຍໍ ໂຫຕິ, ນາຓຸປິ ຂາຍຕິ, ກິ ພຫຸເທວ? ອິຣ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ກາວິຕກາໂຍ ໂຫຕິ ກາວິຕສີໂລ ກາວິຕຈິຕຸໂຕ ກາວິຕປລຸໂລ ອປຣິຕຸໂຕ ມຫຕຸໂຕ ອປຸປມາຓວິຫາຣີ ເອວຣູປສຸສ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລສຸສ ຕາທິສໍເຍວ ອປຸປມຕຸຕກໍ ປາປກມຸມໍ ກຕໍ ທິຝຸກຣມຸມເວທນີຍໍ ໂຫຕິ, ນາຓຸປິ ຂາຍຕິ, ກິ ພຫຸເທວ.

"ໂຍ, ກິກຸຂເວ, ເອວໍ ວເທຍຸຍ 'ຍຖາ ຍຖາຍໍ ປຸຣິໂສ ກມຸມໍ ກໂຣຕິ ຕຖາ ຕຖາ ຕໍ ປຝິສໍເວເທຕີ'ຕິ, ເອວໍ ສນຸຕໍ, ກິກຸຂເວ, ພຣຫຸມຈຣິຍວາໂສ ນ ໂຫຕິ, ໂອກາໂສ ນ ປລຸລາຍຕິ ສມຸມາ ທຸກຸຂສຸສ ອນຸຕກິຣິຍາຍ. ໂຍ ຈ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ເອວໍ ວເທຍຸຍ 'ຍຖາ ຍຖາ ເວທນີຍໍ ອຍໍ ປຸຣິໂສ ກມຸມໍ ກໂຣຕິ ຕຖາ ຕຖາ ຕສຸສ ວິປາກໍ ປຝິສໍເວເທຕີ'ຕິ, ເອວໍ ສນຸຕໍ, ກິກຸຂເວ, ພຣຫຸມຈຣິຍວາໂສ ໂຫຕິ, ໂອກາໂສ ປລຸລາຍຕິ ສມຸມາ ທຸກຸຂສຸສ ອນຸຕກິຣິຍາຍາຕິ. ນວມໍ.

---

໑. ປລຸຈລິໂກວ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)   ໔. ປຣໍ (ກ)

໑໐. ປໍສຸໂຘວກສຸຕຸຕໍ

໑໐໒. "ສນຸຕິ, ພິກຸຂເວ, ຊາຕຣູປສຸສ ໂອຬາຣິກາ ອຸປກຸກິເລສາ ປໍສຸວາລຸກາ[໑] ສກຸຂຣກຖລາ. ຕເມນໍ ປໍສຸໂຘວໂກ ວາ ປໍສຸໂຘວກນຸເຕວາສີ ວາ ໂທຕິຍໍ ອາກິຣິຕຸວາ ໂຘວຕິ ສນຸໂຘວຕິ ນິທຸໂຘວຕິ. ຕສຸມິ ປຫີເນ ຕສຸມິ ພຸຍນຸຕີກເຕ ສນຸຕິ ຊາຕຣູປສຸສ ມຊຸຊິມສຫຄຕາ ອຸປກຸກິເລສາ ສຸຂຸມສກຸຂຣາ ຖູລວາລຸກາ[໒]. ຕເມນໍ ປໍສຸໂຘວໂກ ວາ ປໍສຸໂຘວກນຸເຕວາສີ ວາ ໂຘວຕິ ສນຸໂຘວຕິ ນິທຸໂຘວຕິ. ຕສຸມິ ປຫີເນ ຕສຸມິ ພຸຍນຸຕີກເຕ ສນຸຕິ ຊາຕຣູປສຸສ ສຸຂຸມສຫຄຕາ ອຸປກຸກິເລສາ ສຸຂຸມວາລຸກາ ກາຬຊລຸລິກາ. ຕເມນໍ ປໍສຸໂຘວໂກ ວາ ປໍສຸໂຘວກນຸເຕວາສີ ວາ ໂຘວຕິ ສນຸໂຘວຕິ ນິທຸໂຘວຕິ. ຕສຸມິ ປຫີເນ ຕສຸມິ ພຸຍນຸຕີກເຕ ອຖາປຣໍ ສຸວຕຸຕສິກຕາວສິສຸສນຸຕິ[໓]. ຕເມນໍ ສຸວຕຸຕກາໂຣ ວາ ສຸວຕຸຕກາຣນຸເຕວາສີ ວາ ຊາຕຣູປໍ ມູສາຍໍ ປກຸຂິປິຕຸວາ ຘມຕິ ສນຸຘມຕິ ນິທຸຘມຕິ. ຕໍ ໂຫຕິ ຊາຕຣູປໍ ຘນຸຕໍ ສນຸຘນຸຕໍ[໔] ນິທຸຘນຸຕໍ ອນິທຸຘນຸຕກສາວໍ[໕], ນ ເຈວ ມຸທຸ ໂຫຕິ ນ ຈ ກມຸມນິຍໍ, ນ ຈ ປກສຸສຣໍ ປກຸງຸ ຈ, ນ ຈ ສມຸມາ ອຸເປຕິ ກມຸມາຍ. ໂຫຕິ ໂສ, ພິກຸຂເວ, ສມໂຍ ຍໍ ສຸວຕຸຕກາໂຣ ວາ ສຸວຕຸຕກາຣນຸເຕວາສີ ວາ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ຘມຕິ ສນຸຘມຕິ ນິທຸຘມຕິ. ຕໍ ໂຫຕິ ຊາຕຣູປໍ ຘນຸຕໍ ສນຸຘນຸຕໍ ນິທຸຘນຸຕໍ ນິທຸຘນຸຕກສາວໍ[໖], ມຸທຸ ຈ ໂຫຕິ ກມຸມນິຍຍຸຈ ປກສຸສຣຍຸຈ, ນ ຈ ປກຸງຸ, ສມຸມາ ອຸເປຕິ ກມຸມາຍ. ຍສຸສາ ຍສຸສາ ຈ ປິລນຸຘນວິກຕິຍາ ອາກງຸຂຕິ ຍທິ ປຜຸພິກາຍ[໗], ຍທິ ກຸຕຸຫລາຍ, ຍທິ ຄີເວຍຸຍເກ[໘], ຍທິ ສຸວຕຸຕມາລາຍ ຕຍຸຈສຸສ ອຕຸຖໍ ອນຸໂພຕິ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ພິກຸຂເວ, ສນຸຕິ ອຘິຈິຕຸຕມນຸຍຸຕຸຕສຸສ ພິກຸຂຸໂນ ໂອຬາຣິກາ ອຸປກຸກິເລສາ ກາຍທຸຈຸຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈຸຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈຸຈຣິຕໍ, ຕເມນໍ ສເຈຕໂສ ພິກຸຂຸ ທພຸພຊາຕິໂກ ປຊຫຕິ ວິໂນເທຕິ ພຸຍນຸຕີກໂຣຕິ ອນພາວໍ ຄເມຕິ. ຕສຸມິ ປຫີເນ ຕສຸມິ ພຸຍນຸຕີກເຕ ສນຸຕິ ອຘິຈິຕຸຕມນຸຍຸຕຸຕສຸສ ພິກຸຂຸໂນ ມຊຸຊິມສຫຄຕາ ອຸປກຸກິເລສາ ກາມວິຕກຸໂກ ພຸຍາປາທວິຕກຸໂກ ວິຫິສາວິຕກຸໂກ, ຕເມນໍ ສເຈຕໂສ ພິກຸຂຸ ທພຸພຊາຕິໂກ ປຊຫຕິ ວິໂນເທຕິ ພຸຍນຸຕີກໂຣຕິ ອນພາວໍ ຄເມຕິ.

---

໑. ປໍສຸວາລິກາ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ຖູລວາລິກາ (ສີ, ອິ), ຖຸລຸລວາລິກາ (ສຸຍາ, ກໍ)
໓. ສຸວຕຸຕຊາຕຣູປກາວສິສຸສນຸຕິ (ກ)
໔. ອຘນຸຕໍ ອສນຸຘນຸຕໍ (ສຸຍາ, ກໍ)
໕. ອນິທຸຘນຸຕໍ ອນິຫິຕໍ ອນິນຸນີຕກສາວໍ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)
໖. ນິຫິຕໍ ນິນຸນີຕກສາວໍ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)
໗. ມຸທຸທິກາຍ (ອໍ ໓-໑໔ ປິຜຸເກ)
໘. ຄີເວຍຸຍເກນ (ກ), ຄີເວຍຸຍກາຍ (?)

ຕສ຺ມິໍ ປຫີເນ ຕສ຺ມິໍ ພ຺ຍນ຺ຕີກເຕ ສນ຺ຕິ ອຘິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ສຸຂຸມສຫຄຕາ ອຸປກ຺ກິເລສາ ຎາຕິວິຕກ຺ໂກ ຊນປທວິຕກ຺ໂກ ອນວຎ຺ຎຕ຺ຕິປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ, ຕເມນໍ ສເຈຕໂສ ຠິກ຺ຂຸ ທພ຺ພຊາຕິໂກ ປຊຫຕິ ວິໂນເທຕິ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ ອນຠາວໍ ຄເມຕິ. ຕສ຺ມິໍ ປຫີເນ ຕສ຺ມິໍ ພ຺ຍນ຺ຕີກເຕ ອຖາປຣໍ ຘມ຺ມວິຕກ຺ກາວສິສ຺ສຕິ.[໑] ໂສ ໂຫຕິ ສມາຘິ ນ ເຈວ ສນ຺ໂຕ ນ ຈ ປຓີໂຕ ນປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘລທ຺ໂຘ ນ ເອໂກທິຠາວາຘິຄໂຕ ສສງ຺ຂາຣນິຄ຺ຄຍ຺ຫວາຣິຕຄໂຕ[໒] ໂຫຕິ. ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມໂຍ ຍໍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍເຍວ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ສນ຺ນິສີທຕິ ເອໂກທິ ໂຫຕິ[໓] ສມາຘິຍຕິ. ໂສ ໂຫຕິ ສມາຘິ ສນ຺ໂຕ ປຓີໂຕ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິລທ຺ໂຘ ເອໂກທິຠາວາຘິຄໂຕ ນ ສສງ຺ຂາຣນິຄ຺ຄຍ຺ຫວາຣິຕຄໂຕ. ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ຈ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຣຓີຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ.

“ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ ‘ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸຠເວຍ຺ຍໍ ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ອສ຺ສໍ, ພຫຸຘາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ອສ຺ສໍ; ອາວິຠາວໍ, ຕິໂຣຠາວໍ; ຕິໂຣກຸຑ຺ຑໍ ຕິໂຣປາກາຣໍ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມາໂນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ອາກາເສ; ປຖວິຍາປິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນິມຸຊ຺ຊໍ ກເຣຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸທເກ; ອຸທເກປິ ອຠິຊ຺ຊມາເນ[໔] ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຖວິຍໍ; ອາກາເສປິ ປລ຺ລງ຺ເກນ ກເມຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຓ; ອິເມປິ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ປາຓິນາ ປຣິມເສຍ຺ຍໍ ປຣິມຊ຺ເຊຍ຺ຍໍ; ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ.

“ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ ‘ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຘາຕຸຍາ ວິສຸທ຺ຘາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສິກາຍ ອຸໂຠ ສທ຺ເທ ສຸເຓຍ຺ຍໍ ທິພ຺ເພ ຈ ມານຸເສ ຈ ເຍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ຈາ’ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິ ອາຍຕເນ.

---

໑. ຘມ຺ມວິຕກ຺ໂກວສິສ຺ສຕິ (ກ)

໒. ສສງ຺ຂາຣນິຄ຺ຄຍ຺ຫວາຣິຕວໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ), ສສງ຺ຂາຣນິຄ຺ຄຍ຺ຫວາຣິວາວໂຕ (ກ), ສສງ຺ຂາຣນິຄ຺ຄຍ຺ຫວາຣິຍາຘິຄໂຕ (?) ອໍ ໔-໒໒໔ ທີ ໓-໒໓໔ ປິຏເກສຸປິ.

໓. ເອໂກທິຠາວໍ ຄຈ຺ຉຕິ (ສີ), ເອໂກທິຠາໂວ ໂຫຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ), ເອໂກທີໂຫຕິ (ອິ)

໔. ອຠິຊ຺ຊມາໂນ (ສີ, ອິ, ກ)

“ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ ‘ປຣສຕ຺ຕານໍ ປຣປຸຄ຺ຄລານໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊາເນຍ຺ຍໍ ສຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ສຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ’ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ວີຕຣາຄໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ວີຕຣາຄໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ສໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ສໂທສໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ວີຕໂທສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ວີຕໂທສໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ສໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ສໂມຫໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ວີຕໂມຫໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ວີຕໂມຫໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ສໍຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ສໍຂິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ມຫຄ຺ຄຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ອມຫຄ຺ຄຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ອມຫຄ຺ຄຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ສອຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ສອຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ອສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ອສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ; ວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍໍ, ອວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ‘ອວິມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຊາເນຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ.

“ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ ‘ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍໍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຕິສ຺ໂສປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕ຺ສ຺ໂສປິ ຊາຕິໂຍ ປຎ຺ຈປິ ຊາຕິໂຍ ທສປິ ຊາຕິໂຍ ວີສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຕິໍສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕ຺ຕາລີສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ຊາຕິສຕມ຺ປິ ຊາຕິສຫສ຺ສມ຺ປິ ຊາຕິສຕສຫສ຺ສມ຺ປິ ອເນເກປິ ສໍວຏ຺ຏກປ຺ເປ ອເນເກປິ ວິວຏ຺ຏກປ຺ເປ ອເນເກປິ ສໍວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏກປ຺ເປ ‘ອມຸຕ຺ຣາສິໍ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ເອວໍວຓ຺ໂຓ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອມຸຕ຺ຣ ອຸທປາທິໍ; ຕຕ຺ຣາປາສິໍ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕ຺ໂຕ ເອວໍວຓ຺ໂຓ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກ຺ຂປ຺ປຏິສໍເວທີ ເອວມາຍຸ-ປຣິຍນ຺ໂຕ, ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິທູປປນ຺ໂນ’ຕິ, ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ.

“ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ ‘ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ, ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊາເນຍ຺ຍໍ ອິເມ ວຕ ໂຠນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອຸປວາທກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກມ຺ມສມາທານາ,

ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປ຺ນ຺ນາ; ອິເມ ວາ ປນ ໂຠນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາ ກາຍສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ວຈີສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ມໂນສຸຈຣິເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຣິຍານໍ ອນຸປວາທກາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກມ຺ມສມາທານາ, ເຕ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ນ຺ນາຕິ, ອິຕິ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ເສຍ຺ຍໍ ຈວມາເນ ອຸປປຊ຺ຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓ຺ເຓ ທຸພ຺ພຓ຺ເຓ, ສຸຄເຕ ທຸຄ຺ຄເຕ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊາເນຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ.

“ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ ‘ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນຕິ. ທສມໍ.

໑໑. ນິມິຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໓. “ອຘິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ເຕນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸນາ ຕີຓິ ນິມິຕ຺ຕານິ ກາເລນ ກາລໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພານິ ກາເລນ ກາລໍ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍ, ກາເລນ ກາລໍ ປຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍ, ກາເລນ ກາລໍ ອຸເປກ຺ຂານິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເອກນ຺ຕໍ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕໍເຍວ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂກສຊ຺ຊາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເອກນ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕໍເຍວ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເອກນ຺ຕໍ ອຸເປກ຺ຂານິມິຕ຺ຕໍເຍວ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ສມ຺ມາ ສມາຘິເຍຍ຺ຍ ອາສວານໍ ຂຍາຍ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຘິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ສມາຘິນິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ປຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ອຸເປກ຺ຂານິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ຕໍ ໂຫຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ມຸທຸຎ຺ຈ ກມ຺ມນິຍຎ຺ຈ ປຠສ຺ສຣຎ຺ຈ ນ ຈ ປຠງ຺ຄຸ, ສມ຺ມາ ສມາຘິຍຕິ ອາສວານໍ ຂຍາຍ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸວຓ຺ຓກາໂຣ ວາ ສຸວຓ຺ຓກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ອຸກ຺ກໍ ພນ຺ເຘຍ຺ຍ,[໑] ອຸກ຺ກໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກາມຸຂໍ ອາລິມ຺ເປຍ຺ຍ,[໑] ອຸກ຺ກາມຸຂໍ ອາລິມ຺ເປຕ຺ວາ

---

໑. ພນ຺ຘຕິ... ອາລິມ຺ປຕິ (ວິສຸທ຺ຘິ ໑-໔໓໙ ປິຏ຺ເຐ ຕໍຏີກາຍໍ ຈ) ມ-ອຏ຺ຐ -໑-໑໓໙ ປິຏ຺ເຐ, (ຂ) ມ-໓-໔໘໖ ປິຏ຺ເຐ, ຕໍອຏ຺ຐກຖາຏີກາສຸ ຈ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

ສຓ຺ຑາເສນ ຊາຕຣູປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸກ຺ກາມຸເຂ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ[໑] ອຸກ຺ກາມຸເຂ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກາເລນ ກາລໍ ອຠິຘມຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜເສຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸວຓ຺ຓກາໂຣ ວາ ສຸວຓ຺ຓກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ເອກນ຺ຕໍ ອຠິຘເມຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ຑເຫຍ຺ຍ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸວຓ຺ຓກາໂຣ ວາ ສຸວຓ຺ຓກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ເອກນ຺ຕໍ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜເສຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ນິພ຺ພາເປຍ຺ຍ.[໒] ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸວຓ຺ຓກາໂຣ ວາ ສຸວຓ຺ຓກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ເອກນ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ເຂຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ນ ສມ຺ມາ ປຣິປາກໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸວຓ຺ຓກາໂຣ ວາ ສຸວຓ຺ຓກາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕໍ ຊາຕຣູປໍ ກາເລນ ກາລໍ ອຠິຘມຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ອຸທເກນ ປຣິປ຺ໂຜເສຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຕິ, ຕໍ ໂຫຕິ ຊາຕຣູປໍ ມຸທຸຎ຺ຈ ກມ຺ມນິຍຎ຺ຈ ປຠສ຺ສຣຎ຺ຈ ນ ຈ ປຠງ຺ຄຸ, ສມ຺ມາ ອຸເປຕິ ກມ຺ມາຍ. ຍສ຺ສາ ຍສ຺ສາ ຈ ປິລນ຺ຘນວິກຕິຍາ ອາກງ຺ຂຕິ ຍທິ ປຏ຺ຏິກາຍ, ຍທິ ກຸຓ຺ຑລາຍ, ຍທິ ຄີເວຍ຺ຍເກ, ຍທິ ສຸວຓ຺ຓມາລາຍ ຕຎ຺ຈສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອນຸໂຠຕິ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອທິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນາ ຕີຓິ ນິມິຕ຺ຕານິ ກາເລນ ກາລໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພານິ ກາເລນ ກາລໍ ສມາທິນິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍ, ກາເລນ ກາລໍ ປຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍ, ກາເລນ ກາລໍ ອຸເປກ຺ຂານິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອທິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເອກນ຺ຕໍ ສມາທິນິມິຕ຺ຕໍເຍວ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂກສຊ຺ຊາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອທິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເອກນ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕໍເຍວ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ສເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອທິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ເອກນ຺ຕໍ ອຸເປກ຺ຂານິມິຕ຺ຕໍເຍວ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍ, ຐານໍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ສມ຺ມາ ສມາທິເຍຍ຺ຍ ອາສວານໍ ຂຍາຍ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອທິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ສມາທິນິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ປຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ກາເລນ ກາລໍ ອຸເປກ຺ຂານິມິຕ຺ຕໍ ມນສິ ກໂຣຕິ, ຕໍ ໂຫຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ມຸທຸຎ຺ຈ ກມ຺ມນິຍຎ຺ຈ ປຠສ຺ສຣຎ຺ຈ ນ ຈ ປຠງ຺ຄຸ, ສມ຺ມາ ສມາທິຍຕິ ອາສວານໍ ຂຍາຍ. ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ຈ ອຠິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກຣຓີຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິນ຺ນາເມຕິ ອຠິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິຠພ຺ພຕໍ ປາປຸຓາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນ.

---

໑. ປກ຺ຂິປຕິ (ວິສຸທ຺ຘິ ໑-໒໓໙ ມຣມ຺ມໂປຕ຺ຖກປິຍ຺ເກ)   ໒. ນິພ຺ພາເຍຍ຺ຍ (ສີ)

“ໄສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ ‘ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸກເວຍ຺ຍໍ ໆເປໆ (ໝ ອກິລ຺ລາ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພາ) ອາສວານໍ ຂຍາ ໆເປໆ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ເຣວ ສກ຺ຂິກພ຺ພຕໍ ປາປຸຕາຕິ ສຕິ ສຕິອາຍຕເນຕິ. ເອກາທສມໍ.

ໂລຕກປລ຺ລວຄ຺ໂຄ[1] ປຌ຺ຈໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ອຈ຺ຈາຍິກໍ ປວິເວກໍ, ສຣໂທ ປຣິສາ ຕໂຍ;
ອາຊານີຍາ ໂປຕ຺ຖໂກ ຈ, ໂລຕໍ ໂຂວຕິ ນິມິຕ຺ຕານີຕິ.

ທຸຕິໂຍ ປຕ຺ຕາສໂກ ສມຕ຺ໂຕ.

---

໑. ໂລຕຜລວຄ຺ໂຄ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

໓. ຕຕິຍປຕ຺ຕາສກໍ

(໑໑) ໑. ສມ຺ໂພຊວຄ຺ໂຄ

໑. ປຸພ຺ເພວສມ຺ໂພຊສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໔. “ປຸພ຺ເພວ ເມ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ໂພຊາ ອນກິສມ຺ພຸທ຺ຊສ຺ສ ໂພຊິສຕ຺ຕສ຺ເສວ ສໂຕ ເອຕທໂຫສິ ‘ໂກ ນຸ ໂຂ ໂລເກ ອສ຺ສາໂທ, ໂກ ອາທີນໂວ, ກຶ ນິສ຺ສຣຕນ຺ຕິ? ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ເອຕທໂຫສິ ‘ຍໍ ໂຂ ໂລກໍ[1] ປຜິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ, ອຍໍ ໂລເກ ອສ຺ສາໂທ. ຍໍ ໂລໂກ[2] ອນິຈ຺ໂຈ ທຸກ຺ໂຂ ວິປຣິຕາມຊມ຺ໂມ, ອຍໍ ໂລເກ ອາທີນໂວ. ໂຍ ໂລເກ ຉນ຺ທຣາຄວິນໂຍ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫານໍ, ອິທໍ ໂລເກ ນິສ຺ສຣຕນ຺ຕິ.[3] ຍາວກີວລ຺ຈາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທລ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວລ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຕລ຺ຈ ນິສ຺ສຣຕໂຕ ຍຖາກູຕໍ ນາພ຺ກລ຺ລາສຶ, ເນວ ຕາວາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ສສ຺ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ‘ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຊຶ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຮ’ຕິ[4] ປຈ຺ຈລ຺ລາສຶ. ຍໂຕ ຈ ຊ຺ວາຫໍ[5], ກິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທລ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວລ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຕລ຺ຈ ນິສ຺ສຣຕໂຕ ຍຖາກູຕໍ ອພ຺ກລ຺ລາສຶ, ອຖາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ສສ຺ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ‘ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຊຶ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຮ’ຕິ ປຈ຺ຈລ຺ລາສຶ. ລາຕລ຺ຈ ປນ ເມ ທສ຺ສນໍ ອຸທປາທິ ‘ອກຸປ຺ປາ ເມ ວິມຸຕ຺ຕິ,[6] ອຍມນ຺ຕິມາ ຊາຕິ, ນຕ຺ຖິ ທານິ ປຸນພ຺ກໂວ’ຕິ. ປກມໍ.

໒. ປຖມອສ຺ສາທສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໕. “ໂລກສ຺ສາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສາທປຣິເຍສນໍ ອຈຣຶ. ໂຍ ໂລເກ ອສ຺ສາໂທ ຕທຊ຺ຊຄມໍ. ຍາວຕໂກ ໂລເກ ອສ຺ສາໂທ, ປລ຺ລາຍ ເມ ໂສ ສຸທິຜ຺ໂກ. ໂລກສ຺ສາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາທີນວປຣິເຍສນໍ ອຈຣຶ, ໂຍ ໂລເກ ອາທີນໂວ ຕທຊ຺ຊຄມໍ.

---

໑. ໂລເກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ໂລເກ (ອິ, ກ)
໓. ໂລກນິສ຺ສຣຕໍ (ອຍ຺ກຖາ). “ໂລເກ ນິສ຺ສຣຕນ຺ຕິ ປເທນ ສໍສນ຺ທິຕພ຺ພໍ.
໔. ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຮ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໕. ໂຂ ອຫໍ (ສີ, ອິ), ໂຂຫໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)
໖. ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ (ສີ, ອິ, ກ)

ຍາວຕໂກ ໂລເກ ອາທີນໂວ, ປຎ຺ຎາຍ ເມ ໂສ ສຸທິຏ຺ໂຐ. ໂລກສ຺ສາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິສ຺ສຣຓປຣິເຍສນໍ ອຈຣິໍ. ຍໍ ໂລເກ ນິສ຺ສຣຓໍ ຕທຊ຺ຌຄມໍ. ຍາວຕກໍ ໂລເກ ນິສ຺ສຣຓໍ, ປຎ຺ຎາຍ ເມ ຕໍ ສຸທິຏ຺ຐໍ. ຍາວກີວຎ຺ຈາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວຎ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຍຖາຠູຕໍ ນາພ຺ຠຎ຺ຎາສິໍ, ເນວ ຕາວາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ‘ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ’ຕິ ປຈ຺ຈຎ຺ຎາສິໍ. ຍໂຕ ຈ ຂ຺ວາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວຎ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສິໍ, ອຖາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ‘ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ’ຕິ ປຈ຺ຈຎ຺ຎາສິໍ. ຎາຓຎ຺ຈ ປນ ເມ ທສ຺ສນໍ ອຸທປາທິ ‘ອກຸປ຺ປາ ເມ ວິມຸຕ຺ຕິ, ອຍມນ຺ຕິມາ ຊາຕິ, ນຕ຺ຖິ ທານິ ປຸນພ຺ຠໂວ’ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໒. ທຸຕິຍອສ຺ສາທສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໒. “ໂນ ເຈທໍ[1], ຠິກ຺ຂເວ, ໂລເກ ອສ຺ສາໂທ ອຠວິສ຺ສ, ນຍິທໍ ສຕ຺ຕາ ໂລເກ ສາຣຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖິ ໂລເກ ອສ຺ສາໂທ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ໂລເກ ສາຣຊ຺ຊນ຺ຕິ. ໂນ ເຈທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລເກ ອາທີນໂວ ອຠວິສ຺ສ, ນຍິທໍ ສຕ຺ຕາ ໂລເກ ນິພ຺ພິນ຺ເທຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖິ ໂລເກ ອາທີນໂວ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ໂລເກ ນິພ຺ພິນ຺ທນ຺ຕິ. ໂນ ເຈທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລເກ ນິສ຺ສຣຓໍ ອຠວິສ຺ສ, ນຍິທໍ ສຕ຺ຕາ ໂລກມ຺ຫາ[3] ນິສ຺ສເຣຍ຺ຍຸໍ. ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຖິ ໂລເກ ນິສ຺ສຣຓໍ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ໂລກມ຺ຫາ ນິສ຺ສຣນ຺ຕິ. ຍາວກີວຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວຎ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຍຖາຠູຕໍ ນາພ຺ຠຎ຺ຎາສຸໍ[2], ເນວ ຕາວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ສເທວກາ ໂລກາ ສມາຣກາ ສພ຺ຣຫ຺ມກາ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ນິສ຺ສຏາ ວິສໍຍຸຕ຺ຕາ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕາ[4] ວິມຣິຍາທີກເຕນ[5] ເຈຕສາ ວິຫຣິໍສຸ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ

---

໑. ໂນ ເຈຕໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ) ສໍ ໒-໔໕ ປິຏ຺ເກ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.
໓. ໂລເກ (ກ)
໒. ນາພ຺ຠຎ຺ຎໍສຸ (ສໍ,໔,໔໒, ປິຏ຺ເກ)
໔. ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕາ (ກ)
໕. ວິມຣິຍາທີກເຕນ (ສີ, ອິ, ກ)

ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວຎ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຍຖາຠູຕໍ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສໍ, ອຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ສເທວກາ ໂລກາ ສມາຣກາ ສພ຺ຣຫ຺ມກາ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ນິສ຺ສຏາ ວິສໍຍຸຕ຺ຕາ ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕາ ວິມຣິຍາທີກເຕນ ເຈຕສາ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໗. "ເຍ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວຎ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານນ຺ຕິ, ນ ເມ ເຕ,[໑] ຠິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ສມເຓສຸ ວາ ສມຓສມ຺ມຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມ຺ມຕາ, ນ ຈ ປນ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ສາມຎ຺ຎຕ຺ຖໍ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎຕ຺ຖໍ ວາ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕິ. ເຍ ຈ ໂຂ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ໂລກສ຺ສ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວຎ຺ຈ ອາທີນວໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓໂຕ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານນ຺ຕິ, ເຕ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ສມເຓສຸ ວາ ສມຓສມ຺ມຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມ຺ມຕາ, ເຕ ຈ ປນາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ສາມຎ຺ຎຕ຺ຖຎ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎຕ຺ຖຎ຺ຈ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ[໔]. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ຣຸຓ຺ຓສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໘. "ຣຸຓ຺ຓມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ຍທິທໍ ຄີຕໍ. ອຸມ຺ມຕ຺ຕກມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ຍທິທໍ ນຈ຺ຈໍ. ໂກມາຣກມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ຍທິທໍ ອຕິເວລໍ ທນ຺ຕວິທໍສກຫສິຕໍ[໕]. ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເສຕຸຆາໂຕ ຄີເຕ, ເສຕຸຆາໂຕ ນຈ຺ເຈ, ອລໍ ໂວ ຘມ຺ມປ຺ປໂມທິຕານໍ ສຕໍ ສິຕໍ ສິຕມຕ຺ຕາຍາຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ອຕິຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໙. "ຕິຓ຺ຓໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິເສວນາຍ ນຕ຺ຖິ ຕິຕ຺ຕິ. ກຕເມສໍ ຕິຓ຺ຓໍ? ໂສປ຺ປສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ປຏິເສວນາຍ ນຕ຺ຖິ ຕິຕ຺ຕິ. ສຸຣາເມຣຍປານສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ

---

໑. ນ ເຕ (ກ)   ໔. ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ (ສີ, ອີ)   ໕. ທນ຺ຕວິທໍສກໍ ຫສິຕໍ (ສີ, ອີ)

ປຜິເສວນາຍ ນຕຸຖິ ຕິຕຸຕິ. ເມຖຸນຮມຸມສມາປຕຸຕິຍາ, ກິກຸຂເວ, ປຜິເສວນາຍ ນຕຸຖິ ຕິຕຸຕິ. ອິເມສໍ, ກິກຸຂເວ, ຕິຕຸຕໍ ປຜິເສວນາຍ ນຕຸຖິ ຕິຕຸຕີຕິ. ຂຜຸກໍ.

໗. ອຣກຸຂິຕສຸຕຸຕໍ

໑໑໐. ອຖ ໂຂ ອນາຖປິຕຸຫິໂກ ຄຫປຕິ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງຸກມິ; ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ໂຂ ອນາຖປິຕຸຫິກໍ ຄຫປຕິໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ "ຈິຕຸເຕ, ຄຫປຕິ, ອຣກຸຂິເຕ ກາຍກມຸມມຸປິ ອຣກຸຂິຕໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມຸມມຸປິ ອຣກຸຂິຕໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມຸມມຸປິ ອຣກຸຂິຕໍ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ອຣກຸຂິຕກາຍກມຸມນຸຕສຸສ ອຣກຸຂິຕວຈີກມຸມນຸຕສຸສ ອຣກຸຂິຕມໂນກມຸມນຸຕສຸສ ກາຍກມຸມມຸປິ ອວສຸສຸຕໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມຸມມຸປິ ອວສຸສຸຕໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມຸມມຸປິ ອວສຸສຸຕໍ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ອວສຸສຸຕກາຍກມຸມນຸຕສຸສ ອວສຸສຸຕວຈີກມຸມນຸຕສຸສ ອວສຸສຸຕມໂນກມຸມນຸຕສຸສ ກາຍກມຸມມຸປິ ປູຕິກໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມຸມມຸປິ ປູຕິກໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມຸມມຸປິ ປູຕິກໍ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ປູຕິກາຍກມຸມນຸຕສຸສ ປູຕິວຈີກມຸມນຸຕສຸສ ປູຕິມໂນກມຸມນຸຕສຸສ ນ ກທຸທກໍ ມຣຕໍ ໂຫຕິ, ນ ກທຸທິກາ ກາລງຸກິຣິຍາ.

"ເສຍຸຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ກູຜາຄາເຣ ທຸຈຸຂນຸເນ ກູຜມຸປິ ອຣກຸຂິຕໍ ໂຫຕິ, ໂຄປານສິໂຍປິ ອຣກຸຂິຕາ ໂຫນຸຕິ, ກິຕຸຕິປິ ອຣກຸຂິຕາ ໂຫຕິ; ກູຜມຸປິ ອວສຸສຸຕໍ ໂຫຕິ, ໂຄປານສິໂຍປິ ອວສຸສຸຕາ ໂຫນຸຕິ, ກິຕຸຕິປິ ອວສຸສຸຕາ ໂຫຕິ; ກູຜມຸປິ ປູຕິກໍ ໂຫຕິ, ໂຄປານສິໂຍປິ ປູຕິກາ ໂຫນຸຕິ, ກິຕຸຕິປິ ປູຕິກາ ໂຫຕິ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ຈິຕຸເຕ ອຣກຸຂິເຕ ກາຍກມຸມມຸປິ ອຣກຸຂິຕໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມຸມມຸປິ ອຣກຸຂິຕໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມຸມມຸປິ ອຣກຸຂິຕໍ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ອຣກຸຂິຕກາຍກມຸມນຸຕສຸສ ອຣກຸຂິຕວຈີກມຸມນຸຕສຸສ ອຣກຸຂິຕມໂນກມຸມນຸຕສຸສ ກາຍກມຸມມຸປິ ອວສຸສຸຕໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມຸມມຸປິ ອວສຸສຸຕໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມຸມມຸປິ ອວສຸສຸຕໍ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ອວສຸສຸຕກາຍກມຸມນຸຕສຸສ ອວສຸສຸຕວຈີກມຸມນຸຕສຸສ ອວສຸສຸຕມໂນກມຸມນຸຕສຸສ ກາຍກມຸມມຸປິ ປູຕິກໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມຸມມຸປິ ປູຕິກໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມຸມມຸປິ ປູຕິກໍ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ປູຕິກາຍກມຸມນຸຕສຸສ ປູຕິວຈີກມຸມນຸຕສຸສ ປູຕິມໂນກມຸມນຸຕສຸສ ນ ກທຸທກໍ ມຣຕໍ ໂຫຕິ, ນ ກທຸທິກາ ກາລງຸກິຣິຍາ.

“ຈິຕ຺ເຕ, ຄຫປຕິ, ຣກ຺ຂິເຕ ກາຍກມ຺ມມ຺ປິ ຣກ຺ຂິຕໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມ຺ມມ຺ປິ ຣກ຺ຂິຕໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ຣກ຺ຂິຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ຣກ຺ຂິຕກາຍກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ຣກ຺ຂິຕວຈີກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ຣກ຺ຂິຕມໂນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ກາຍກມ຺ມມ຺ປິ ອນວສ຺ສຸຕໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມ຺ມມ຺ປິ ອນວສ຺ສຸຕໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ອນວສ຺ສຸຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ອນວສ຺ສຸຕກາຍກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອນວສ຺ສຸຕວຈີກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອນວສ຺ສຸຕມໂນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ກາຍກມ຺ມມ຺ປິ ອປູຕິກໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມ຺ມມ຺ປິ ອປູຕິກໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ອປູຕິກໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ອປູຕິກາຍກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອປູຕິວຈີກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອປູຕິມໂນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ພທ຺ທກໍ ມຣຕໍ ໂຫຕິ, ພທ຺ທິກາ ກາລກ຺ຣິຣິຍາ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ກູຜາຄາເຣ ສຸຈ຺ຉນ຺ເນ ກູຜມ຺ປິ ຣກ຺ຂິຕໍ ໂຫຕິ, ໂຄປານສີໂຍປິ ຣກ຺ຂິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ກິຕ຺ຕິປິ ຣກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ; ກູຜມ຺ປິ ອນວສ຺ສຸຕໍ ໂຫຕິ, ໂຄປານສີໂຍປິ ອນວສ຺ສຸຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ກິຕ຺ຕິປິ ອນວສ຺ສຸຕາ ໂຫຕິ; ກູຜມ຺ປິ ອປູຕິກໍ ໂຫຕິ, ໂຄປານສີໂຍປິ ອປູຕິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ກິຕ຺ຕິປິ ອປູຕິກາ ໂຫຕິ.

ເອວເມວໍ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ຈິຕ຺ເຕ ຣກ຺ຂິເຕ ກາຍກມ຺ມມ຺ປິ ຣກ຺ຂິຕໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມ຺ມມ຺ປິ ຣກ຺ຂິຕໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ຣກ຺ຂິຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ຣກ຺ຂິຕ-ກາຍກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ຣກ຺ຂິຕວຈີກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ຣກ຺ຂິຕມໂນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ກາຍກມ຺ມມ຺ປິ ອນວສ຺ສຸຕໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມ຺ມມ຺ປິ ອນວສ຺ສຸຕໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ອນວສ຺ສຸຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ອນວສ຺ສຸຕກາຍກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອນວສ຺ສຸຕວຈີກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອນວສ຺ສຸຕ-ມໂນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ກາຍກມ຺ມມ຺ປິ ອປູຕິກໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມ຺ມມ຺ປິ ອປູຕິກໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ອປູຕິກໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ອປູຕິກາຍກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອປູຕິວຈີກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອປູຕິມໂນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ພທ຺ທກໍ ມຣຕໍ ໂຫຕິ, ພທ຺ທິກາ ກາລກ຺ຣິຣິຍາຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໗. ພ຺ຍາປນ຺ນສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໑. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອນາຖປິຕ຺ທິກໍ ຄຫປຕິໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ “ຈິຕ຺ເຕ, ຄຫປຕິ, ພ຺ຍາປນ຺ເນ ກາຍກມ຺ມມ຺ປິ ພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມ຺ມມ຺ປິ ພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປນ຺ນກາຍ-ກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປນ຺ນວຈີກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປນ຺ນມໂນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ນ ພທ຺ທກໍ ມຣຕໍ ໂຫຕິ, ນ ພທ຺ທິກາ ກາລກ຺ຣິຣິຍາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ກູຜາຄາເຣ ທ຺ຈ຺ຉນ຺ເນ ກູຜມ຺ປິ ພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ໂຄປານສີໂຍປິ ພ຺ຍາປນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ກິຕ຺ຕິປິ

ພ຺ຍາປນ຺ນາ ໂຫຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ຈິຕ຺ເຕ ພ຺ຍາປນ຺ເນ ກາຍກມ຺ມມ຺ປິ ພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມ຺ມມ຺ປິ ພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປນ຺ນກາຍກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປນ຺ນວຈີກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປນ຺ນມໂນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ນ ຠທ຺ທກໍ ມຣຓໍ ໂຫຕິ, ນ ຠທ຺ທິກາ ກາລງ຺ກິຣິຍາ.

“ຈິຕ຺ເຕ, ຄຫປຕິ, ອພ຺ຍາປນ຺ເນ ກາຍກມ຺ມມ຺ປິ ອພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມ຺ມມ຺ປິ ອພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ອພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ອພ຺ຍາປນ຺ນກາຍກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອພ຺ຍາປນ຺ນວຈີກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອພ຺ຍາປນ຺ນມໂນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ຠທ຺ທກໍ ມຣຓໍ ໂຫຕິ, ຠທ຺ທິກາ ກາລງ຺ກິຣິຍາ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຄຫປຕິ, ກູຏາຄາເຣ ສຸຈ຺ຉນ຺ເນ ກູຏມ຺ປິ ອພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ໂຄປານສິໂຍປິ ອພ຺ຍາປນ຺ນາ ໂຫນ຺ຕິ, ຠິຕ຺ຕິປິ ອພ຺ຍາປນ຺ນາ ໂຫຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ຈິຕ຺ເຕ ອພ຺ຍາປນ຺ເນ ກາຍກມ຺ມມ຺ປິ ອພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ວຈີກມ຺ມມ຺ປິ ອພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ມໂນກມ຺ມມ຺ປິ ອພ຺ຍາປນ຺ນໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ອພ຺ຍາປນ຺ນກາຍກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ຯເປຯ ອພ຺ຍາປນ຺ນມໂນກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ຠທ຺ທກໍ ມຣຓໍ ໂຫຕິ, ຠທ຺ທິກາ ກາລງ຺ກິຣິຍາຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ປຐມນິທານສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໔. “ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ໂລໂຠ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ, ໂທໂສ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ, ໂມໂຫ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ. ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂລຠປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂລຠຊໍ ໂລຠນິທານໍ ໂລຠສມຸທຍໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ອກຸສລໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ສາວຊ຺ຊໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂວິປາກໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມສມຸທຍາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມນິໂຣຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂທສປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂທສຊໍ ໂທສນິທານໍ ໂທສສມຸທຍໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ອກຸສລໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ສາວຊ຺ຊໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂວິປາກໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມສມຸທຍາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມນິໂຣຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂມຫປກຕໍ ກມ຺ມໍ ໂມຫຊໍ ໂມຫນິທານໍ ໂມຫສມຸທຍໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ອກຸສລໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ສາວຊ຺ຊໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ທຸກ຺ຂວິປາກໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມສມຸທຍາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມນິໂຣຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ.

“ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອໂລໂຠ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ, ອໂທໂສ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ, ອໂມໂຫ ນິທານໍ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ. ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂລຠປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂລຠຊໍ

ອໂລຠນິທານໍ ອໂລຠສມຸທຍໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ກຸສລໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ອນວຊ຺ຊໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ສຸຂວິປາກໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມນິໂຣຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມສມຸທຍາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂທສປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂທສຊໍ ອໂທສນິທານໍ ອໂທສສມຸທຍໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ກຸສລໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ອນວຊ຺ຊໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ສຸຂວິປາກໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມນິໂຣຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມສມຸທຍາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອໂມຫປກຕໍ ກມ຺ມໍ ອໂມຫຊໍ ອໂມຫນິທານໍ ອໂມຫສມຸທຍໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ກຸສລໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ອນວຊ຺ຊໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ສຸຂວິປາກໍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມນິໂຣຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ນ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກມ຺ມສມຸທຍາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍາຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ທຸຕິຍນິທານສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໒. "ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອຕີເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ; ອນາຄເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕີເຕ ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ? ອຕີເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ເຈຕສາ ອນຸວິຕກ຺ເກຕິ ອນຸວິຈາເຣຕິ. ຕສ຺ສ ອຕີເຕ ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ເຈຕສາ ອນຸວິຕກ຺ກຍໂຕ ອນຸວິຈາຣຍໂຕ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ. ຉນ຺ທຊາໂຕ ເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ເອຕມຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍໂຍຊນໍ ວທາມິ, ໂຍ ເຈຕໂສ ສາຣາໂຄ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕີເຕ ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນາຄເຕ ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ? ອນາຄເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ເຈຕສາ ອນຸວິຕກ຺ເກຕິ ອນຸວິຈາເຣຕິ. ຕສ຺ສ ອນາຄເຕ ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ເຈຕສາ ອນຸວິຕກ຺ກຍໂຕ ອນຸວິຈາຣຍໂຕ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ. ຉນ຺ທຊາໂຕ ເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ເອຕມຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍໂຍຊນໍ ວທາມິ, ໂຍ ເຈຕໂສ ສາຣາໂຄ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນາຄເຕ ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ? ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄຏ຺ຐານິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ

ເຈຕສາ ອນຸວິຕກ຺ເກຕິ ອນຸວິຈາເຣຕິ. ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ເຈຕສາ ອນຸວິຕກ຺ກຍໂຕ ອນຸວິຈາຣຍໂຕ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ. ຉນ຺ທຊາໂຕ ເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ເອຕມຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍໂຍຊນໍ ວທາມິ, ໂຍ ເຈຕໂສ ສາຣາໂຄ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ຊາຍຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ.

"ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ອຕີເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ນ ຊາຍຕິ; ອນາຄເຕ ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ນ ຊາຍຕິ; ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ນ ຊາຍຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕີເຕ ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ນ ຊາຍຕິ? ອຕີຕານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ອາຍຕິໍ ວິປາກໍ ປຊານາຕິ. ອາຍຕິໍ ວິປາກໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕທຠິນິວຕ຺ເຕຕິ. ຕທຠິນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ[໑] ເຈຕສາ ອຠິນິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ[໒] ປຎ຺ຎາຍ ອຕິວິຊ຺ຌ[໓] ປສ຺ສຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕີເຕ ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ນ ຊາຍຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນາຄເຕ ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ນ ຊາຍຕິ? ອນາຄຕານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ອາຍຕິໍ ວິປາກໍ ປຊານາຕິ. ອາຍຕິໍ ວິປາກໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕທຠິນິວຕ຺ເຕຕິ. ຕທຠິນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ເຈຕສາ ອຠິນິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎາຍ ອຕິວິຊ຺ຌ ປສ຺ສຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນາຄເຕ ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ນ ຊາຍຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ນ ຊາຍຕິ? ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ອາຍຕິໍ ວິປາກໍ ປຊານາຕິ, ອາຍຕິໍ ວິປາກໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕທຠິນິວຕ຺ເຕຕິ, ຕທຠິນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ເຈຕສາ ອຠິນິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎາຍ ອຕິວິຊ຺ຌ ປສ຺ສຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ຉນ຺ທຣາຄປກ຺ຂິເຍ ຘມ຺ເມ ອາຣພ຺ຠ ຉນ຺ໂທ ນ ຊາຍຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ນິທານານິ ກມ຺ມານໍ ສມຸທຍາຍາຕິ. ທສມໍ.

ສມ຺ໂພຘວຄ຺ໂຄ ປຐໂມ.

---

໑. ຕທຠິນິວຊ຺ເຊຕິ ຕທຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ) ໒. ອຠິວິຣາເຊຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ) ໓. ອຠິນິວິຊ຺ຌ (ກ)

ຕສຸສຸທຸທານໍ

ປຸພຸເພວ ທຸເວ ອສຸສາທາ,   ສມໂຕ ຣຸຕຸຕປຈຸຈມໍ;
ອຕິຕຸຕິ ເທຸວ ຈ ວຸຕຸຕານິ,   ນິທານານິ ອປເຣ ທຸເວຕິ.

(໑໔) ໔. ອາປາຍິກວຄຸໂຄ

໑. ອາປາຍິກສຸຕຸຕໍ

໑໑໔. “ຕໂຍເມ, ກິກຸຂເວ, ອາປາຍິກາ ເນຣຍິກາ ອິທມປຸປຫາຍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ໂຍ ຈ ອພຸຣຫຸມຈາຣີ ພຸຣຫຸມຈາຣິປຕິຄຸໂຄ, ໂຍ ຈ ສຸທຸຂໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ຈຣນຸຕໍ ອມູລເກນ[໑] ອພຸຣຫຸມຈຣິເຍນ ອນຸທຸຂໍເສຕິ, ໂຍ ຈາຍໍ ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຝຸກີ ‘ນຕຸຖິ ກາເມສຸ ໂທໂສ’ຕິ, ໂສ ຕາຍ ກາເມສຸ ປາຕພຸຍຕໍ ອາປຊຸຊຕິ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕໂຍ ອາປາຍິກາ ເນຣຍິກາ ອິທມປຸປຫາຍາຕິ. ປຖມໍ.

໔. ທຸລຸລກສຸຕຸຕໍ

໑໑໕. “ຕິຕຸຕໍ, ກິກຸຂເວ, ປາຕຸກາໂວ ທຸລຸລໂກ ໂລກສຸມິໍ. ກຕເມສໍ ຕິຕຸຕໍ? ຕຖາຄຕສຸສ, ກິກຸຂເວ, ອຣຫໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸຂສຸສ ປາຕຸກາໂວ ທຸລຸລໂກ ໂລກສຸມິໍ, ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕສຸສ ຂມຸມວິນຍສຸສ ເທເສຕາ ປຸຄຸຄໂລ ທຸລຸລໂກ ໂລກສຸມິໍ, ກຕຄຸຄູ ກຕເວທີ ປຸຄຸຄໂລ ທຸລຸລໂກ ໂລກສຸມິໍ ອິເມສໍ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕິຕຸຕໍ ປາຕຸກາໂວ ທຸລຸລໂກ ໂລກສຸມິນຸຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ອປຸປເມຍຸຍສຸຕຸຕໍ

໑໑໖. “ຕໂຍເມ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄລາ ສນຸໂຕ ສໍວິຊຸຊມານາ ໂລກສຸມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ສຸປຸປເມຍຸໂຍ, ທຸປຸປເມຍຸໂຍ, ອປຸປເມຍຸໂຍ. ກຕໂມ ຈ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ສຸປຸປເມຍຸໂຍ? ອິຂ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ອຸທຸຂໂຕ ໂຫຕິ ອຸນຸນໂລ ຈປໂລ ມຸຂໂຣ ວິກິຕຸຕວາໂຈ ມຸຝຸກສຸສຕິ ອສມຸປຊາໂນ ອສມາຫິໂຕ ວິພຸການຸຕຈິຕຸໂຕ ປາກຕິນຸທຸຣິໂຍ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ປຸຄຸຄໂລ ສຸປຸປເມຍຸໂຍ.

---

໑. ອກູເຕນ (ກ)

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸປ຺ປເມຍ຺ໂຍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອນຸທ຺ຘໂຕ ໂຫຕິ ອນຸນ຺ນໂຬ ອຈປໂລ ອມຸຂໂຣ ອວິກິຓ຺ຓວາໂຈ ອຸປ຺ຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິ ສມ຺ປຊາໂນ ສມາຫິໂຕ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ສໍວຸຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸປ຺ປເມຍ຺ໂຍ.

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ໂຫຕິ ຂີຓາສໂວ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ອາເນຎ຺ຊສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໗. "ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ສພ຺ພໂສ ຣູປສຎ຺ຎານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຏິຆສຎ຺ຎານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ອມນສິກາຣາ 'ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສ'ຕິ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ຕທສ຺ສາເທຕິ, ຕໍ ນິກາເມຕິ, ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຕຕ຺ຣ ຐິໂຕ ຕທຘິມຸຕ຺ໂຕ ຕພ຺ພຫຸລວິຫາຣີ ອປຣິຫີໂນ ກາລໍ ກຸຣຸມາໂນ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນູປຄານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ອາກາສາ-ນຎ຺ຈາຍຕນູປຄານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທວານໍ ວີສຕິ ກປ຺ປສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ຕຕ຺ຖ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຍາວຕາຍຸກໍ ຐຕ຺ວາ ຍາວຕກໍ ເຕສໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ເຂເປຕ຺ວາ ນິຣຍມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕິ, ເປຕ຺ຕິວິສຍມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕິ. ຠຄວໂຕ ປນ ສາວໂກ ຕຕ຺ຖ ຍາວຕາຍຸກໍ ຐຕ຺ວາ ຍາວຕກໍ ເຕສໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ເຂເປຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍເຍວ ຠເວ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິເສໂສ ອຍໍ ອຘິປ຺ປຍາໂສ ອິທໍ ນານາກຣຓໍ ສຸຕວໂຕ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອສ຺ສຸຕວຕາ ປຸຖຸຊ຺ຊເນນ, ຍທິທໍ ຄຕິຍາ ອຸປປຕ຺ຕິຍາ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ອນນ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ໂສ ຕທສ຺ສາເທຕິ, ຕໍ ນິກາເມຕິ, ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ຕຕ຺ຣ ຐິໂຕ ຕທຘິມຸຕ຺ໂຕ ຕພ຺ພຫຸລວິຫາຣີ ອປຣິຫີໂນ ກາລໍ ກຸຣຸມາໂນ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນູປຄານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນູປຄານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທວານໍ ຈຕ຺ຕາຣີສໍ ກປ຺ປສຫສ຺ສານິ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ, ຕຕ຺ຖ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຍາວຕາຍຸກໍ

ກຕຸວາ ຍາວຕກໍ ເຕສໍ ເທວານໍ ອາຍຸປຸປມາຕໍ, ຕໍ ສພຸພໍ ເຂເປຕຸວາ ນິຣຍມຸປິ ຄຈຸຉຕິ, ຕິຣຈຸຉານໂຍນິມຸປິ ຄຈຸຉຕິ, ເປຕຸຕິວິສຍມຸປິ ຄຈຸຉຕິ. ພຄວໂຕ ປນ ສາວໂກ ຕຕຸຖ ຍາວຕາຍຸກໍ ກຕຸວາ ຍາວຕກໍ ເຕສໍ ເທວານໍ ອາຍຸປຸປມາຕໍ, ຕໍ ສພຸພໍ ເຂເປຕຸວາ ຕສຸມິເຍວ ກເວ ປຣິນິພຸພາຍຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ພິກຸຂເວ, ວິເສໂສ ອຍໍ ອຘິປຸປຍາໂສ ອິທໍ ນານາກຣຕໍ ສຸຕວໂຕ ອຣິຍສາວກສຸສ ອສຸສຸຕວຕາ ປຸຖຸຊຸຊເນນ, ຍທິທໍ ຄຕິຍາ ອຸປປຕຸຕິຍາ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ພິກຸຂເວ, ອິເຘກຈຸໂຈ ປຸຄຸຄໂລ ສພຸພໂສ ວິຌຸຌາຕຌຸຈາຍຕນໍ ສມຕິກຸກມຸມ ‘ນຕຸຖິ ກິຌຸຈີ’ຕິ ອາກິຌຸຈຌຸຌາຍຕນໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ. ໂສ ຕທສຸສາເທຕິ, ຕໍ ນິກາເມຕິ, ເຕນ ຈ ວິຕຸຕິໍ ອາປຊຸຊຕິ. ຕຕຸຣ ຘິໂຕ ຕທຘິມຸຕຸໂຕ ຕພຸພຫຸລວິຫາຣີ ອປຣິຫີໂນ ກາລໍ ກຸຣຸມາໂນ ອາກິຌຸຈຌຸຌາຍຕນູປຄານໍ ເທວານໍ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປປຊຸຊຕິ. ອາກິຌຸຈຌຸຌາຍຕນູປຄານໍ, ພິກຸຂເວ, ເທວານໍ ສຘຸຕິ ກປຸປສຫສຸສານິ ອາຍຸປຸປມາຕໍ. ຕຕຸຖ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ຍາວຕາຍຸກໍ ກຕຸວາ ຍາວຕກໍ ເຕສໍ ເທວານໍ ອາຍຸປຸປມາຕໍ, ຕໍ ສພຸພໍ ເຂເປຕຸວາ ນິຣຍມຸປິ ຄຈຸຉຕິ, ຕິຣຈຸຉານໂຍນິມຸປິ ຄຈຸຉຕິ, ເປຕຸຕິວິສຍມຸປິ ຄຈຸຉຕິ. ພຄວໂຕ ປນ ສາວໂກ ຕຕຸຖ ຍາວຕາຍຸກໍ ກຕຸວາ ຍາວຕກໍ ເຕສໍ ເທວານໍ ອາຍຸປຸປມາຕໍ, ຕໍ ສພຸພໍ ເຂເປຕຸວາ ຕສຸມິເຍວ ກເວ ປຣິນິພຸພາຍຕິ. ອຍໍ ໂຂ, ພິກຸຂເວ, ວິເສໂສ, ອຍໍ ອຘິປຸປຍາໂສ ອິທໍ ນານາກຣຕໍ ສຸຕວໂຕ ອຣິຍສາວກສຸສ ອສຸສຸຕວຕາ ປຸຖຸຊຸຊເນນ, ຍທິທໍ ຄຕິຍາ ອຸປປຕຸຕິຍາ. ‘ອິເມ ໂຂ, ພິກຸຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄຸຄລາ ສນຸໂຕ ສໍວິຊຸຊມານາ ໂລກສຸມິນຸຕິ. ຈຕຸຕຸຖໍ.

໕. ວິປຕຸຕິສມຸປທາສຸຕຸຕໍ

໑໑໗. “ຕິສຸໂສ ອິມາ, ພິກຸຂເວ, ວິປຕຸຕິໂຍ. ກຕມາ ຕິສຸໂສ? ສີລວິປຕຸຕິ, ຈິຕຸຕວິປຕຸຕິ, ທິຘຸຘິວິປຕຸຕິ. ກຕມາ ຈ, ພິກຸຂເວ, ສີລວິປຕຸຕິ? ອິຘ, ພິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປາຕາຕິປາຕີ ໂຫຕິ, ອທິນຸນາທາຍີ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈຸຉາຈາຣີ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທີ ໂຫຕິ, ປິສຸຕວາໂຈ ໂຫຕິ, ຜຣຸສວາໂຈ ໂຫຕິ, ສມຸຜປຸປລາປີ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ພິກຸຂເວ, ສີລວິປຕຸຕິ.

“ກຕມາ ຈ, ພິກຸຂເວ, ຈິຕຸຕວິປຕຸຕິ? ອິຘ, ພິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ອພິຊຸຊາລຸ ໂຫຕິ ພຸຍາປນຸນຈິຕຸໂຕ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ພິກຸຂເວ, ຈິຕຸຕວິປຕຸຕິ.

“ກຕມາ ຈ, ກິກຸຂເວ, ທິຝຸກິວິປຕຸຕິ? ອິຜ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ມິຈຸຉາທິຝຸກິໂກ ໂຫຕິ ວິປຣິຕທສຸສໂນ ‘ນຕຸຖິ ທິນຸນໍ, ນຕຸຖິ ຍິຝຸກໍ, ນຕຸຖິ ຫຸຕໍ, ນຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຜານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ນຕຸຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ນຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕຸຖິ ມາຕາ, ນຕຸຖິ ປິຕາ, ນຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕຸຖິ ໂລເກ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ສມຸມຄຸຄຕາ ສມຸມາປຝິປນຸນາ, ເຍ ອິມລຸຈ ໂລກໍ ປຣລຸຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອກິລຸລາ ສຈຸຉິກຕຸວາ ປເວເທນຸຕີ’ຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ທິຝຸກິວິປຕຸຕິ. ສີລວິປຕຸຕິເຫຕຸ ວາ, ກິກຸຂເວ, ສຕຸຕາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຸຊນຸຕິ; ຈິຕຸຕວິປຕຸຕິເຫຕຸ ວາ, ກິກຸຂເວ, ສຕຸຕາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຸຊນຸຕິ; ທິຝຸກິວິປຕຸຕິເຫຕຸ ວາ, ກິກຸຂເວ, ສຕຸຕາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຸຊນຸຕິ. ອິມາ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕິສຸໂສ ວິປຕຸຕິໂຍຕິ.

“ຕິສຸໂສ ອິມາ, ກິກຸຂເວ, ສມຸປທາ. ກຕມາ ຕິສຸໂສ? ສີລສມຸປທາ, ຈິຕຸຕສມຸປທາ, ທິຝຸກິສມຸປທາ. ກຕມາ ຈ, ກິກຸຂເວ, ສີລສມຸປທາ? ອິຜ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ປາຓາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນຸນາທານາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈຸຉາຈາຣາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສມຸຜປຸປລາປາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ສີລສມຸປທາ.

“ກຕມາ ຈ, ກິກຸຂເວ, ຈິຕຸຕສມຸປທາ? ອິຜ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ອນກິຊຸຊາລຸ ໂຫຕິ ອພຸຍາປນຸນຈິຕຸໂຕ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ຈິຕຸຕສມຸປທາ.

“ກຕມາ ຈ, ກິກຸຂເວ, ທິຝຸກິສມຸປທາ? ອິຜ, ກິກຸຂເວ, ເອກຈຸໂຈ ສມຸມາທິຝຸກິໂກ ໂຫຕິ ອວິປຣິຕທສຸສໂນ ‘ອຕຸຖິ ທິນຸນໍ, ອຕຸຖິ ຍິຝຸກໍ, ອຕຸຖິ ຫຸຕໍ, ອຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຜານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ອຕຸຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ອຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ອຕຸຖິ ມາຕາ, ອຕຸຖິ ປິຕາ, ອຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ອຕຸຖິ ໂລເກ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ສມຸມຄຸຄຕາ ສມຸມາປຝິປນຸນາ, ເຍ ອິມລຸຈ ໂລກໍ ປຣລຸຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອກິລຸລາ ສຈຸຉິກຕຸວາ ປເວເທນຸຕີ’ຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ, ກິກຸຂເວ, ທິຝຸກິສມຸປທາ. ສີລສມຸປທາເຫຕຸ ວາ, ກິກຸຂເວ, ສຕຸຕາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸຊນຸຕິ; ຈິຕຸຕສມຸປທາເຫຕຸ ວາ, ກິກຸຂເວ, ສຕຸຕາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊຸຊນຸຕິ. ທິຝຸກິສມຸປທາເຫຕຸ ວາ

ກິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອິມາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ສມ຺ປທາຕິ. ປລ຺ຈມໍ.

໖. ອປຕ຺ຕກສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໖. "ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ກິກ຺ຂເວ, ວິປຕ຺ຕິໂຍ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ສີລວິປຕ຺ຕິ, ຈິຕ຺ຕວິປຕ຺ຕິ, ທິຝ຺ຖິວິປຕ຺ຕິ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສີລວິປຕ຺ຕິ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຕາຕິປາຕີ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ສີລວິປຕ຺ຕິ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕວິປຕ຺ຕິ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕວິປຕ຺ຕິ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ທິຝ຺ຖິວິປຕ຺ຕິ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ ວິປຣີຕທສ຺ສໂນ 'ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຝ຺ຖໍ ຯເປຯ ເຍ ອິມລ຺ຈ ໂລກໍ ປຣລ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອກິລ຺ຍາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ທິຝ຺ຖິວິປຕ຺ຕິ. ສີລວິປຕ຺ຕິເຫຕຸ ວາ, ກິກ຺ຂເວ ຯເປຯ ທິຝ຺ຖິວິປຕ຺ຕິເຫຕຸ ວາ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂເວ, ອປຕ຺ຕໂກ ມຕີ ອຸທ຺ຘໍ ຂິຕ຺ໂຕ ເຍນ ເຍເນວ ປຕິຝ຺ຖາຕິ ສຸປ຺ປຕິຝ຺ຖິຕໍເຍວ ປຕິຝ຺ຖາຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ສີລວິປຕ຺ຕິເຫຕຸ ວາ ສຕ຺ຕາ ຯເປຯ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອິມາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ວິປຕ຺ຕິໂຍຕິ.

"ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ປທາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ສີລສມ຺ປທາ, ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາ, ທິຝ຺ຖິສມ຺ປທາ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສີລສມ຺ປທາ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ສີລສມ຺ປທາ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອນກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ທິຝ຺ຖິສມ຺ປທາ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ ອວິປຣີຕທສ຺ສໂນ 'ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ອຕ຺ຖິ ຍິຝ຺ຖໍ ຯເປຯ ເຍ ອິມລ຺ຈ ໂລກໍ ປຣລ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອກິລ຺ຍາ ສຈ຺ຆິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ທິຝ຺ຖິສມ຺ປທາ. ສີລສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ ຯເປຯ

ທິຜ຺ຖິສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ, ກິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂເວ, ອປ຺ຓໂກ ມຕິ ອຸທ຺ຘໍ ຂິຕ຺ໂຕ ເຍນ ເຍເນວ ປຕິຘ຺ຖາຕິ ສຸປ຺ປຕິຘ຺ຖິຕໍເຍວ ປຕິຘ຺ຖາຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ສີລສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ ສຕ຺ຕາ ฯເປฯ ທິຜ຺ຖິສມ຺ປທາເຫຕຸ ວາ ສຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ສຸຄຕິໍ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອິມາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ສມ຺ປທາຕິ. ຉຘ຺ຖໍ.

໗. ກມ຺ມນ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໐. "ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ກິກ຺ຂເວ, ວິປຕ຺ຕິໂຍ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ກມ຺ມນ຺ຕວິປຕ຺ຕິ, ອາຊີວວິປຕ຺ຕິ, ທິຜ຺ຖິວິປຕ຺ຕິ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ກມ຺ມນ຺ຕວິປຕ຺ຕິ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ກມ຺ມນ຺ຕວິປຕ຺ຕິ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ອາຊີວວິປຕ຺ຕິ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ມິຈ຺ຉາອາຊີໂວ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາອາຊີເວນ ຊີວິກໍ[1] ກປ຺ເປຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ອາຊີວວິປຕ຺ຕິ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ທິຜ຺ຖິວິປຕ຺ຕິ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ມິຈ຺ຉາທິຜ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ ວິປຣີຕທສ຺ສໂນ 'ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ນຕ຺ຖິ ຍິຘ຺ຖໍ ฯເປฯ ເຍ ອິມຌ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຌ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ທິຜ຺ຖິວິປຕ຺ຕິ. ອິມາ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ວິປຕ຺ຕິໂຍຕິ.

"ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ປທາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ກມ຺ມນ຺ຕສມ຺ປທາ, ອາຊີວສມ຺ປທາ, ທິຜ຺ຖິສມ຺ປທາ. ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ກມ຺ມນ຺ຕສມ຺ປທາ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຓາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ກມ຺ມນ຺ຕສມ຺ປທາ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ອາຊີວສມ຺ປທາ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມ຺ມາອາຊີໂວ ໂຫຕິ, ສມ຺ມາອາຊີເວນ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ອາຊີວສມ຺ປທາ.

"ກຕມາ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ທິຜ຺ຖິສມ຺ປທາ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ສມ຺ມາທິຜ຺ຖິໂກ ໂຫຕິ ອວິປຣີຕທສ຺ສໂນ 'ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນໍ, ອຕ຺ຖິ ຍິຘ຺ຖໍ ฯເປฯ ເຍ

---

໑. ຊີວິຕໍ (ສຸຍາ, ກໍ, ກ)

ອິມຄ຺ຈ ໂລກໍ ປຣຄ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອພິຄ຺ຄາ ສຈ຺ຊິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ທິຜ຺ຖິສມ຺ປທາ. ອິມາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ສມ຺ປທາຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ປຖມໂສເຈຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໘໑. "ຕີຕິມານິ, ພິກ຺ຂເວ, ໂສເຈຍ຺ຍານິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ກາຍໂສເຈຍ຺ຍໍ, ວຈີໂສເຈຍ຺ຍໍ, ມໂນໂສເຈຍ຺ຍໍ. ກຕມຄ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ກາຍໂສເຈຍ຺ຍໍ? ອິຮ, ພິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຊາຈາຣາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ກາຍໂສເຈຍ຺ຍໍ.

"ກຕມຄ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ວຈີໂສເຈຍ຺ຍໍ? ອິຮ, ພິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ມຸສາວາທາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພິກ຺ຂເວ, ວຈີໂສເຈຍ຺ຍໍ.

"ກຕມຄ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ມໂນໂສເຈຍ຺ຍໍ? ອິຮ, ພິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອນພິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ສມ຺ມາທິຜ຺ຖິໂກ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ມໂນໂສເຈຍ຺ຍໍ. ອິມານິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຕິ ໂສເຈຍ຺ຍານີຕິ. ອຜ຺ຖມໍ.

໙. ທຸຕິຍໂສເຈຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໘໔. "ຕີຕິມານິ, ພິກ຺ຂເວ, ໂສເຈຍ຺ຍານິ. ກຕມານິ ຕີຕິ? ກາຍໂສເຈຍ຺ຍໍ, ວຈີໂສເຈຍ຺ຍໍ, ມໂນໂສເຈຍ຺ຍໍ. ກຕມຄ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ກາຍໂສເຈຍ຺ຍໍ? ອິຮ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ກາຍໂສເຈຍ຺ຍໍ.

"ກຕມຄ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ວຈີໂສເຈຍ຺ຍໍ? ອິຮ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ມຸສາວາທາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ວຈີໂສເຈຍ຺ຍໍ.

"ກຕມຄ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ມໂນໂສເຈຍ຺ຍໍ? ອິຮ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ກາມຈ຺ຊນ຺ທໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ກາມຈ຺ຊນ຺ໂທ'ຕິ ປຊານາຕິ; ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ກາມຈ຺ຊນ຺ທໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ກາມຈ຺ຊນ຺ໂທ'ຕິ ປຊານາຕິ, ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກາມຈ຺ຊນ຺ທສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ,

ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາທໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາໂທ'ຕິ ປຊານາຕິ; ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາທໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາໂທ'ຕິ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຖີນມິທ຺ຘໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຖີນມິທ຺ຘນ຺ຕິ ປຊານາຕິ; ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຖີນມິທ຺ຘໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຖີນມິທ຺ຘນ຺ຕິ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ;ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຊານາຕິ; ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຊານາຕິ;ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ປຫີນສ຺ສ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວິຈິກິຈ຺ຉໍ 'ອຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາ'ຕິ ປຊານາຕິ; ອສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວິຈິກິຈ຺ຉໍ 'ນຕ຺ຖິ ເມ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາ'ຕິ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ; ຍຖາ ຈ ປຫີນາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຄ຺ຈ ປຊານາຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ມໂນໂສເຈຍ຺ຍໍ. ອິມານິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ໂສເຈຍ຺ຍານີຕິ.

*"ກາຍສຸຈິໍ ວຈີສຸຈິໍ, ເຈໂຕສຸຈິໍ ອນາສວໍ.
ສຸຈິໍ ໂສເຈຍ຺ຍສມ຺ປນ຺ນໍ, ອາຫຸ ນິນ຺ຫາຕປາປກນ຺ຕິ. ນວມໍ;

໑໐. ໂມເນຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໒໓. "ຕີຓິມານິ, ພິກ຺ຂເວ, ໂມເນຍ຺ຍານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ, ວຈີໂມເນຍ຺ຍໍ, ມໂນໂມເນຍ຺ຍໍ. ກຕມຄ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ? ອິຘ ພິກ຺ຂເວ

* ຂຸ ໔-໑໙ ປິຏເກປິ

ຠິກ຺ຂຸ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາຍໂມເນຍ຺ຍໍ.

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຈີໂມເນຍ຺ຍໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຈີໂມເນຍ຺ຍໍ.

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມໂນໂມເນຍ຺ຍໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມໂນໂມເນຍ຺ຍໍ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ໂມເນຍ຺ຍານີຕິ.

“ກາຍມຸນິໍ ວຈິມຸນິໍ, ເຈໂຕມຸນິໍ ອນາສວໍ;
ມຸນິໍ ໂມເນຍ຺ຍສມ຺ປນ຺ນໍ, ອາຫຸ ສພ຺ພປ຺ປຫາຍິນນ຺ຕິ.

ທສມໍ;

ອາປາຍິກວຄ຺ໂຄ ທຸຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ອາປາຍິໂກ ທຸລ຺ລໂກ ອປ຺ປເມຍ຺ຍໍ, ອາເນຎ຺ຊວິປຕ຺ຕິສມ຺ປທາ;
ອປຓ຺ຓໂກ ຈ ກມ຺ມນ຺ໂຕ, ເທ຺ວ ໂສເຈຍ຺ຍານິ ໂມເນຍ຺ຍນ຺ຕິ.

(໑໕) ໕. ກຸສິນາຣວຄ຺ໂຄ

໑. ກຸສິນາຣສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໘. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ກຸສິນາຣາຍໍ ວິຫຣຕິ ພລິຫຣເຓ ວນສຓ຺ເຑ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕິ. ຕເມນໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສ຺ວາຕນາຍ

ຠຕ຺ເຕນ ນິມນ຺ເຕຕິ. ອາກງ຺ຂມາໂນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຘິວາເສຕິ. ໂສ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຕສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທຕິ. ຕເມນໍ ໂສ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປຕິ ສມ຺ປວາເຣຕິ.

"ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ສາຘຸ ວຕ ມ຺ຍາຍໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປຕິ ສມ຺ປວາເຣຕີຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕ ມາຍໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອາຍຕິມ຺ປິ ເອວຣູເປນ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປຍ຺ຍ ສມ຺ປວາເຣຍ຺ຍາ'ຕິ. ໂສ ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ຄຘິໂຕ[1] ມຸຈ຺ຉິໂຕ ອຊ຺ໂຌສນ຺ໂນ[4] ອນາທີນວທສ຺ສາວີ ອນິສ຺ສຣຓປຎ຺ໂຎ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ກາມວິຕກ຺ກມ຺ປິ ວິຕກ຺ເກຕິ, ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກມ຺ປິ ວິຕກ຺ເກຕິ, ວິຫິໍສາວິຕກ຺ກມ຺ປິ ວິຕກ຺ເກຕິ. ເອວຣູປສ຺ສາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ທິນ຺ນໍ ນ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ປມຕ຺ໂຕ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ.

"ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕິ. ຕເມນໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ເຕນ ນິມນ຺ເຕຕິ. ອາກງ຺ຂມາໂນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຘິວາເສຕິ. ໂສ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຕສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທຕິ. ຕເມນໍ ໂສ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປຕິ ສມ຺ປວາເຣຕິ.

"ຕສ຺ສ ນ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ສາຘຸ ວຕ ມ຺ຍາຍໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປຕິ ສມ຺ປວາເຣຕີຕິ. ເອວມ຺ປິສ຺ສ ນ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕ ມາຍໍ ຄຫປຕິ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ວາ ອາຍຕິມ຺ປິ ເອວຣູເປນ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂຠຊນີເຍນ ສຫຕ຺ຖາ ສນ຺ຕປ຺ເປຍ຺ຍ ສມ຺ປວາເຣຍ຺ຍາ'ຕິ. ໂສ ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ອຄຘິໂຕ ອມຸຈ຺ຉິໂຕ ອນຊ຺ໂຌສນ຺ໂນ ອາທີນວທສ຺ສາວີ ນິສ຺ສຣຓປຎ຺ໂຎ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ. ໂສ ຕຕ຺ຖ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກມ຺ປິ ວິຕກ຺ເກຕິ,

໑. ຄຖິໂຕ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ) ໔. ອຊ຺ຊາປນ຺ໂນ (ສີ, ກ) ອຊ຺ໂຌປນ຺ໂນ (ຏີກາ)

ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກມ຺ປິ ວິຕກ຺ເກຕິ, ອວິຫິໍສາວິຕກ຺ກມ຺ປິ ວິຕກ຺ເກຕິ. ເອວຣູປສ຺ສາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ ວທາມິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕີຕິ. ປຖມໍ.

໔. ຠຓ຺ຑນສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໕. "ຍສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ຠຓ຺ຑນຊາຕາ ກລຫຊາຕາ ວິວາທາປນ຺ນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິ ວິຕຸທນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ມນສິ ກາຕຸມ຺ປິ ເມ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາ ນ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ປເຄວ ຄນ຺ຕຸໍ! ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມິ 'ອທ຺ຘາ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ, ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ.[1] ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ? ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກໍ, ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ, ອວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ. ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ? ກາມວິຕກ຺ກໍ, ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ, ວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ'. ຍສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ຠຓ຺ຑນຊາຕາ ກລຫຊາຕາ ວິວາທາປນ຺ນາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມຸຂສຕ຺ຕີຫິ ວິຕຸທນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ມນສິ ກາຕຸມ຺ປິ ເມ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາ ນ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ປເຄວ ຄນ຺ຕຸໍ ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມິ 'ອທ຺ຘາ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ, ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ'.

"ຍສ຺ສໍ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີຠູຕາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ຄນ຺ຕຸມ຺ປິ ເມ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ປເຄວ ມນສິ ກາຕຸໍ ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມິ 'ອທ຺ຘາ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ, ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ. ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ? ກາມວິຕກ຺ກໍ, ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ, ວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ. ກຕເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ? ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກໍ, ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ, ອວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສຸ'. ຍສ຺ສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາຍໍ ຠິກ຺ຂູ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອວິວທມານາ ຂີໂຣທກີຠູຕາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປິຍຈກ຺ຂູຫິ ສມ຺ປສ຺ສນ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ຄນ຺ຕຸມ຺ປິ ເມ ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິສາ ຜາສຸ ໂຫຕິ, ປເຄວ ມນສິ ກາຕຸໍ ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉາມິ 'ອທ຺ຘາ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຊຫິໍສຸ, ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ພຫຸລມກໍສູຕິ. ຕຕິຍໍ.

---

໑. ພຫຸລີມກໍສຸ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໓. ໂຄຕມກເຈຕິຍສຸຕຕໍ

໑໔໖. ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ໂຄຕມເກ ເຈຕິເຍ. ຕຕຣ ໂຂ ພຄວາ ກິກຂູ ອາມນຸເຕສີ "ກິກຂໂວຕິ. "ພທນຸເຕຕິ ເຕ ກິກຂູ ພຄວໂຕ ປຈຈສຸໂສສຸໍ ພຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ອກິລຸລາຍາຫໍ, ກິກຂເວ, ຘມມໍ ເທເສມິ, ໂນ ອນກິລຸລາຍ. ສນິທານາຫໍ, ກິກຂເວ, ຘມມໍ ເທເສມິ, ໂນ ອນິທານໍ. ສປຸປາຜິຫາຣິຍາຫໍ, ກິກຂເວ, ຘມມໍ ເທເສມິ, ໂນ ອປຸປາຜິຫາຣິຍໍ. ຕສສ ມຍຫໍ, ກິກຂເວ, ອກິລຸລາຍ ຘມມໍ ເທສຍໂຕ ໂນ ອນກິລຸລາຍ, ສນິທານໍ ຘມມໍ ເທສຍໂຕ ໂນ ອນິທານໍ, ສປຸປາຜິຫາຣິຍໍ ຘມມໍ ເທສຍໂຕ ໂນ ອປຸປາຜິຫາຣິຍໍ, ກຣຕີໂຍ ໂອວາໂທ, ກຣຕີຍາ ອນຸສາສນີ. ອລລຸຈ ປນ ໂວ, ກິກຂເວ, ຕຸຜຸກີຍາ, ອລໍ ອຕຕມນຕາຍ, ອລໍ ໂສມນສສາຍ 'ສມມາສມພຸທໂຘ ພຄວາ, ສວາກຂາໂຕ ຘມໂມ, ສຸປປຜິປນໂນ ສງໂຜຕີ.

ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອຕຕມນາ ເຕ ກິກຂູ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອກິນນຸທຸນຕິ. ອິມສມິລຸຈ ປນ ເວຍຍາກຣຕສມີ ພລຸລມາເນ ສຫສສີ ໂລກຘາຕຸ ອກມປິຕຖາຕິ ຕຕິຍໍ.

໔. ກຣຕຸທຸກາລາມສຸຕຕໍ

໑໔໗. ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຍນ ກປິລວຕຖຸ ຕທວສຣີ. ອສຸໂສສີ ໂຂ ມຫານາໂມ ສກໂກ "ພຄວາ ກິຣ ກປິລວຕຖຸໍ ອນຸປຸປຕໂຕຕິ. ອຖ ໂຂ ມຫານາໂມ ສກໂກ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕວາ ພຄວນຕໍ ອກິວາເທຕວາ ເອກມນຕໍ ອຜຸກາສິ. ເອກມນຕໍ ກິຕໍ ໂຂ ມຫານາມໍ ສກກໍ ພຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ຄຈຸຘ, ມຫານາມ, ກປິລວຕຖຸສມີ, ຕຖາຣູປໍ ອາວສຖໍ ຊານ ຍຕຖຊຊ ມຍໍ ເອກຣຕຕີ ວິຫເຣຍຍາມາຕິ. "ເອວໍ, ກນຸເຕຕິ ໂຂ ມຫານາໂມ ສກໂກ ພຄວໂຕ ປຜິສສຸຕວາ ກປິລວຕຖຸໍ ປວິສິຕວາ ເກວລກປປໍ ກປິລວຕຖຸໍ ອນວາຫິຕຸຫນໂຕ[1] ນາທທສ ກປິລວຕຖຸສມີ ຕຖາຣູປໍ ອາວສຖໍ ຍຕຖຊຊ ພຄວາ ເອກຣຕຕີ ວິຫເຣຍຍ.

ອຖ ໂຂ ມຫານາໂມ ສກໂກ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕວາ ພຄວນຕໍ ເອຕທໂວຈ "ນຕຖິ, ກນເຕ, ກປິລວຕຖຸສມີ ຕຖາຣູໂປ ອາວສໂຖ,

---

໑. ອາຫິຕຸຫນໂຕ (ສຸຍາ, ກໍ)

ຍຕ຺ຖຊ຺ຊ ກຄວາ ເອກຣຕ຺ຕິໍ ວິຫເຣຍ຺ຍ. ອຍໍ, ກນ຺ເຕ, ກຣຕ຺ຫຸ ກາລາໂມ ກຄວໂຕ ປຸຣາຕສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ. ຕສ຺ສຊ຺ຊ ກຄວາ ອສ຺ສເມ ເອກຣຕ຺ຕິໍ ວິຫຣຕູຕິ. “ຄຈ຺ຉ, ມຫານາມ, ສນ຺ຖຣໍ ປຎ຺ຎເປຫີຕິ. “ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ມຫານາໂມ ສກ຺ໂກ ກຄວໂຕ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນ ກຣຕ຺ຫຸສ຺ສ ກາລາມສ຺ສ ອສ຺ສໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສນ຺ຖຣໍ ປຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ອຸທກໍ ຖເປຕ຺ວາ ປາທານໍ ໂຘວນາຍ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສນ຺ຖໂຕ, ກນ຺ເຕ, ສນ຺ຖາໂຣ, ອຸທກໍ ຖປິຕໍ ປາທານໍ ໂຘວນາຍ. ຍສ຺ສທານິ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ກາລໍ ມຎ຺ຎຕີຕິ.

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ເຍນ ກຣຕ຺ຫຸສ຺ສ ກາລາມສ຺ສ ອສ຺ສໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ກຄວາ ປາເທ ປກ຺ຂາເລສິ. ອຖ ໂຂ ມຫານາມສ຺ສ ສກ຺ກສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ອກາໂລ ໂຂ ອຊ຺ຊ ກຄວນ຺ຕໍ ປຍິຣຸປາສິຕຸໍ. ກິລນ຺ໂຕ ກຄວາ. ສ຺ເວ ທານາຫໍ ກຄວນ຺ຕໍ ປຍິຣຸປາສິສ຺ສາມີຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

ອຖ ໂຂ ມຫານາໂມ ສກ຺ໂກ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ “ຕໂຍ ໂຂເມ, ມຫານາມ, ສຕ຺ຖາໂຣ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ອິຘ, ມຫານາມ, ເອກຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ກາມານໍ ປຣິຎ຺ຎໍ ປຎ຺ຎາເປຕິ; ນ ຣູປານໍ ປຣິຎ຺ຎ໌ ປຎ຺ຎາເປຕິ, ນ ເວທນານໍ ປຣິຎ຺ຎ໌ ປຎ຺ຎາເປຕິ. ອິຘ ປນ, ມຫານາມ, ເອກຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ກາມານໍ ປຣິຎ຺ຎໍ ປຎ຺ຎາເປຕິ, ຣູປານໍ ປຣິຎ຺ຎ໌ ປຎ຺ຎາເປຕິ; ນ ເວທນານໍ ປຣິຎ຺ຎ໌ ປຎ຺ຎາເປຕິ. ອິຘ ປນ, ມຫານາມ, ເອກຈ຺ໂຈ ສຕ຺ຖາ ກາມານໍ ປຣິຎ຺ຎ໌ ປຎ຺ຎາເປຕິ, ຣູປານໍ ປຣິຎ຺ຎ໌ ປຎ຺ຎາເປຕິ, ເວທນານໍ ປຣິຎ຺ຎໍ ປຎ຺ຎາເປຕິ. ອິເມ ໂຂ, ມຫານາມ, ຕໂຍ ສຕ຺ຖາໂຣ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ‘ອິເມສໍ, ມຫານາມ, ຕິຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຖາຣານໍ ເອກາ ນິຝ຺ກາ ອຸທາຫຸ ປຸຖຸ ນິຝ຺ກາຕິ?

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກຣຕ຺ຫຸ ກາລາໂມ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ “ເອກາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກຄວາ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ “ນານາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ກຣຕ຺ຫຸ ກາລາໂມ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ “ເອກາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ກຄວາ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ “ນານາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ກຣຕ຺ຫຸ ກາລາໂມ ມຫານາມໍ

ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ "ເອກາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີຕິ. ຕະຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ກຄວາ ມຫານາມໍ ສກ຺ກໍ ເອຕທໂວຈ "ນານາຕິ, ມຫານາມ, ວເທຫີຕິ.

ອຖ ໂຂ ກຣຕ຺ຫຸ ກາລາມສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ມເຫສກ຺ຂສ຺ສ ວຕມ຺ຫິ ມຫານາມສ຺ສ ສກ຺ກສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ຍາວຕະຕິຍໍ ອປສາທິໂຕ. ຍໍນູນາຫໍ ກປິລວຕ຺ຖຸມ຺ຫາ ປກ຺ກເມຍ຺ຍນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ກຣຕ຺ຫຸ ກາລາໂມ ກປິລວຕ຺ຖຸມ຺ຫາ ປກ຺ກາມິ. ຍໍ ກປິລວຕ຺ຖຸມ຺ຫາ ປກ຺ກາມິ ຕຖາ ປກ຺ກນ຺ໂຕວ ອໂຫສິ ນ ປຸນ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉີຕີ. ຈຕ຺ຕ຺ຖໍ.

໕. ຫຕ຺ຖກສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໘. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຕ຺ທິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ຫຕ຺ຖໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ອພິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ອພິກ຺ກນ຺ຕວຕ຺ໂຕ ເກວລກປ຺ປໍ ເຊຕວນໍ ໂອພາເສຕ຺ວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ກສ຺ສາມີຕິ ໂອສີທຕິເມວ ສໍສີທຕິເມວ,[1] ນ ສກ຺ໂກຕິ ສຕ຺ຖາຕຸໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສປ຺ປິ ວາ ເຕລໍ ວາ ວາລຸກາຍ ອາສິຕ຺ຕໍ ໂອສີທຕິເມວ ສໍສີທຕິເມວ, ນ ສຕ຺ຖາຕິ; ເອວເມວໍ ຫຕ຺ຖໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ກຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ກສ຺ສາມີຕິ ໂອສີທຕິເມວ ສໍສີທຕິເມວ, ນ ສກ຺ໂກຕິ ສຕ຺ຖາຕຸໍ.

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ຫຕ຺ຖກໍ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ໂອຣາຣິກໍ, ຫຕ຺ຖກ, ອຕ຺ຕພາວໍ ອພິນິມ຺ມິນາຫີຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ, ໂຂ ຫຕ຺ຖໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ກຄວໂຕ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ໂອຣາຣິກໍ ອຕ຺ຕພາວໍ ອພິນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຝ຺ຖາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຝິຕໍ ໂຂ ຫຕ຺ຖກໍ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ເຍ ເຕ, ຫຕ຺ຖກ, ຌມ຺ມາ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສພູຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິໂນ ອເຫສຸໍ, ອປິ ນຸ ເຕ ເຕ ຌມ຺ມາ ເອຕຣຫິ ປວຕ຺ຕິໂນຕິ? "ເຍ ຈ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຌມ຺ມາ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສພູຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິໂນ ອເຫສຸໍ, ເຕ ຈ ເມ ຌມ຺ມາ ເອຕຣຫິ ປວຕ຺ຕິໂນ; ເຍ ຈ ເມ, ກນ຺ເຕ, ຌມ຺ມາ ປຸພ຺ເພ ມນຸສ຺ສພູຕສ຺ສ ນປ຺ປວຕ຺ຕິໂນ ອເຫສຸໍ, ເຕ ຈ ເມ ຌມ຺ມາ ເອຕຣຫິ ປວຕ຺ຕິໂນ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກນ຺ເຕ, ກຄວາ ເອຕຣຫິ ອາກິຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ ພິກ຺ຂູຫິ ພິກ຺ຂຸນີຫິ ອຸປາສເກຫິ ອຸປາສິກາຫິ ຣາຊູຫິ ຣາຊມຫາມຕ຺ເຕຫິ

---

໑. ໂອສີທຕິ ເຈວ ສໍສີທຕິ ຈ (ສີ, ອິ), ໂອສີທຕິ ສໍສີທຕິ (ສ຺ຍາ, ກໍ)

ຕິຕຸຖິເຍທີ ຕິຕຸຖິຍສາວເກທີ; ເອວເມວໍ ໂຂ ອຫໍ, ກນຸເຕ, ອາກິຕຸໂຕ ວິຫຣາມິ ເທວປຸຕຸເຕທິ. ທູຣໂຕປິ, ກນຸເຕ, ເທວປຸຕຸຕາ ອາຄຈຸຈນຸຕິ 'ທຕຸຖກສຸສ ເທວປຸຕຸຕສຸສ ສນຸຕິເກ 'ຘມຸມໍ ໂສສຸສາມາ'ຕິ. ຕິຕຸຕາທໍ, ກນຸເຕ, ຘມຸມານໍ ອຕິຕຸໂຕ ອປຸປຜິວາໂນ ກາລງກໂຕ. ກຕເມສໍ ຕິຕຸຕໍ? ກຄວໂຕ ອຫໍ, ກນຸເຕ, ທສຸສນສຸສ ອຕິຕຸໂຕ ອປຸປຜິວາໂນ ກາລງກໂຕ; ສທຸຘມຸມສວນສຸສາທໍ, ກນຸເຕ, ອຕິຕຸໂຕ ອປຸປຜິວາໂນ ກາລງກໂຕ; ສງຆສຸສາທໍ, ກນຸເຕ, ອຸປຜຸຖານສຸສ ອຕິຕຸໂຕ ອປຸປຜິວາໂນ ກາລງກໂຕ. ອິເມສໍ ໂຂ ອຫໍ, ກນຸເຕ, ຕິຕຸຕໍ ຘມຸມານໍ ອຕິຕຸໂຕ ອປຸປຜິວາໂນ ກາລງກໂຕຕິ.

ນາທໍ ກຄວໂຕ ທສຸສນສຸສ,　　ຕິຕຸຕິມຊຸຊຄາ[1] ກຸທາຈນໍ.
ສງຆສຸສ ອຸປຜຸຖານສຸສ,　　ສທຸຘມຸມສວນສຸສ ຈ.

ອຘິສີລໍ ສິກຸຂມາໂນ,　　ສທຸຘມຸມສວເນ ຣໂຕ;
ຕິຕຸຕໍ ຘມຸມານໍ ອຕິຕຸໂຕ,　　ທຕຸຖໂກ ອວິຫໍ ຄໂຕຕິ.

ປຍຸຈມໍ;

໖. ກພຸວິຍສຸຕຸຕໍ

໑໔໙. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ພາຣາຕສິຍໍ ວິຫຣຕິ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ພາຣາຕສີ ປິຕຸທາຍ ປາວິສິ. ອທຸທສາ ໂຂ ກຄວາ ໂຄໂຍຄປິລກຸຂສຸມິ[2] ປິຕຸທາຍ ຈຣມາໂນ[3] ອຍຸຍຕຣໍ ກິກຸຂຸໍ ຣິຕຸຕສຸສາທໍ ພາທິຣສຸສາທໍ ມຸຜຸກສຸສຕິ ອສມຸປຊານໍ ອສມາທິຕໍ ວິພຸກນຸຕຈິຕຸຕໍ ປາກຕິນຸທຸຣິຍໍ. ທິສຸວາ ຕໍ ກິກຸຂຸໍ ເອຕທໂວຈ

"ມາ ໂຂ ຕຸວໍ, ກິກຸຂຸ, ອຕຸຕານໍ ກພຸວິຍມກາສິ. ຕໍ ວຕ ກິກຸຂຸ ກພຸວິຍກຕໍ ອຕຸຕານໍ ອາມຄນຸເຘນ[4] ອວສຸສຸຕໍ ມກຸຂິກາ ນານຸປຕິສຸສນຸຕິ ນານຸວາສຸສວິສຸສນຸຕີຕິ[5] ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊຸຊຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ກິກຸຂຸ ກຄວຕາ ອິມິນາ ໂອວາເທນ ໂອວທິໂຕ ສໍເວຄມາປາທິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ພາຣາຕສິຍໍ ປິຕຸທາຍ ຈຣິຕຸວາ ປຈຸຉາກຕຸຕໍ ປິຕຸທປາຕປຜິກຸກນຸໂຕ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ອິຘາທໍ, ກິກຸຂເວ, ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ພາຣາຕສີ ປິຕຸທາຍ ປາວິສີ,

---

໑. ຕິຕຸຕິ ຕິຕຸຕິສມຸກວໍ (ກ)
໒. ໂຄໂຍຄມິລກຸຂິສຸມິ (ສຸຍາ, ກໍ, ກ)
໓. ຈຣມານໍ (ກ)
໔. ອາມຄນຸເຘ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ)
໕. ນານຸພນຸຘິສຸສນຸຕິ (ກ)

ອທ຺ທສໍ ໂຂ ອຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ໂຄໂຍຄປິລກ຺ຂສ຺ມິໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣມາໂນ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ຣິຕ຺ຕສ຺ສາທໍ ພາຫິຣສ຺ສາທໍ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິໍ ອສມ຺ປຊານໍ ອສມາຫິຕໍ ວິພ຺ຠນ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ປາກຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ທິສ຺ວາ ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ເອຕທໂວຈໍ

“‘ມາ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ອຕ຺ຕານໍ ກຏຸວິຍມກາສິ. ຕໍ ວຕ ຠິກ຺ຂຸ ກຏຸວິຍກຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ອາມຄນ຺ເຘນ ອວສ຺ສຸຕໍ ມກ຺ຂິກາ ນານຸປຕິສ຺ສນ຺ຕິ ນານ຺ວາສ຺ສວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີ’ຕິ. ອຖ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ມຍາ ອິມິນາ ໂອວາເທນ ໂອວທິໂຕ ສໍເວຄມາປາທີຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ກິໍ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ກຏຸວິຍໍ? ໂກ ອາມຄນ຺ໂຘ? ກາ ມກ຺ຂິກາຕິ?

“ອຠິຊ຺ຌາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ກຏຸວິຍໍ; ພ຺ຍາປາໂທ ອາມຄນ຺ໂຘ; ປາປກາ ອກຸສລາ ວິຕກ຺ກາ ມກ຺ຂິກາ. ຕໍ ວຕ, ຠິກ຺ຂຸ, ກຏຸວິຍກຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ອາມຄນ຺ເຘນ ອວສ຺ສຸຕໍ ມກ຺ຂິກາ ນານຸປຕິສ຺ສນ຺ຕິ ນານ຺ວາສ຺ສວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ, ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ.

ອຄຸຕ຺ຕໍ ຈກ຺ຂຸໂສຕສ຺ມິໍ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອສໍວຸຕໍ;
ມກ຺ຂິການຸປຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ສງ຺ກປ຺ປາ ຣາຄນິສ຺ສິຕາ.

ກຏຸວິຍກໂຕ ຠິກ຺ຂຸ, ອາມຄນ຺ເຘ ອວສ຺ສຸໂຕ;
ອາຣກາ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານາ, ວິຆາຕສ຺ເສວ ຠາຄວາ.

ຄາເມ ວາ ຍທິ ວາຣຎ຺ເຎ, ອລທ຺ຘາ ສມຖມຕ຺ຕໂນ[1].
ປເຣຕິ[4] ພາໂລ ທຸມ຺ເມໂຘ, ມກ຺ຂິກາຫິ ປຸຣກ຺ຂໂຕ.

ເຍ ຈ ສີເລນ ສມ຺ປນ຺ນາ, ປຎ຺ຎາຍູປສເມ ຣຕາ;
ອຸປສນ຺ຕາ ສຸຂໍ ເສນ຺ຕິ, ນາສຍິຕ຺ວານ ມກ຺ຂິກາຕິ. ຉຏ຺ຐໍ;

໗. ປຐມອນຸຣຸທ຺ຘສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໐. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິຘາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ທິພ຺ເພນ

໑. ສມມຕ຺ຕໂນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ), ສມ຺ມມຕ຺ຕໂນ (ອິ)
໔. ຈເຣຕິ (ສ຺ຍາ, ກ)

ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ປສ຺ສາມິ ມາຕຸຄາມໍ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊມານໍ. ກຕິຫິ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ?

"ຕີຫິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ອນຸຣຸທ຺ຘ, ມາຕຸຄາໂມ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ມຈ຺ເຉຣມລປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ, ມຊ຺ຌນ຺ຫິກສມຍໍ ອິສ຺ສາປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ, ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ກາມຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ອນຸຣຸທ຺ຘ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໙. ທຸຕິຍອນຸຣຸທ຺ຘສຸຕ຺ຕໍ

໑໖໑. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ເຍນາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມຕາ ສາຣິປຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອິຘາຫໍ, ອາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຫສ຺ສໍ ໂລກໍ ໂອໂລເກມິ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ ວີຣິຍໍ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ [1], ປສ຺ສທ຺ໂຘ ກາໂຍ ອສາຣທ຺ໂຘ, ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຄ຺ຄໍ. ອຖ ຈ ປນ ເມ ນານຸປາທາຍ [4] ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ.

"ຍໍ ໂຂ ເຕ, ອາວຸໂສ ອນຸຣຸທ຺ຘ, ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຫໍ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ສຫສ຺ສໍ ໂລກໍ ໂວໂລເກມີ'ຕິ, ອິທໍ ເຕ ມານສ຺ມິໍ. ຍມ຺ປິ ເຕ, ອາວຸໂສ ອນຸຣຸທ຺ຘ, ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອາຣທ຺ຘໍ ໂຂ ປນ ເມ ວີຣິຍໍ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ, ປສ຺ສທ຺ໂຘ ກາໂຍ ອສາຣທ຺ໂຘ, ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຄ຺ຄນ຺ຕິ, ອິທໍ ເຕ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈສ຺ມິໍ. ຍມ຺ປິ ເຕ, ອາວຸໂສ ອນຸຣຸທ຺ຘ, ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຖ ຈ ປນ ເມ ນານຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ, ອິທໍ ເຕ

໑. ອປມ຺ມຸຏ຺ຐາ (ສີ), ອປມຸຏ຺ຐາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)   ໔. ນ ອນຸປາທາຍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ມິໍ. ສາຘຸ ວຕາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຫາຍ, ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ອມຕາຍ ຘາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕູຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອປເຣນ ສມເຍນ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ປຫາຍ, ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ເມ ມນສິກຣິຕ຺ວາ ອມຕາຍ ຘາຕຸຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣິ [1]. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຐ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. “ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສິ. ອຎ຺ຎຕໂຣ ຈ ປນາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອຣຫຕໍ ອໂຫສີຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ປຏິຈ຺ຉນ຺ນສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໒. “ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ ອາວຫນ຺ຕິ,[2] ໂນ ວິວຏານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ມາຕຸຄາໂມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນ ອາວຫຕິ, ໂນ ວິວໂຏ; ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມນ຺ຕາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ ອາວຫນ຺ຕິ, ໂນ ວິວຏາ; ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ ອາວຫຕິ, ໂນ ວິວຏາ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ ອາວຫນ຺ຕິ, ໂນ ວິວຏານິ.

“ຕີຓິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິວຏານິ ວິໂຣຈນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນານິ. ກຕມານິ ຕີຓິ? ຈນ຺ທມຓ຺ຑລໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິວຏໍ ວິໂຣຈຕິ, ໂນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ; ສູຣິຍມຓ຺ຑລໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິວຏໍ ວິໂຣຈຕິ, ໂນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ; ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິໂຕ ຘມ຺ມວິນໂຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິວໂຏ ວິໂຣຈຕິ, ໂນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ວິວຏານິ ວິໂຣຈນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນານີຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ເລຂສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໓. “ຕໂຍເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຕໂຍ? ປາສາຓເລຂູປໂມ ປຸຄ຺ຄໂລ, ປຖວິເລຂູປໂມ ປຸຄ຺ຄໂລ, ອຸທກເລຂູປໂມ ປຸຄ຺ຄໂລ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາສາຓເລຂູປໂມ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຠິຓ຺ຫໍ ກຸຊ຺ຌຕິ. ໂສ ຈ ຂ຺ວສ຺ສ ໂກໂຘ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອນຸເສຕິ.

---

໑. ອຸປສໍຫາສິ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ), ອຸປສໍຫຣຕິ (ກ)

໒. ວຫນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາສາເຓ ເລຂາ ນ ຂິປ຺ປໍ ລຸຊ຺ຊຕິ ວາເຕນ ວາ ອຸທເກນ ວາ, ຈິຣຏ຺ຐິຕິກາ ໂຫຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຠິຓ຺ຫໍ ກຸຌ຺ຌຕິ. ໂສ ຈ ຂ຺ວສ຺ສ ໂກໂຘ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອນຸເສຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປາສາຓເລຂູປໂມ ປຸຄ຺ຄໂລ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຖວິເລຂູປໂມ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຠິຓ຺ຫໍ ກຸຌ຺ຌຕິ. ໂສ ຈ ຂ຺ວສ຺ສ ໂກໂຘ ນ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອນຸເສຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຖວິຍາ ເລຂາ ຂິປ຺ປໍ ລຸຊ຺ຊຕິ ວາເຕນ ວາ ອຸທເກນ ວາ, ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກາ ໂຫຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຠິຓ຺ຫໍ ກຸຌ຺ຌຕິ. ໂສ ຈ ຂ຺ວສ຺ສ ໂກໂຘ ນ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອນຸເສຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຖວິເລຂູປໂມ ປຸຄ຺ຄໂລ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທກເລຂູປໂມ ປຸຄ຺ຄໂລ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຄາຬ຺ເຫນປິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ຜຣຸເສນປິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອມນາເປນປິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ສນ຺ຘິຍຕິເມວ[1] ສໍສນ຺ທຕິເມວ[1] ສມ຺ໂມທຕິເມວ.[1] ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທເກ ເລຂາ ຂິປ຺ປໍເຍວ ປຏິວິຄຈ຺ຉຕິ, ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກາ ໂຫຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຄາຬ຺ເຫນປິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ຜຣຸເສນປິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອມນາເປນປິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ສນ຺ຘິຍຕິເມວ ສໍສນ຺ທຕິເມວ ສມ຺ໂມທຕິເມວ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທກເລຂູປໂມ ປຸຄ຺ຄໂລ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ[4]. ທສມໍ.

ກຸສິນາຣວຄ຺ໂຄ ຕຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ກຸສິນາຣຠຓ຺ຑນາ ເຈວ, ໂຄຕມຠຣຓ຺ຑຸຫຕ຺ຖໂກ;
ກຏຸວິຍໍ ເທ຺ວ ອນຸຣຸທ຺ຘາ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ເລເຂນ ເຕ ທສາຕິ.

(໑໘) ໔. ໂຍຘາຊີວວຄ຺ໂຄ

໑. ໂຍຘາຊີວສຸຕ຺ຕໍ

໑໕໘. “ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຍຘາຊີໂວ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠຄ຺ໂຄ, ຣຎ຺ໂຎ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ

໑. ..... ເຍວ (ສ຺ຍາ, ກໍ),..... ເຈວ (ອິ)

໔. ອກິ ໕-໑໕໗ ປິຏເກປິ.

ຠິກ຺ຂເວ ໂຍຘາຊີໂວ ທູເຣ ປາຕີ ຈ ໂຫຕິ ອກ຺ຂຓເວຘີ ຈ ມຫໂຕ ຈ ກາຍສ຺ສ ປທາເລຕາ. ອິເມຫິ, ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຍຘາຊີໂວ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠຄ຺ໂຄ, ຣຎ຺ໂຎ ອງ຺ຄນ຺ເຕວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ໆເປໆ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ທູເຣ ປາຕີ ຈ ໂຫຕິ ອກ຺ຂຓເວຘີ ຈ ມຫໂຕ ຈ ກາຍສ຺ສ ປທາເລຕາ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ທູເຣ ປາຕີ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ, ສພ຺ພໍ ຣູປໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ'ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕິ. ຍາ ກາຈິ ເວທນາ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕາ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກາ ວາ ສຸຂຸມາ ວາ ຫີນາ ວາ ປຓີຕາ ວາ ຍາ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ, ສພ຺ພໍ ເວທນໍ[໑] 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ'ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕິ. ຍາ ກາຈິ ສຎ຺ຎາ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕາ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກາ ວາ ສຸຂຸມາ ວາ ຫີນາ ວາ ປຓີຕາ ວາ ຍາ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ, ສພ຺ພໍ ສຎ຺ຎໍ[໔] 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ'ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕິ. ເຍ ເກຈິ ສງ຺ຂາຣາ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕາ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກາ ວາ ສຸຂຸມາ ວາ ຫີນາ ວາ ປຓີຕາ ວາ ເຍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ, ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາເຣ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ'ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕິ. ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ວາ ໂອຬາຣິກໍ ວາ ສຸຂຸມໍ ວາ ຫີນໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຍໍ ທູເຣ ສນ຺ຕິເກ ວາ, ສພ຺ພໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ 'ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ'ຕິ ເອວເມຕໍ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ປສ຺ສຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ທູເຣ ປາຕີ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອກ຺ຂຓເວຘີ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອຍໍ

໑. ສພ຺ພາ ເວທນາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ) ອຸປຣິ ຈຕຸກ຺ກງ຺ຄຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຄ຺ເຄ ໂຍຘາຊີວສຸຕ຺ເຕປິ.

໔. ສພ຺ພາ ສຎ຺ຎາ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ, ກ)

ທຸກ຺ຂນິໂຣໂຂ'ຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ; 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຂຄາມິນີ ປຝິປທາ'ຕິ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ອກ຺ຂຕເວຂີ ໂຫຕິ.

"ກຖຸຍ຺ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ມຫໂຕ ກາຍສ຺ສ ປທາເລຕາ ໂຫຕິ? ອິຂ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ມຫນ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊາກ຺ຂນ຺ຂໍ ປທາເລຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ມຫໂຕ ກາຍສ຺ສ ປທາເລຕາ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຂມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຍ຺ຍກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ ປາມໍ.

໔. ປຣິສາສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໕. "ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ພິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ອຸກ຺ກາຈິຕວິນີຕາ ປຣິສາ, ປຝິປຸຈ຺ຉາວິນີຕາ ປຣິສາ, ຍາວຕາວິນີຕາ[1] ປຣິສາ ອິມາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ປຣິສາຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໕. ມິຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໖. "ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມິຕ຺ໂຕ ເສວິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ()[4] ທຸທ຺ທທໍ ທທາຕິ, ທຸກ຺ກຣໍ ກໂຣຕິ, ທຸກ຺ຂມໍ ຂມຕິ ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມິຕ຺ໂຕ ເສວິຕພ຺ໂພຕິ. ຕຕິຍໍ.

໘. ອຸປ຺ປາທາສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໗. "ອຸປ຺ປາທາ ວາ, ພິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕານໍ ອນຸປ຺ປາທາ ວາ ຕຖາຄຕານໍ, ຝິຕາວ ສາ ຂາຕຸ ຂມ຺ມຝ຺ຝິຕຕາ ຂມ຺ມນິຍາມຕາ. ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ. ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ອພິສມ຺ພຸຊ຺ຊຕິ ອພິສເມຕິ. ອພິສມ຺ພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອພິສເມຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂຕິ ເທເສຕິ ປຍ຺ຍາເປຕິ ປຝ຺ຖເປຕິ ວິວຣຕິ ວິພຊຕິ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣຕິ 'ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ'ຕິ. ອຸປ຺ປາທາ ວາ, ພິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕານໍ ອນຸປ຺ປາທາ ວາ ຕຖາຄຕານໍ ຝິຕາວ ສາ ຂາຕຸ ຂມ຺ມຝ຺ຝິຕຕາ ຂມ຺ມນິຍາມຕາ. ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາ. ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ອພິສມ຺ພຸຊ຺ຊຕິ ອພິສເມຕິ. ອພິສມ຺ພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອພິສເມຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂຕິ ເທເສຕິ ປຍ຺ຍາເປຕິ ປຝ຺ຖເປຕິ ວິວຣຕິ ວິພຊຕິ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣຕິ 'ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ

---

໑. ຍາວຕຊ຺ຊາວິນີຕາ (ອຝ຺ຖກຖາຍໍ ປາກນ຺ຕຣໍ)   ໔. (ອິຂ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸ) (ອິ, ກ)

ທຸກ຺ຂາ'ຕິ. ອຸປ຺ປາທາ ວາ, ភិກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕານំ ອນុປ຺ປາທາ ວາ ຕຖາຄຕານំ ឋិຕាວ สາ ธາตຸ ธម຺មฏ຺ฐิตตา ธម຺មนិยามตา. สพฺเพ ธម຺มา อนต຺ตา. ตํ ตถาคโต อภิสม຺พุช຺ฌติ อภิสเมติ. อภิสม຺พุช຺ฌิต຺วา อภิสเมต຺วา อาจิก຺ขติ เทเสติ ปญ຺ญาเปติ ปฏฺฐเปติ วิวรติ วิภชติ อุต຺ตานีกโรติ 'สพฺเพ ธม຺มา อนต຺ตา'ติ. จต຺ต຺ถํ.

៥. ເກສກມ຺ພລສຸຕ຺ຕំ

១៣៧. "ເສយ຺ยถาปិ, ភិក຺ខເວ, ยานิ กานิจิ ตน຺ตาวุตานํ วต຺ถานํ, เกสกม຺พโล เตสํ ปฏิกิฏฺโฐ อก຺ขายติ. เกสกม຺พโล, ภิก຺ขเว, สีเต สีโต, อุณ຺เห อุณ຺โห, ทุพ຺พณ຺โณ, ทุค຺คน຺โธ, ทุก຺ขสม຺ผส຺โส. เอวเมวํ โข, ภิก຺ขเว, ยานิ กานิจิ ปุถุสมณพ຺ราห຺มณวาทานํ[1] มก຺ขลิวาโท เตสํ ปฏิกิฏฺโฐ อก຺ขายติ

"มก຺ขลิ, ภิก຺ขเว, โมฆปุริโส เอวํวาที เอวํทิฏฺฐิ 'นต຺ถิ กม຺มํ, นต຺ถิ กิริยํ, นต຺ถิ วิริยน຺ติ. เยปิ เต, ภิก຺ขเว, อเหสุํ อตีตมท຺ธานํ อรหน຺โต สม຺มาสม຺พุท຺ธา, เตปิ ภควน຺โต กม຺มวาทา เจว อเหสุํ กิริยวาทา จ วิริยวาทา จ. เตปิ, ภิก຺ขเว, มก຺ขลิ โมฆปุริโส ปฏิพาหติ 'นต຺ถิ กม຺มํ, นต຺ถิ กิริยํ, นต຺ถิ วิริยน຺ติ. เยปิ เต, ภิก຺ขเว, ภวิส຺สน຺ติ อนาคตมท຺ธานํ อรหน຺โต สม຺มาสม຺พุท຺ธา, เตปิ ภควน຺โต กม຺มวาทา เจว ภวิส຺สน຺ติ กิริยวาทา จ วิริยวาทา จ. เตปิ, ภิก຺ขเว, มก຺ขลิ โมฆปุริโส ปฏิพาหติ 'นต຺ถิ กม຺มํ, นต຺ถิ กิริยํ, นต຺ถิ วิริยน຺ติ. อหม຺ปิ, ภิก຺ขเว, เอตรหิ อรหํ สม຺มาสม຺พุท຺โธ กม຺มวาโท เจว กิริยวาโท จ วิริยวาโท จ. มม຺ปิ, ภิก຺ขเว, มก຺ขลิ โมฆปุริโส ปฏิพาหติ 'นต຺ถิ กม຺มํ, นต຺ถิ กิริยํ, นต຺ถิ วิริยน຺ติ.

"เสย຺ยถาปิ, ภิก຺ขเว, นทีมุเข ขิป຺ปํ อุฑ຺เฑย຺ย[2] พหูนํ[3] มจ຺ฉานํ อหิตาย ทุก຺ขาย อนยาย พ຺ยสนาย; เอวเมวํ โข, ภิก຺ขเว, มก຺ขลิ โมฆปุริโส มนุส຺สขิป຺ปํ มญ຺เญ โลเก อุป຺ปน຺โน พหูนํ สต຺ตานํ อหิตาย ทุก຺ขาย อนยาย พ຺ยสนายาติ. ปญ຺จมํ.

---

๑. สมณปฺปวาทานํ (สี, สฺยา, กํ, อิ) ๔. โอฑฺเฑยฺย (สี) ๓. พหุนฺนํ (สี, สฺยา, กํ, อิ)

໗. ສມ຺ປທາສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໙. “ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ຦ິກ຺ຂເວ, ສມ຺ປທາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ສທ຺ຘາສມ຺ປທາ, ສີລສມ຺ປທາ, ປຏ຺ຎາສມ຺ປທາ ອິມາ ໂຂ, ຦ິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ສມ຺ປທາຕິ. ຉຏ຺ກໍ.

໘. ວຸທ຺ຘິສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໐. “ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ຦ິກ຺ຂເວ, ວຸທ຺ຘິໂຍ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ສທ຺ຘາວຸທ຺ຘິ, ສີລວຸທ຺ຘິ, ປຏ຺ຎາວຸທ຺ຘິ ອິມາ ໂຂ, ຦ິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ວຸທ຺ຘິໂຍຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໙. ອສ຺ສຂລຸງກສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໑. “ຕໂຍ ຈ, ຦ິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສຂລຸງ຺ເກ ເທເສສ຺ສາມິ ຕໂຍ ຈ ປຸຣິສຂລຸງ຺ເກ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຦າສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຦ນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຦ິກ຺ຂູ ຦ຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຦ຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ກຕເມ ຈ, ຦ິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ອສ຺ສຂລຸງ຺ກາ? ອິຘ, ຦ິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂລຸງ຺ໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ນ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ, ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ. ອິຘ ປນ, ຦ິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂລຸງ຺ໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ; ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ. ອິຘ ປນ, ຦ິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂລຸງ຺ໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຦ິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ອສ຺ສຂລຸງ຺ກາ.

“ກຕເມ ຈ, ຦ິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຣິສຂລຸງ຺ກາ? ອິຘ, ຦ິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂລຸງ຺ໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ນ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ, ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ. ອິຘ ປນ, ຦ິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂລຸງ຺ໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ; ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ. ອິຘ ປນ, ຦ິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂລຸງ຺ໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ.

“ກຖຏ຺ຈ, ຦ິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສຂລຸງ຺ໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ນ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ? ອິຘ, ຦ິກ຺ຂເວ, ຦ິກ຺ຂຸ ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາ຦ູຕໍ ປຊານາຕິ ໆເປໆ ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ’ຕິ ຍຖາ຦ູຕໍ ປຊານາຕິ. ອິທມສ຺ສ ຊວສ຺ມິໍ ວທາມິ. ອ຦ິຘມ຺ເມ ໂຂ ປນ ອ຦ິວິນເຍ ປຏ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂກ

ສໍສາເທຕິ,[1] ໂນ ວິສ຺ຸສຊ຺ເຊຕິ. ອິທມສ຺ສ ນ ວຕ຺ຕສ຺ມິ໌ ວທາມິ. ນ ໂຂ ປນ ລາກີ ໂຫຕິ ຈີວຣປິຕ຺ທປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເກສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ. ອິທມສ຺ສ ນ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສ຺ມິ໌ ວທາມິ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສຂຊ຺ຸໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ນ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ, ນ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສມ຺ປນ຺ໂນ.

"ກຄ຺ຸຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສຂຊ຺ຸໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ; ນ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສມ຺ປນ຺ໂນ? ອິຜ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ ฯເປฯ 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຜຄາມິນີ ປຝິປທາ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. ອິທມສ຺ສ ຊວສ຺ມິ໌ ວທາມິ. ອກິຜມ຺ເມ ໂຂ ປນ ອກິວິນເຍ ປຄ຺ຫໍ ປຸຝ຺ໂຖ ວິສ຺ຸສຊ຺ເຊຕິ, ໂນ ສໍສາເທຕິ. ອິທມສ຺ສ ວຕ຺ຕສ຺ມິ໌ ວທາມິ. ນ ປນ ລາກີ ໂຫຕິ ຈີວຣປິຕ຺ທປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເກສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ. ອິທມສ຺ສ ນ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສ຺ມິ໌ ວທາມິ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສຂຊ຺ຸໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ; ນ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສມ຺ປນ຺ໂນ.

"ກຄ຺ຸຈ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສຂຊ຺ຸໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ? ອິຜ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ ฯເປฯ 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຜຄາມິນີ ປຝິປທາ'ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. ອິທມສ຺ສ ຊວສ຺ມິ໌ ວທາມິ. ອກິຜມ຺ເມ ໂຂ ປນ ອກິວິນເຍ ປຄ຺ຫໍ ປຸຝ຺ໂຖ ວິສ຺ຸສຊ຺ເຊຕິ, ໂນ ສໍສາເທຕິ. ອິທມສ຺ສ ວຕ຺ຕສ຺ມິ໌ ວທາມິ. ລາກີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ຈີວຣປິຕ຺ທປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເກສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ. ອິທມສ຺ສ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສ຺ມິ໌ ວທາມິ. ເອວໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສຂຊ຺ຸໂກ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຣິສຂຊ຺ຸກາຕິ. ອຝ຺ຖມໍ.

໙. ອສ຺ສປຣສ຺ສສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໔. "ຕໂຍ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສປຣສ຺ເສ[4] ເທເສສ຺ສາມິ ຕໂຍ ຈ ປຸຣິສປຣສ຺ເສ[5]. ຕໍ ສຸຕາຖ, ສາຜຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ກາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ,

໑. ສໍຫິເຣຕິ (ກ) ໔. ອສ຺ສສທສ຺ເສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ໕. ປຸຣິສສທສ຺ເສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ)

"ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ອສ຺ສປຣສ຺ສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ນ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ; ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ອສ຺ສປຣສ຺ສາ.

"ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຣິສປຣສ຺ສາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ນ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ; ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ນ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ, ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ອິທມສ຺ສ ຊວສ຺ມິໍ ວທາມິ. ອຠິຘມ຺ເມ ໂຂ ປນ ອຠິວິນິເຍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ສໍສາເທຕິ, ໂນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ. ອິທມສ຺ສ ນ ວຓ຺ຓສ຺ມິໍ ວທາມິ. ນ ໂຂ ປນ ລາຠີ ໂຫຕິ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ. ອິທມສ຺ສ ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສ຺ມິໍ ວທາມິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ; ນ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ, ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ.

"ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ, ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ອິທມສ຺ສ ຊວສ຺ມິໍ ວທາມິ. ອຠິຘມ຺ເມ ໂຂ ປນ ອຠິວິນເຍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ໂນ ສໍສາເທຕິ. ອິທມສ຺ສ ວຓ຺ຓສ຺ມິໍ ວທາມິ. ນ ໂຂ ປນ ລາຠີ ໂຫຕິ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ. ອິທມສ຺ສ ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສ຺ມິໍ ວທາມິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ; ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ, ນ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ອິທມສ຺ສ ຊວສ຺ມິໍ ວທາມິ. ອຠິຘມ຺ເມ ໂຂ ປນ ອຠິວິນເຍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ໂນ ສໍສາເທຕິ. ອິທມສ຺ສ ວຓ຺ຓສ຺ມິໍ ວທາມິ. ລາຠີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ. ອິທມສ຺ສ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສ຺ມິໍ ວທາມິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິສປຣສ຺ໂສ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ປຸຣິສປຣສ຺ສາຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ອສ຺ສາຊານີຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໙. “ຕໂຍ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠທ຺ເຣ ອສ຺ສາຊານີເຍ ເທເສສ຺ສາມິ ຕໂຍ ຈ ຠທ຺ເຣ ປຸຣິສາຊານີເຍ. ຕໍ ສຸຓາຖ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ຠທ຺ຣາ ອສ຺ສາຊານີຍາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ໆເປໆ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ຠທ຺ຣາ ອສ຺ສາຊານີຍາ.

“ກຕເມ ຈ ຠິກ຺ຂເວ, ຕໂຍ ຠທ຺ຣາ ປຸຣິສາຊານີຍາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ຠທ຺ໂຣ ປຸຣິສາຊານີໂຍ ໆເປໆ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠທ຺ໂຣ ປຸຣິສາຊານີໂຍ ໆເປໆ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິທມສ຺ສ ຊວສ຺ມິໍ ວທາມິ. ອຠິຘມ຺ເມ ໂຂ ປນ ອຠິວິນເຍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຏ຺ໂຐ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ໂນ ສໍສາເທຕິ. ອິທມສ຺ສ ວຓ຺ຓສ຺ມິໍ ວທາມິ. ລາຠີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປ຺ປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ. ອິທມສ຺ສ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສ຺ມິໍ ວທາມິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠທ຺ໂຣ ປຸຣິສາຊານີໂຍ

ຊວສມຸປນຸໂນ ຈ ໂຫຕິ ວຕຸຕສມຸປນຸໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສມຸປນຸໂນ ຈ. ອິເມ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕໂຍ ກຫຸຣາ ປຸຣິສາຊານີຍາຕີ. ທສມໍ.

໑໑. ປກມໂມຣນິວາປສຸຕຸຕໍ

໑໔໘. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ໂມຣນິວາເປ ປຣິພຸພາຊກາ-ຣາເມ. ຕຕຣ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ກິກຸຂໂວຕິ. "ກທນຸເຕຕິ ເຕ ກິກຸຂູ ກຄວໂຕ ປຈຸຈສຸໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ, ຂມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອຈຸຈນຸຕນິຍຸໂກ ໂຫຕິ ອຈຸຈນຸຕໂຍຄກຸເຂມີ ອຈຸຈນຸຕພຸຣຫຸມຈາຣີ ອຈຸຈນຸຕປຣິໂຍສາໂນ ເສຍຸໂກ ເທວມນຸສຸສານໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອເສກຸເຂນ ສີລກຸຂນຸເຂນ, ອເສກຸເຂນ ສມາຂິກຸ-ຂນຸເຂນ, ອເສກຸເຂນ ປລຸລາກຸຂນຸເຂນ. ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຫິ ຂມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອຈຸຈນຸຕນິຍຸໂກ ໂຫຕິ ອຈຸຈນຸຕໂຍຄກຸເຂມີ ອຈຸຈນຸຕພຸຣຫຸມຈາຣີ ອຈຸຈນຸຕປຣິໂຍສາໂນ ເສຍຸໂກ ເທວມນຸສຸສານນຸຕິ. ເອກາທສມໍ.

໑໔. ທຸຕິຍໂມຣນິວາປສຸຕຸຕໍ

໑໔໕. "ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ, ຂມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອຈຸຈນຸຕນິຍຸໂກ ໂຫຕິ ອຈຸຈນຸຕໂຍຄກຸເຂມີ ອຈຸຈນຸຕພຸຣຫຸມຈາຣີ ອຈຸຈນຸຕປຣິໂຍສາໂນ ເສຍຸໂກ ເທວ-ມນຸສຸສານໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິທຸຂິປາຜິຫາຣິເຍນ, ອາເທສນາປາຜິຫາຣິເຍນ, ອນຸສາສນີປາຜິຫາຣິເຍນ ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຫິ ຂມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອຈຸຈນຸຕນິຍຸໂກ ໂຫຕິ ອຈຸຈນຸຕໂຍຄກຸເຂມີ ອຈຸຈນຸຕພຸຣຫຸມຈາຣີ ອຈຸຈນຸຕ-ປຣິໂຍສາໂນ ເສຍຸໂກ ເທວມນຸສຸສານນຸຕິ. ທຸວາທສມໍ.

໑໕. ຕຕິຍໂມຣນິວາປສຸຕຸຕໍ

໑໔໖. "ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ, ຂມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອຈຸຈນຸຕນິຍຸໂກ ໂຫຕິ ອຈຸຈນຸຕໂຍຄກຸເຂມີ ອຈຸຈນຸຕພຸຣຫຸມຈາຣີ ອຈຸຈນຸຕປຣິໂຍສາໂນ ເສຍຸໂກ ເທວມນຸສຸສານໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ສມຸມາທິຍຸກິຍາ, ສມຸມາລາເຕນ, ສມຸມາວິມຸຕຸຕິຍາ ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຫິ ຂມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອຈຸຈນຸຕນິຍຸໂກ ໂຫຕິ

ອຈ຺ຈນ຺ຕໂຍຄກ຺ເຂມີ ອຈ຺ຈນ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອຈ຺ຈນ຺ຕປຣິໂຍສາໂນ ເສຏ຺ໂຖ ເທວມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ. ເຕຣສມໍ.

ໂຍຘາຊີວວຄ຺ໂຄ ຈຕຸຕ຺ໂຖ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ໂຍໂຘ ປຣິສມິຕ຺ຕລ຺ຈ, ອຸປ຺ປາທາ ເກສກມ຺ພໂລ;
ສມ຺ປທາ ວຸທ຺ຘິ ຕໂຍ, ອສ຺ສາ ຕໂຍ ໂມຣນິວາປິໂນຕິ.

(໑໕) ໕. ມງ຺ຄລວຄ຺ໂຄ

໑. ອກຸສລສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໗. "ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອກຸສເລນ ກາຍກມ຺ເມນ, ອກຸສເລນ ວຈີກມ຺ເມນ, ອກຸສເລນ ມໂນກມ຺ເມນ ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ.

"ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ສຄ຺ເຄ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ກຸສເລນ ກາຍກມ຺ເມນ, ກຸສເລນ ວຈີກມ຺ເມນ, ກຸສເລນ ມໂນກມ຺ເມນ ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ສຄ຺ເຄຕິ. ປຖມໍ.

໒. ສາວຊ຺ຊສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໘. "ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ສາວຊ຺ເຊນ ກາຍກມ຺ເມນ, ສາວຊ຺ເຊນ ວຈີກມ຺ເມນ, ສາວຊ຺ເຊນ ມໂນກມ຺ເມນ ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ.

"ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ສຄ຺ເຄ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອນວຊ຺ເຊນ ກາຍກມ຺ເມນ, ອນວຊ຺ເຊນ ວຈີກມ຺ເມນ, ອນວຊ຺ເຊນ ມໂນກມ຺ເມນ ອິເມຫິ ໂຂ ฯເປฯ ເອວໍ ສຄ຺ເຄຕິ. ທຸຕິຍໍ.

៣. ວິສມສຸຕ຺ຕໍ

໑໔໙. “ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ ฯເປฯ ວິສເມນ ກາຍກມ຺ເມນ, ວິສເມນ ວຈີກມ຺ເມນ, ວິສເມນ ມໂນກມ຺ເມນ ອິເມຫິ ໂຂ ฯເປฯ ເອວໍ ນິຣເຍ.

“ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ, ຜມ຺ເມຫິ ฯເປฯ ສເມນ ກາຍກມ຺ເມນ, ສເມນ ວຈີກມ຺ເມນ, ສເມນ ມໂນກມ຺ເມນ ອິເມຫິ ໂຂ ฯເປฯ ເອວໍ ສຄ຺ເຄ. ຕຕິຍໍ.

៤. ອສຸຈິສຸຕ຺ຕໍ

໑໕໐. “ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ ฯເປฯ ອສຸຈິນາ ກາຍກມ຺ເມນ, ອສຸຈິນາ ວຈີກມ຺ເມນ, ອສຸຈິນາ ມໂນກມ຺ເມນ ອິເມຫິ ໂຂ ฯເປฯ ເອວໍ ນິຣເຍ.

“ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ ฯເປฯ ສຸຈິນາ ກາຍກມ຺ເມນ, ສຸຈິນາ ວຈີກມ຺ເມນ, ສຸຈິນາ ມໂນກມ຺ເມນ ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາກຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ສຄ຺ເຄ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

៥. ປຖມຂຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໕໑. “ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ, ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ອປຸລ຺ລໍ ປສວຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອກຸສເລນ ກາຍກມ຺ເມນ, ອກຸສເລນ ວຈີກມ຺ເມນ, ອກຸສເລນ ມໂນກມ຺ເມນ ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ອປຸລ຺ລໍ ປສວຕິ.

“ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ, ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຕ຺ທິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິລ຺ລູນໍ, ພຫຸລ຺ຈ ປຸລ຺ລໍ ປສວຕິ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ກຸສເລນ ກາຍກມ຺ເມນ, ກຸສເລນ ວຈີກມ຺ເມນ, ກຸສເລນ ມໂນກມ຺ເມນ ฯເປฯ ປລ຺ຈມໍ.

៦. ທຸຕິຍຂຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໕໔. “ຕີຫິ, ກິກ຺ຂເວ ฯເປฯ ສາວຊ຺ເຊນ ກາຍກມ຺ເມນ, ສາວຊ຺ເຊນ ວຈີກມ຺ເມນ, ສາວຊ຺ເຊນ ມໂນກມ຺ເມນ ฯເປฯ

"ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ ฯເປฯ ອນວຊຸເຊນ ກາຍກມຸເມນ, ອນວຊຸເຊນ ວຈີກມຸເມນ, ອນວຊຸເຊນ ມໂນກມຸເມນ ฯເປฯ ຂຜຸກໍ.

໗. ຕຕິຍຂຕສຸຕຸຕໍ

໑໕໓. "ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ ฯເປฯ ວິສເມນ ກາຍກມຸເມນ, ວິສເມນ ວຈີກມຸເມນ, ວິສເມນ ມໂນກມຸເມນ ฯເປฯ

"ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ ฯເປฯ ສເມນ ກາຍກມຸເມນ, ສເມນ ວຈີກມຸເມນ, ສເມນ ມໂນກມຸເມນ ฯເປฯ ສຕຸຕມໍ.

໘. ຈຕຸຕຸຖຂຕສຸຕຸຕໍ

໑໕໔. "ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ ฯເປฯ ອສຸຈິນາ ກາຍກມຸເມນ, ອສຸຈິນາ ວຈີກມຸເມນ, ອສຸຈິນາ ມໂນກມຸເມນ ฯເປฯ

"ຕີຫິ, ກິກຸຂເວ ฯເປฯ ສຸຈິນາ ກາຍກມຸເມນ, ສຸຈິນາ ວຈີກມຸເມນ, ສຸຈິນາ ມໂນກມຸເມນ ອິເມຫິ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕີຫິ ຂມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ປຕຸຫິໂຕ ວິຍຕຸໂຕ ສປຸປຸຣິໂສ ອກຸຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕຸຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊຸໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊຸໂຊ ຈ ວິຍຸຍູນໍ, ພຫຸຍຸຈ ປຸຍຸຍໍ ປສວຕີຕິ ອຜຸກມໍ.

໙. ວນຸທນາສຸຕຸຕໍ

໑໕໕. "ຕິສຸໂສ ອິມາ, ກິກຸຂເວ, ວນຸທນາ. ກຕມາ ຕິສຸໂສ? ກາເຍນ, ວາຈາຍ, ມນສາ ອິມາ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຕິສຸໂສ ວນຸທນາຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ປຸພຸພຕຸຫສຸຕຸຕໍ

໑໕໖. "ເຍ, ກິກຸຂເວ, ສຕຸຕາ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ກາເຍນ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣນຸຕິ, ວາຈາຍ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣນຸຕິ, ມນສາ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣນຸຕິ, ສຸປຸພຸພຕຸໂຫ, ກິກຸຂເວ, ເຕສໍ ສຕຸຕານໍ.

"ເຍ, ກິກຸຂເວ, ສຕຸຕາ ມຊຸຊນຸຫິກສມຍໍ ກາເຍນ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣນຸຕິ, ວາຈາຍ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣນຸຕິ, ມນສາ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣນຸຕິ, ສຸມຊຸຊນຸຫິໂກ, ກິກຸຂເວ, ເຕສໍ ສຕຸຕານໍ.

“ເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ກາເຍນ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣນ຺ຕິ, ວາຈາຍ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣນ຺ຕິ, ມນສາ ສຸຈຣິຕໍ ຈຣນ຺ຕິ, ສຸສາຍນ຺ໂຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຕສໍ ສຕ຺ຕານນ຺ຕິ. ຫສມິ;

ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ສຸມງ຺ຄລໍ,   ສຸປ຺ປຠາຕໍ ສຸຫຸຏ຺ຐິຕໍ [1].
ສຸຂໂຓ ສຸມຸຫຸຕ຺ໂຕ ຈ,   ສຸຍິຏ຺ຐໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິສຸ.

ປທກ຺ຂິຓໍ ກາຍກມ຺ມໍ,   ວາຈາກມ຺ມໍ ປທກ຺ຂິຓໍ;
ປທກ຺ຂິຓໍ ມໂນກມ຺ມໍ,   ປຓິທີ ເຕ ປທກ຺ຂິເຓ [2].
ປທກ຺ຂິຓານິ ກຕ຺ວານ,   ລຠນ຺ຕຕ຺ເຖ [3] ປທກ຺ຂິເຓ.

ເຕ ອຕ຺ຖລທ຺ຘາ ສຸຂິຕາ,   ວິຣຸຬ຺ຫາ ພຸທ຺ຘສາສເນ;
ອໂຣຄາ ສຸຂິຕາ ໂຫຖ,   ສຫ ສພ຺ເພຫິ ຎາຕິຠິຕິ.

ມງ຺ຄລວຄ຺ໂຄ ປຎ຺ຈໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ອກຸສລຎ຺ຈ ສາວຊ຺ຊໍ,   ວິສມາສຸຈິນາ ສຫ;
ຈຕ຺ໂຣ ຂຕາ ວນ຺ທນາ,   ປຸພ຺ພຓ຺ເຫນ ຈ ເຕ ທສາຕິ.

ຕຕິໂຍ ປຓ຺ຓາສໂກ ສມຕ຺ໂຕ.

---

໑. ສຸວຸຏ຺ຐິຕໍ (ສີ, ອິ)   ໒. ປຓິທີໂຍ ປທກ຺ຂິຓາ (ສີ, ອິ), ປຓິທີ ເຕ ປທກ຺ຂິຓາ (ສ຺ຍາ, ກໍ)
໓. ລຠຕຕ຺ເຖ (ສີ, ອິ)

(໑໖) ໖. ອເຈລກວຄ຺ໂຄ

໑໕໗-໑໖໓. “ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິປທາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ອາຄາຬ຺ຫາ ປຏິປທາ, ນິຊ຺ຌາມາ ປຏິປທາ, ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຄາຬ຺ຫາ ປຏິປທາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ເອວໍວາທີ ໂຫຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐີ ‘ນຕ຺ຖິ ກາເມສຸ ໂທໂສ’ຕິ. ໂສ ກາເມສຸ ປາຕພ຺ຍຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຄາຬ຺ຫາ ປຏິປທາ.

“ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຊ຺ຌາມາ ປຏິປທາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ອເຈລໂກ ໂຫຕິ ມຸຕ຺ຕາຈາໂຣ, ຫຕ຺ຖາປເລຂໂນ,[໑] ນ ເອຫິຠທນ຺ຕິໂກ, ນ ຕິຏ຺ຐຠທນ຺ຕິໂກ, ນາຠິຫຏໍ, ນ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕໍ, ນ ນິມນ຺ຕນໍ ສາທິຍຕິ. ໂສ ນ ກຸມ຺ຠິມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ນ ກໂຬປິມຸຂາ[໒] ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ນ ເອຬກມນ຺ຕຣໍ, ນ ທຓ຺ຑມນ຺ຕຣໍ, ນ ມຸສລມນ຺ຕຣໍ, ນ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຠຸຎ຺ຊມານານໍ, ນ ຄພ຺ຠິນິຍາ, ນ ປາຍມານາຍ, ນ ປຸຣິສນ຺ຕຣຄຕາຍ, ນ ສງ຺ກິຕ຺ຕີສຸ, ນ ຍຕ຺ຖ ສາ ອຸປຏ຺ຐິໂຕ ໂຫຕິ, ນ ຍຕ຺ຖ ມກ຺ຂິກາ ສຓ຺ຑສຓ຺ຑຈາຣິນີ, ນ ມຈ຺ຉໍ, ນ ມໍສໍ, ນ ສຸຣໍ, ນ ເມຣຍໍ, ນ ຖຸໂສທກໍ ປິວຕິ. ໂສ ເອກາຄາຣິໂກ ວາ ໂຫຕິ ເອກາໂລປິໂກ, ທ຺ວາຄາຣິໂກ ວາ ໂຫຕິ ທ຺ວາໂລປິໂກ... ສຕ຺ຕາຄາຣິໂກ ວາ ໂຫຕິ ສຕ຺ຕາໂລປິໂກ; ເອກິສ຺ສາປິ ທຕ຺ຕິຍາ ຍາເປຕິ, ທ຺ວີຫິປິ ທຕ຺ຕີຫິ ຍາເປຕິ... ສຕ຺ຕຫິປິ ທຕ຺ຕີຫິ ຍາເປຕິ; ເອກາຫິກມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ, ທ຺ວາຫິກມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ... ສຕ຺ຕາຫິກມ຺ປິ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ ອິຕິ ເອວຣູປໍ ອທ຺ຘມາສິກມ຺ປິ ປຣິຍາຍ-ຠຕ຺ຕໂຠຊນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ. ໂສ ສາກຠກ຺ໂຂປິ ໂຫຕິ, ສາມາກຠກ຺ໂຂປິ ໂຫຕິ, ນີວາຣຠກ຺ໂຂປິ ໂຫຕິ, ທທ຺ທຸລຠກ຺ໂຂປິ ໂຫຕິ, ຫຏຠກ຺ໂຂປິ ໂຫຕິ, ກຓ຺ຫຠກ຺ໂຂປິ ໂຫຕິ, ອາຈາມຠກ຺ໂຂປິ ໂຫຕິ, ປິຎ຺ຎາກຠກ຺ໂຂປິ ໂຫຕິ, ຕິຓຠກ຺ໂຂປິ ໂຫຕິ, ໂຄມຍຠກ຺ໂຂປິ ໂຫຕິ, ວນມູລຜລາຫາໂຣ ຍາເປຕິ ປວຕ຺ຕຜລໂຠຊີ.

ໂສ ສາຓານິປິ ຘາເຣຕິ, ມສາຓານິປິ ຘາເຣຕິ, ຉວທຸສ຺ສານິປິ ຘາເຣຕິ, ປໍສຸກູລານິປິ ຘາເຣຕິ, ຕິຣີຏານິປິ ຘາເຣຕິ, ອຊິນມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ອຊິນກ຺ຂິປມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ກຸສຈີຣມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ວາກຈີຣມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ຜລກຈີຣມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ເກສກມ຺ພລມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ວາຬກມ຺ພລມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ອຸລູກປກ຺ຂິກມ຺ປິ ຘາເຣຕິ, ເກສມສ຺ສຸໂລຈໂກປິ ໂຫຕິ ເກສມສ຺ສຸໂລຈນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ອຸພ຺ຠຏ຺ຐໂກປິ ໂຫຕິ

---

໑. ຫຕ຺ຖາວເລຂໂນ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ທີ ໑-໑໕໗, ມ ໑-໑໑໑, ອໍ ໔-໔໔໑, ມ ໔-໕ ປິຏ຺ເກສຸປິ ປສ຺ສິຕພ຺ພາ.

໒. ຂໂຬປິມຸຂາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ)

ອາສນປຏິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ອຸກ຺ກຸຏິໂກປິ ໂຫຕິ ອຸກ຺ກຸຏິກປ຺ປຘານມນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ກຓ຺ຏກາ-ປສ຺ສຍິໂກປິ ໂຫຕິ ກຓ຺ຏກາປສ຺ສເຍ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ, ສາຍຕຕິຍກມ຺ປິ ອຸທໂກໂຣຫນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ ອິຕິ ເອວຣູປໍ ອເນກວິຫິຕໍ ກາຍສ຺ສ ອາຕາປນປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຌ຺ຌາມາ ປຏິປທາ.

"ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ ໆເປໆ ຈິຕ຺ເຕ ໆເປໆ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ. ອິມາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ ຕິສ຺ໂສ ປຏິປທາຕິ. (໑)

"ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິປທາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ອາຄາຬ຺ຫາ ປຏິປທາ, ນິຌ຺ຌາມາ ປຏິປທາ, ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ. ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຄາຬ຺ຫາ ປຏິປທາ ໆເປໆ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຄາຬ຺ຫາ ປຏິປທາ.

"ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຌ຺ຌາມາ ປຏິປທາ ໆເປໆ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິຌ຺ຌາມາ ປຏິປທາ.

"ກຕມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຐິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ....(໔)

"ຉນ຺ທສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ ວີຣິຍສມາຘິ ໆເປໆ ຈິຕ຺ຕສມາຘິ ໆເປໆ ວີມໍສາສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ ໆເປໆ (໕)

"ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຠາເວຕິ... ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຠາເວຕິ... ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຠາເວຕິ... ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຠາເວຕິ... ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຠາເວຕິ.... ໆເປໆ (໖)

“ສທ຺ຣາພລໍ ການເວຕິ... ວິຣິຍພລໍ ການເວຕິ... ສຕິພລໍ ການເວຕິ... ສມາຘິ-ພລໍ ການເວຕິ... ປຏ຺ຏາພລໍ ການເວຕິ.... ໆເປໆ (໕)

“ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ການເວຕິ... ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ການເວຕິ... ວິຣິຍ-ສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ການເວຕິ... ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ການເວຕິ... ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ການເວຕິ... ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ການເວຕິ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ການເວຕິ ໆເປໆ (໗)

“ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ການເວຕິ... ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປໍ ການເວຕິ... ສມ຺ມາວາຈໍ ການເວຕິ... ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕໍ ການເວຕິ... ສມ຺ມາອາຊີວໍ ການເວຕິ... ສມ຺ມາວາຍາມໍ ການເວຕິ... ສມ຺ມາສຕິ ການເວຕິ... ສມ຺ມາສມາຘິ ການເວຕິ.... ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ. ອິມາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕິສ຺ໂສ ປຏິປທາຕິ. (໘)

ອເຈລກວຄ຺ໂຄ ຉຏ຺ໂຐ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ສຕິປຏ຺ຐານໍ ສມ຺ມປ຺ປຘານໍ, ອິທ຺ຘິປາທິນ຺ທ຺ຣິເຍນ ຈ;
ພລໍ ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ ມຄ຺ໂຄ ຈ, ປຏິປທາຍ ໂຍຊເຍຕິ.

(໑໘) ໘. ກມ຺ມປຖເປຍ຺ຍາລໍ

໑໗໔-໑໘໓. “ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອຕ຺ຕນາ ຈ ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ປາຓາຕິປາເຕ ສມາທເປຕິ, ປາຓາຕິປາເຕ ຈ ສມນ຺ຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ.

“ຕີຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາພຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ສຄ຺ເຄ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອຕ຺ຕນາ ຈ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ປາຓາຕິປາຕາ ເວຣມຓິຍາ ສມາທເປຕິ, ປາຓາຕິປາຕາ ເວຣມຓິຍາ ຈ ສມນ຺ຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ...ໆເປໆ (໔)

...“ອຕ຺ຕນາ ຈ ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ອທິນ຺ນາທາເນ ສມາທເປຕິ, ອທິນ຺ນາທາເນ ຈ ສມນ຺ຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ....ໆເປໆ

...“ອຕ຺ຕນາ ຈ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ອທິນ຺ນາທານາ ເວຣມຓິຍາ ສມາທເປຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ເວຣມຓິຍາ ຈ ສມນ຺ຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ... ໆເປໆ (໔)

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ກາເມສຸມິຈ຺ฉາຈາຣີ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ກາເມສຸມິຈ຺ฉາຈາເຣ ສມາທເປຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ฉາຈາເຣ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ກາເມສຸມິຈ຺ฉາຈາຣາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ກາເມສຸ-ມິຈ຺ฉາຈາຣາ ເວຣມຕິຍາ ສມາທເປຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ฉາຈາຣາ ເວຣມຕິຍາ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ (໓)

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ມຸສາວາທີ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ມຸສາວາເທ ສມາທເປຕິ, ມຸສາວາເທ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ມຸສາວາທາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ມຸສາວາທາ ເວຣມຕິຍາ ສມາທເປຕິ, ມຸສາວາທາ ເວຣມຕິຍາ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ (໗)

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ປິສຸຕວາໂຈ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ສມາທເປຕິ, ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຕິຍາ ສມາເປຕິ, ປິສຸຕາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຕິຍາ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ (໑໐)

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ຜຣຸສວາໂຈ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ສມາທເປຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຕິຍາ ສມາທເປຕິ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຕິຍາ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ (໑໔)

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ສມ຺ຜປ຺ປລາເປ ສມາທເປຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາເປ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິฯເປฯ

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ເວຣມຕິຍາ ສມາທເປຕິ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ເວຣມຕິຍາ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິฯເປฯ (໑໘)

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ອກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ອກິຊ຺ຊາຍ ສມາທເປຕິ, ອກິຊ຺ຊາຍ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິฯເປฯ

..."ອຕ຺ຕນາ ຈ ອນກິຊ຺ຊາລຸ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ອນກິຊ຺ຊາຍ ສມາທເປຕິ, ອນກິຊ຺ຊາຍ ຈ ສມນຸຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ (໑໓)

“ອຕ຺ຕນາ ຈ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ພ຺ຍາປາເທ ສມາທເປຕິ, ພ຺ຍາປາເທ ຈ ສມນຸຎ຺ໂຎ ໂຫຕິ....ໆເປໆ

“ອຕ຺ຕນາ ຈ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ອພ຺ຍາປາເທ ສມາທເປຕິ, ອພ຺ຍາປາເທ ຈ ສມນຸຎ຺ໂຎ ໂຫຕິ....ໆເປໆ (໑໗)

“ອຕ຺ຕນາ ຈ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂກ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຍາ ສມາທເປຕິ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຍາ ຈ ສມນຸຎ຺ໂຎ ໂຫຕິ....ໆເປໆ

“ອຕ຺ຕນາ ຈ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂກ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ສມາທເປຕິ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ຈ ສມນຸຎ຺ໂຎ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ສຄ຺ເຄ. (໔໐)

ກມ຺ມປຖເປຍ຺ຍາລໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ປາຓໍ ອທິນ຺ນມິຈ຺ຉາ ຈ, ມຸສາວາທີ ຈ ປິສຸຓາ;
ຜຣຸສາ ສມ຺ຜປ຺ປລາໂປ ຈ, ອຠິຊ຺ຌາ ພ຺ຍາປາທທິຏ຺ຐິ ຈ;
ກມ຺ມປເຖສຸ ເປຍ຺ຍາລໍ, ຕິກເກນ ນິໂຍຊເຍຕິ.

(໑໗) ໗. ຣາຄເປຍ຺ຍາລໍ

໑໗໔. “ຣາຄສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠິຎ຺ຎາຍ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ. ກຕເມ ຕໂຍ? ສຸຎ຺ຎໂຕ ສມາຘິ, ອນິມິຕ຺ໂຕ ສມາຘິ, ອປ຺ປຓິຫິໂຕ ສມາຘິ ຣາຄສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠິຎ຺ຎາຍ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ. (໑) ( )[໑]

---

໑. (“ຣາຄສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຠິຎ຺ຎາຍ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ. ກຕເມ ຕໂຍ? ສວິຕກ຺ກສວິຈາໂຣ ສມາຘິ, ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣມຕ຺ໂຕ ສມາຘິ, ອວິຕກ຺ກອວິຈາໂຣ ສມາຘິ. ຣາຄສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຠິຎ຺ຎາຍ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ) ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປາໂຖ ກຕ຺ຖຈິ ທິສ຺ສຕິ, ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປສ຺ສິຕພ຺ໂພ.

“ຣາຄສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິຎ຺ຎາຍ ຯເປຯ ປຣິກ຺ຂຍາຍ… ປຫານາຍ… ຂຍາຍ… ວຍາຍ… ວິຣາຄາຍ… ນິໂຣຘາຍ… ຈາຄາຍ… ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ.

“ໂທສສ຺ສ… ໂມຫສ຺ສ… ໂກຘສ຺ສ… ອຸປນາຫສ຺ສ… ມກ຺ຂສ຺ສ… ປຬາສສ຺ສ… ອິສ຺ສາຍ… ມຈ຺ຉຣິຍສ຺ສ… ມາຍາຍ… ສາເຐຍ຺ຍສ຺ສ… ຖມ຺ຠສ຺ສ… ສາຣມ຺ຠສ຺ສ… ມານສ຺ສ… ອຕິມານສ຺ສ… ມທສ຺ສ… ປມາທສ຺ສ ອຠິຎ຺ຎາຍ… ປຣິຎ຺ຎາຍ… ປຣິກ຺ຂຍາຍ… ປຫານາຍ… ຂຍາຍ… ວຍາຍ… ວິຣາຄາຍ… ນິໂຣຘາຍ… ຈາຄາຍ… ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ອິເມ ຕໂຍ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາຕິ.

(ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອຕ຺ຕມນາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທຸນ຺ຕິ)[1]

ຣາຄເປຍ຺ຍາລໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

[4] ຣາຄໍ ໂທສຎ຺ຈ ໂມຫຎ຺ຈ, ໂກຘູປນາຫປຎ຺ຈມໍ.
ມກ຺ຂປຬາສອິສ຺ສາ ຈ, ມຈ຺ຉຣິມາຍາສາເຐຍ຺ຍາ.
ຖມ຺ຠສາຣມ຺ຠມານຎ຺ຈ, ອຕິມານມທສ຺ສ ຈ;
ປມາທາ ສຕ຺ຕຣສ ວຸຕ຺ຕາ, ຣາຄເປຍ຺ຍາລນິສ຺ສິຕາ.
ເອເຕ ໂອປມ຺ມຍຸຕ຺ເຕນ, ອາປາເທນ ອຠິຎ຺ຎາຍ;
ປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິກ຺ຂຍາ, ປຫານກ຺ຂຍພ຺ພເຍນ;
ວິຣາຄນິໂຣຘຈາຄໍ, ປຏິນິສ຺ສຄ຺ເຄ ອິເມ ທສ.
ສຸຎ຺ຎໂຕ ອນິມິຕ຺ໂຕ ຈ, ອປ຺ປຓິຫິໂຕ ຈ ຕໂຍ;
ສມາຘິມູລກາ ເປຍ຺ຍາ- ເລສຸປິ ວວຕ຺ຖິຕາ ຈາຕິ.

ຕິກນິປາຕປາລິ ນິຏ຺ຐິຕາ.

---

໑. ( ) ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປາໂຐ ສ຺ຍາ-ກໍ-ກ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ.
໔. ອິມາ ອຸທ຺ທານຄາຖາໂຍ ສີ-ສ຺ຍາ-ກໍ-ອິ ໂປຕ຺ຖເກສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ.